

CDA begint ook foutjes te maken
PAGINA 7

Liefde onder de schietboom
PAGINA 25

KONINGSBOSCH OLS'93

Thaise band heeft geen last van heimwee

D'r Joep is terug

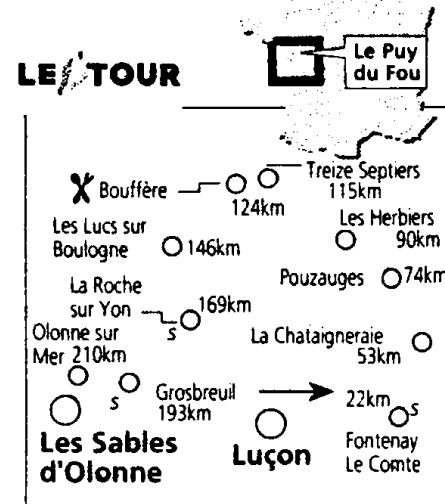
Groeten uit Kerkrade

Concertgebouworkest in Rodahal
PAGINA 12

Tweede plaats voor springruiters
PAGINA 21

Frits Sins kiest voor zekerheid
PAGINA 22

Amerikaanse finale op Wimbledon
PAGINA 23

Vandaag barst de strijd los in de Tour de France. De proloog over 4,8 kilometer wordt verreden in Le Puy du Fou en begint om twintig over drie. De Tourorganisatie werkt met een budget van ruim vijftig miljoen gulden. Bijna de helft wordt betaald door sponsors, van wie Credit Lyonnais, Fiat en Coca Cola de hoogste bijdragen leveren. Opbrengst TV-rechten 8 miljoen, reclamekaraavaan 3,5 miljoen, etappeplaatsen 7 miljoen gulden.

Tour-spel Limburgs Dagblad

Vandaag is het dan eindelijk zover! De tachtigste Tour de France gaat in het Franse Le Puy du Fou van start met de traditionele proloog. Een Tour de France, die weer ruim drie weken wielergenot zal opleveren. Vanaf vandaag kunt u in het Limburgs Dagblad uitgebreide verslaggeving verwachten van dit grootste wielerspektakel ter wereld. U kunt als lezer ook een actieve rol vervullen. U hoeft niet zelf op de fiets te klimmen, maar kunt wel meedoen aan het jaarlijkse LD-TIP TOUR TOP TIEN-spel. Het is de bedoeling dat u vijftien coureurs tikt, die naar uw idee elke dag kans maken hoog in de etappe-uitslag te eindigen. De eerste tien renners van het dagklassement leveren punten op. Na iedere etappe wordt er in het Limburgs Dagblad een TIP TOUR TOP TIEN-klassement gepubliceerd. De lezers wier getipte coureurs het best blijken te presteren, dingen mee naar de hoofdprijs van vijfhonderd gulden. In totaal bedraagt de prijzopot ruim driehonderd gulden. Uw deelname aan het TIP TOUR TOP TIEN-spel is geheel gratis. Bovendien is er als extra prijs een mountainbike te winnen. Als u er meer van wilt weten, lees dan op **pagina 20** de uitgebreide spelregels. Op **pagina 21** vindt u een definitieve lijst van de coureurs en hun rugnummers.

Nieuwe gouverneur: affaires dreigen Limburgse cultuur te schaden

Van Voorst waarschuwt

MAASTRICHT - De golf van bestuurlijke corruptie-affaires in Limburg dreigt te worden gevolgd door 'overreacties' in deze provincie. „En daarvoor wil ik óók waarschuwen.” Dat heeft baron Berend-Jan Van Voorst tot Voorst gistermiddag te kennen gegeven tijdens zijn officiële installatie als Limburgs nieuwe gouverneur.

De gewezen staatssecretaris van Defensie volgt Emile Mastenbroek op, die verleden maand na een driejarige ambtsperiode met pensioen ging. In zijn 'maiden-speech' als commissaris van de koningin ging Van Voorst (49 jaar en net als zijn voorgangers van CDA-huize) niet voorbij aan de lange reeks smergeldschandalen in deze provincie. Enerzijds benadrukte de nieuwe gouverneur dat 'een voor wat hoort wat-cultuur' bij bestuurders volstrekt uit den boze is. Zeker omdat het juist deze overheidsdienaren zijn die een publieke taak en een ethische voorbeeldfunctie hebben te vervullen. Anderzijds waarschuwde Van Voorst echter nadrukkelijk voor 'overreacties' op de Limburgse schandalen. „Een cultuur waarin mensen elkaar helpen, is in wezen goed. Zeker in deze tijd van toenemend individualisme moeten we voorzichtig omspringen met dit gemeenschappelijk goed. Evenzeer is het een sterk punt van Limburg dat de politicus hier dichtbij de mensen staat dan in de meeste andere landdelen. We moeten nu opletten dat we, als reactie op de 'affaires', dit kind niet met het badwater weggoien.”

Bovendien moet Limburg volgens de nieuwe provinciebaas onder alle omstandigheden zien te voorkomen dat 'de slinger zo ver doorslaat' dat elke bestuurder verdacht wordt. „Zo van: 'die zal ook wel niet deugen'. Of dat elk bedrijf wordt bestempeld als pek waar we niet mee om moeten gaan. Van bestuurders en ambtenaren moet juist verwacht worden dat zij een open, soms zelfs

intensieve relatie onderhouden met allerlei belanghebbenden.”

Verder maakte de nieuwe gouverneur alvast duidelijk dat hij vierkant tegenstander is van een mogelijke opsplitsing van Limburg in twee zelfstandige regio's. „Bij zo'n tweedeling zou deze provincie aan slagkracht inboeten. Zowel nationaal als internationaal.” In de ogen van Van Voorst, die nadrukkelijk 'een gouverneur voor heel Limburg' zegt te willen zijn, zal deze provincie het vooral moeten zoeken in intensief samenwerkende gemeenten in gewestelijk verband. Met zijn standpunt schaaft de kersverse commissaris zich overigens geheel achter de door Gedeputeerde Staten ingezette verdediging van Limburg als één ongedeelde provincie.

Verder pagina 15

● Van Voorst op zoek naar 'gezonde balans'

Telefoneren wordt duurder

DEN HAAG - Telefoneren wordt voor particulieren in ons land in 1996 tien procent duurder. Dat komt doordat het ministerie van Financiën van de EG in Brussel over de diensten van PTT Telecom 17,5 procent btw moet gaan heffen. Voor het bedrijfsleven wordt het bellen juist zo'n 7,5 procent goedkoper. Bedrijven kunnen namelijk hun betaalde btw, in tegenstelling tot de consumenten, terugkrijgen.

De Nederlandse PTT was tot nu als een van weinige in de EG vrijgesteld van het heffen van btw over telecommunicatiediensten. Per 1 januari 1996 is dat afgelopen, omdat 'Brussel' het verplicht gaat stellen.

De richtlijn is nog in voorbereiding, maar het ministerie van Financiën en PTT Telecom melden het maar vast in verband met de aanstaande

beursgang van het moederbedrijf, Koninklijke PTT Nederland (KPN).

Bellen was in Nederland tot nu toe in verhouding met andere Europese landen goedkoop, maar daar komt in rap tempo een einde aan. Eerder dit jaar kondigde PTT Telecom al aan dat de binnenlandse tarieven omhoog moesten, omdat telefoneren binnen de EG van 'Brussel' goedkoper moest worden.

● Gedeputeerde Piet Hilhorst (rechts) draagt de voorzittershamer over aan de nieuwe gouverneur baron Berend-Jan Van Voorst tot Voorst.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Oproep tot zuinig gebruik van drinkwater

MAASTRICHT - Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) doet een beroep op de afnemers om bij aanhoudend droog weer zuinig om te gaan met drinkwater. Besproeien van de tuin, auto wassen, vullen van kinderbadjes en andere waterverblindende activiteiten moeten volgens WML bij aanhoudende droogte achterwege blijven. Anders zal niet iedereen over voldoende drinkwater kunnen blijven beschikken. Als gevolg van het aanhoudende droge en warme weer constateert het waterleidingsbedrijf in bepaalde gebieden een verdubbeling van het watergebruik. Bij WML is een brochure verkrijgbaar met waterbesparende tips.

Lijk van vermist jongetje gevonden

NIJMEGEN - De politie heeft gistermiddag het stoffelijk overschot gevonden van de 7-jarige Nasr-Eddine Achrouitar uit Nijmegen. Het lichaamje werd door een politieboot ontdekt in het Maas-Waalkanaal. De jongen werd sinds dinsdag vermist.

Of de jongen door verdrinking of een misdrijf is omgekomen, is nog niet bekend. De technische recherche is bezig met een sporenonderzoek. Dit weekinde hoopt de Nijmeegse politie over meer informatie te beschikken.

De 7-jarige Nasr-Eddine verdween dinsdagmiddag in de wijk Heseveld in Nijmegen. Volgens een buurmeisje is de jongen meegelokt door een nog onbekende man. Naar deze man is de Nijmeegse politie op zoek.

(ADVERTENTIE)

VAKANTIETOPPERS

Strand-/vrijtijdssetje	7,95
geen 19,90 nu	
Tennisspolo's 2 stuks	29,75
Tennissokken 6 paar	9,90
Surfbroeken	9,90
Slaapzakken	39,75
Hemden	19,90
korte mouw, met print	

HENDRIKS TEXTIEL

SCHOENEN en SPORTARTIKELN

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

In Heerlen zijn wij's maandags geopend vanaf 10.30 uur

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124

Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

Vaals, Kerkstraat 4, tel. 0454-63636

imburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): (VEX)

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,85 per maand ☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

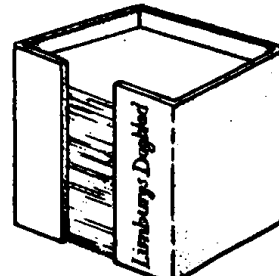
Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

(Plaats hier uw handtekening.)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

- ☐ parkeren
- ☐ memokubus
- ☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen

OF GRATIS 06-022 99 11

● Italiaanse VN-soldaten brengen tijdens gevechten met Somalische milities gewonde collega's naar een militair hospitaal in de hoofdstad Mogadishoe. Foto: AP

Drie VN'ers gedood in Somalië

MOGADISHOE/ROME - Bij een vuurgevecht met Somalische milities in de hoofdstad Mogadishoe zijn drie Italiaanse VN-soldaten om het leven gekomen. Eenentwintig andere Italianen en ruim dertig Somalischers raakten gewond.

Secretaris-generaal van de Verenigde Naties Boutros Boutros-Ghali wil de veiligheid van het VN-personeel in Somalië verbeteren. Bou-

tros-Ghali kondigde dit gisteren aan kort na de gevechten. Het incident veroorzaakte grote opschudding in Italië, waar al gespeculeerd werd over terugtrekking van de Italiaanse troepen. Premier Carlo Azeglio Ciampi onderbrak de ministerraad om melding te maken 'van de zeer grote aanvallen' op het Italiaanse VN-contingent.

De regering gaf een verklaring uit

waarin staat dat Italië bij de Verenigde Naties aandringt op een geweldloze oplossing van de problemen in Somalië. De gevechten van gisteren, die de hevigste waren van de afgelopen drie weken, braken uit nadat sluipschutters een VN-eenheid van honderden Italianen en tientallen Somalische politie-agenten met geweren en granaatwerpers onder vuur namen.

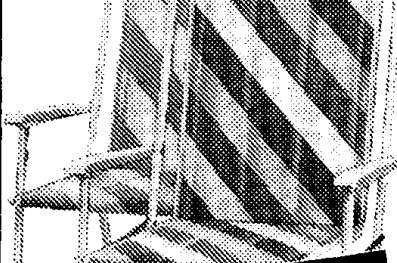
(ADVERTENTIE)

DAT ZIT GOED!

Unica vouwstoel. Ook in bloemdessin. Normaal 24,95 Per stuk **20,-**

Alleen vandaag

BRISTOL

Heerlen : Hogeweg 2-4
Rothen/Meerssen : 'Au Ciel' Kullenstraat 75
Sittard : winkelcentrum 'den Tempel'
Kerkrade : Nullanderstraat 102

Vliegshow in Eindhoven

„Ik heb hoogtevrees!”

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - „We hadden gewoon geen zin,” zei de minister-president van het Koninkrijk der Nederlanden, drs. R.F.M. Lubbers. Het was vrijdagmiddag vier uur, ongewoon vroeg voor de persconferentie na afloop van de ministerraad. De verklaring kwam al snel: de ministersploeg was het zat. Ze hadden gewoon vrijwel niets gedaan en waren al kort na de middag weer uiteen gegaan.

Kabinet neemt baaldag

„Ik was jaloers op collega Ritzen,” aldus een opgeruimde Lubbers. „Die ging al vroeg weer weg, om een feestje te vieren op zijn departement in verband met de nieuwe staatssecretaris. En ook collega Kool verkort alweer snel, want die ging werken aan de begroting.”

De premier liet doorschemeren dat de ministers even wilden uitblazen, omdat ze volgende week elke dag gaan vergaderen over de begroting. „We hebben het zonnige en sombere vooruitzicht - het ligt er maar aan hoe je het bekijkt - dat we elkaar volgende week elke dag ontmoeten.”

En dus was het snel afgelopen. Zelfs over het politiek heikele punt van de wao-debatten in de Eerste Kamer (staatssecretaris Wallage dreigde daar al met een kabinetscrisis) wilde de premier weinig kwijt. Op de vraag of hij daar niet somber over was zei hij: „Als je je in dit land niet bezorgd toont worden de mensen wel bezorgd over jou.” Na acht minuten en zeventig seconden was de persconferentie afgelopen. Lubbers had gewoon geen zin.

Moslims verliezen in Centraal-Bosnië

VITEZ/SARAJEVO - Servische en Kroatische troepen hebben gisteren de stad Maglaj omsingeld en het nabijgelegen Zepece ingenomen, waardoor in het midden van Bosnië-Herzegovina een nieuwe moslim-enclave van 100.000 mensen is ontstaan. Volgens VN-militairen slaagden ze erin de zogenoemde 'Maglaj-vinger' af te snijden, waardoor de moslims de stad niet meer kunnen bevoorraden.

Kroatische troepen veroverden gisteren na dagenlange gevechten de door moslims bewoonde stad Zepece, ten zuiden van Maglaj. In de loop van de strijd zijn meer dan 3.000 moslimsoldaten en burgers gevangen genomen. Kroatische strijders maken in de eerste berichten uit de stad melding van talloze doden en gewonden aan beide zijden. Een bevestiging uit onafhankelijke bronnen was nog niet mogelijk. Bij de stad werden zeven Servische tanks en 1.500 Servische

manschappen gesignaleerd. De stedendriehoek Maglaj, Zepece en Zavidivici is al dagen het toneel van zware gevechten tussen moslims, Kroaten en Serviërs. Daarbij strijden, volgens de vredesmacht van de Verenigde Naties, de elkaar eerst vijandig gezinde Kroaten en Serviërs nu samen tegen de Moslims.

Duizenden burgers uit het gebied zijn op de vlucht, velen door de bergen. De VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR schat hun aantal op 10.000. Wordvoerder Peter Kessler sprak van een 'alarmerende groei'. Volgens hem hebben de afgelopen maand 35.000 mensen in midden-Bosnië, zowel moslims als Kroaten, hun huizen verlaten.

In het dorpje Zeljezno Polje, ten noorden van Zenica zijn 7.500 vluchtelingen uit de regio Maglaj aangekomen, zei een woordvoerder van het Internationale Rode Kruis in Zagreb. De organisatie is donderdag begonnen met het uitdelen van voedselpakketten. De vluchtelingen daar hebben allen onderdak gevonden bij gezinnen.

Blank en zwart in Zuid-Afrika naar stembus

JOHANNESBURG - Zwarte Zuid-Afrikanen zullen op 27 april volgend jaar voor het eerst met hun blanke landgenoten hun stem kunnen uitbrengen in de eerste non-rationale verkiezingen in de geschiedenis van het land. Zij zullen een grondwetgevende vergadering kiezen, die ook als overgangsparlement zal fungeren. De vaststelling van de verkiezingsdatum is een historisch ogenblik en de datum zelf geldt als het symbool voor de overgang van apartheid naar democratie.

Een meerderheid van de 26 partijen die deelnemen aan de onderhandelingen over de toekomst in het land, bekrachtigde gisteren in het World Trade Centre (WTC) bij Johannesburg deze datum, die de regering en het ANC al eerder hadden voorgesteld. De Zoeloe-partij Inkatha en haar bondgenoten, onder wie de blanke Konserwatieve Partij (KP) en twee 'onafhankelijke' thuislanden, Bophuthatswana en Ciskei die verenigd zijn in de zogenaamde Co-sag-groep, stemden tegen.

Paus naar ziekenhuis

ROME - Paus Johannes Paulus II is gisteravond in Rome voor enkele medische onderzoeken opgenomen in de particuliere kliniek Gemelli. In hetzelfde hospitaal onderging hij een jaar geleden een darmoperatie.

Het 73-jarige hoofd van de katholieke kerk zal aan enkele 'normale' medische tests worden onderworpen. De persoonlijke arts van Heilige Vader, Renato Buzzonetti, liet eerder op de dag weten dat de paus niets bijzonders mankeerde.

Rusland valt Georgië binnen

MOSKOU/TBILISI - Georgië heeft gisteren meegedeeld dat zo'n 2.000 militairen van het 14e Russische leger de grens zijn overgestoken. De inval van de Russische troepen viel samen met het offensief dat Abchazische rebellen gisteren hebben ingezet tegen Georgische troepen in Abchazië in het westen van Georgië.

Tbilisi heeft de Russische regering al meerdere malen beschuldigd samen te spannen met de opstandelingen in zijn westelijke provincie Abchazië. Moskou heeft al troepen in Abchazië, die zijn gebleven nadat de Sovjetunie uiteen viel. Een woordvoerder van het Russische ministerie van Defensie verklaarde dat het 14e leger normaal gesproken in Moldavië is gestationeerd. Hij zei niet over informatie te beschikken dat dit onderdeel naar elders is overgeplaatst.

De gevechten tussen het Georgische leger en de Abchazische rebellen zijn hevig. Bij een slag om Tarmysj zijn volgens Georgische berichten twaalf Georgiërs omgekomen. Eerder meldde president Edoard Sjvardnadze van Georgië dat bij een bombardement op de plaatselijke hoofdstad Soechoemi zeker 23 doden en 54 gewonden zijn gevallen.

Regeringspartij PvdA steunt oppositie met banenplan

Meldingsplicht bedrijven voor werk minderheden

DEN HAAG - Werkgevers moeten openbaar maken wat ze doen aan het in dienst nemen van minderheden. Dit besliste de Tweede Kamer in de nacht van donderdag op vrijdag. De PvdA steunde een voorstel van de oppositie, dat verder ging dan het voorstel van CDA-minister De Vries van Sociale Zaken.

De Vries wilde de gegevens slechts bij de arbeidsbureaus onderbrengen en niet bij de voor ieder toegankelijke Kamers van Koophandel.

In een reactie zeiden de werkgevers dat zij niet meer met het kabinet zullen overleggen over de resultaten van het 60.000-banenplan voor allochtonen. Pas na de zomer zullen de organisaties zich buigen over de vraag hoe het verder moet met dit plan, dat de werkloosheid onder minderheden scherp wil terugdringen.

De christelijke werkgeversorganisatie NCW noemt de aangenomen wet een typisch bureaucratische oplossing, die geen baan extra zal opleveren voor allochtonen. „Het houdt voor werkgevers op met het melden van deze gegevens bij de Kamers

van Koophandel. Dan hebben ze immers aan hun wettelijke plicht voldaan.”

Ook de vakcentrales zijn niet juichend over het aangenomen plan. „Het succes van het 60.000-banenplan staat of valt met de medewerking van de werkgevers. Zij mogen niet voor het hoofd worden gestoten, je hebt ze nodig,” zegt zowel FNV als CNV. De FNV is nog het meest enthousiast. „Hierdoor gaat het onderwerp leven in de publieke opinie en zal er ook in werkgeverskring meer over het aannemen van allochtonen worden gediscussieerd.”

Het Nederlands Centrum Buitenlanders (NCB) is blij met het besluit van de Kamer. „Nu wordt tenminste controleerbaar wat er in ondernemingen op dit gebied gebeurt.” Al geeft ook het NCB toe, dat hierdoor geen extra mensen aan het werk komen.

Zie verder pagina 5

• Minderheden schieten niets op met banenplan

Schip Greenpeace uit Russische wateren gezet

ST-PETERSBURG - Grenswachten hebben gisteren een schip van de milieu-organisatie Greenpeace verwijderd uit de Russische territoriale wateren, een dag nadat activisten een protest hadden gehouden bij een nucleaire installatie.

Volgens Dmitri Tolmatski, woordvoerder van Greenpeace in St-Petersburg, is de 'Moby Dick' naar de Golf van Finland gesleept door schepen van de Russische grenswacht. Het schip kreeg opdracht niet in de Russische wateren terug te keren om 'onaangenaamheden' te voorkomen.

Donderdag werden negen leden van Greenpeace gearresteerd nadat zij opblaasboten te water hadden gelaten en naar de kerncentrale Sosnovi Bor waren geroeid om te protesteren tegen het gebruik van kernenergie in Rusland. Na het betalen van een symbolische boete werden zij vrijgelaten.

'Ontucht door kinderen gebaseerd op geruchten'

PURMEREND - De commotie die in Purmerend is ontstaan over seksueel misbruik van kinderen door een broertje en een zusje van circa tien jaar, berust leuter op verhalen en geruchten. Dat verklaarde wethouder C. Bogaardt van Purmerend gisteren na afloop van een besloten bijeenkomst voor de ouders van alle leerlingen van basisschool De Saffier.

Twee leerlingen van deze school zouden een onbekend aantal kinderen tussen drie en elf jaar seksueel hebben misbruikt. Bogaardt zegt geen enkele persoon of instantie te hebben gevonden die de verhalen kan bevestigen. De door hem en door het schoolbestuur geraadpleegde instanties als de Raad voor de Kinderbescherming en het Bureau Verbruikerszaken hebben volgens de wethouder geen aanleiding gezien maatregelen te treffen. De seksuele handelingen zijn daarvoor te onschuldig, aldus Bogaardt.

Dit jaar 160 cellen meer dan toegezegd

DEN HAAG - Door grote inspanning van het gevangeniswezen telt het 'noodverband' eind dit jaar 160 cellen méér dan de 600 die minister Hirsch Ballin en staatssecretaris Kosto van Justitie hebben toegezegd. Dat heeft het ministerie van Justitie meegedeeld. De capaciteit om vreemdelingen vast te houden moet eind volgend jaar komen op 626 plaatsen. Dat betekent bijna een verdubbeling ten opzichte van maart dit jaar. Toen was er plaats voor 334 vreemdelingen.

Inmiddels werkt justitie hard aan een computersysteem dat in oktober moet werken. Dan kunnen de

rayonbureaus van het gevangeniswezen op elk moment zien hoeveel cellen er waar vrij zijn, en voor wie: mannen, vrouwen, jongeren, in een gesloten, half open of open strafinstelling. Daarna is het aan de betrokken officier van justitie om te beslissen of een verdachte ergens wordt geplaatst, dan wel heengezonden.

Het gevangeniswezen telt nu ruim 8.000 cellen. In 1988 waren dat er nog maar 5.488. Op 1 januari 1996 komt dat aantal op 10.000. Daarnaast buigt de ministerraad zich deze maand over uitbreiding met nog eens 2.000 extra cellen.

(ADVERTENTIE)

'N MISSIE..

U kunt op meer dan een manier een steentje bijdragen:

BIJ NATUURRAMPEN, HONGERSNOOD OF EEN PLOTSELINGE VLUCHTELINGENSTROOM (VANWEGE OORLOGEN OF DROOGTEPERIODES) WORDT EFFICIENTE HULP GEBODEN, EN WEL VIA DE VERTROUWDE KERKELIJKE KANALEN.

missiebuero Roermond

ACTIVITEITEN CENTRUM VAN HET BISDOM

grijo 1045000 rabobank 14.41.01.408

Missiebuero Roermond, afdeling noodhulp, postbus 198, 6040 AD Roermond, telefoon 04750-86860

Uw hulp is niet tevergeefs, het is geen druppel op een gloeiende plaat.

Eerste werkdag

• De nieuwe staatssecretaris van Onderwijs Job Cohen meldde zich gisteren voor zijn eerste werkdag in een rolstoel bij het ministerie, waar minister Ritzen (rechts op de foto) hem ontving. De minister noemde Cohen, die voor zijn nieuwe functie zijn baan aan de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht voor een jaar verlaat, 'bruggenbouwer en bestuurder'. Cohen werd gisteren door koningin Beatrix beëdigd.

Foto: ANP

BVD doet niet mee aan onderzoek bomaanslag

DEN HAAG - De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) neemt niet actief deel aan het onderzoeksteam dat de bomaanslag op het ministerie van Sociale Zaken onderzoekt. Dat heeft een woordvoerder van de Haagse politie gisteren meegedeeld. Na de aanslagen op Binnenlandse Zaken en het huis van Kosto in november 1991 maakte de BVD wel deel uit van het team.

Het team dat nu het onderzoek naar de aanslag doet, zal wel gebruik maken van informatie van de BVD over RaRa, de actiegroep die aanslag heeft opgeëist. Het team bestaat uit de politie Haaglanden (het regiokorps van de Haagse politie) en leden van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI). De politie Haaglanden is leider van het onderzoek. Het onderzoek wordt aangestuurd door het driehoeksoverleg van de Haagse korpschef, de Haag-

se burgemeester en de hoofdofficier van justitie.

Volgens een woordvoerder van Binnenlandse Zaken is de BVD wel op beleidsniveau betrokken bij het onderzoek. De dienst zit in het sturen van de beleidsteam dat onder leiding staat van de landelijk officier van justitie voor terrorismebestrijding, Varekamp. Het beleidsteam is nu naar aanleiding van de aanslag geactiveerd, aldus de woordvoerder.

De ambtenaren van Sociale Zaken die vanaf donderdag wegens de bomaanslag op hun ministerie vrij hadden, kunnen maandag weer aan het werk. De meeste verdiepingen van de vleugel waarin de bom is ontploft zijn naar verwachting dan weer toegankelijk. De politie had de etages afgesloten voor technisch onderzoek.

In de nacht van donderdag op vrijdag kreeg de politie een valse melding binnen dat er bommen zouden afgaan bij Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken. De gebouwen wer-

den doorzocht en voorzover nodig ontruimd. Op het genoemde tijdstip van 01.00 uur ging er niets af. Bij Binnenlandse Zaken werd enige tijd het verkeer bij het Prins Bernhardviaduct stilgelegd. De telefonische melding die bij de Haagse politie binnenkwam had volgens een woordvoerder geen overeenkomst met die van de aanslag die door RaRa is opgeëist.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlenzen-
brillenspecialzaak

Een
HEDENDAAGSE
collectie

20 meter
in de
Emmastraat,
voorbij
ABN-bank

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMALEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984
Met onze bekende
garanties

punt uit

• Ambassades

Minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken onderzoekt mogelijkheden om via verschuivingen of inkrimpingen binnen het netwerk van de Nederlandse diplomatieke posten in het buitenland geld vrij te maken voor nieuwe ambassades. In een brief aan de Tweede Kamer zegt hij niettemin dat de opening op korte termijn van twee nieuwe ambassades in Midden-Europa bij hem hoge voorrang heeft.

• Cocaine

De politie heeft gisteren een 50-jarige man uit Hulst aangehouden bij wie in een lods 12 kilo cocaine is ontdekt, verborgen in 800 kilo nepsteenkool. Anderhalve week geleden werd in Zaandam en in de haven van Antwerpen bij elkaar 2.200 kilo cocaine onderschept die op dezelfde manier was verpakt. Er werden toen twee verdachten aangehouden, een 43-jarige man uit Zaandam en een 50-jarige man uit Haarlemmermeer.

• Kroonprins

Kroonprins Willem-Alexander is gistermiddag in Leiden doctorandus in de geschiedenis geworden met een gemiddelde van 7,5. Voor zijn scriptie over de Nederlandse reactie op de beslissing van Charles de Gaulle om Frankrijk terug te trekken uit de Navo, kreeg de prins een 8. De Prins van Oranje ontving zijn bul uit handen van professor H. L. Wesseling, die hem het laatste half jaar heeft begeleid. De uitreiking had plaats in aanwezigheid van onder anderen koningin Beatrix en prins Claus.

• Protest

Bij een protestmanifestatie tegen een Turkse schrijver die delen van Salman Rushdie's boek 'De Sataniische Verzen' publiceerde zijn gisteren 27 doden gevallen. Het persbureau Anatolya heeft dat meegedeeld. De incidenten deden zich voor in Centraal-Turkië.

• Flevoland

Flevoland maakt grote kans alsnog in aanmerking te komen voor EG-steun bestemd voor achtergebleven regio's. Tijdens een bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken van de EG in Brussel, besloot het Belgisch EG-voorzitterschap gisteren de provincie op te nemen in een compromisvoorstel over de besteding van de Europese structuurfondsen.

• Athene

Het parlement van de Raad van Europa in Straatsburg heeft gisteren de uitwijzing van 20.000 Albaniërs door Griekenland veroordeeld. De parlementsleden waarschuwden voor uitbreiding van de Balkanoorlog en riepen op de economische hulp aan Albanië te verhogen.

• Eieren

In de versteende modder van het Xixiabekken in de Centraalchinese provincie Henan zijn duizenden dinosauruseieren ontdekt. Deskundigen van de Chinese academie van wetenschappen noemden het de grootste verzameling ter wereld.

• Haïti

Washington gaat de hulp aan Haïti hervatten. In een officiële verklaring stelt het Witte Huis dat het Haïti een financiële steun zal verlenen van 37,5 miljoen dollar ten einde de onderhandelingen over het herstel van de democratie in het land gaande te houden.

(ADVERTENTIE)

OPRUIMING

NEPAL PERZISCHE INDIA TAPIJTEN

UIT OUDE COLLECTIES

MET
AANTREKKELIJKE
KORTINGEN

HUB. DOLS & CO

Staat sinds 1905
Garant voor kwaliteit!
SITTARD MARKT 31

046-512605

Wegens de enorme groei van ons magazine
vragen wij met spoed
ervaren advertentie-acquisiteurs
die in het bezit zijn van een eigen auto.
Wij bieden u een goed salaris in een prettige werkring.
Telefonische reacties: M.P.A. bv Amstenrade,
☎ 04492-5300, Mw. Wilbert.

Horeca personeel

Best: "In de Gekroonde Haan" Heerlen vraagt:

jonge geroefte heerlen ass.kok:

tul. 2000 par. linge. de samen met onze cheffkok zorg kan
grote degenen geroefte zaken in onze keuken.
Laetijd pinto y-erda vinding gewone. Wij bieden goe-
de aanbeelden dagelijks na 11.00 uur 045-711373.

Horecamercale v PINTJE Mechelen

de v.v.aagt

enhoussasse medewerker

voor 30 uur per week.
interesse in werk met specialibieren
geen tijd portie hour
goede kontaktuele eigenschappen
belangrijke pinto Horeca-CAO
geinteresseerden worden verzocht kontakt op te nemen
met Mary T. C. v. welsan. Telef. 04455-1227.

Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wegens ziekte te koop aangeboden

Slagerij

met winkel in Midden-Limburg.

Br.o.n. B-04295, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop KANTOORBOEK-HANDEL in de Oostelijke Mijnstreek. Inl. br.o.n. B-04274, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ter overn. aangeb. kleine BLOEMENZAAG (H'broek). Br.o.n. B-04277, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aannemersbedrijf Office-pouw B.V. zoekt met spoed voor Duitsland persoon met B.N.U.- of AANNEMERS-PAPIEREN, welke deze ter beschikking wilt stellen. Inl. telefoon 046-747269.

T.o.a. wegens ziekte KOFFIESHOP 7 Ambachten te Ophoven-Maaseik. Bij de grootste antiekmarkt van België met 5.000 bezoekers per zondag. Thans alleen zondag's geopend. Unieke omzet, zeer lage overname prijs, vast lasten. Bedrijfs volle uitbating te zien. Info. uitsluitend na telefonische afspraak 09-32.89755385.

Te k. aangeb. OFF-SET apparaat, bestaand uit 1 off-set duplicator, 1 ets-converter, plaatmaker, nieuwswaarde f 50.000,- 5 jaar oud. Vraagprijs f 50.000,- Inl. Stella Maria College Meerssen. Tel. 043-646425.

Te k. in Belgisch grensgebied goedpend CAFE, vrij van brouwerij met ruim woonhuis en tuin, prijs op aanvraag. Br.o.n. B-04285, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kunst en Antiek

komt U eens vrijwillig kij-
ken naar onze enorme col-
lectie ANTIEK o.a.: kasten,
tafels, stoelen, klokken,
rons, koper, tin enz. Wim
cheepers, Panheederweg
8, Heel. Tel. 04747-1593.
iedere dag geopend.

en verkoop antieke
grammofoons en SPEEL-
TOEZEN. Tel. 043-649494.

de mooiste grenen en eiken
sels volgens VT-wonen en
riadne vindt u bij INTER-
IART antiek Simpeldel, Im-
straat 64. 045-443161 eigen
restaurant en logerij. Ma.
esli. d.o. koopav.

antieke koperen LAMP te
koop, f 750,-. Moet u ge-
hen hebben! Bel snel voor
en afspraak. 045-256145.

antieke PLANTENZUIL te
koop, zeer mooi, zien is ko-
en! Tel. 045-256145.

Wijshoff Antiques, Amsten-
raderweg 9, Hoensbroek-
Centrum. Het adres voor al
Uw ANTIEK inkopen. Groot-
ste keuze op 2.000 m2. Ge-
opend: dond., vrijd. en za-
terdag. Telef.: 045-211976.

Grote antieke Henri Deux
GEL, f 500,-. Kasteellaan
77, Meezenbroek, Heerlen.

ROMANTISCH-WONEN
specialzaak in "antiek en
nieuw" geloofd grenen
meubelen, voor 'n sfeervol
interieur! Rijksweg Noord 4,
Geleen. Telef. 046-753006.

Part. INBOEDEL o.a. antiek,
schilderijen, aardewerk en
gebr. voorw. ☎ 04492-1253.

Antiek SIMONS gespeci-
seerd in noten, grenen, e-
ken antieke meubelen, lan-
den, klokken enz. Dorp-
straat 45A, Nuth (in het Cen-
trum t.o. kerk). ☎ 045-243437.
Een beapir voor de regio!

K. DRESSUURPAARD,
6 jaar oud met stam-
boek D-PONY-1892.

Te koop D-ONNY, 142 cm,
jaar oud, dressuur L-2,
bringen M, prijs f.2.750,-
Telefoon: 045-475654.

Te koop BOXERPUPS met
stamboom. Telefoon: 045-
33109.

Mooie kruising BOOMER
oud, 2 jaar, teef, pr. f. 75,-
045-225170.

Mooie koop overdekte HONDE-
rassen af 50x2.00x1.20
inm nachtkoch, regengoot
is regentoef. Pr.n.o.l.k.
Telefoon 045-410696.

Alldzaam mooie 3-keurige
BOMERTJES met gar.,
f. 775,-. ☎ 09-32.1467908.

Mooie kr. LABRADOR met
oude Retrieverpups,
f. 775,-. ☎ 09-32.1467908.

Koop Duitse staande
SCHTONDEN. Telefoon
5-222594.

Heerlen gedurende 1 a-
avonden per week in vol-
en najaar, een overdekte
ruimte (zaal, hal, stal, lood-
s.d.), eventueel met buiten-
terrein. Sekr.: Panneslag-
str. 3a, 6369 AR Simpelveld.

Te koop Golden RETRIE-
VERS, ingeënt en ontwormd
met stamboom. Telefoon
04113-2678.

Te k. BERNER-SENNEH-
PUPS met prima stamboom
vader jeugdkamp, ingeënt
en ontwormd.
02422-16307.

Te koop pim. 7 AQUATEL-
RARIUMS, vaste pr. f. 750,-
Telef. zat. tussen 16.00
18.00 uur. 045-203586.

Mode Totale

Te k. BRUIDSJURK, ma-
40, lange mouw, lange slie-
f. 1.000,-. Tel. 045-750736.

Voor Piccolo's
zief vader, pagina 6

Vereniging wil geen volk meer ontdekken

RAERD - Nederland is weer een vereniging rijk. Het gaat om 'De Vereniging tot bescherming en behoud van niet-ontdekte volkeren'. De club is gevestigd in het Friese Raerd.

Eddy Wijsma uit Raerd en Geert Poelgeest uit Delft kwamen afgelopen week om het idee om de vereniging op te richten naar aanleiding van berichten over de Liawep, een stam op Papua Nieuw Guinea, die vorige maand is opgespoord. De vereniging is daar tegen: die stelt zich ten doel 'niet-ontdekte volkeren niet te ontdekken' en 'wanneer ze toch ontdekt worden deze te vergeten'.

- Is deze vereniging serieus bedoeld? Eddy Wijsma: „Wat is serieus? Het is een grap met een serieus onderaan, want het probleem is wel serieus. De stam is niet ontdekt, ze leven in de steentijd en vereren een rots met een menselijke gezicht als een god. Dadelijk wordt daar dan een zendeling heen gestuurd. Dat is toch ten hemel schreeuend? De eerste beste die daar met een walkman komt en

beweert dat daarmee de stem van God te horen is wordt geloofd. Laat die mensen alsjeblieft met rust.“ Zouden er nog veel niet-ontdekte volkeren zijn? „Misschien zijn we te laat, je weet inderdaad niet hoeveel onontdekte volkeren er zijn. Dat willen we trouwens ook niet weten. Maar wellicht hadden we een volk geleiden moeten worden opgericht en is nu iedereen al ontdekt.“ De menselijke nieuwsgierigheid is toch niet te bedwingen? „Er is daar voor ons niets te zoeken.“

Hoe wil de vereniging haar doel verwezenlijken? „Het is onze intentie om mensen ertoe te brengen geen initiatieven meer te nemen om volkeren te ontdekken. We willen de regering van Papua Nieuw Guinea een brief schrijven om dat te verbieden. Of dat zal slagen

weten we niet, maar we moeten het toch proberen.“

Wijnsma hoopt op landelijke bijval. „Dan kan de vereniging echt worden opgericht. Je wilt prikken geven, vooral aan mensen met zendingsdrang. Er is nog zoveel te bekeken overal ter wereld, blijf dan af van mensen die nog in het stenen tijdperk leven.“ In de brief waarin ruchtbaarheid wordt gegeven aan de vereniging staat dat missionarissen alleen gestuurd mogen worden „om een eventueel hongergebied op te lossen.“ Dan mag er dus ineens wel iemand heen? „Ja natuurlijk, dan kan die zich op laten eten.“

'De Born, zestig jaar groei en verandering'

'Vrouwen nog geremd in bijzijn van mannen'

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Ze moesten er een jaar lang voor sparen, met centen en stuivers werd het bedrag voor de reis bijeen gebracht. Duizenden arbeidersvrouwen, lid van de Sociaal Democratische Arbeiders Partij (SDAP) gingen begin jaren dertig naar 'De Born', een conferentieoord voor vrouwen, gelegen in de Gelderse bossen.

Zodra de vrouwen in 'De Born' waren aangekomen, spraken ze over „wat de familie ervan vond, hoe de buurt gekeken had naar deze plichtvergeten vrouwen die op een door-deweekse dag met hun kofferje door de straat liepen.“ zo staat er in het boek 'De Born, zestig jaar groei en verandering'. Dat vrouwen alleen op stap gingen, zonder man en kinderen, was een daad van zelfstandigheid.

Voor de oprichting van de Born kwamen de SDAP-vrouwen in zogenaamde leesclubs bij elkaar thuis. De meesten hadden maar weinig opleiding, voor meisjes was

het immers niet weggelegd om 'door te leren'. Ze lazen artikelen uit het blad 'De proletarische vrouw' en wilden op die manier hun algemene ontwikkeling en politieke vorming bevorderen. Liesbeth Ribbius Peletier, een vrouw uit een rijke, voornamelijk familie, vond dat de vrouwen een eigen clubhuis moesten hebben. Op een mistige zondagmiddag, begin 1932, reed ze over een hobbelige zandweg in de bossen bij Bennekom. Boven op een heuvel kwam ze vast te zitten en dacht: 'Dit is het en hier moet ons huis komen'.

Zelf betaald

Ze betaalde de bouw met centen uit haar eigen zak. Ze had net veel geld geërfd en wilde het bestaaf van de SDAP niet om geld vragen. „Dan wilden ze er alles over te zeggen hebben“, meende ze en daar voelde de oprichtster van De Born weinig voor.

De bijeenkomsten waren bedoeld voor de vrouwelijke leden van de SDAP. De meesten van hen waren arm, hun bestaan was zwaar, ze hadden weinig ruimte voor zichzelf. Behalve dat vrouwen kennis zouden nemen van het socialisme, vond Liesbeth Ribbius Peletier het evenzo belangrijk dat „vrouwen be-

seften dat het de moeite waard was om apart aandacht aan hun eigen persoon te besteden, al was het maar een paar dagen per jaar.“ Pas in de jaren zeventig kwamen er geschoolde vrouwen naar De Born. Er waren inmiddels tal van vrouwengroepen opgericht zoals Met Vrouw Maatschappij, Dolle Mina en De Born was een prima lokatie voor cursussen. De onlangs afgetreden staatssecretaris Elske ter Veld was een trouwe bezoeker van het conferentieoord. Ze volgde er samen met Jeltje van Nieuwenhoven een cursus voor vrouwelijke aspirant-kamerleden. Later gaf zij als ervaringsdeskundige zelf les in 'vergaderen' en 'onderhandelen', een onderdeel van de cursus Vrouw te Beleid.

Geen mannen

Een korte periode heeft het Born bestuur ook mannen toegelaten tot het idyllische oord in de bossen. Maar in 1981 werd de poort weer gesloten voor heren. De oprichtster had al in 1933 geconstateerd dat „vele meisjes en vrouwen geremd zijn in de tegenwoordigheid van mannen.“ Ondanks twee feministische golven, blijkt die uitdrukking anno 1993 nog steeds te gelden. De Born is 'het huis der vrouwen' gebleven.

Spoorwegen zetten reiziger aan het werk

Kaartjesautomaat NS 'hufferproof'

DOOR THEO HAERKENS

DEN HAAG - Met de nieuwe kaartjesautomaten die de Nederlandse Spoorwegen de komende maanden in gebruik nemen, komt een eind aan het wanhopig zoeken naar nog een gulden of het voor de derde keer invoeren van het verformde en onwillige tientje. Betalen kan voortaan met de pas van bank of giro. Dat gaat snel, ook al moet daarvoor vijftien keer een knop worden ingedrukt.

NS hoopt dat reizigers massaal gebruik gaan maken van de automaten. „Als de medeplekker aan het loket dit 'stampwerk' niet meer hoeft te doen, blijft er tijd over om reizigers te woord te staan over abonnementen, reductiekaarten en voordeelige routes“, aldus een woordvoerder. Hij ontkent dat het verdwijnen van arbeidsplaatsen bij het bedrijf direct verband houdt met deze automatisering. „De lokettisten blijven abonnementen afgeven en krijgen er andere taken bij. Klachten bijvoorbeeld worden niet meer centraal afgehandeld, maar kunnen straks bij ieder loket worden ingediend.“

Aan het plantjen van de kaartjesautomaten op 150 van de 865 stations is vijf jaar voorbereiding voorafgegaan. Veel energie is gestoken in het 'hufferproof' maken van de apparaten. NS is door schade en schande wijs geworden. Enkele jaren geleden werden onder meer in Zoetermeer nog automaten verwijderd omdat ze geregeld werden vernield en zelfs gestolen. De nieuwe machines zouden beter bestand zijn tegen vuurwerk, water en bot geweld.

Hoewel heel wat reizigers nog nooit een kaartje uit de automaat hebben gehaald, kennen de Spoorwegen een lange geschiedenis van geautomatiseerde verkoop. In de jaren vijftig werd op kleine schaal met automaten geëxperimenteerd, maar dat bleef marginaal. En ook de huidige automaten hebben weinig meer te bieden dan een kaartje voor de regio.

Dat verandert nu. De automaat in Maastricht levert met hetzelfde gemak een retourticket Nuth als een enkele reis naar het Groninger Scheemda. Voor een dagkaart Leeuwarden-Den Haag hoeft niemand meer naar de balie. Net als aan het loket worden de kaartjes nu plekke geprint. Maar de reiziger moet aardig wat knoppen bedienen en precies weten wat hij wil. NS is zich daarvoor bewust: „We hebben uitgebreid getest of dat allemaal nog te doen is.“

Om de bescherming van de gegevens te verbeteren heeft NS een code van vier cijfers in. Vervolgens geeft hij aan of hij eerste of tweede klas reist. Omdat het ook mogelijk is een kaartje te kopen voor volgende week, vraagt het apparaat naar de datum. Gaat het om vol of gereduceerd tarief? Wil de reiziger een enkelje, een retourticket, een dag- of een vijf-retourkaart? De machine grift het bijlet en berekent de prijs.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel

Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eetkamer, Lazy-Boy fauteuils en vele andere bedden, etc.
INRIJL MOGELIJK
5000 m² verkoopruimte

maandag 13-16 uur donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE SLAAPKAMERS

Heerenweg 261, Maastricht
Tel. (043) 216133
Langs grote weg
Heeren-Brussel

(ADVERTENTIE)

NOG EVEN EN U KUNT WEER UITS LAPEN

De Vraag-Uit-De-Veren actie van Oase met kortingen van 20 tot 30% duurt nog tot 7 augustus. Profiteer nu het nog kan en u kunt straks weer lekker slapen. Bel gratis 06-022 16 66 voor slaapkamers.

Bedrijfsleven en politiek trachten schone schijn op te houden

Minderheden schieten niets op met banenplan

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Op 14 november 1990 ging de vlag uit. Arbeiders- en werknemersvertegenwoordigers in de Rijksoverheid van de Arbeid besloot in vier tot vijf jaar 60.000 banen voor mensen uit minderheidsgroepen te scheppen. Iedereen blij en tevreden, ook de politiek.

Maar drie jaar later, moet geconstateerd worden dat er van al die beloften niets terecht is gekomen. Tussen medio 1991 en medio 1992 nam het aantal allochtone werknemers in een groot aantal bedrijven niet toe. Hun aandeel in het totale personeelsbestand bleef op 6 procent hangen.

Op 27 procent van de bedrijven namen ambtenaren van Sociale Zaken navraag deden, gaven toe zich te spannen voor minderheden. Ze waken vooral grotere bedrijven, ook al veel deden voor andere kleinere groepen op de arbeidsmarkt. Bovendien ondernemen ze het akkoord van eind 1990 kenmerkend van alle bedrijven is dat hoogstens 30 procent).

De doorwerking van het akkoord is moeizaam, liet minister De Koning van sociale zaken de Kamer weten maanden geleden. Want de economie van jewelste, want de herte gebeurt er niets. De werkloosheid onder minderheidsgroepen draagt gemiddeld 17 procent.

Turken en Marokkanen zelfs tweeën. Vorig jaar nam het aantal werklozen onder minderheidsgroepen met 1 procent af. Onder Nederlanders was die daling 15 procent en dat terwijl de werkloosheid onder Nederlanders gemiddeld 6 procent is.

Water

„Het economisch wat slechter staat en de positie van de minderheid is niet beter op worden. Het is dus dacht dat de Kamer daar wel op was ingegaan, kwam uit. Uren en uren spraken de parlementarissen erover, aan de hand van twee wetsvoorstellen. Een voorstel van De Vries zelf en een van de oppositiepartijen. PvdA, VVD en D66.

Maar dat daar nu ineens nieuwe benamingen voor de minderheden zijn gekomen, dat zou te veel gevraagd zijn. De Vries wil alleen dat werknemers informatie gaan verstrekken over de positie van allochtonen in hun onderneming. Desgevraagd aan het Nationaal Bestuur Arbeidsvoorziening (NBA) en verplicht aan de eigen ondernemingsraad. Zo moet de arbeidsmarktpositie van minderheden worden verbeterd. Maar, de informatie blijft wel geheim.

De oppositie gaat verder. Die wil de gegevens openbaar maken, in verband met de nodige maatschappelijke druk op werkgevers om eindelijk iets te doen voor de minderheden. Daarnaast is een werknemersplicht met streefcijfers over banen in dienst te nemen alloch-

tonen. De Kamer sprak er geen woord over. Maar waar ging de Kamer dan precies over? Over de vraag in hoeverre de vertrouwelijke gegevens die ondernemers aan het NBA geven, in handen mogen komen van minderhedenorganisaties die met het NBA samenwerken. En dat moet de informatie monitoren gemaakt moet worden, of eventueel verscheiden moet kunnen zijn tot een bepaalde onderneming. De Vries koos uiteindelijk voor de laatste mogelijkheid.

Bitter

Niet dat het allemaal veel uitmaakt. De betrokkenen hebben er bitter weinig aan; de hen beloofde arbeidsplaatsen worden er zeker niet door geschapen. Ondanks alle schone schijn die werkgevers, vakbonden en politiek al jaren proberen op te houden.

Op nippertje ontsnapt

• Twee vrouwen zoeken troost bij elkaar, nadat zij maar net ontsnapt zijn aan de kogels van de amokmaker.

Foto: EPA

Amokmaker schiet acht mensen dood

Van onze redactie buitenland

SAN FRANCISCO - Een nog onbekende schutter heeft donderdagnacht in een advocatenkantoor in San Francisco een bloedbad aangericht. De man schoot zeker acht mensen dood en legde vervolgens de hand aan zichzelf. Ten minste twaalf mensen liepen ernstige schotwonden op.

Gewapend met twee machinegeweren, een pistool en een zak vol kogels stapte de man een woonkrabber in het financiële centrum binnen waar het advoca-

tenkantoor Pettit and Martin is gevestigd. Zodra hij de lift uitkwam opende hij het vuur in de vergaderzaal. Vervolgens ging hij de vier verdiepingen van het bedrijf af om op mensen te schieten. Toen de politie hem in het trappenhuis op de 30e verdieping had omsingeld, schoot hij zichzelf dood.

De motieven van de dader zijn nog onduidelijk. Volgens burgemeester Frank Jordan was hij in een juridische strijd verwickeld en had hij in eerste instantie 'de jacht geopend' op een of meerdere personen die hij zocht. Op het moment van de moorden-

reeks bevonden zich duizenden werknemers en bezoekers in het gebouw. De politie had de mensen opgeroepen zich in hun kantoren op te sluiten, omdat aanvankelijk gevreesd werd dat de dader een medeplichtige had. Tot in de avond ging de politietage voor etage af om honderden mensen uit hun schuilplaatsen te bevrijden.

Het ernstigste geval van amok in de Verenigde Staten vond plaats in oktober 1991 in Texas, waarbij 23 doden vielen. Een gewapende man liep toen een fast-foodrestaurant binnen en begon in het wilde weg op de gasten te schieten.

films willen zij niets weten. Het zou met de tientallen politieke en knokkerie die wekelijks worden uitgezonden, ook ondoenlijk worden. Zij doen dat liever zelf.

Niet zozeer uit zorg om de tere kindertel, maar eerder om die voor de eigen portemonnee. De tv-wereld is als de dood dat adverteerders zullen afhaken als hun producten worden vertoond in, en dus gefinancierd met, 'ontraden' films of series.

Het gaat natuurlijk allemaal om kinderen die, zoals in de VS gewoon is, zonder enig ouderlijk toezicht tv kijken. Het is een afgevaardigd voorbeeld, maar in de hoorzitting werd nog maar weer eens gezegd dat de meeste 12-jarigen in hun jonge leven al 8000 'moorden' en 100.000 gewelddadet op het tv-scherm hebben zien passeren. „Kinderen worden daar bang van“, zei een psycholoog. „Er is een duidelijke relatie tussen tv-geweld en agressief gedrag.“

Dat laatste wordt door steeds minder deskundigen en ouders betwist. Congresleden blijken daar gevoelig voor en de Democratische senator Paul Simon en afgevaardigde Edward Markey hebben daarom met tegenzin de film- en tv-wereld uitstel van executie gegeven. Twee jaar lang zal worden bezien of de vrijwillige waarschuwingen effect hebben. Zo niet dan zullen zij wetsvoorstellen indienen om de invoering van 'V-bloek' verplicht te gaan stellen.

Congres wil paal en perk stellen aan agressie op beeldscherm

TV in VS is op weg naar 'geweld met boodschap'

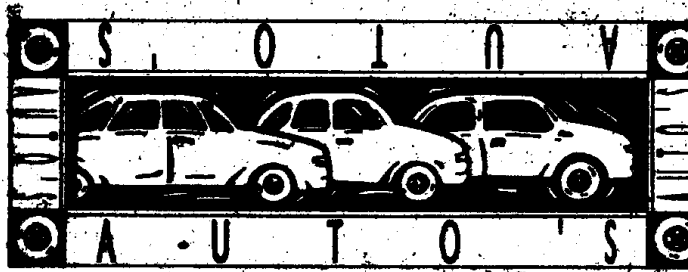
DOOR HANS DE BRUIN

WASHINGTON - Menige filmster heeft al eens laten weten alleen op het witte doek uit de kleren te zullen gaan 'als de seks functioneel is'. Binnenkort krijgen we ook acteurs die alleen nog maar iemand met kogels zullen doorzeven 'als het functioneel is'. Want als het aan de Amerikaanse filmindustrie ligt, zullen de talloze schiet- en vechtfilms met hun 'obscure' geweld langzaam maar zeker plaats maken voor 'geweld met een boodschap'.

De laatste jaren worden in bioscoopfilms en in tv-series steeds vaker 'boodschappen' ingebouwd over de gevaren van alcohol, over het rijden onder invloed, over drugsgebruik of aids. Kijk ook maar eens hoe vaak automobilisten in films met nadruk hun veiligheids gordels omdoen. Dat is geen toeval.

Volgens Jack Valenti, voorzitter van de Motion Picture Association of America (MPAA), is dat afgesproken tussen regisseurs, scriptschrijvers en producers. Zo iets moet ook met het filmgeweld gebeuren, vindt Valenti. Zinloos geweld moet plaatsmaken voor geweld 'waarvan ook de gevolgen worden getoond', zegt ook CBS-directeur Howard Stringer. „Wat we nu zien, is onmenselijk geweld. Geweld zonder verdriet, zonder wroeging, zonder gevoelens. Dat brengt kinderen de boodschap over dat dit geweld goed is.“ Maar, voegt hij er snel aan toe, we willen de films ook weer niet zo saai maken dat niemand kijkt.

Met andere woorden, de filmwereld is eindelijk zich aan het bezinnen op de gevolgen van het vele geweld op de bus of in de bioscoop. Niet uit vrije wil overigens, maar omdat een toenemend aantal Amerikaanse Congresleden paal en perk wil stel-

Fiat

Nieuwe Auto's - 0 km.

Met 10% korting

Cinquecento
Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 3-drs.
Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later

Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteengweg 185, Kerkrade. Telef. 045-413916.

Rij nu, betaal in 1994

Panda 1.0 IE L Sky
Seat Marbella Special
Uno 1.0 S IE
Uno 1.1 S IE
Uno 1.4 S IE
Uno 1.4 DGT IE
Tempra 1.6 S IE
Tempra 1.6 SX IE

LPG

Fiat Uno 1.0 S 5-drs. IE Kat/LPG
Fiat Uno 1.4 Ducato 2500 diesel

Bedrijwagens

24 maanden 0%
geldt alleen op voorafdrage 71 Tempora 1.6 IE zwart

Tempora 1.9 D SW blauw
Persoonlijke lening, financieel lease en/of
verzekering Vlot geregeld.

Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3, Tel. 045-250875

Creusen Cash & Carry

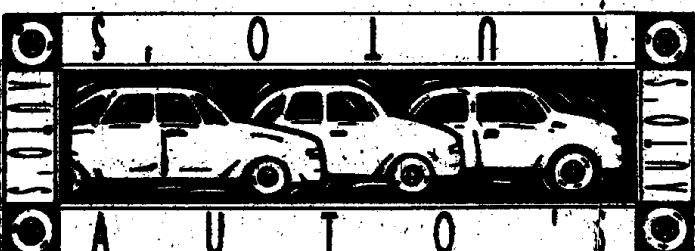
Cinquecento
Panda 1.0 IE
Uno 1.4 SD IE
Tempra 1.6 IE
Tempra 1.6 SX IE

NIEUWE AUTO'S, COMPLEET MET KENTEKEN
OP = OF
EVENTUEEL VOLGEND JAAR PAS BETALEN

Uniek: Nieuwe Uno Cabriolet
Voor f. 29.750,- rijklaar

Alleen bij
Fiat Creusen Heerden
Parallelweg 34, Tel. 045-742121

Te koop Fiat 127, 1.3, 1.6, 1.8, 2.0, 2.5, 3.0, 3.5, 4.0, 5.0, 6.0, 7.0, 8.0, 9.0, 10.0, 11.0, 12.0, 13.0, 14.0, 15.0, 16.0, 17.0, 18.0, 19.0, 20.0, 21.0, 22.0, 23.0, 24.0, 25.0, 26.0, 27.0, 28.0, 29.0, 30.0, 31.0, 32.0, 33.0, 34.0, 35.0, 36.0, 37.0, 38.0, 39.0, 40.0, 41.0, 42.0, 43.0, 44.0, 45.0, 46.0, 47.0, 48.0, 49.0, 50.0, 51.0, 52.0, 53.0, 54.0, 55.0, 56.0, 57.0, 58.0, 59.0, 60.0, 61.0, 62.0, 63.0, 64.0, 65.0, 66.0, 67.0, 68.0, 69.0, 70.0, 71.0, 72.0, 73.0, 74.0, 75.0, 76.0, 77.0, 78.0, 79.0, 80.0, 81.0, 82.0, 83.0, 84.0, 85.0, 86.0, 87.0, 88.0, 89.0, 90.0, 91.0, 92.0, 93.0, 94.0, 95.0, 96.0, 97.0, 98.0, 99.0, 100.0, 101.0, 102.0, 103.0, 104.0, 105.0, 106.0, 107.0, 108.0, 109.0, 110.0, 111.0, 112.0, 113.0, 114.0, 115.0, 116.0, 117.0, 118.0, 119.0, 120.0, 121.0, 122.0, 123.0, 124.0, 125.0, 126.0, 127.0, 128.0, 129.0, 130.0, 131.0, 132.0, 133.0, 134.0, 135.0, 136.0, 137.0, 138.0, 139.0, 140.0, 141.0, 142.0, 143.0, 144.0, 145.0, 146.0, 147.0, 148.0, 149.0, 150.0, 151.0, 152.0, 153.0, 154.0, 155.0, 156.0, 157.0, 158.0, 159.0, 160.0, 161.0, 162.0, 163.0, 164.0, 165.0, 166.0, 167.0, 168.0, 169.0, 170.0, 171.0, 172.0, 173.0, 174.0, 175.0, 176.0, 177.0, 178.0, 179.0, 180.0, 181.0, 182.0, 183.0, 184.0, 185.0, 186.0, 187.0, 188.0, 189.0, 190.0, 191.0, 192.0, 193.0, 194.0, 195.0, 196.0, 197.0, 198.0, 199.0, 200.0, 201.0, 202.0, 203.0, 204.0, 205.0, 206.0, 207.0, 208.0, 209.0, 210.0, 211.0, 212.0, 213.0, 214.0, 215.0, 216.0, 217.0, 218.0, 219.0, 220.0, 221.0, 222.0, 223.0, 224.0, 225.0, 226.0, 227.0, 228.0, 229.0, 230.0, 231.0, 232.0, 233.0, 234.0, 235.0, 236.0, 237.0, 238.0, 239.0, 240.0, 241.0, 242.0, 243.0, 244.0, 245.0, 246.0, 247.0, 248.0, 249.0, 250.0, 251.0, 252.0, 253.0, 254.0, 255.0, 256.0, 257.0, 258.0, 259.0, 260.0, 261.0, 262.0, 263.0, 264.0, 265.0, 266.0, 267.0, 268.0, 269.0, 270.0, 271.0, 272.0, 273.0, 274.0, 275.0, 276.0, 277.0, 278.0, 279.0, 280.0, 281.0, 282.0, 283.0, 284.0, 285.0, 286.0, 287.0, 288.0, 289.0, 290.0, 291.0, 292.0, 293.0, 294.0, 295.0, 296.0, 297.0, 298.0, 299.0, 300.0, 301.0, 302.0, 303.0, 304.0, 305.0, 306.0, 307.0, 308.0, 309.0, 310.0, 311.0, 312.0, 313.0, 314.0, 315.0, 316.0, 317.0, 318.0, 319.0, 320.0, 321.0, 322.0, 323.0, 324.0, 325.0, 326.0, 327.0, 328.0, 329.0, 330.0, 331.0, 332.0, 333.0, 334.0, 335.0, 336.0, 337.0, 338.0, 339.0, 340.0, 341.0, 342.0, 343.0, 344.0, 345.0, 346.0, 347.0, 348.0, 349.0, 350.0, 351.0, 352.0, 353.0, 354.0, 355.0, 356.0, 357.0, 358.0, 359.0, 360.0, 361.0, 362.0, 363.0, 364.0, 365.0, 366.0, 367.0, 368.0, 369.0, 370.0, 371.0, 372.0, 373.0, 374.0, 375.0, 376.0, 377.0, 378.0, 379.0, 380.0, 381.0, 382.0, 383.0, 384.0, 385.0, 386.0, 387.0, 388.0, 389.0, 390.0, 391.0, 392.0, 393.0, 394.0, 395.0, 396.0, 397.0, 398.0, 399.0, 400.0, 401.0, 402.0, 403.0, 404.0, 405.0, 406.0, 407.0, 408.0, 409.0, 410.0, 411.0, 412.0, 413.0, 414.0, 415.0, 416.0, 417.0, 418.0, 419.0, 420.0, 421.0, 422.0, 423.0, 424.0, 425.0, 426.0, 427.0, 428.0, 429.0, 430.0, 431.0, 432.0, 433.0, 434.0, 435.0, 436.0, 437.0, 438.0, 439.0, 440.0, 441.0, 442.0, 443.0, 444.0, 445.0, 446.0, 447.0, 448.0, 449.0, 450.0, 451.0, 452.0, 453.0, 454.0, 455.0, 456.0, 457.0, 458.0, 459.0, 460.0, 461.0, 462.0, 463.0, 464.0, 465.0, 466.0, 467.0, 468.0, 469.0, 470.0, 471.0, 472.0, 473.0, 474.0, 475.0, 476.0, 477.0, 478.0, 479.0, 480.0, 481.0, 482.0, 483.0, 484.0, 485.0, 486.0, 487.0, 488.0, 489.0, 490.0, 491.0, 492.0, 493.0, 494.0, 495.0, 496.0, 497.0, 498.0, 499.0, 500.0, 501.0, 502.0, 503.0, 504.0, 505.0, 506.0, 507.0, 508.0, 509.0, 510.0, 511.0, 512.0, 513.0, 514.0, 515.0, 516.0, 517.0, 518.0, 519.0, 520.0, 521.0, 522.0, 523.0, 524.0, 525.0, 526.0, 527.0, 528.0, 529.0, 530.0, 531.0, 532.0, 533.0, 534.0, 535.0, 536.0, 537.0, 538.0, 539.0, 540.0, 541.0, 542.0, 543.0, 544.0, 545.0, 546.0, 547.0, 548.0, 549.0, 550.0, 551.0, 552.0, 553.0, 554.0, 555.0, 556.0, 557.0, 558.0, 559.0, 560.0, 561.0, 562.0, 563.0, 564.0, 565.0, 566.0, 567.0, 568.0, 569.0, 570.0, 571.0, 572.0, 573.0, 574.0, 575.0, 576.0, 577.0, 578.0, 579.0, 580.0, 581.0, 582.0, 583.0, 584.0, 585.0, 586.0, 587.0, 588.0, 589.0, 590.0, 591.0, 592.0, 593.0, 594.0, 595.0, 596.0, 597.0, 598.0, 599.0, 600.0, 601.0, 602.0, 603.0, 604.0, 605.0, 606.0, 607.0, 608.0, 609.0, 610.0, 611.0, 612.0, 613.0, 614.0, 615.0, 616.0, 617.0, 618.0, 619.0, 620.0, 621.0, 622.0, 623.0, 624.0, 625.0, 626.0, 627.0, 628.0, 629.0, 630.0, 631.0, 632.0, 633.0, 634.0, 635.0, 636.0, 637.0, 638.0, 639.0, 640.0, 641.0, 642.0, 643.0, 644.0, 645.0, 646.0, 647.0, 648.0, 649.0, 650.0, 651.0, 652.0, 653.0, 654.0, 655.0, 656.0, 657.0, 658.0, 659.0, 660.0, 661.0, 662.0, 663.0, 664.0, 665.0, 666.0, 667.0, 668.0, 669.0, 670.0, 671.0, 672.0, 673.0, 674.0, 675.0, 676.0, 677.0, 678.0, 679.0, 680.0, 681.0, 682.0, 683.0, 684.0, 685.0, 686.0, 687.0, 688.0, 689.0, 690.0, 691.0, 692.0, 693.0, 694.0, 695.0, 696.0, 697.0, 698.0, 699.0, 700.0, 701.0, 702.0, 703.0, 704.0, 705.0, 706.0, 707.0, 708.0, 709.0, 710.0, 711.0, 712.0, 713.0, 714.0, 715.0, 716.0, 717.0, 718.0, 719.0, 720.0, 721.0, 722.0, 723.0, 724.0, 725.0, 726.0, 727.0, 728.0, 729.0, 730.0, 731.0, 732.0, 733.0, 734.0, 735.0, 736.0, 737.0, 738.0, 739.0, 740.0, 741.0, 742.0, 743.0, 744.0, 745.0, 746.0, 747.0, 748.0, 749.0, 750.0, 751.0, 752.0, 753.0, 754.0, 755.0, 756.0, 757.0, 758.0, 759.0, 760.0, 761.0, 762.0, 763.0, 764.0, 765.0, 766.0, 767.0, 768.0, 769.0, 770.0, 771.0, 772.0, 773.0, 774.0, 775.0, 776.0, 777.0, 778.0, 779.0, 780.0, 781.0, 782.0, 783.0, 784.0, 785.0, 786.0, 787.0, 788.0, 789.0, 790.0, 791.0, 792.0, 793.0, 794.0, 795.0, 796.0, 797.0, 798.0, 799.0, 800.0, 801.0, 802.0, 803.0, 804.0, 805.0, 806.0, 807.0, 808.0, 809.0, 810.0, 811.0, 812.0, 813.0, 814.0, 815.0, 816.0, 817.0, 818.0, 819.0, 820.0, 821.0, 822.0, 823.0, 824.0, 825.0, 826.0, 827.0, 828.0, 829.0, 830.0, 831.0, 832.0, 833.0, 834.0, 835.0, 836.0, 837.0, 838.0, 839.0, 840.0, 841.0, 842.0, 843.0, 844.0, 845.0, 846.0, 847.0, 848.0, 849.0, 850.0, 851.0, 852.0, 853.0, 854.0, 855.0, 856.0, 857.0, 858.0, 859.0, 860.0, 861.0, 862.0, 863.0, 864.0, 865.0, 866.0, 867.0, 868.0, 869.0, 870.0, 871.0, 872.0, 873.0, 874.0, 875.0, 876.0, 877.0, 878.0, 879.0, 880.0, 881.0, 882.0, 883.0, 884.0, 885.0, 886.0, 887.0, 888.0, 889.0, 890.0, 891.0, 892.0, 893.0, 894.0, 895.0, 896.0, 897.0, 898.0, 899.0, 900.0, 901.0, 902.0, 903.0, 904.0, 905.0, 906.0, 907.0, 908.0, 909.0, 910.0, 911.0, 912.0, 913.0, 914.0, 915.0, 916.0, 917.0, 918.0, 919.0, 920.0, 921.0, 922.0, 923.0, 924.0, 925.0, 926.0, 927.0, 928.0, 929.0, 930.0, 931.0, 932.0, 933.0, 934.0, 935.0, 936.0, 937.0, 938.0, 939.0, 940.0, 941.0, 942.0, 943.0, 944.0, 945.0, 946.0, 947.0, 948.0, 949.0, 950.0, 951.0, 952.0, 953.0, 954.0, 955.0, 956.0, 957.0, 958.0, 959.0, 960.0, 961.0, 962.0, 963.0, 964.0, 965.0, 966.0, 967.0, 968.0, 969.0, 970.0, 971.0, 972.0, 973.0, 974.0, 975.0, 976.0, 977.0, 978.0, 979.0, 980.0, 981.0, 982.0, 983.0, 984.0, 985.0, 986.0, 987.0, 988.0, 989.0, 990.0, 991.0, 992.0, 993.0, 994.0, 995.0, 996.0, 997.0, 998.0, 999.0, 1000.0, 1001.0, 1002.0, 1003.0, 1004.0, 1005.0, 1006.0, 1007.0, 1008.0, 1009.0, 1010.0, 1011.0, 1012.0, 1013.0, 1014.0, 1015.0, 1016.0, 1017.0, 1018.0, 1019.0, 1020.0, 1021.0, 1022.0, 1023.0, 1024.0, 1025.0, 1026.0, 1027.0, 1028.0, 1029.0, 1030.0, 1031.0, 1032.0, 1033.0, 1034.0, 1035.0, 1036.0, 1037.0, 1038.0, 1039.0, 1040.0, 1041.0, 1042.0, 1043.0, 1044.0, 1045.0, 1046.0, 1047.0, 1048.0, 1049.0, 1050.0, 1051.0, 1052.0, 1053.0, 1054.0, 1055.0, 1056.0, 1057.0, 1058.0, 1059.0, 1060.0, 1061.0, 1062.0, 1063.0, 1064.0, 1065.0, 1066.0, 1067.0, 1068.0, 1069.0, 1070.0, 1071.0, 1072.0, 1073.0, 1074.0, 1075.0, 1076.0, 1077.0, 1078.0, 1079.0, 1080.0, 1081.0, 1082.0, 1083.0, 1084.0, 1085.0, 1086.0, 1087.0, 1088.0, 1089.0, 1090.0, 1091.0, 1092.0, 1093.0, 1094.0, 1095.0, 1096.0, 1097.0, 1098.0, 1099.0, 1100.0, 1101.0, 1102.0, 1103.0, 1104.0, 1105.0, 1106.0, 1107.0, 1108.0, 1109.0, 1110.0, 1111.0, 1112.0, 1113.0, 1114.0, 1115.0, 1116.0, 1117.0, 1118.0, 1119.0, 1120.0, 1121.0, 1122.0, 1123.0, 1124.0, 1125.0, 1126.0, 1127.0, 1128.0, 1129.0, 1130.0, 1131.0, 1132.0, 1133.0, 1134.0, 1135.0, 1136.0, 1137.0, 1138.0, 1139.0, 1140.0, 1141.0, 1142.0, 1143.0, 1144.0, 1145.0, 1146.0, 1147.0, 1148.0, 1149.0, 1150.0, 1151.0, 1152.0, 1153.0, 1154.0, 1155.0, 1156.0, 1157.0, 1158.0, 1159.0, 1160.0, 1161.0, 1162.0, 1163.0, 1164.0, 1165.0, 1166.0, 1167.0, 1168.0, 1169.0, 1170.0, 1171.0, 1172.0, 1173.0, 1174.0, 1175.0, 1176.0, 1177.0, 1178.0, 1179.0, 1180.0, 1181.0, 1182.0, 1183.0, 1184.0, 1185.0, 1186.0, 1187.0, 1188.0, 1189.0, 1190.0, 1191.0, 1192.0, 1193.0, 1194.0, 1195.0, 1196.0, 1197.0, 1198.0, 1199.0, 1200.0, 1201.0, 1202.0, 1203.0, 1204.0, 1205.0, 1206.0, 1207.0, 1208.0, 1209.0, 1210.0, 1211.0, 1212.0, 1213.0, 1214.0, 1215.0, 1216.0, 1217.0, 1218.0, 1219.0, 1220.0, 1221.0, 1222.0, 1223.0, 1224.0, 1225.0, 1226.0, 1227.0, 1228.0, 1229.0, 1230.0, 1231.0, 1232.0, 1233.0, 1234.0, 1235.0, 1236.0, 1237.0, 1238.0, 1239.0, 1240.0, 1241.0, 1242.0, 1243.0, 1244.0, 1245.0, 1246.0, 1247.0, 1248.0, 1249.0, 1250.0, 1251.0, 1252.0, 1253.0, 1254.0, 1255.0, 1256.0, 1257.0, 1258.0, 1259.0, 1260.0, 1261.0, 1262.0, 1263.0, 1264.0, 1265.0, 1266.0, 1267.0, 1268.0, 1269.0, 1270.0, 1271.0, 1272.0, 1273.0, 1274.0, 1275.0, 1276.0, 1277.0, 1278.0, 1279.0, 1280.0, 1281.0, 1282.0, 1283.0, 1284.0, 1285.0, 1286.0, 1287.0, 1288.0, 1289.0, 1290.0, 1291.0, 1292.0, 1293.0, 1294.0, 1295.0, 1296.0, 1297.0, 1298.0, 1299.0, 1300.0, 1301.0, 1302.0, 1303.0, 1304.0, 1305.0, 1306.0, 1307.0, 1308.0, 1309.0, 1310.0, 1311.0, 1312.0, 1313.0, 1314.0, 1315.0, 1316.0, 1317.0, 1318.0, 1319.0, 1320.0, 1321.0, 1322.0, 1323.0, 1324.0, 1325.0, 1326.0, 1327.0, 1328.0, 1329.0, 1330.0, 1331.0, 1332.0, 1333.0, 1334.0, 1335.0, 1336.0, 1337.0, 1338.0, 1339.0, 1340.0, 1341.0, 1342.0, 1343.0, 1344.0, 1345.0, 1346.0, 1347.0, 1348.0, 1349.0, 1350.0, 1351.0, 1352.0, 1353.0, 1354.0, 1355.0, 1356.0, 1357.0, 1358.0, 1359.0, 1360.0, 1361.0, 1362.0, 1363.0, 1364.0, 1365.0, 1366.0, 1367.0, 1368.0, 1369.0, 1370.0, 1371.0, 1372.0, 1373.0, 1374.0, 1375.0, 1376.0, 1377.0, 1378.0, 1379.0, 1380.0, 1381.0, 1382.0, 1383.0, 1384.0, 1385.0, 1386.0, 1387.0, 1388.0, 1389.0, 1390.0, 1391.0, 1392.0, 1393.0, 1394.0, 1395.0, 1396.0, 1397.0, 1398.0, 1399.0, 1400.0, 1401.0, 1402.0, 1403.0, 1404.0, 1405.0, 1406.0, 1407.0, 1408.0, 1409.0, 1410.0, 1411.0, 1412.0, 1413.0, 1414.0, 1415.0, 1416.0, 1417.0, 1418.0, 1419.0, 1420.0, 1421.0, 1422.0, 1423.0, 1424.0, 1425.0, 1426.0, 1427.0, 1428.0, 1429.0, 1430.0, 1431.0, 1432.0, 1433.0, 1434.0, 1435.0, 1436.0, 1437.0, 1438.0, 1439.0, 1440.0, 1441.0, 1442.0, 1443.0, 1444.0, 1445.0, 1446.0, 1447.0, 1448.0, 1449.0, 1450.0, 1451.0, 1452.0, 1453.0, 1454.0, 1455.0, 1456.0, 1457.0, 1458.0, 1459.0, 1460.0, 1461.0, 1462.0, 1463.0, 1464.0, 1465.0, 1466.0, 1467.0, 1468.0, 1469.0, 1470.0, 1471.0, 1472.0, 1473.0, 1474.0, 1475.0, 1476.0, 1477.0, 1478.0, 1479.0, 1480.0, 1481.0, 1482.0, 1483.0, 1484.0, 1485.0, 1486.0, 1487.0, 1488.0, 1489.0, 1490.0, 1491.0, 1492.0, 1493.0, 1494.0, 1495.0, 1496.0, 1497.0, 1498.0, 1499.0, 1500.0, 1501.0, 1502.0, 1503.0, 1504.0, 1505.0, 1506.0, 1507.0, 1508.0, 1509.0, 1510.0, 1511.0, 1512.0, 1513.0, 1514.0, 1515.0, 1516.0, 1517.0, 1518.0

Hyundai
Te koop HYUNDAI Pony 1.5 Van maandag t/m vrijdag, in nieuwstaat, b.w. '88, v.p. 7.900,-. Kerkstraal 85, Landgraaf. ☎ 045-327368.

Jaguar
Te koop JAGUAR XJSC HE Als u ons voor 12 uur cabriolet, b.w. '85, automaat, 80.000 km., champagne-met, rechts stuur, zwart leer, veel extra's. ☎ 045-422104.

Jeep
TOYOTA Landcruiser, hardtop, Turbo diesel, b.w. '86, 118.000 km, 1e eig. v.p. 19.500,-. Abdijhof 14, Landgraaf.

Jeep
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. SUZUKI Jeep cabriolet SJ 413, 1.6, metallogroen, zomer/winterbanden, sportvelgen, pr. 7.550,-. ☎ 045-215873.

Te koop Rocky JEEP b.w. '86, grijsmetallisch, gasbenzin, grijs kanten, brede velgen, zomer/winterbanden, motor en versnellingsbak met garande. Pr. 15.500,-. ☎ 045-511322.

Te koop LADA Niva 4 x 4 Jeep, grijs kanten, gas onderbouw, b.w. '86, met 5-gang, pr. 2.950,-. Tel. 045-720576.

Jeep CHEROKEE '86, alle extra's. APK 5-94, f. 20.500,-. ☎ 04406-16290.

Lancia
LANCIA Thema 2.0 te b.w. 1989 grijsmetallisch. Autobedrijf Kompijter ☎ 045-428840.

LANCIA Thema 1.6 te b.w. 1989 grijsmetallisch. Autobedrijf Kompijter ☎ 045-428840.

Bloedroep LANCIA Dedra 1.8 IE, b.w. '90, veel extra's plus LPG, pr. 18.750,-. Tel. 045-745229.

Een PICCOLO in het Limburgse Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719968.

Mazda
Te koop MAZDA RX 7, b.w. '82, APK 7-94, 195.000 km, houlen stuur en poek, zwart metaal, v.p. 14.500,-. inv. mog. Tel. 045-423198.

Te koop MAZDA RX 7, b.w. '83, APK 1-94, v.p. 12.750,-. ☎ 045-324988.

Te koop MAZDA RX 3.17 D Comb, b.w. '87, kleur rood. Tel. 045-729858.

Mazda E 2000
Te eigenaar, 36.000 km, nw. st. Huisbergenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-724800.

MAZDA 626 HB 1.8 LX, antraciet, b.w. 6-88, ANWB-rapport, prijs f. 11.950,-. Tel. 046-372443.

MAZDA 323 autom., b.w. '86, km.st. 86.000, in uitstekende staat, te eig. 0492-1431.

Te koop MAZDA RX 7, motor auto, f. 1. APK, 100% in orde, v.p. f. 4.250,-. Tel. 045-423033.

Te k. MAZDA 626 GLX, 5-drs., '84, 12.000 km, extra's, f. 5.750,-. Tel. 045-272158.

Mercedes
Te k. MERCEDES 190, b.w. '83, nieuw metaal, rood, km. 142.000, v.p. 15.000,-. Ronsdalerstr. 6, Landgraaf/Kaalscheiderweg. ☎ 045-428840.

Te k. MERCEDES type 230 automaat, b.w. '86, 12-gst., beige, alro. 045-211658.

MERCEDES 240 Tds b.w. 12-85, met extra's te koop. Tel. 045-741167.

Te k. MERCEDES 190D, b.w. eind '84, grijsmetallisch, veel extra's, 12-gst., Tel. 04492-2812 in 14.000 uur.

Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Meerichte 045-613200
Gelsen 045-757575

Mercedes 190E
type 2.5 16 V, duurzame uitv. nw.st., alle extra's, b.w. '89, zwartmetallisch. Huisbergenstr. 5, Heerlen. 045-724000.

MERCEDES 230 coupé, 79, 1e eig., zeer mooi, aut., f. 5.950,-. Tel. 045-226433.

Te koop MERCEDES 190 D 2.5 '88, 1e eig. 125.000 km, 10 orig. extra's, f. 28.500,-. Tel. 04493-2684.

MERCEDES 250 autom., 78, wit, zeer mooi, div. extra's, inv. mog., f. 3.750,-. Tel. 045-272158.

MERCEDES 280 SL, automaat, 5-77, alle extra's, f. 31.000,-. Tel. 046-629176.

Te koop MERCEDES 190E, b.w. '87, blauwzwart metall., verlaagd, inv. velgen, centr. vergr., w.w. glas, 5-gang, stuurbekr., f. 28.500,-, 1e eigenaar. Tel. 046-580317.

MERCEDES 2000, b.w. '81, APK 7-94, na 17.000 km, Kasperstr. 25, Kerkrade (W). Tel. 045-219032.

Mitsubishi
Mitsubishi COLT 1.8 diesel, gr. kent., okt. '85, v.p. 4.750,-. Tel. 046-741816.

Te k. LANCER 1400 GL, 12-gst., b.w. '81, APK 3-94, met trekhaak, f. 1.750,-. Tel. 045-724398.

Te koop MITSUBISHI Lancer 1400 GLX, autom., b.w. '83, 4-drs., APK 4-94, v.p. 2.750,-. 045-324969.

Mitsubishi LANCER, b.w. '85, nieuwstaat, 1e eigenaar. Huisbergenstr. 5, Heerlen.

Nissan
Nissan Cabstar
b.w. '91, dubbele cabine, nw. st., 15.000 km, Huisbergenstr. 5, Heerlen. 045-724000.

Nissan Sunny 1.3 '84 met schade en kant., f. 1.250,-. Munneken 40, Nuth.

Te koop Nissan PRIMERA 2.0 SLX '91, complete auto. Telefoon: 046-334411.

Te koop Nissan SUNNY 1.3 wagon, 5-drs., '84, nw. metaal, 12-gst., APK 3-94, f. 4.450,-. 045-324969.

Te k. Nissan SUNNY 1.6 SGX coupé, b.w. '87, 47.500 km., stuurbekrachtiging, elektrische ramen, etc., v.p. f. 9.500,-. 045-418578.

Opel
Opel Astra stationwagon 1.6 Club 1992
Göttgens
Haspelsstraat 20, Sittard.
Tel. 046-516565.

Te koop KADETT 12 S Stationcar, b.w. '82, f. 2.250,-. Telefoon 045-224532.

Te koop Opel KADETT 1200H, b.w. '80, v.p. 7.750,-. Opel Ascona 2.0 D, b.w. '81, APK 7-94, v.p. f. 1.000,-. Vignorator, 32, Heerlen Meesheide.

KADETT Combo 1.6 D, gr. kent., b.w. 12-88, 80.000 km, f. 9.750,-. ☎ 04983-4929.

Te k. Opel KADETT hatchback automaat, b.w. '81. Tel. 045-319189 na 16.000 uur.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719968.

Peugeot
PEUGEOT 405 GLD Break, b.w. april '90, km.st. 68.000, div. extra's, 12-gst., v.p. f. 22.000,-. 045-330888.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719968.

Pontiac
Pontiac Transport SE 3.8
automaat, 7-persoons, alle extra's, groenmetallisch, b.w. 1993, km.st. 11.000. Tel. 046-760631.

Porsche
Porsche 944 2.5 turbo coupé, automaat, m. '86, alle opties, nieuw staat, f. 39.500,-. 045-254462.

Porsche type 944 Targa, div. opties, BBS, enz. '85, elke keur. mog. 045-424128.

Te k. PORSCHE 924, wit, 12-gst., b.w. '82, km.st. 86.000, APK tot 6-94, 2e eig., v.p. f. 17.500,-. Tel. 045-273935.

Porsche
Porsche 944 2.5 turbo coupé, automaat, m. '86, alle opties, nieuw staat, f. 39.500,-. 045-254462.

Porsche 924-944, exclusief uitgebreid, motor met garantie, 65.000 km, inruil mogelijk, f. 14.500,-. All-risk verz., f. 570,-. Valit onder klassiekekeuzes. Achter de Heggens, 5, Huisbergen.

Opel Corsa 1.3 rood '88
Honda Rotor
Heerlenbaan 229, Heerlen.
Tel. 045-416900.

Opel Manta 1.8 GT goudmetallisch '84
Honda Rotor
Heerlenbaan 229, Heerlen.
Tel. 045-416900.

Opel Omega Diamond 2.4i 4-deurs 1990
Göttgens
Haspelsstraat 20, Sittard.
Tel. 046-516565.

Te k. OPEL Manta HB 2.0, b.w. '80, APK febr. '94, pr. f. 1.700,-. ☎ 045-710107.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '85, als nw., f. 5.950,-, APK. Tel. 045-424128.

Te k. Opel RECORD Comb, 2.3 Diesel, b.w. '85, APK 6-94. Telefoon 045-722956.

Opel KADETT 1.6 D 5-drs., nw. banden, weinig km's, v.p. 1.200,-. Past. Savetbergstr. 70, Brunssum. 271596.

Opel KADETT 1.6i, bouwjaar '88, zeldzaam auto. Telefoon 045-213852.

Te koop Opel KADETT 1.2 b.w. '81, met APK. Huisbergenstr. 5, Heerlen.

Opel KADETT b.w. '83, APK, v.p. f. 2.700,-. Tel. 046-580421.

Te k. voor liefhebber Opel REKORD 1700, 2-deurs, b.w. 1973, orig. 87.198 km, kleur geel, met taxi-eraport. Te koop. Overhooven 128, Sittard, na 14.000 uur.

V. part. ASCONA 1.8 S, 4-drs., b.w. '87, km.st. 77.000, spec. uitv. APK 9-94, f. 7.500,-. 045-218822.

Opel CORSA Swing, mod. '85, b.w. 3-drs., f. 5.500,-. Tel. 045-454087.

Opel VECTRA 1.6i, type '93, 16.000 km, 1e eigenaar. Opel Vectra 1.7 diesel HB, 5-drs., rood, sept. '91, 39.780 km. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 180, Heerlen. Tel. 045-416023.

Te koop Opel KADETT GSI, b.w. '85, ver., ATS velgen, digi. dashboard, v.p. f. 12.950,-. ☎ 045-316994.

Opel KADETT Caravan 128, b.w. '82, APK 3-94, v.p. f. 2.650,-. 045-324969.

Te koop Opel KADETT City, bouwjaar '78. Telefoon 045-325539.

Te koop Opel KADETT C 1600, b.w. '78, 1 jaar APK, in goede staat, f. 850,-. Telefoon 045-232414.

Te koop OPEL Ascona 2.0 SR, zwart, b.w. '80, inv. velgen, verlaagd, f. 2.000,-. Opel sportvelgen, 6 J x 14, f. 500,-. Tel. 046-332833.

Te koop Opel KADETT, b.w. '79, APK tot juli '94, v.p. f. 1.100,-. 04492-3119.

KADETT 1.6i LPG, b.w. '90, APK-gek., luxe-uitvoering, f. 11.000,-. ☎ 045-428962.

Te koop Opel KADETT C b.w. '79, i.g.st. APK 9-93, pr. f. 1.100,-. ☎ 045-248059.

Prachtige Opel KADETT 1.3 GSI, b.w. '86, 12-gst., f. 8.350,-. 045-328420.

Te koop Opel CORSA 1.4i Swing, b.w. '91, 26.500 km, rood, in nw.st. ☎ 045-327035.

Opel CORSA b.w. '83, 3-drs., Dr. L.T.H. Wiesten, 17, Brunssum. Tel. 046-255304.

Peugeot
Peugeot 205 XE blauw '88
Honda Rotor
Heerlenbaan 229, Heerlen.
Tel. 045-416900.

Pontiac
Pontiac Transport SE 3.8
automaat, 7-persoons, alle extra's, groenmetallisch, b.w. 1993, km.st. 11.000. Tel. 046-760631.

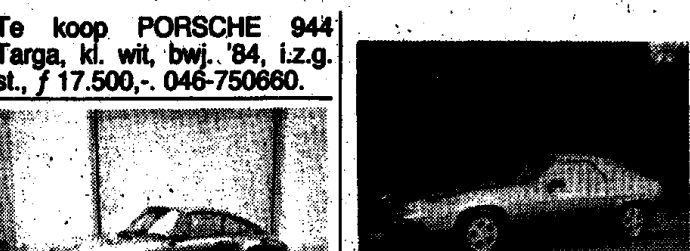
Porsche
Porsche 944 2.5 turbo coupé, automaat, m. '86, alle opties, nieuw staat, f. 39.500,-. 045-254462.

Porsche 924-944, exclusief uitgebreid, motor met garantie, 65.000 km, inruil mogelijk, f. 14.500,-. All-risk verz., f. 570,-. Valit onder klassiekekeuzes. Achter de Heggens, 5, Huisbergen.

Opel Corsa 1.3 rood '88
Honda Rotor
Heerlenbaan 229, Heerlen.
Tel. 045-416900.

Porsche
Porsche 944 2.5 turbo coupé, automaat, m. '86, alle opties, nieuw staat, f. 39.500,-. 045-254462.

Porsche 924-944, exclusief uitgebreid, motor met garantie, 65.000 km, inruil mogelijk, f. 14.500,-. All-risk verz., f. 570,-. Valit onder klassiekekeuzes. Achter de Heggens, 5, Huisbergen.

Te koop PORSCHE 944 Targa, k. wit, b.w. '84, i.z.g. st., f. 17.500,-. 046-750660.

Opel REKORD 19N, b.w. '79, f. 750,-. Rdr. Hoenstraat 151, Hoesbroek.

KADETT 1.7 D GL, '90, Sedan, 81.000 km, antraciet, get. kanteldak, trekht., enz. f. 15.750,-. Tel. 045-312044.

Te koop CORSA 1.2, 3-drs., b.w. '89. Telefoon: 045-218030.

Te k. Opel KADETT 1.3 N, automaat, b.w. '82, rood, 5-drs., sunroof, trekht., APK juni '94, i.z.g.st. Tel. 045-717456.

REKORD-rijders opgelet! Te k. 2.0S, b.w. '80, 2-drs., bruin, compl. met trekht., radio, APK gek. 4-94, carross. i.z.g.st. goed onderh. Te bev. Achter den Hof 112, Amstenrade, na 18.00 uur.

Te k. Opel KADETT City, b.w. '78, l.e.a.b. Telefoon 04492-4970.

Opel KADETT 13LS, 3-deurs, nieuw mod., b.w. '85, APK, auto is in nieuwstaat, f. 6.650,-. Tel. 046-339715.

Porsche 911
Turbo, nw.st., 1e eig., alle extra's, '83, Huisbergenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-724000.

Renault
Autobedrijf Kerres
Kerkrade, Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Renault
Autobedrijf Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

RENAULT 1300, 4-drs., b.w. '80, APK 7-94, pr. f. 450,-. Tel. 045-228464.

5-drs. 5-bak, APK-gek. 3-94, b.w. '85, trekhaak, spoor, f. 4.950,-. ☎ 046-522132.

Koopje RENAULT 21 GTS injectie, nw.st., 1e eig., b.w. '91, div. extra's, 18.000 km. Huisbergenstr. 5, Heerlen.

RENAULT 18 GTL, b.w. '82, f. 1.250,-. Rdr. Hoenstraat 151, Hoesbroek.

RENAULT 19 TR, Charnade, donkerblauw, 24.000 km, nw. st., b.w. '91, pr. f. 17.000,-. Tel. 045-221222 tijd. kantooruren of 0492-6009.

RENAULT 11 GTL, b.w. '83, APK 6-94, Past. Abtestraat 16, Puth.

Renault NEVADA stationcar GTS, 57.000 km, 1e eigenaar, b.w. '90, Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 180, Heerlen. ☎ 045-416023.

RENAULT Fuego GTS, type '81, APK 1-94, pr. f. 950,-. Tel. 045-719968.

Td k. RENAULT 5 Parafine, b.w. '84, APK '94, zeer mooi, f. 2.350,-. ☎ 046-510646.

Auto verkopen? Nu adverteer met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719968.

Suzuki
Suzuki HLM
officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Suzuki
Suzuki Vitar
JLX, duurzame uitv., vele tra's, geel kent., b.w. '91, 14.000 km. Huisbergenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-724000.

Suzuki SWIFT, wit, zu auto, b.w. '84. Telefoon: 216228.

Suzuki VITARA JLX met zomer- en winterpakket, b.w. f. 28.000,-. Autobedrijf H. Industriestraat 31, Sittard. Telefoon 046-515155.

Talbot
Te k. TALBOT Samba b.w. '82, l.e.a.b., rijksg. APK okt. '93. Tel. 04397, na 18.000 uur.

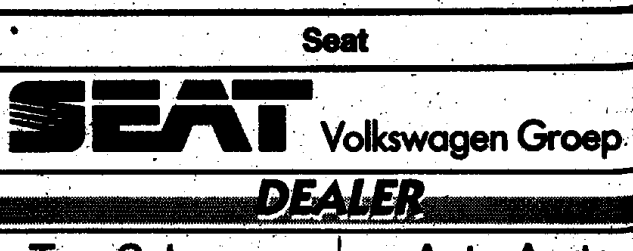
Toyota
Toyota 2.4 T
Landcruiser, 0 km, b.w. alle extra's, groenmetallisch, Huisbergenstr. 5, Heerlen. 045-724000.

TRIUMPH Spitfire, b.w. nwe, motor en gere reerd, pr.n.o.t.k., Minico optknapper R. Vischers Heerlen-Molenberg.

Volkswagen
Te koop GOLF 1600, b.w. '80, speciale kleur, f. 2.950,-. Tel. 045-464158.

Voor de liefhebber GOLF GTI, b.w. '78, APK, ATS velgen, div. extra's, f. 3.750,-. Tel. 045-226773.

Volkswagen SANTANA '83, grijsmetallisch, f. 5.000,-. Autobedrijf Kompijter, ☎ 045-428840.

SEAT
Volkswagen Groep
Ton Schuyren
Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Auto Aarts
Kerkrade
Hamstraat 211
Tel. 045-41 25 45.

Autobedrijf CHIARADIA
Trichterweg 122, Brunssum
Tel. 045 - 21 28 43

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Eindelijk Seat Ibiza 1993 is er!
1.3, 1.6, 2.0, 1.9 diesel, 3- of 5-drs., vanaf 1600cc, stuurbekrachtiging standaard. Prijzen v.a. f. 22.500,-. VW techniek. Nu in onze showroom, komt langs voor een proef!

SEAT Ibiza GLX, div. extra's, 69.000 km, zilver metallisch, b.w. '87, Dominikowski Autobedrijf, Locht 38, Kerkrade.

Seat IBIZA Van 1.2 GL, APK '94, f. 5.750,-. Tel. 312044.

Subaru
Subaru XT Turbo 1.8 4 WD
b.w. 06-1987, km.stand 96.000, kleur zilvermetallisch.
Autobedrijf Eussen
Ransdalerstraat 43, Ransdaal

DEN HAAG - Nederland heeft een meer dan innige vader-zoonrelatie met de Russische stad Sint Petersburg, genoemd naar Tsar Peter de Grote. Tientallen organisaties houden zich nu al bezig met de opzet van het Tsar Peter-herdenkingsjaar, 1996-1997. Een groots jaar, dat zich moet uiten in een broederlijk festijn van handel, cultuur en zeevaart. Althans, dat is de bedoeling van het Comité Manifestatie Sint Petersburg, dat deze week in de rustieke tuin van het Voorbuisse hotel-restaurant

Tsaar Peter nog springlevend

Vreugd en Rust haar plan voor de komende jaren ontvouwde.

De geest van tsaar Peter, driehonderd jaar geleden woenachtig in Zaandam, waart rond als nooit tevoren, wist het comité met gepaste trots te melden. Oud-ambassadeur in Moskou J. Vos: „Als ze horen dat je uit Nederland komt, gaan alle deuren

voor je open". De eerste tekenen zijn al zichtbaar. Ahold opent er een logistiek centrum, Cebeco Handelsraad slijt er pootgoed en het ministerie van Landbouw pompt duizenden guldens in het landbouwonderwijs. Slachthuizen worden door Nederlandse bedrijven ingericht en Unigro opent een supermarkt met Betuwe-dagverse appels.

Als opwarmertje voor Tsaar Peter-herdenkingsjaar (waar nu overigens nog niets over bekend is) reist dit najaar voor de tweede keer een handelsdelegatie af naar het vroegere Leningrad.

Grootste geldschieters zijn de ING-bank, Heineken en het ministerie van landbouw. Met name agrarische en weg- en water-

bouwbedrijven zien Sint Petersburg als gat in de markt. Maar er is meer. Een grote Nederlandse hervormde kerk in Sint Petersburg, wordt binnenkort door een Nederlandse projectontwikkelaar opgeknapt en heringericht. In die kerk zullen delegaties van Nederlandse bedrijven zich kunnen presenteren, wordt het Nederlandse consulaat-generaal gevestigd, cultuur tentoongesteld en een bibliotheek ingericht. „Een coup die nog geen enkel ander land heeft kunnen uithalen”, vindt Vos.

Vita verlaagt weer als eerste hypotheekrente

DEN HAAG -- Opnieuw neemt de kleine levensverzekeraar Vita het voortouw in het verlagen van hypotheekrentes. Met ingang van vandaag komen de standaardtarieven (Leven. Hypotheek met een rentevaste periode van 5 jaar) op 7,2 procent (was 7,5) per jaar. Donderdag verlaagde De Nederlandse Bank

al haar belangrijkste rentetarieven met 0,25 procent. Ook bij de verlagingen van de officiële rentetarieven van De Nederlandsche Bank in januari en februari van dit jaar liep de Haagse dochter van de Zwitserse levensverzekeraar Vita voorop. Bij de grotere banken en levensverzekeringsmaatschappijen wordt vandaag gestudeerd op te nemen maatregelen. In bankkringen wordt bevestigd dat over de hele linie verlaging van rentes op hypotheek- en andere leningen op handen zijn.

mult
uit

● Nedstaal

Een ingrijpende personeelsreductie bij staalbedrijf Nedstaal in Alblisserdam is nodig om het bedrijf te redden van de ondergang. Nedstaal - onderdeel van de Duitse staalgigant Thyssen - heeft het personeel op de hoogte gebracht van het plan 90 van de 914 werknemers te ontslaan. In totaal moeten er bij het bedrijf 114 arbeidsplaatsen vallen. De reorganisatie moet voor 1 april volgend jaar zijn afgerond. Nedstaal maakt uit schroot draadrijzer, dat voornamelijk in de automobielandustrie (goed voor zestig procent van de afzet) wordt gebruikt voor bouten en schroeven.

• Drukkerijen

Wegener heeft definitief besloten drie krantendrukkerijen samen te voegen. Het gaat om Salland Rotatie Drukkerij in Deventer, Tijl Nieuwsdruk in Zwolle en Wegener Nieuwsdruk in Apeldoorn. Er komt één drukkerij in Apeldoorn, Wegener Nieuwsdruk Gelderland. Door de integratie zullen uiteindelijk 90 tot 100 volledige arbeidsplaatsen komen te vervallen. De geïntegreerde drukkerij zal vanaf 1995 aan het werk zijn.

● **Lloyd's**

De leden van de Britse Lloyd's of London, de grootste verzekeringsmarkt ter wereld, hoeven op korte termijn maar ongeveer de helft van het verlies van 2,92 miljard pond over 1990 bij te passen. Zij dienen nog maar 1,68 miljard pond (€ 4,8 miljard) direct te kappen, 58 procent van het oorspronkelijk bedrag. Later moeten zij echter wel nog de rest op tafel brengen.

KLM overweegt deel administratie over te hevelen

AMSTELVEEN - De KLM onderzoekt de voordelen van de overheveling van de vervoersadministratie van Rijswijk naar Bombay in India. Bij de afdeling 'Inkomsten- en Vervoersadministratie' werken een kleine vierhonderd personen. Die dreigen hun baan te verliezen.

Volgens werknemers van het Rijkswijkse KLM-kantoor leven de plan- en al geruime tijd. Overheveling van taken naar het qua arbeidskosten goedkopere India is nu opnieuw actueel vanwege de slechte financiële situatie bij de KLM. Bovendien de lopende kostenbesparingen wil de KLM nog eens tien procent, bezuinigen.

Een steeds groter aantal luchtvaartmaatschappijen heeft al administratieve taken uitbesteed.

Werkloosheid Verenigde Staten neemt weer toe

WASHINGTON - De werkloosheid in de Verenigde Staten is in juni voor het eerst in twaalf maanden weer iets toegenomen. Het aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking kwam uit op zeven procent tegen 6,9 procent in mei.

Bovendien nam het aantal nieuwe banen buiten de landbouw slechts bescheiden toe. Er kwamen maar 13.000 nieuwe arbeidsplaatsen bij, het kleinste aantal sinds augustus vorig jaar.

chroomerts en kolen naar België. Deze rederij verwiëf onlangs ook het gewraakte transport van fosfaat naar Engis in België.

De redijerij werd gisteren dan ook als een van de eerste in kennis gesteld van de enterfing van een duwcombinatie van de Rotterdamse redijerij De Jong in de Volkeraksluizen bij Willemstad, waar twaalf stakende schippers de bakken loskoppelden en de schipper en zijn personeel bedreigden. De duwcombinatie keerde daarop terug naar Rotterdam, nadat de bakken weer waren vastgezet.

Schippersstaking harder

ROTTERDAM 2 Duwbakken, treinen, vrachtauto's en zelfs kustvaarders worden vanwege de schippersstaking ingezet om lading uit de havens van Rotterdam en Amsterdam toch naar de klanten te krijgen. Veel lading zal daarvoor eerst moeten worden opgeslagen.

Inmiddels komen ook de eerste berichten van actievoerders die doorvarende collega's bedreigen. De eerste ladingen op de schippersbeurzen zijn inmiddels vrijgegeven, omdat de schippers geen lading aannemen. Het zou tot nog toe om enkele tienduizenden tonnen gaan.

Bij het Rotterdamse overslagbedrijf GEM is vannacht een schip met veevoer aangekomen. Een deel van de lading zal via het spoor naar Den Bosch worden vervoerd. Volgens woordvoerder Vermeeren van rederei De Beijer heeft de verlader voorgoed kwijt zijn geraakt. Verder zal de lading van het schip in stalen z'n worden geventileerd om vrachtwagens verder te worden vervoerd. Ook coasters zijn ingehuurd om delen van de lading verder te transporteren.

voor het spoor gekozen, omdat de NS een goedkope aanbieder deed dan zijn redery. Het gaat volgens hem om een langjarig contract met zendingen van steeds 1600 ton, dat de schippers door hun acties

Pleidooi voor meer 'venture capital'

Te weinig kapitaal bij beginnende bedrijven

ROTTERDAM - Er moeten meer mogelijkheden komen voor het vertrekken van risicodragend vermogen aan kleine, met name industriële bedrijven. Door het ontbreken van kleine kredietinstellingen moet Nederland ook niet op de allerkleinste markt. De gemiddelde startkapitaalvraag van 40.000 tot 50.000 gulden. Bij Nibbex hebben de industriële starters tussen de 100.000 en 1,5 miljoen gulden nodig.

De meeste ondernemers hikkte meestal tegen het probleem aan dat bankfinanciering slechts in beperkte mate kan worden verkregen. Het aanbod van 'venture capital' voor

De Stichting Nieuw On-
gen (Nion) in haar jaarver-
de stichting, een samenwer-
verband van Shell en ING
adviseert kosteloos starters
de industriële sector. Vorig jaar
ten behulp van Nion 23 be-
staven gestart waarbij 58 mensen
werken. Sinds de oprichting van
deze hulporganisatie zijn 102 bedrij-
ven (waarbij 850 mensen werken)
gehoort bij hun start.

peurs

Gretig

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs had niet veel op met de renteverlagingen van de centrale banken in heel Europa. Op de vloer vond men de verlagingen te gering gezien de marktomstandigheden. Met gretigheid werden de winsten genomen.

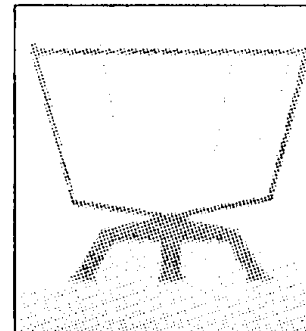
De bedrijvigheid droeg het typische karakter van een vrijdags en dan nog wel een vrijdag voor het begin van de vakanties. De omzet kwam uit op een toch nog redelijk, te \$ 9,9 miljard, waarvan het leeuwendeel, \$ 2,2 miljard, voor rekening van de obligaties kwam. De stockingsindex daalde 8,2 punt tot 115,4 en de EOE-index 1,29 punt tot 323,65.

Er bleef nog steeds vraag te betrekken aan de chemiewaarden. Bij de stockingsindex was Akzo het meest actief met koerswinst. Dit bedrijf steeg twee kwartjes tot 122,5. DSB liep in de ochtend een stabiel, daalde, bleef dat echter te hebben omgezet in een grove winst bij een koers van 112,5 aan het eind van de dag.

Koninklijke Olie kreeg het hard te verduren en verloor f 1,70 op f 175. Uitgeverij daalde 30 cent tot f 202,90, Philips 20 cent tot f 30,10 en KLM een dubbeltje tot f 26,35.

De uitgevers noteerden alle lager.
 Voor Elsevier bedroeg het verlies
 50 cent op f 138,40, voor VNU 40
 cent op f 114,90 en voor Wolters
 Kluwer 70 cent op f 94,20.

Fondnamen		v.k.	sk	Fondnamen		v.k.	sk	Fondnamen		v.k.	sk
ABN Amro	56.10	56.20	Begemann Groep	34.70	33.70	MEDAP	41.00	41.00	Envi Growth F.	44.70	44.90
ABN Amro Aia F.	84.40	84.30	Belindo	304.00	304.00	Nedion Groep	57.00	57.20	SciTech	17.40	17.20
ABN Amro L.G.R.F.	175.70	175.40	Bydend-Wil.	26.80	26.80	NEV Holding	112.00	114.00	Sun Gr.	7.30	7.30
ABN Amro Obl.Gr.F.	197.70	196.90	Boer De Winkler	85.00	85.00	Ned.Pat.Mij	50.00	50.00	Technology Fund	15.00	15.00
Agon	83.60	82.80	Boruyne Wely	90.00	90.00	Ned.Springs	6650.00	6490.00	Tekno Par.Hold.	236.00	230.50
Ahold	97.50	97.40	Braakel Westm.	35.90	35.80	Norik	18.00	17.00	Trans Par.Fund	76.70	76.60
Alko	152.20	152.70	Breast Beheer	26.50	26.50	Nutricia GB	127.50	127.50	Transpac.F	353.00	349.00
Alvanta	245.00	245.00	Burgman-Heyboeck	1790.00	1800.00	Nutricia VP	133.70	133.70	Unic-Invest	19.00	17.20
Alm Invest	61.00	61.00	Carve-Deft pref	800.00	800.00	Nutriv-Tan Cee	71.20	70.80	Unico Inv.Fund	80.10	80.20
Rol Wet.c.	42.10	41.80	Carve-Deft cert.	1382.00	1382.00	OPC cert	38.60	38.60	Unilever OIM	74.00	74.00
CSM cert.	61.10	61.10	Clevis Intern.	68.00	68.00	Over Bank cert.	272.00	272.50	Vaste Wased Ned	83.50	83.50
Dordische Petr.	164.00	168.00	Clovis Intern.	297.30	296.50	OTMA	11.90	11.40	Vast Ned	100.00	100.00
DSM	87.40	87.50	Clamindo	297.30	296.50	Pirelli Tyre	11.90	11.40	VIB NV	50.00	50.00
Eislerier	138.90	138.40	Content Beheer	29.00	29.00	Polymor	106.00	106.50	VSB Mij.Fund	50.00	57.50
Fakert cert.	16.90	17.00	Credit L.B.N.	25.00	25.00	Porcel. Flea	80.00	80.00	VSB Obl.Gr.F.	110.00	110.30
Gen. Bldg.	43.00	43.00	Crown V.I. cert.	114.50	116.00	Reefink	90.20	90.20	VSB Rente Fonds	110.10	110.10
Heiploren	182.20	177.00	Cus. Bldg. cert.	65.00	66.10	Reefink	90.20	90.20	WBO Internat.	104.00	104.00
Heineken Hold.	161.50	158.30	Deft Instrum.	18.00	18.00	Samus Groep	84.80	84.80	Wolff-St.Fund	90.00	90.00
Hogovens n.v.	36.20	37.40	Derp-Groep	35.10	33.20	Sarneck	13.20	13.20	Wolff-St.Fund	90.00	90.00
Hunter Douglas	32.00	32.00	Draka Holding	25.10	25.00	Schuttensveld	1626.00	1626.00	ING Bnk Glob.Fund	49.50	49.50
Ind.Ned.Gr.c	63.90	63.60	Econoto	20.20	20.20	Smil Intern.	30.50	30.10	ING Bnk Spair.F.	36.70	36.70
ICM	28.50	28.10	EMBA	106.00	106.00	St.Bankiers c.	21.50	21.10	ING Bnk Spair.F.	103.25	103.25
Ind.NP BT	32.00	32.00	FBSA Holding	72.50	72.50	St.Rotterdam c.	14.20	14.20	ING Bnk Vastg.F.	151.40	151.50
Ind.Olie	176.70	176.70	Finco Intern.	47.70	47.70	Talagrad F.	39.20	39.20	ING Bnk Vastg.F.	30.50	30.50
Nedlloy	34.50	34.00	Figuro M.C.	30.40	30.50	Talagrad F.	115.00	117.00	Interbank	518.00	518.00
Océ-V.d.Gr.	51.00	50.90	Gamma Holding	73.50	73.20	Tulp Computers	12.50	12.50	Interbank 500	21.10	21.10
Packhof cert.	37.00	37.40	Gamma pref.	5.70	5.80	Tw.Kabel Holding	168.40	168.50	Interbank wt.	14.00	14.00
Philips	30.00	30.10	Garzevelli c.	15.40	15.40	Ubbink	76.00	80.00	Interbank wt.	14.00	14.00
Polyprom	32.80	33.90	Geonics	38.00	38.00	Union	41.70	41.20	Interbank wt.	14.00	14.00
Polysar	61.90	61.90	Geveke	16.40	16.40	Verenigde Glas	508.00	508.00	Jede Finis	158.40	158.40
R.B. Finance F.	128.70	128.70	Groenenda N.	21.50	21.50	Valker Steen	73.50	73.50	Jepex Fund	21.00	21.00
Robig	110.00	110.00	Groenenda	32.00	30.20	Veldma	17.20	17.20	Jepex Fund	21.00	21.00</

WMC-wedstrijden gaan bescheiden van start

DOOR JOS FRUSCH

Meer nog dan normaal is Duits vandaag voertaal in Kerkrade tijdens de eerste WMC-concoursdag. Liefst acht 'Duitssprekende' blaasorkesten – drie uit Zwitserland, vijf uit Duitsland – laten in de Rodahal horen wat ze muzikaal waard zijn. Aangezien eerdere ervaringen hebben uitgewezen dat dat niet echt veel is, zal sprake zijn van een bescheiden WMC-begin zonder echte uitdagingen.

Of het schoolorkest van Samutprakan uit Thailand de Duitse overmacht uit Werten, Freiburg, Oberharmersbach, Kürten-Dürscheid en Burscheid met

succes kan bestrijden, valt te betwifelen. Meer moet worden verwacht van de banda uit Sagunto in Spanje, een land dat zoals bekend heel wat in zijn mars heeft op blaasmuziekgebied.

Voor het echte vuurwerk moeten de bezoekers tot morgenavond acht uur wachten als de brassbands La Concordia uit het Zwitserse Vétroz en De Waldsang uit Buitenpost hun opwachting maken in de Rodahal. De Friese brassband, grote kanshebber voor de hoofdprijs in de concertafdeling sectie brassband, zal de toon zetten voor het verdere verloop van het concours.

Zondag hetzelfde beeld. Deelnemers uit België, Finland, Italië, Tsjechië en Engeland zorgen voor het opwarmertje voor het avondprogramma met één korps in de eerste divisie (Klaaswaal) en twee in de Concertafdeling (Bern en Bostel). Dan verschijnen de eerste Limburgers ten tonele: Wim Steinmann als dirigent van Klaaswaal en Frenk Rouschop als muzikaal leider van Bostel. Dat betekent ongetwijfeld muziek op niveau, met repertoire dat er zijn mag: o.a. Till Eulenspiegel van Strauss door Klaaswaal en An American in Paris van Gershwin door Bostel. De Zwitsers (met Respighi's Pini di Roma) moeten als outsiders worden beschouwd.

In het Wijngrechttheater beginnen vanochtend om 11 uur de slagwerkensembles aan hun muzikale competitie. Twee Limburgse deelnemers (Jesselstein, Thorn) nemen het op tegen vier ensembles uit de rest van Nederland (Bergeyk, Uitgeest, Ommen en Loon op Zand) en één Belgische tegenstander (Achel). Wie denkt dat slagwerkmuziek gemaakt wordt op kleine en grote trom en bekkens moet beslissen een kijkje gaan nemen. Hij zal zijn ogen en oren niet geloven.

Niet alleen vanwege de indrukwekkende slagwerk- en percussiebatteerij waarvan men zich bedient, maar ook door het muzikale eindresultaat, dat het 'ge-

noeglijk een marsje kloppen' ver overstijgt. Over de kanshebbers op de titel valt weinig te zeggen. Alleen dat het Slagwerkorkest van harmonie St-Michael Thorn uitstekende muziek kan maken.

En dan de mars- en showwedstrijden van zondag. Een bont gezelschap van zeventien deelnemers uit Nederland, België, Engeland, Zwitserland, Frankrijk, Ierland, Thailand en Spanje meldt zich present om hun baantjes te trekken en hun show ten beste te geven. Er zal daar ongetwijfeld veel te zien zijn in het Roda-stadion. Trommel- en Fluitkorps Heide uit Swalmen blaast wat Limburg betreft zijn partijtje mee.

Gees Rölting, haar zoon Peter en tante Ans Leiden

huisvrouw, zoonlief is werkloos
gewoon verzeild geraakt.

Zitten op camping in Schin op Geul
nooit eerder gehoord van WMC.

Iets met trommelen? Moeten zondag
helaas weer naar huis

ma Rölting kan geen toon houden.

Tante Ans is weg van Koos Alberts.

Zoon Peter kickt op house
twee dochters, oom Gee en Tante Mia

in Maastricht. De hond en aan
de sociale dienst in Leiden

Concertgebouworkest speelt meesterlijk

DOOR JOS FRUSCH

Het Koninklijk Concertgebouworkest in vol ornaat. Een uitverkochte Rodahal met tweeduizend dolenthousiaste luisteraars. En muzikaal vuurwerk van de bovenste plank.

Kortom, het WMC 1993 is ook in de Kerkraadse muziektempel van start gegaan. Na deze meesterlijke overture met de blazers in een schitterende hoofdrol kan de twaalfde editie van het concours der concoursen echt van start.

Evenals vier jaar geleden bij het WMC-openingsconcert stond 's lands trots op symfonisch gebied onder leiding van de Duitse dirigent Gerd Albrecht. Dat bleek ook nu een gouden greep. De manier waarop de Duitser de in witte colbert gestoken Amsterdamse musici naar zijn hand zette, maakte duidelijk dat hier een grote vakman aan het werk was. Beethovens tweede Leonore-overture klonk onder zijn leiding groots, de beheersing waarmee Albrecht de partituur aanpakte zorgde voor ongekende spanning.

En de legendarische klank van het orkest kwam ook in de gerenoveerde Rodahal volledig tot zijn recht. Dat moeten ook de vier solisten in

Schumanns Konzertstück voor vi hoorns en orkest hebben gemerkt. Bravoureus brachten zij - Jac Slagter, Julia Studebaker, Paul Steinmann en Paulien Weierink dit onmogelijke werk tot een glorie. De vonken spatten ervan. Het (blaasmuziek minnend?) publiek genoot.

Na de pauze een heel ander beeld dan de ingetogen Beethoven-overture. Nu een bruisende, tempelmentvol en meeslepend gespeeld Carnaval Overture van Dvorak met prachtig solistisch werk van houtblazers en betoverende klanknuances in het hele orkest.

Het bleek de zwerige inleiding tot de apotheose van de avond: het zwepende Sinfonietta van Leos Náček, met het imposante koper, een magistrale hoofdrol en de solisten als virtuoze tegenhangers.

Albrecht liet de musici de vrije hand, zette hen aan tot nog enthousiaster spel, zorgde voor een meeslepende ontspannen sfeer in het deel voordat het geweld in het laatste deel pas echt losbarstte.

Een staande ovatie was het gevolg. En een toegift - heel uitzonderlijk voor het Concertgebouworkest - de vorm van een herhaling van Sinfonietta-slot.

Een waardige en verrassende afsluiting van een heerlijke concertavond.

Zaterdag 3 juli:

10.00 uur, Rodahal, concertwedstrijden
11.00 uur, Wijngrechttheater, podiumwedstrijd
13.00 uur, Old Hickoryplein, blaasconcours
17.00 uur, Markt, Weerwaas
20.30 uur, Markt, John Quadvlieg & Musikanten
20.30 uur, Stadspark, Italiaanse avond, Pulcinella

Zondag 4 juli:

10.00 uur, Rodahal, concertwedstrijden
11.00 uur, Sportpark, mars- en showwedstrijden
11.00 uur, Hof van Erenstein, koffieconcert
15.00 uur, Abdijkerk Rolduc, orgelconcert
17.00 uur, Markt, Fresh Memo
20.00 uur, Stadspark, Musical Nouveau Visage
20.00 uur, Old Hickoryplein, blaasmuziek
20.30 uur, Markt, Serenata Mexicana

DOOR BENTI BANACH

Gekwetter, geschal en gedreun vullen het schoolplein van het Sancta Maria-college. De deur naar de gymzaal staat wagenwijd open. Onder tropisch Thaise omstandigheden repeteert de Ratwinit Bangkok School Symphonic Band uit Bangkok voor haar optreden van vanavond in de Rodahal. Twee jonge slagwerkertjes met opgeschoren nekken en een toef gel in de haren zitten te klieren met hun klokkenspel. Thailand goes west.

„De muziek die wij voor het WMC spelen verschilt volkomen van de traditionele Thaise muziek,” zegt Somboon Pairintra, coördinator van de eerste buitenlandse WMC-gast. „We spelen dit omdat het internationale muziek is en gewoon omdat we er lol in hebben. Toch is mars- en blaasmuziek al vrij gebruikelijk in ons land. De politie, het leger, de luchtmacht, allemaal hebben ze hun eigen korps. Die spelen tijdens officiële gelegenheden, parades, marsen enzo,” waarop Somboon strak saluëert.

Wat wel authentiek Thais is werd donderdagavond in een flits bij de openingsmanifestatie gepresenteerd. Een stralend geklede Thaise wurmde haar lichaam in allerlei kronkels op pentatonische gamelan-muziek. „Op de school waaraan onze band is verbonden spelen we allerlei muziekstijlen. Klassieke Thaise muziek, maar ook blaasmuziek. De muziek die we in Kerkrade spelen kent iedereen gelukkig,” vertelt Pramuan Siriwatanapornkul.

De dame met de zevenlettergreppige achternaam geeft les aan de Ratwinit Bangkok School. Samen met zes andere dames is ze deze broeierige middag bezig de 57 petten van de band met witte schoenpasta in te

De dames van de Ratwinit-band poetsen de petten van de muzikanten op. Rechts vooraan: Pramuan Siriwatanapornkul. Foto: DRIES LINSSEN

smeren. De inspanningen tijdens het openingsgeweld hebben lelijke bruine zweetplekken in de hoofddeksels achtergelaten.

„Bangkok telt ongeveer vijftig van deze schoolorkesten. En we hebben net als Kerkrade onze eigen muziekconcoursen,” zegt Pramuan. „Onze school staat onder bescherming van de koning van Thailand. Er zitten 3500 studenten op. Muziekles is twee jaar verplicht voor alle leerlingen.”

Onder de zon op het schoolplein van Sancta Maria staan drie Kerkraadse scholieren schoorvoetend tegenover een groepje Thaise muzikanten. De gesprekken blijven uiterst oppervlakkig. „Ze zijn niet te verstaan,” zegt een Kerkraadse meisje. „ze spreken bijna geen Engels.” „Soms moet je tien keer vragen wat

ze zeggen,” laat een jongen weten. Hoewel oppervlakkig, de contacten zijn uiterst hartelijk. „We hebben de Thais gisteren ontmoet tijdens de opening en voor vanavond hebben ze ons uitgenodigd om hier op school te komen,” meldt een jonge Kerkraadse muzikant.

„Nederland is prachtig, de mensen zijn zo vriendelijk. Thailand heet het land van de glimlach, maar Nederland is dat ook. Daarom hebben we ook geen heimwee,” lacht Pramuan. „The people at Kurkly-city are very nice and they all like music,” vult Somboon aan. Het is duidelijk dat hij nog moet oefenen op de uitspraak van Kerkrade.

Over het Nederlandse eten zijn de dames minder te spreken. „Veel te flauw en veel te grote porties. Eergisteren zijn we bij de Chinees ge-

weest. Een rijsttafel voor een persoon kregen we met moeite met zijn vieren op.” merkt de tengere Pramuan op. „Maar de kinderen zijn ook dol op hamburgers en Franse frietjes. In Bangkok hebben we ook MacDonald's.”

De Ratwinit-band is vorig jaar kampioen van Thailand geworden. Voor de regering was dat geen reden om over de brug te komen in de vorm van een reiskostenvergoeding. Somboon: „We krijgen over vier jaar pas geld om naar het WMC te gaan. Onze trip is gesponsord door een congreslid.” Deze maccenas heeft dit Thaise WMC-aandeel met tweehonderdduizend dollars gesponsord. „Yes, he is very rich,” weet Somboon. De Ratwinit-band blijft tot volgende week. Later deze maand arriveren twee nieuwe korpsen uit het land van de glimlach.

Golden Rose voor Coby Lankester

„Een erkenning van de waarde van mijn composities.” Zo noemde de Amsterdamse componiste Coby Lankester gistermiddag in de Rodahal de toekenning van de Golden Rose Award die haar even tevoren door Gladys Wright, voorzitter van de Amerikaanse Women Band Directors Association was overhandigd.

De Golden Rose is een onderscheiding voor vrouwen die zich onderscheiden op het gebied van instrumentale muziek als componiste, dirigente, docente of uitgeefster.

Coby Lankester (75) is vooral actief op het gebied van balletmuziek. Zij was jarenlang als pianiste verbonden aan het Haagse Scapino Ballet.

De bewerkingen voor harmonie-orkest die Johan de Meij en Marcel Peeters van haar balletten Les Papillons, Voyages en Dreams maakten, betekenden een belangrijke bijdrage aan de verrijking van het blaasmuziekrepertoire.

Les Papillons werd uitgevoerd tijdens de openingsmanifestatie.

Coby Lankester (rechts) en Gladys Wright.

Foto: DRIES LINSSEN

Veilig

Herjodstapperment. Dat was me een geweldige openingsmanifestatie. Boem, knal, paaf. Kanonnen, donderbussen, vuurwerk. Nog meer kabaal dan de houw-ers onder in de koel produceerden. Of ik daar een tien-je entreegeld voor over had? Weet ik niet, ik had een vrijkaartje, want ik herberg gedurende het hele WMC een stel gasten. Die slapen onder aan mijn sokkel, let maar op. Wat ik ook zo mooi vond waren die roze uniformen van het showkorps uit Haanrade.

Samen met de oranje jasjes van de gasten uit Thailand waren de Haanradenaren de enigen die wat extra kleur brachten in het geheel. Natuurlijk mag je niet verwachten dat de muzikanten van de legerkapel hun schutkleur prijsgeven. Maar als andere korpsen zouden overstappen op uniformen in sierra, oker, sepia, indigo of turquoise, dan zou dat de boel een stuk opfleuren.

Ik kwam heel wat Kerkradenaren tegen die vroegen waarom ik als bekendste Kerkradenaar niet was uitgenodigd voor een vip-plaats. Tja, ik heb nog even geprobeerd om daar binnen te komen, maar ik werd geweigerd. Misschien door mijn koelklaren. Ach, ik hoor daar toch niet bij. Mijn plaats is onder het volk.

Ik vraag me trouwens af of andere toeschouwers tijdens de opening net zo'n veilig gevoel hadden als ik. Machtig om dat Awacs-vliegtuig telkens over te zien vliegen. Nee, er zal zich maar een Iraakees hebben verkleed als schutter van Sint Gregorius, die dan in het wild begint te schieten. Ik moet er niet aan denken.

Zo was ook het parkeren tot in de puntjes geregeld. Ik denk, ik kom vroeg, dus ik parkeer mijn auto helemaal achteraan. Toen dacht ik, ik ben vroeg thuis, maar helaas. Moest ik helemaal wachten tot het terrein weer leeg was.

Ach, ik stort me nu gewoon in het feest op de Markt.

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het Verenigd Streekvervoer Limburg gaat zich wapenen voor de te verwachten concurrentieslag op Europese schaal. Overnames, samenwerking en kostenverlaging staan daar bij centraal.

Directeur J. Dorren rekent erop dat over een paar jaar buitenlandse maatschappijen kunnen inschrijven op openbaar vervoerdiensten in Nederland. Omgekeerd kan dan bijvoorbeeld het VSL proberen in andere EG-landen opdrachten binnen te slepen.

Vervoerder kondigt flinke expansie aan VSL wapent zich tegen Europese concurrentie

„We moeten daar nu al op inspeken,” stelt Dorren. Hij verwijst naar de geplande samenwerking met Zuid-ooster. Ook heeft VSL het Roermondse bedrijf Op het Broek gekocht. Daarmee begeeft de streekvervoerder zich voor het eerst op de touringcarmarkt. Met andere

maatschappijen zijn al intentieverklaringen getekend of lopen onderhandelingen. Het VSL streeft er ook naar om het aantal eigen personeelsleden verder te verlagen. Momenteel geeft het werk aan omgerekend 670 fulltimers. „Maar we hebben nog dertig chauffeurs en zo'n

acht technische mensen te veel. Door een vacaturestop proberen we dit probleem via natuurlijk verloop op te lossen.”

Deze kostenverlaging vindt Dorren nodig voor een kansrijke rol op de toekomstige EG-markt. Maar VSL hoopt tevens op een verhoogde rijksbijdrage. „We zijn een goedkoop vervoersbedrijf met relatief veel reizigers,” stelt Dorren. „Maar de ritlengtes zijn korter dan elders in Nederland, waardoor ook het aantal reizigerskilometers gering is. En juist daar baseert het rijk zijn bijdrage op. We zien graag dat het rijk rekening houdt met onze specifieke situatie.”

Twee muziekfeesten binnen straal zes kilometer

Verwarring rond minderhedenfestivals

DOOR HANS ROOIJAKKERS

LANDGRAAF/BRUNSSUM - Twee muzikale, vrijwel identieke evenementen op zondag 11 juli in Landgraaf en Brunssum hebben grote verwarring in de regio veroorzaakt. Daarnaast is een moordende concurrentiestrijd ontstaan tussen de twee stichtingen die de zomerfestivals op touw zetten.

Bovendien proberen de organisatoren dezelfde doelgroepen te bereiken onder het motto 'integratie van de verschillende bevolkingsgroepen en nationaliteiten in Nederland'.

Op de draf- en renbaan in Schaesberg is die dag van 10.00-01.30 uur het muziekfestival 'Criollo' met live-optredens van negen bands en vier dansgroepen. „Wij proberen met Criollo, Antilliaans voor mix, mensen met verschillende culturen bijeen brengen. Racisme moet niet. Wij moeten er naar streven dat alle

mensen samen op één wereld kunnen vertoeven,” zegt Ruthmilla Martina, voorzitter van de Stichting Culturele Buitenlandse Federatie in Landgraaf.

Tot de gecontracteerde groepen op de draf- en renbaan in Schaesberg behoren onder meer Formatie 110 (Antillen), La Danz (Suriname), Xango (Brazilië), The Sunshine Band (Nederland), Pegasaja (Antillen) en Manzana (Republiek St. Domingo). Opvallend is dat sommige namen van die bands ook prijken op de affiches van het Vijverparkfestival in Brunssum. „Onmogelijk,” aldus Martina. „Alle bands die op de affiches staan, komen naar Landgraaf. De organisatie in Brunssum is unfair bezig. Wij waren eerder bezig. In Brunssumse kringen wordt ook geroepen dat Landgraaf op 11 juli niet doorgaat, maar dat is een pertinente leugen. Criollo op de drafbaan wordt een groot feest.”

Een van de publiekstrekkers rond het Vijverpark in Brunssum is de groep Trafassi. De organisatie van dat zomerfestival, dat om 12.00 uur begint en om 22.30 uur eindigt, is in handen van de stichtingen Mondiaal en Zomerfestival.

Zakkenvullers

Woordvoerder namens Vijverpark-Brunssum is de Tilburgenaar Glen Marta. Hij ontkent dat 'Brunssum' concurrent Landgraaf in de wielen rijdt. „Daar is geen sprake van. Het tegendeel is echter wel waar. Zij proberen het festival in Brunssum te imiteren. De organisatie van Landgraaf hakt voor het eerst met dat bijltje. In tegenstelling tot Brunssum is Landgraaf puur commercieel. De toegang in Brunssum is gratis, in Landgraaf is de entreprijs 17,50 gulden. Het zijn zakkenvullers...”

In Brunssum komen Midi, Koropina, Trafassi en twee bands die ook in Landgraaf optreden Formatie 110 en Pegasaja.

Marta: „Het is best mogelijk dat twee bands op beide festivals acte de presence geven. Het festival in Brunssum is om half elf 's avonds afgelopen. In Landgraaf gaat het feest door tot na middernacht.”

Overleden na duik in Sigranogroeve

HEERLEN - De zestienjarige jongen, die donderdag ernstig gewond raakte bij een duik in het water van de Sigranogroeve in Heerlen, is gistermiddag in het De Weverziekenhuis overleden. De jongen liep bij de duik van een acht meter hoge zandheuvel een dwarslaesie op. De tiener sprong, ondanks de waarschuwingen van een vriend. De politie van Heerlen wil er met nadruk op wijzen dat de zandgroeve geen recreatiegebied is en bovendien zeer gevaarlijk.

Materiaal weg Bunde toch goed

BUNDE - Aannemer Moermans uit Geleen mag het granulaat van de afgekeurde weg in Bunde elders gewoon gebruiken. De provincie stemt daar mee in. GS keurden de aangelegde weg in Bunde eerder af, omdat het gerecyclede funderingsmateriaal niet aan de normen voor een waterwingebied voldeed. De Raad van State bevestigde dat het materiaal verwijderd moet worden. Maar de provincie is wel van mening dat Moermans het materiaal buiten waterwingebieden mag gebruiken.

Bloemencorso over Sittard

LIMBRICHT - Het Limburgs Bloemencorso zal dit jaar geheel in het teken staan van het 750-jarig bestaan van de stad Sittard. Het initiatief van het bloemencorso, dat door het Sittardse kerkdorp Limbricht trekt, is drie jaar geleden genomen. Aanvankelijk trokken wagens mee die eerder in Rijsburg te zien waren. Vorig jaar zijn voor het eerst Limburgse onderwerpen uitgebeeld. Dit jaar gaat de stoet dan uitsluitend over Sittard. Daarnaast wordt het corso voor het eerst opgeleurd met een bloemenkoningin. Het bloemencorso vindt plaats in het weekeinde van 15 augustus.

Hustinxprijs 1993 voor Maïke Meijer

MAASTRICHT - De Henriëtte Hustinxprijs 1993 is toegekend aan de actrice Maïke Meijer. De prijs, groot tien-duizend gulden, wordt jaarlijks toegevoerd aan een afgestudeerd kunstenaar van de Rijks Hogeschool Maastricht. Dit jaar was het de Toneelacademie om de nominaties voor de prijs te verzorgen. De jury koos uit zes genomineerden Maïke Meijer als meest excellente en veelbelovende kandidaat. Meijer, geboren in 1967 in Nijmegen, studeerde in 1992 af aan de acteursopleiding van de Toneelacademie Maastricht. Zij is momenteel werkzaam als actrice in het theater en als presentatrice van een tv-programma.

Tankstation overvallen

GELEEN - Een ongeveer 20-jarige man heeft donderdagavond rond twintig voor zeven een overval gepleegd op het tankstation op de hoek Annastraat-Mauritslaan in Geleen. De onbekende drukte de caissière aan de kant en deed een greep in de kassalade. Vervolgens rende hij weg om de richting van de Bernhardtstraat. De dader is ongeveer 1,75 meter lang en hij droeg een zwarte baseballpet, een grijs T-shirt met korte mouw en een lichtblauwe spijkerbroek.

OLS dekt zich in tegen claims

KONINGSBOSCH - De organisatie van het Oud Limburgs Schuttersfeest in Koningsbosch maakt zondag voor en na de optocht video-opnamen van alle tiintjes langs de route. Aan de hand van de videobanden kan dan achteraf eventuele 'OLS-schade' en de omvang ervan worden vastgesteld.

Subsidie voor veehouders

MAASTRICHT - De provincie Limburg gaat veehouders helpen bij het opzetten van een mineralenboekhouding. Daarmee wordt een subsidie van 54.000 gulden ter beschikking gesteld. Veel boeren gebruiken te veel mineralen waardoor het milieu te veel wordt belast. In 1995 moet iedere Limburgse veehouder verplicht aangifte doen van de hoeveelheid mineralen die op het bedrijf wordt gebruikt. In samenwerking met de Dienst Landbouw Voorlichting (DLV) en de Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB) zal het accountantsbureau A & A de veehouders helpen bij het opzetten van een mineralenboekhouding.

OLS voorbereid op calamiteiten

KONINGSBOSCH - Een speciaal calamiteitenteam bestaande uit politie, EHBO en brandweer staat dit weekeinde klaar om eventuele ongeplande en ongelukken tijdens het Oud Limburgs Schuttersfeest in Koningsbosch op te vangen. Op het feestterrein zelf zijn de brandweer en zeven EHBO-teams permanent paraat. Langs de optochtroute staan nog eens twaalf EHBO-posten. Bij ernstige calamiteiten kunnen de organisatoren de hulp inroepen van een ambulance en een politiehelicopter. In de ziekenhuizen van Roermond, Heerlen en Eindhoven staan verder speciale artsenteams klaar om eventuele ernstig gewonden en slachtoffers van het warme weer op te vangen.

Van onze redactie economie

HEERLEN - Het ABP-bestuur moet meer afstand nemen van de dagelijkse gang van zaken bij het Heerlense pensioenfonds. Het is de taak van de pas benoemde interim-manager Jos Staatsen om daar voor te zorgen. Het bestuur (bestaand uit vertegenwoordigers van overheden en van de ambtenarenvakbonden) gaat in de toekomst meer functioneren zoals een raad van commissarissen bij 'gewone' bedrijven. Dat zei Staatsen gisteren tijdens een persconferentie.

Staatsen gaat zich ook buigen over de toekomstige rol van de beleggingscommissie, die bij het ABP toezicht houdt op de beleggingskeuzes. De afgelopen maanden zijn zowel de voorzitter als de vice-voorzitter van die commissie uit onvrede opgestapt. Staatsen heeft nog geen idee hoe hij daar de problemen op gaat lossen.

Staatsen bemoeit zich niet met het dagelijks beleid bij het ABP. Dat laat hij over aan de directieraad, waarvan inmiddels twee directeuren zijn benoemd: Piet Bezemer en Jean Frijns.

Staatsen heeft als interim-manager het roer overgenomen van Feijo Sickinghe, die in de afgelopen maanden in grote lijnen de nieuwe structuur van het ABP heeft uitgewerkt. Net als Sickinghe werkt Staatsen voor het interim-managers-uitzendbureau BCG. Op de vraag waarom Sickinghe niet langer is gebleven om de hele herstructurering te leiden, stelt Staatsen dat hij zelf de geschiktere persoon is om het bestuurlijke aspect van de reorganisatie te leiden, gezien zijn achtergrond als onder andere burgemeester van Groningen.

Staatsen zou willen dat het ABP eens wat positiever in de publiciteit komt dan de afgelopen jaren. De sterke kanten van het bedrijf moeten meer voor het voetlicht komen. „Ik kan me goed voorstellen dat de ABP-medewerkers telkens een beroerd gevoel krijgen als het ABP weer eens slecht in het nieuws komt.” Het ABP moet de komende tijd antwoorden dat het gewoon zeer goed werk verricht. Dan krijgt ook de politiek weer vertrouwen in de privatisering, denkt Staatsen. „Tijdens de verbouwing gaat de verkoop gewoon door. De dagelijkse activiteiten zullen er niet onder lijden.”

Het ABP telt in 1996, het jaar van de privatisering, zoals eerder aangekondigd ruim 800 personeelsleden minder dan nu. Er werken dan nog maar 2.000 mensen. Vanaf 1995 zijn ontslagen niet meer uitgesloten als de natuurlijke afvloeiing niet snel genoeg gaat. Ook zal de top binnenkort fink zijn afgeslankt. Bij het pensioenbedrijf daalt het aantal managers van 22 naar 13 en bij het beleggingsbedrijf van 35 naar ongeveer 25.

Zie verder pagina 15

● **Bezemer directeur pensioenbedrijf**

bij service van de zaak staan de volgende klanten wat langer in de rij

punaise

● Zuster André, links, en zuster Cecile, rechts, houden beelden vast die jaren in een nis van het Missionair Centrum hebben gestaan. Tussen het tweetal in staan mevrouw Corbeek en zuster Xaverie.

Foto: FRANS RADE

Sloop nadert van Missionair Centrum

Van onze verslaggever

HEERLEN - De beelden van de heilige Clara en Sint Franciscus staan symbool voor de komende sloop van het Missionair Centrum in het stadscentrum van Heerlen. Ze zijn gisteren met een hoogwerker van het gebouw gehaald. Op deze plek moeten straks 150 woningen verrijzen, een project dat deel uitmaakt van het centrumplan.

Daarmee komt een einde aan drie jaar onzekerheid rond het Missionair Centrum. Dat is een verzamencentrum van veel groepen met een sociale invalshoek. De gemeenteraad eiste dat deze op een goede plek in het centrum gehuisvest blijven.

Luciushof

Dat wordt hoogstwaarschijnlijk de Luciushof, die tweehonderd meter verderop ligt. De gemeente en de huurders hebben daarover een principe-akkoord bereikt. Het college wilde dat dinsdag in de raad brengen, maar dat werd door de fractievoorzitters geblokkeerd. Die vonden de voorbereidingstijd te kort en ook eisen ze een compleet overzicht van de ac-

tuele situatie rond het centrumplan. Meindert Muller zegt namens het Missionair Centrum: „In grote lijnen is er overeenstemming. Maandag hebben we nog een af rondend gesprek met de gemeenteraad. Sommige punten moeten duidelijker geformuleerd worden.”

Hoogwerker

De huurders verwijderden gisteren met een hoogwerker alvast een aantal beelden, die ze mee willen nemen naar de Luciushof. Die zou nog dit jaar beschikbaar moeten komen.

DRAADLOZE TELEFOONS

25 verschillende modellen v.a. f 189,-

FOTO-VIDEO-TELECOM

De La Haye

Nieuwstr. 3, Hoensbroek

Winkelcentrum - Tel. 045-211875

MAASTRICHT - Het aantal ingediende klachten tegen werknemers en de werkwijze van de dienst Sociale Zaken en Welzijn in Maastricht is in 1992 meer dan verdubbeld. Deze forse toename is voor een belangrijk deel terug te voeren op de gestegen werkdruk binnen de dienst, waardoor sneller fouten worden gemaakt. Dit blijkt uit het jaarverslag over 1992, dat het Klachtenbureau Sociale Zaken en Welzijn deze week heeft gepresenteerd. Bij dit bureau kunnen mensen klachten indienen over procedures en werkwijze van de dienst en de handelwijze van werknemers. Ook bezwaren die betrekking hebben op de uitkering

Klachten over sociale dienst verdubbeld

kunnen ingediend worden. Ruim driekwart van de klachten had te maken met procedures en werkwijze van de dienst. Vooral de wijze waarop een aanvraag voor een uitkering behandeld wordt, wekte ontevredenheid op bij veel mensen. Bovendien klaagden sommigen van hen over de lange termijn die de behandeling van zo'n aanvraag in beslag neemt. De ingediende

klachten richtten zich met name tegen enkele medewerkers van de dienst die te weinig begrip zouden tonen voor de problematiek van hun cliënten. Overigens werd 70 procent van de klachten op dit punt ongegrond verklaard. De dienst Sociale Zaken en Welzijn heeft naar aanleiding van het jaarverslag van het klachtenbureau een aantal maatregelen genomen. Zo wordt de telefonische bereikbaarheid van medewerkers verbeterd en zullen fouten van de dienst sneller hersteld worden. Daarnaast zal het niet meer gebeuren dat een uitkering beëindigd wordt, voordat de betrokkene persoon hiervan op de hoogte is gesteld.

(ADVERTENTIE)

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

oproep tot zuinig gebruik drinkwater

Door de aanhoudende droge periode is het verbruik van drinkwater fors toegenomen. Om te zorgen dat de gebruikers aan het einde van het drinkwaternet ook over voldoende water kunnen blijven beschikken, verzoeken wij u met klem niet meer water te gebruiken dan strikt noodzakelijk is.

Wij rekenen op uw medewerking.

Heerlen, 24 juni 1993.

Geboren

KEVIN

zoon van

Riccardo en Gertie Rörick
(hondenkapsalon Gertie)

Uterweg 121,
6414 SN Heerlen.

Langs deze weg willen wij iedereen bedanken
die onze

40-jarige huwelijksdag

ook voor onze kinderen en kleinkinderen, door
de felicitaties, bloemen en cadeaus tot iets
onvergetelijks heeft gemaakt.

Jo en Frieda Altdorf-Dijkstra

Mr. Kuypersstraat 1, 6404 AH Kerkrade.

†
Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en
zorg waarmee zij ons gedurende haar hele
leven heeft omringd, delen wij u mede dat op
50-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is
overleden, voorzien van de h. sacramenten
dier ziel, mijn lieve vrouw, onze goede en
verzorgende moeder, zuster, schoonzuster, tante
en nicht.

Minie Arets

echtgenote van

Frans Zeldenthuis

Brunssum: F. Zeldenthuis
Berlijn, BRD: Frank Zeldenthuis en
Christine
Brunssum: Jolanda Zeldenthuis
Familie Arets
Familie Zeldenthuis

2 juli 1993.
Ridder Hoenstraat 16, 6444 HH Brunssum.
Gelegenheid tot afscheid te nemen dagelijks
van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van
het St. Gregoriuskerkhuys te Brunssum.
Afscheidwake zaterdag om 19.00 uur in de hierna
te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
in de parochiekerk van de H. Clemens te
Middelbeek op zondag 6 juli a.s. om 11.00 uur.
Afscheidwaken in de kerk, waar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het
t.s. begraafhof Sittard.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen,
gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†
Met grote verslagenheid hebben wij kennis
genomen van het overlijden van onze gewaardeerde
medewerker

Jules Warnier

Wij wensen zijn echtgenote en zo nu veel sterkte
toe in deze moeilijke dagen.

Conventiebestuur en personeel
van de gemeente Kijlen

†
Met grote verslagenheid ontvingen wij het droef-
ter bericht van het overlijden van onze p.v.
commandant

Jules Warnier

Door zijn grote inzet en toewijding voor onze
volgelingen, heeft hij ons allen in
de laatste jaren geholpen.

Wat en hoe van de
volgelingen Kijlen

†
Met grote verslagenheid ontvingen wij het droef-
ter bericht van het overlijden van onze p.v.
commandant

Antoin Houben

Door zijn grote inzet en toewijding voor onze
volgelingen, heeft hij ons allen in
de laatste jaren geholpen.

Wat en hoe van de
volgelingen Kijlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden
gehouden op dinsdag 5 juli om 11.00 uur in de
parochiekerk Onze Lieve Vrouw van Lourdes te
Heerlen-Molenberg, waarna de begrafenis zal
plaatsvinden op de algemene begraafplaats
Imsterade.

Samenkomst in de kerk met gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed maandag en 18.45 uur, waar-
na aansluitend de avondwake zal plaatsvinden in
de algemene begraafplaats Imsterade.

De overledene is opgebaard in het uitvaartcen-
trum Dels, Graasbroekerweg 30 te Heerlen. Gele-
genheid tot rouwbezoek zondag van 14.00 tot
18.00 uur, maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u indien u niet bent geweest een kennisge-
ving te zenden, deze annonce als zodanig be-
schouwen.

†
Voor ons geheel onverwacht, is, tot on-
ze diepe droefheid, van ons heenge-
gaan, onze moeder, schoonmoeder en oma

Josephina Jeurissen

weduwe van

**Theodorus Hermanus
Pahlplatz**

Zij overleed in de leeftijd van 73 jaar.

Den Haag: † Agnes Pahlplatz
Eyselshoven: † Jacques Pahlplatz
Marie-Thérèse
Pahlplatz-Pierweijer
Raimond

Amstelveen: † Piet Pahlplatz
Loes Pahlplatz-Fronk
Sandra, Jacqueline
Kerkrade: † Willy Pahlplatz
Jo Hupperts
Jeroen, Rogier, Sander
Jules Pahlplatz

Berg en Dal: † Kitty Delhey-Pahlplatz
Jouf Delhey
Ilona, Diana
Familie Jeurissen
Familie Pahlplatz

Eyselshoven, 1 juli 1993.
Laethof 20.
Corr. adres: Truytstraat 28,
6471 HP Eyselshoven.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op
dinsdag 5 juli 1993 om 11.00 uur in de parochie-
kerk van de H. Johannes de Doper te Eyselsho-
ven, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er
geen condoleren.

Avondwake zaterdag 3 juli om 18.00 uur in voor-
noemde kerk.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum
Dels, Graasbroekerweg 30 te Heerlen, alwaar ge-
legenheid is tot afscheid nemen zondag van
14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 uur tot
19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mocht-
ten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig
te beschouwen.

†
Tot ons groot verdriet is heden van ons heenge-
gaan, mijn lieve man, onze vader, schoonvader
en opa

Zef Hermans

* 22 juni 1916 † 1 juli 1993

echtgenoot van

Leentje Boels

Heerlen: M.M. Hermans-Boels
Heerlen: Jos en Trees Hermans-Souren
Schinnen: Pierre Hermans en Coby Kusters
Sittard: Math en Lies Hermans-Klötter
Heerlen: Flory en John Joosten-Hermans
Heerlen: Theo en Gerdlinde
Hermans-Neumann
en zijn kleinkinderen
Familie Hermans
Familie Boels

1 juli 1993.
Ganzeweide 173, 6413 GE Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op
maandag 5 juli a.s. om 11.00 uur in de H. Corne-
liuskerk te Heerlenheide, waarna aansluitend
begrafenis op de begraafplaats aan de Kamp-
straat te Heerlenheide.

Voor aanvang van de mis is er gelegenheid tot
schriftelijk condoleren achter in de kerk vanaf
10.40 uur.

Heden, zaterdag 3 juli, om 18.45 uur rozenkrans-
gebed met aansluitend avondmis in voornoem-
de kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwka-
mer van het De Weverziekenhuis te Heerlen,
dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten
hebben ontvangen, gelieven deze annonce als
zodanig te willen beschouwen.

†
Dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft bete-
kend, nam God heden tot Zich, voorzien van de
laatste sacramenten der zieken, in de leeftijd
van 73 jaar, onze goede broer, schoonbroer, oom
en neef

Hub Widdershoven

weduwnaar van

Tilla Bertrand

In dankbare herinnering:

**Familie Widdershoven
Familie Bertrand**

Wierden, 2 juli 1993.
Ganzeweide 173, 6413 GE Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op
maandag 5 juli a.s. om 11.00 uur in de H. Corne-
liuskerk te Heerlenheide, waarna aansluitend
begrafenis op de begraafplaats aan de Kamp-
straat te Heerlenheide.

Voor aanvang van de mis is er geen condole-
ren.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum
Dels, Graasbroekerweg 30 te Heerlen, alwaar ge-
legenheid is tot afscheid nemen zondag van
14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 uur tot
19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mocht-
ten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig
te beschouwen.

†
Met grote verslagenheid hebben wij kennis
genomen van het overlijden van onze gewaardeerde
medewerker

Catharina

van Lune-Coerver

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op
zondag 4 juli a.s. om 11.00 uur in de Groot St.
Jan te Hoesbroek.

Kinderen en kleinkinderen

Voor het opgeven van familieberichten voor
de krant van maandag, bestaande uit de naam
op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00
uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch
uitsluitend op 045-750000.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

†
Barbara Thuyls, 86
jaar, weduwe van
Miel Wolters. Corr.
adres: Sintelstraat 8,
6051 BM Maasbracht.
De plechtige eucha-
ristieviering zal wor-
den gehouden heden,
zaterdag 3 juli, om
14.00 uur in de O.L.
Vrouwe Munsterkerk
te Roermond.

†
Mariet Janssen, 60
jaar, echtgenote
van Tjeu Haax.
Groenstraat 31, 6004
GW Weert. De plech-
tige eucharistieviering
zal worden gehouden
heden, zaterdag 3 juli,
om 11.00 uur in de pa-
rochiekerk van de
Goede Herder te
Groenewoud-Weert.

Xevé Vonken

echtgenoot van

Rosalie Crapels

In dankbare herinnering:

Nuth: Rosalie Vonken-Crapels

Doorwerth: Huub Vonken

Jenny Kramp

Ellen en Maarten

Barbara

Schinnen: Annie Steegs-Vonken

Leo Steegs

Sithri, Kyra, Tycho

Familie Vonken

Familie Crapels

6361 BH Nuth, 2 juli 1993
Stationstraat 108

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 7 juli a.s.
om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd
door de begrafenis op de algemene begraafplaats Daelderderveld te
Nuth.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condole-
ren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de
avondmis van dinsdag 6 juli a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde
kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wau-
ben, Heineweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annon-
ce als zodanig te beschouwen.

Maria Helena Heuts

weduwe van

Peter Albert Adams

Zij overleed in de leeftijd van 88 jaar, voorzien
van de h. sacramenten der zieken.

Erbach over Worms: André Adams

Kerkrade: Annie Adams

Ubach over Worms: Jan Adams

Sittard: Toos Hermans-Adams

Bas Hermans

Johnny

Ubach over Worms: Mariet Adams

Cappy Hollenmans

Familie Heuts

Familie Adams

1 juli 1993.
Ganzeweide 173, 6413 GE Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op
maandag 5 juli a.s. om 11.00 uur in de H. Corne-
liuskerk te Heerlenheide, waarna aansluitend
begrafenis op de begraafplaats aan de Kamp-
straat te Heerlenheide.

Voor aanvang van de mis is er geen condole-
ren.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum
Dels, Graasbroekerweg 30 te Heerlen, alwaar ge-
legenheid is tot afscheid nemen zondag van
14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 uur tot
19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mocht-
ten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig
te beschouwen.

OPMERKING BEKENDMAKING

De vergadering van het waterschap Roer en
Overmaas, geïnitieerd op het bepalen van artikel 2
van de Wet op de Waterhuishouding, bekend dat de
besluit van 21 juni 1993 vergoeding is verleend
voor:

1. het onttrekken van water uit de Geyl ten behoeve
van het beregenen van sportvelden gelegen in de
gemeente Valkenburg aan de Geul aan de
gemeente Valkenburg aan de Geul;
2. het onttrekken van water uit het Geulke ten
behoeve van het beregenen van sportvelden
gelegen in de gemeente Maastricht aan de
gemeente Maastricht;
3. het onttrekken van water uit de Afschiet Sluis-
beek ten behoeve van gewasbescherming op het
schoonmaken van wegen gelegen in de
gemeente Maastricht aan de heer P.J. Willems,
Beekstraat 6 te 6501 PP Valkenburg aan de Geul.

De vergoedingen liggen vanaf 3 juli 1993 tot aan
31 augustus 1993 tijdens kantooruren ter inzage in
het waterschapshuis, Parklaan 10 te Sittard.

Beroep
Tegen de bovengenoemde beschikkingen staat op
grond van artikel 17 onder b van de Wet op de
Waterhuishouding voor betrekkingsschorsing gedurende
de bevestigingsperiode termijn beroep open op het
college van Gedeputeerde Staten, Postbus 5700,
6500 MA Maastricht.

De beschikkingen worden, opzet van kracht
ingang van de dag na het einde van bevestigings-
periode van de termijn. Het beroep moet naar goed
schorsing de werking. Gehele of gedeeltelijke schorsing of
verhoging voorziening kan bij instelling van
beroep het einde van de beroepstermijn worden
gevoerd bij de voorzitter van Gedeputeerde
Staten, Postbus 5700, 6500 MA Maastricht.

Het dagelijks bestuur:

de secretaris: W.H.H. van Megen de voorzitter: drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap
Roer en Overmaas

Parklaan 10, Sittard.

Begrafenis- en crematieverzekering
HEERLEN e.o. **HOENSBROEK e.o.**
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een speciale en zorgvuldige begeleiding
Stemping opbaar- en ontvangerij
Tevens verzorging van complete begrafenis

Heerlen e.o.
Oudekerk 30 - Postbus 2755
6401 SG Heerlen - Tel. 045-71422
DAG EN NACHT BEREIKBAAR

Hoensbroek e.o.
Tel. 045-211994
DAG EN NACHT BEREIKBAAR

**R.H.A. PILLS
TANDARTS**

Ly.m. vakantie
GESLOTEN
van 5 juli tot 22 juli 1993.

Van Banningslaan 6a,
6571 GN Landgraaf
Scheringshuizen
blijven geldig.

UITVERKOOP
van Joun Interieur
van Joun Slaapadvies
Rijksweg 33
Sittard
Industriestraat 4
Valkenburg
Sittard
Valkenburg
Sittard

OPRUIMING

TOEGANG TOT ALLE RUIMTES

Maasrecht
Muntstraat 9

Beek en Casterloot.

Maasrecht
Muntstraat 9

Beek en Casterloot.

Maasrecht
Muntstraat 9

Beek en Casterloot.

Maasrecht
Muntstraat 9

Beek en Casterloot.

Verdwenen Limburgse landschappen Kaart Tranchot onder loop natuurvorsers

MAASTRICHT - Limburg zag er in 1805 totaal anders uit dan nu. We weten dat dank zij nauwkeurige kaarten, die tussen 1801 tot 1814 onder leiding van de Franse kolonel Jean Joseph Tranchot zijn gemaakt van het door Frankrijk geannexeerde gebied tussen Maas en Rijn. De Tranchot-kaart op schaal 1:20.000 wordt de Rembrandt onder de topografische kaarten genoemd.

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg heeft over de kaart een publikatie gemaakt onder de naam 'Limburg 1802-1807, landschap en vegetatie in kaart gebracht' waarbij de Tranchot-kaart als historische informatiebron is gebruikt. Het werk van de hand van B. Graatsma is zowel een leidraad als een aanvulling op een tijdelijke expositie van reproducties van de Tranchotkaarten in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. De tentoonstelling duurt nog tot 3 oktober.

De Tranchotkaart is van belang omdat de Franse kartografen een voor die tijd unieke poging hebben gedaan om een zeer groot gebied tot in de kleinste details op kaart vast te leggen. Praktisch elk huis, elke vaart staat er op. Heide, bos, akkerland of weil-

degrond. Alles is met een verschillend kleurtje aangeduid. Rivieren, beekjes, vennen, moeras. Elk heuvelkje staat er op.

Het is duidelijk dat de Tranchot-kaart gemaakt is voor militaire doeleinden indertijd. Het Franse leger wilde snel betrouwbare terrein kaarten van het op de Pruisen veroverde gebied. Maar de eens militair-strategische kaart blijkt thans van onschatbare waarde voor historisch onderzoek door natuurvorsers.

Vanaf de tweede helft van de vorige eeuw is het landschap ook in Limburg immers drastisch op de schop gegaan. De Tranchot-kaart doet ons beseffen wat en hoeveel er is veranderd en hoe grootschalig en ingrijpend die veranderingen in natuur en landschap zijn geweest. De publikatie van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg over de Tranchotkaart is te bestellen door het overmaken van 20,20 gulden op postgiro 429851 t.n.v. Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick onder vermelding van Tranchot. De uitgave is ook te koop in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Jean Frijns: 'Er is geen enkele reden voor samenwerking' ABP Hypotheken niet naar SNS

Van onze verslaggever

HEERLEN - De ABP-afdeling Hypotheken gaat niet naar de SNS Bank of enig ander hypotheekbedrijf. Een woordvoerder van de SNS zei drie maanden geleden al dat de 'bespiegelingen' contacten over een joint-venture of een andere vorm van samenwerking stop waren gezet. Maar bij het ABP werd dat tot nu toe steeds ontkend.

Eindelijk gaf beleggingsdirecteur Jean Frijns van het ABP gisteren toe dat de samenwerkingsplannen zijn afgebroken. "ABP Hypotheken krijgt een grotere eigen verantwoordelijkheid. Het onderdeel is zeer levensvatbaar. Er is geen enkele reden voor samenwerking."

Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Heerlen liet vorig jaar een onderzoek verrichten naar de toekomstmogelijkheden voor de afdeling Hypotheken. Dat onderzoek spitste zich nu toe op de vraag of het ABP zelf rechtstreeks aan particulieren hypotheken moet blijven verstrekken, of voortaan alleen als geldschieter voor andere hypotheekbanken blijft fungeren.

Een eerder rapport van accountantskantoor Coopers & Lybrand in 1990 wees uit dat ABP Hypotheken op de toenmalige basis geen bestaansrecht had. De afdeling is daarna flink gereorganiseerd en het personeelsbestand werd van 175 naar ongeveer 135 mensen ingekrompen. Op het ogenblik wordt

gezocht naar een nieuw kantoor in het centrum van Heerlen. De SNS-Bank (meer dan 300 honderd vestigingen in Midden-, Noord- en Oost-Nederland) is een van de grotere hypotheekverstrekkers in ons land. De SNS voerde ook lange tijd besprekingen met het ABP over het aantrekken van geld voor de hypotheekmarkt.

Anti-vandalenpasta

HEERLEN - De GGD Oostelijk Zuid-Limburg gooit anti-vandalenpasta in de strijd tegen het vandalisme. Voor de GGD is de maat vol nu reeds enkele keren de slagboominstallatie van het parkeerterrein van de GGD in Heerlen is vernield. Om vernielingen te voorkomen zijn de slagbomen met de speciale pasta ingesmeerd. Het goede geeft vlekken op de huid die moeilijk zijn te verwijderen. Vlekken op kleding zijn zelfs blijvend. De GGD meldt dat ze geen enkele aansprakelijkheid accepteert van schade door aanraking met de pasta.

Nieuwe gouverneur: 'Luchthavenstrijd is grandioos probleem' Van Voorst op zoek naar Limburgs 'gezonde balans'

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT - Als gewezen ambtssecretaris van Defensie blijkt het veroveren nog niet verleerd. Baron Berend-Jan Van Voorst tot Voorst (zeg maar gewoon Van Voorst) maakte gistermiddag een bezoekje aan de provincie Limburg. Hij kwam om de provincie te leren kennen. Met als gevolg dat Limburg middels wordt bestuurd door een nieuwe gouverneur. In zijn bagage draagt hij een koffer vol met ideeën en minstens evenveel Brus-

se verleden. Deze 'bronsgroene' provincie zal hij de baron voortaan met een bloed wordt geïnjecteerd, is waar niet alledaags, uitzonderlijk is het evenmin. De in deze context legendarische jonkheer Ruys de Beerenbrouck deed immers ooit scheldde. Zij het maar heel kort. Toen een jaar werd hij al minister-president. U is alles gegaan, laten we hopen dat u dit niet overkomt," maakte loco-gouverneur Piet Hilhorst gistermiddag de installatie-zitting van zijn nieuwe moordkuil. Waarmee hij wilde aangeven dat de provincie politiek, na tussenpauze Masschelein, meer dan ooit behoefte heeft aan 'vastigheid'. In uiteenlopende opzichten, óók dat is duidelijk.

De eerste uren voor zijn officiële aanpak wil Van Voorst best nog een uurtje vrijmaken voor een beleidsmakingsgesprek. Het eerste moment opvalt, is dat Limburgs provinciebaas (nee, al kom je niet van defensie, een gouverneur-generaal zal ik zeker niet zijn) een instelling tot eerdere verontrustende, nauwelijks gebukt onder 'Haagse stijfheid'. De baron ontspannen. In de baar ontspannen en gebaar maakt Van Voorst duidelijk dat hij stevige trek heeft in deze nieuwe bestuurlijke klus die Limburg heet. Een job trouwens, die hij met het oog op de stormachtige actualiteit voor hand taxteert een zware kluit.

Naar het Leitmotiv van de komende ambtsperiode, weet Van Voorst wel antwoord: "Een gezonde balans voor deze provincie te vinden. En daar bedoel ik het Limburg mee. Ja, dat zou ongeveer wel mijn motto zijn." Hij doet de commissaris op de werkdag, die weegschaal momenteel volop in beweging. De eerste plaats noemt hij het bewaakende als gevreesde fensier der bestuurlijke vernieuwing. Waarbij inmiddels ook het bestaan van de ongedeelde provincie Limburg op zijn minst twijfelachtig is.

Tegengesteld

Van Voorst signaleert in dat verband twee duidelijk tegengestelde bewegingen: de behoefte aan scherpverhoging van gemeenten en gemeenten is zo ongeveer even groot als de noodzaak van schaalverkleining. "Dus is er voldoende ruimte die bestuurlijke vernieuwing inderdaad aan te pakken. Maar die zal niet tot een pasklaar vernieuwings model kunnen leiden. Het verkleinen van taken tussen provincies, gewesten en ge-

De eerste daad van Limburgs kersverse gouverneur baron Berend-Jan Van Voorst tot Voorst. Hij zet zijn handtekening in het historische 'Gouden Boek' van de provincie Limburg.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

meenten is zeker nodig. Maar dat wil bepaald niet zeggen dat dit in het helle land op dezelfde manier moet worden uitgevoerd. Flexibiliteit en schakeringen moeten mogelijk zijn."

Over de consequenties daarvan voor Limburg laat Van Voorst in zijn persoonlijke opvatting niet het minste misverstand bestaan. Conclusie: Limburgs zittende bestuurders weten in hem een nieuwe bondgenoot in hun 'defensiepolitiek' voor het behoud van één ongedeelde bronsgroene provincie. Van Voorst refereert - hoe kan het anders - een militaire beidspraak: "Bij een tweedeling van deze provincie zou Limburg aan slagkracht inboeten. Zowel in het nationale als internationale veld. Maar dat betekent niet dat ik geen voorstander ben van grotere intergemeentelijke samenwerking in gewestelijke verband. Dat lijkt me juist een goede, zo niet noodzakelijke ontwikkeling."

Ontembaar

Een ander terrein waarop Limburg, óók in de ogen van Van Voorst, anno 1993 sterk behoefte heeft aan enig evenwicht, is de grensoverschrijdende samenwerking binnen de Euregio. Het 'internationaliseringsbeleid', om maar even in provinciaal bestuurlijk jargon te spreken. Die ontembare buitenlandse drang van Limburg wordt door de nieuwe gouverneur van harte onderschreven, al is het alleen al omdat de regionale economie daar volop baat bij heeft.

Maar tegelijk kan Van Voorst moeilijk anders dan erkennen dat de Euregio-gedachte nog altijd vooral met de mond beleden wordt. Toch zoekt Van Voorst bij voorkeur de nuance: "De pijnpalen zijn uitgezet, de marsroute is duidelijk, de

structuur (van de Euregio, red.) staat. Waar het de komende jaren op aankomt, is het invullen van die structuur. Het maken van de juiste afwegingen én het verbreden van het maatschappelijk draagvlak." Een rechtstreeks gekozen Euregioparlement is daarvoor in zijn ogen echt niet nodig: "Dat zou teveel van het goede zijn."

Blijven overeind de navrante praktijkvoorbeelden van al die Euregionale communicatiestoornissen. Zoals met name de moordende concurrentie- en subsidiestrijd tussen de Euregionale buurluchthavens van Maastricht en Luik. Van Voorst vindt er geen doekjes om: "De Oostvestbaan moet er komen, net als de rijksweg 73 trouwens. De argumenten die destijds voor uitbreiding van de Limburgse luchthavens golden, gelden nog steeds. En ook voor dit soort projecten geldt dat die vanuit grensoverschrijdende optiek bekeken moeten worden."

Sceptisch

Prima natuurlijk, maar daarmee is de prangende vraag nog lang niet opgelost hoe Limburg van zijn kant tegen de onafwendbare ontwikkeling van Luik Airport moet aankijken. Van Voorst knikt en draait er niet omheen: "Inderdaad, dat is een grandioos probleem. Daar zijn we nog lang niet mee klaar." Al legt de gouverneur één ding nu alvast op tafel: in een - met name door de Walen en de Europese Commissie voorgedragen - samenwerking en taakverdeling tussen beide buurluchthavens ziet hij weinig of niets. "Daar ben ik eerlijk gezegd erg sceptisch over."

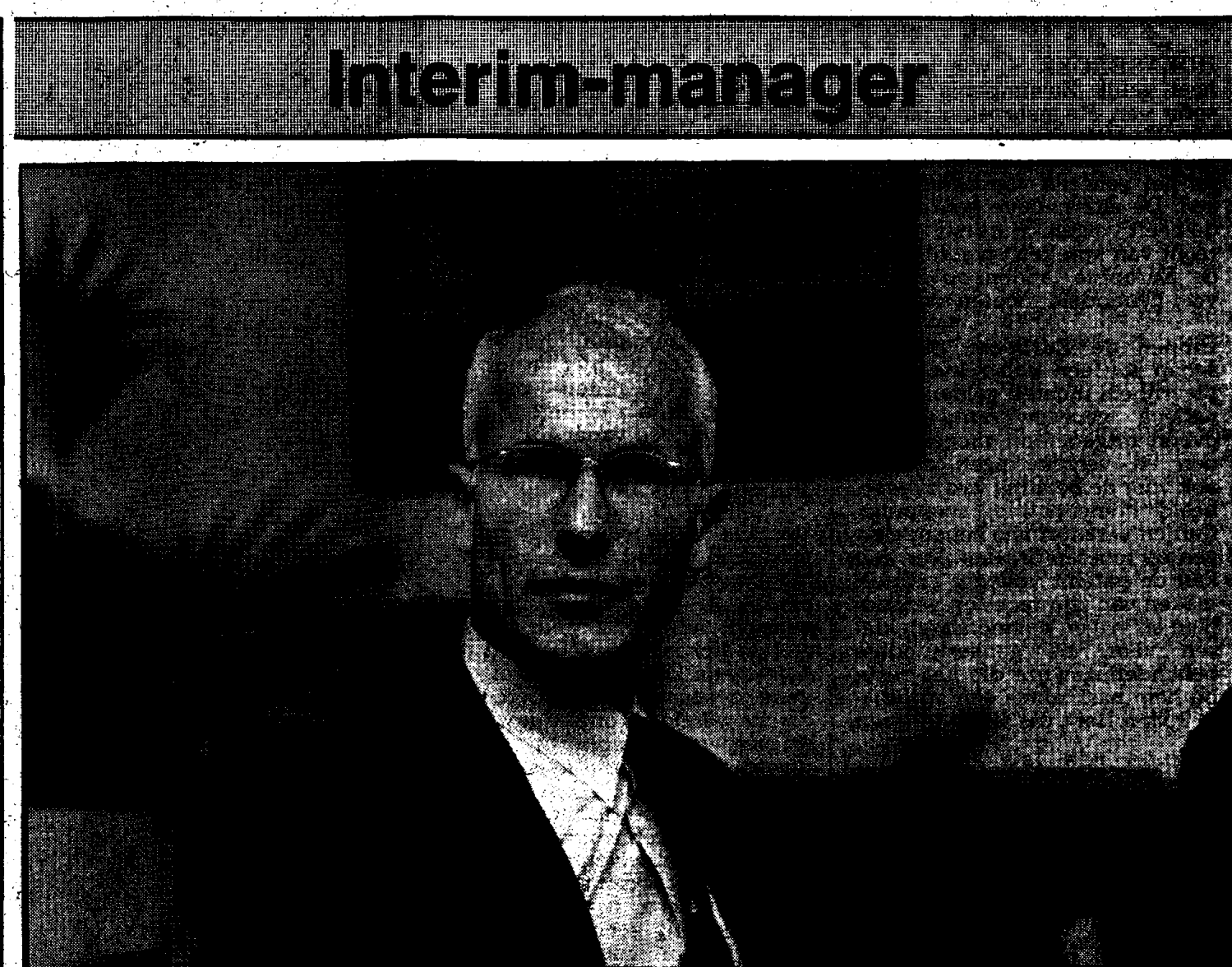
Daar Limburg, na de mijnsluitingen in de jaren zestig, in economisch opzicht nu opnieuw in zwaar weer is verzeild geraakt, wijt ook Van

Voorst hoofdzakelijk aan de huidige wereldomspannende laagconjunctuur. "Daar kan de provincie nu eenmaal niets aan doen, omdat ze daartoe de instrumenten gewoon niet heeft. Zelfs op nationaal niveau is dat al moeilijk genoeg. Maar dat betekent zeker niet dat we dan maar stil moeten blijven zitten. Wat we als provincie immers wel kunnen, is het scheppen en stimuleren van voorwaarden voor een versterking van onze regionale economie. In nauwe samenspraak met de sociale partners."

Maar één ding weet Van Voorst daarbij nu al zeker: Limburg zal het meer dan ooit op eigen kracht moeten doen. "Laten we ons niet vergissen. Onder het balkon van Europa (Limburgs meest modieuze bijnaam, red.) zal niemand ons subsidies of liefdesverklaringen komen brengen. Ook in Europa krijg je niets cadeau. Alles zal door ons zelf verdiend moeten worden. Dat vraagt niet alleen inspanning, maar vooral een mentaliteit om meer naar buiten dan naar binnen te kijken."

Chauvinisme

Die laatste opmerking wijl Van Voorst wel even toelichten. Doordat Nederland's meest zuidelijke provincie vooral buitenslandse grenzen kent, die tot voor kort letterlijk gesloten waren, vertoont de gemiddelde Limburger in zijn ogen duidelijk nog sporen van 'een naar binnen gerichtheid'. "Die houding heeft natuurlijk ook te maken met heel positieve dingen, zoals een groot identiteitsbesef en een rijke, deels folkloristische cultuur." Maar dan volgt de waarschuwendende vinger: "Trots zijn op je eigen provincie is goed, mits het niet leidt tot afzondering. Enig chauvinisme mag best, als het maar geen camouflagede is voor een misplaatst minderwaardigheidsgevoel."

Jos Staatsen gaat zich ook buigen over de toekomstige rol van de beleggingscommissie bij het ABP. Foto: FRANS RADT

Vervolg van pagina 13

Bezemer directeur pensioenbedrijf

HEERLEN - Piet Bezemer is in de nieuwe opzet directeur van het pensioenbedrijf geworden. De 58-jarige Bezemer werkt al bijna 30 jaar bij het ABP, sinds 1987 als hoofd-directeur. "Ik heb nogal wat incidenties meegemaakt." Terwijl zijn collega's Snijders en Goslings onlangs wegens falend management de baan uit werden gestuurd, mocht Bezemer blijven. Toch was ook hij vanwege

zijn hoofddirecteurschap medeverantwoordelijk voor de misstanden bij het ABP. Bezemer gaf gisteren toe dat hij de afgelopen maanden heeft overwogen om uit solidariteit ook op te stappen, maar dat hij uiteindelijk toch is blijven zitten om

dat hem op zijn eigen werkteerren niets te verwijten viel. Beleggingsdirecteur Jean Frijns vindt van alle banen die hij heeft gehad, zijn werk bij het ABP verreweg het moeilijkste: "Alle werkmethode moeten zeer ingrijpend worden veranderd. Het ABP is niet langer meer een werkgelegenheidsinstituut. Die veranderende positie van het fonds betekent een diepe ingreep. Een moeizaam proces omdat er verschrikkelijk veel spelers bij zijn betrokken."

Drugslinje ontmanteld

VALKENBURG - De samenwerkingende politie in het district Maastricht heeft gistermiddag een drugslinje naar Duitsland ontmanteld. Een 43-jarige Valkenburger en een 33-jarige Brunssummer zijn daarbij aangehouden. In totaal werd voor een kwart miljoen gulden aan verdovende middelen in beslag genomen.

300 gram hasj aangetroffen. Vervolgens werd de Valkenburger aangehouden en vonden huiszoekingen plaats in Valkenburg, Brunssum en Heerlen. In de woningen werden 2 kilo cocaïne, 500 gram hasj, een hoeveelheid LSD-trips en een aantal XTC-tabletten aangetroffen. Ook vond de poli-

tie een aanzienlijk geldbedrag dat eveneens in beslag werd genomen. Verder werden meegenomen twee auto's en een motorfiets waarmee de verdovende middelen werden vervoerd. Het onderzoek wordt voortgezet. Verdere aanhoudingen acht de politie niet uitgesloten.

(ADVERTENTIE)

Al eens aan IERLAND gedacht?

Elk weekend vanaf Maastricht Airport. Vraag de brochure bij uw reiswinkel of bel: 043-649780

Ook voor reisverzekeringen

LIASS heeft goed nieuws voor sportieve zonzonabidders; een reisverzekering die alle bewegingsruimte biedt voor 'n actieve zomervakantie. En dat voor een bescheiden prijs. Als u de coupon opstuurt, krijgt u het informatiepakket vrijblijvend thuisgestuurd.

Naam: Adres: Postcode: Plaats: Telefoon:

Zend de coupon in een gesloten envelop aan: LIASS Reisverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 W. Heerlen. Een postzegel is niet nodig. U kunt ook gratis bellen naar 06-0272525.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.

LIASS Luchtkostenverzekeringen, Akerstraat 27, 6411 KW Heerlen en Wilhelminastraat 39, 6131 KM Sittard

Nieuwe Europese vereniging in de bres voor therapievrijheid 'Patiënt moet vrij kunnen kiezen'

DOOR HANS GOOSSEN

HOENSBROEK - Wie geneest heeft gelijk. Zo simpel is de filosofie van Hoensbroekenaar Johan Hart. De reguliere gezondheidszorg heeft geen monopolie op het genezen van zieke mensen. De alternatieve geneeskunde heeft volgens Hart net zo veel recht van spreken en zou dus in de Europese landen op gelijke voet behandeld moeten worden.

Binnen de Europese gemeenschap zou een volstrekte therapievrijheid moeten gelden, alternatieve geneeswijzen zouden overal uitgeoefend mogen worden en verzekeringen zouden ook voor de betaling van bijvoorbeeld homeopathie, acupunctuur en paranormale behandelingen op moeten draaien. Pas dan kan de patiënt volledig gebruik maken van zijn recht op gezondheid en vrij in democratisch kiezen voor de geneeskundige behandelingswijze die het beste bij hem past, aldus een strijdbaar Johan Hart, die sinds kort een

natuurgeneeskundige praktijk in Hoensbroek bestiert.

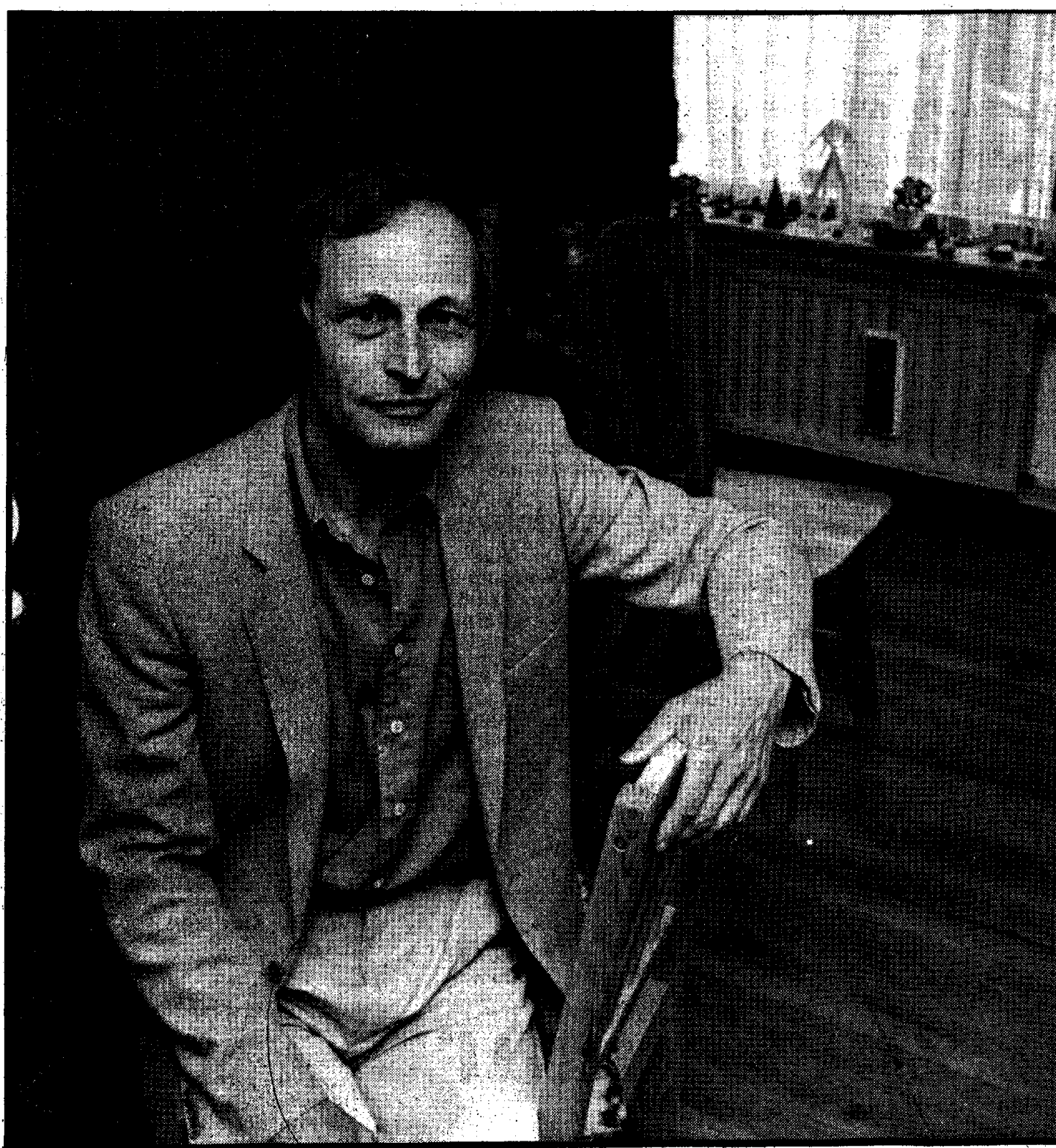
In een lange en dwingende monoloog maakt Hart duidelijk wat hij met zijn twee jaar geleden opgerichte Vereniging Europese Aktie voor Therapievrijheid wil bereiken.

Hij probeert ervoor te waken om al te negatief over de reguliere gezondheidszorg te spreken. „Ik pleit voor integratie, het opheffen van de scheiding tussen regulier en alternatief,” houdt hij vol. Toch kan hij niet verhinderen dat de reguliere gezondheidszorg er in zijn betoog niet altijd even goed vanaf komt.

Eenzijdig

Volgens Hart concentreert de medische wereld zich te zeer op het fysieke aspect. „Het is een eenzijdige benadering. Natuurgeneeskunde kijkt naar geest, ziel en lichaam en behandelt de hele mens.” Dat de alternatieve geneeswijzen in de reguliere medische wereld als onbetrouwbaar en niet wetenschappelijk verantwoord worden beschouwd, laat Hart verder koud. „Dat is toch logisch als je ze gaat meten met de instrumenten van de aanvaarde medische wetenschap. Dan worden juist weer alleen de fysieke aspecten bekeken, maar geen rekening gehouden met de totale persoonlijkheid van de mens.”

Met het wegvallen van de grenzen zouden ook het vrij verkeer van goederen, diensten en personen op medisch vlak mogelijk moeten zijn. Niets is echter minder waar, constateert Hart met spijt in zijn stem. „Voorlopig blijft alles bij het oude.” En dus zijn de verschillen groot. Nederland neemt een tussenpositie in, is nog niet zo ver als Duitsland, Engeland en Frankrijk, maar kijkt toch al heel anders tegen

• Johan Hart in zijn praktijkruimte.

Foto: DRIES LINSSEN

alternatieve geneeskunde aan als achtergebleven landen als België en Luxemburg.

Waar Duitsland de alternatieve geneeswijzen steeds meer als volwaardig accepteert, er is zelfs sprake van dat toekomstige studenten medicijnen geschoold worden in bijvoorbeeld homeopathie, is alles wat afwijkt van regulier in België en Luxemburg totaal verboden. En dat terwijl de gewone burger wel degelijk openstaat voor een andere kijk op de gezondheidszorg, beweert Hart. Om deze stelling te onderbouwen stroomt hij met cijfers. Zo heeft 66 tot 75 procent van de Belgische volwassen bevolking al kennis gemaakt met alternatieve geneeswijzen. „Maar dat is ofwel in het illegale circuit of in het buitenland, want in België wordt natuurgeneeskunde bijvoorbeeld nog steeds als gevaarlijk beschouwd.”

Chemisch

Als iets gevaarlijk is, dan is het wel het enorme scala aan chemische geneesmiddelen die op de patiënt worden losgelaten, beweert Hart. „Middelen met een negatieve energetische bijwerking die zelfs schadelijk kunnen zijn. Middelen die niet blijvend helpen, maar alleen op korte termijn succes hebben.”

Als het aan Hart ligt, komt binnenkort een einde aan de monopoliepositie van de reguliere gezondheidszorg. Een belangrijke pion in de strijd voor gelijke behandeling is zijn Vereniging Europese Aktie voor Therapievrijheid, die nu 200 leden telt. De vereniging behartigt de belangen van patiënten, alternatieve genezers en producenten van natuurgeneesmiddelen. Het lidmaatschapsgeld is bewust laag gehouden, om geen drempels op te werpen. Hart weet dat de macht van het getal een grote rol speelt.

Het aantal leden wilde hij daarom eerst voor zich houden, omdat hij vreesde dat de vereniging dan door zijn tegenstanders afgegaan wordt als een klein, onbetekend klupje. Maar niet het aantal leden, maar de doelstelling telt, beweert hij.

SLB wil meer invloed op huurbeleid

ROERMOND - Het Samenwerkingsverband Limburgse Bewonersgroepen (SLB) vindt dat staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening ervoor moet zorgen dat woningcorporaties meer overleg plegen met huurdersorganisaties.

Het SLB heeft een brief gestuurd aan de Vaste Tweede Kamercommissie Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening om in overleg met Heerma na te gaan hoe de invloed van huurders op het huurbeleid kan worden vergroot.

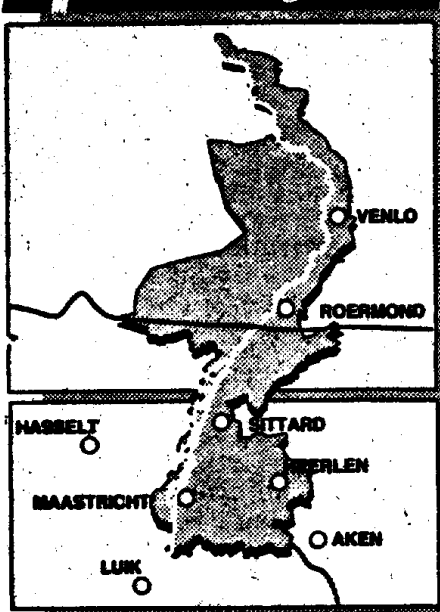
Sinds dit jaar hebben woningcorporaties van de rijksoverheid grotere vrijheid gekregen om hun eigen huurbeleid vast te stellen. Volgens de huidige regelgeving dient dit wel in behoorlijk overleg met de huurders te gebeuren.

Naar de mening van het SLB hebben veel huurdersorganisaties de afgelopen maanden ervaren dat de woningcorporaties zich hieraan niet hebben gehouden. „Vaak is helemaal geen overleg geweest en de ruimte om het beleid echt te beïnvloeden, is veelal niet gegeven.” Het SLB had Heerma al twee maanden geleden een brief gestuurd over deze kwestie. Volgens de staatssecretaris zijn de regels voldoende duidelijk.

Als de woningcorporaties zich niet hiernaar houden, is de gemeente de eerste instantie die daarop toezicht moet uitoefenen, zo meent hij.

Het SLB vindt Heerma's antwoord teleurstellend en onbevredigend. „Hij gaat voorbij aan het feit dat veel woningcorporaties in 1993 zonder enig overleg met de huurders hun huurbeleid hebben vastgesteld.”

over de grenzen

In een speciaal voor de berechting van terroristen gebouwde bunker in Düsseldorf is nu al acht maanden lang het monsterproces aan de gang tegen drie IRA-verdachten. De drie Noordieren zijn geen onbekenden in ons land. In 1990 stonden Sean Hick, Paul Hughes en Donna Maguire in Roermond en Den Bosch al voor de rechter wegens betrokkenheid bij de door de IRA geclaimde moorden op twee Australische toeristen op 27 mei 1990 op de markt in Roermond. Maar daarvan werden ze vrijgesproken. Al was die vrijspraak betrekkelijk. Nu verantwoord worden ze zich, als het ware dag-in dag-uit, voor een begin mei 1990 gepleegde bomaanslag op een kazerne in Langenhagen, de moord-aanslag van begin juni dat jaar op de Britse majoor Michael Dillen-Lee in Dortmund en pogingen tot moord op politiemensen tijdens de vlucht. Gisteren hoorde de vijf leden tellende rechtbank een Nederlandse getuige: de politiefunctaris Cornelius Verhaagen (48), specialist bij de voormalige rijkspolitie in Herkenbosch, toentertijd belast met IRA-onderzoeken en nog steeds beschikkend over veel specifieke kennis over de IRA en de door haar gepleegde aanslagen.

Media houden monsterberechting al lang voor gezien

Sfeer van onderonsje kenmerkt IRA-proces

DOOR JOS VAN DEN CAMP

DÜSSELDORF - De verdachte IRA-terrorist Sean Hick draagt nu steeds dezelfde trui als twee jaar geleden in Roermond, compaan Paul Hughes kijkt nog altijd even betuurd uit zijn waterige ogen en de rossige, bleke Donna Maguire speelt nog steeds de vermoorde onschuld.

Alle drie de verdachten, inclusief hun zes raadslieden, vijf rechters en

twalf onderuitgezakte parketwachters kijken verschromt op als een voor hun onbekende bezoeker - de enige buitenstaander op dat moment - door de gepantserde deur de enorme ondergrondse zittingszaal binnenkomt en plaats neemt op een van de 34 onbezette plaatsen die speciaal gereserveerd zijn voor de pers. Al vele weken zijn die plaatsen onbezet. Ze hebben er als het ware na de eerste zittingsdag op 26 oktober 1992 geen journalist meer gezien tijdens het proces waarvoor minstens 83 zittingdagen zijn ingepland. En zoals het er nu naar uit ziet, is dat zelfs nog niet genoeg. Nu al houdt men rekening met het voeren van requisitoirs en pleidooien midden 1994.

De 48-jarige in Herkenbosch gestationeerde politiefunctaris Cornelius Verhaagen verscheen gisteren ten tonele om enkele zeer gedetailleerde vragen van de rechtbank te beantwoorden. De man, zo bleek gisteren, heeft in Nederland leiding gegeven aan het team dat tot taak had alle mogelijke informatie te verzamelen over de IRA in het algemeen en de van de toeristen-moord verdachte IRA-verdachten in het bijzonder; het zogenoemde Info-Team. De openbare zittingen in Duitse strafzalen zijn veel uitgebreider dan in Nederland. De rechtspraak vindt daar in dit geval bijvoorbeeld plaats tegen een decor van welgeteld 571 ornders waarin zelfs de kassabonnen zijn opgenomen van de pondjes tomaten die Donna Maguire ooit in een groentewinkel in Den Haag kocht. Iedere verklaring die in Nederland bij een rechter-commissaris afgelegd zou worden, wordt in Duitsland in de openbaarheid afgelegd. Hoe pietluttig dan ook. En dat kost tijd.

tijds deed. Maar de druk is natuurlijk ook van de ketel.

Knipogen

Een dagje IRA-proces in Düsseldorf ademt de sfeer uit van een onderonsje. De media laten het afweten, waardoor van hun controlerende taak van de rechtspraak geen sprake is. Op de publieke tribune zit zo wie so niemand. En zo'n langdurig - bijna dagelijks - proces schept natuurlijk een band: verdachten knipogen naar parketwachters, schuiven elkaar Stimerolletjes toe of lezen een net verschenen Amnesty International-rapport in plaats van te luisteren naar de verklaringen van de Nederlandse getuige/deskundige die hun in principe de das om kunnen doen. Maar altijd is er nog die *Deutsche Gründlichkeit* en *Pünktlichkeit* waar zo'n onderonsje nooit tegenop kan.

Uitbreiding samenwerking milieuvluchten

MAASTRICHT - De nieuwe overeenkomst voor het uitvoeren van helikoptervluchten voor de controle van milieugegevens wordt op 7 juli in het Gouvvernement in Maastricht getekend.

Vorig jaar al werd een groot aantal controles uitgevoerd, onder meer in grondwaterbeschermingsgebieden. Ook ging speciale aandacht uit naar het toezicht op de naleving van de mestregulering, afvalstoffenwetgeving en berekening.

In 1992 werd de samenwerking tussen een aantal instanties dat zich met de handhaving met milieuwetgeving bezighoudt, voor het eerst vastgelegd. De aan het convenant deelnemende instanties waren naast Politie Luchtvaartdienst en de beide Limburgse politieregio's, het Zuiveringschap Limburg, de Algemene Inspectiedienst Zuid-Nederland, de regionale milieuspectie en de provincie Limburg.

Met het oog op de verdere intensivering van de samenwerking wordt het convenant uitgebreid met andere instanties in Limburg: de gemeenten (in gewestelijk verband), openbaar ministerie (arrondissementsparketten Roermond/Maastricht), Rijkswaterstaat directie Limburg, de Waterschappen en de politie te water.

limburgs weerhoekje

Geleidelijk minder warm

Hoogstaande, verfijnde en vergevorderde technologie stellen de weercomputers hendaags in staat goed ontwikkelde weerkaarten te produceren. Desondanks bleken de voorspellingen, voor zowel de korte als voor de lange termijn, lang niet even betrouwbaar omdat de weercomputers zelden op één lijn zaten. In dergelijke situaties is en blijft vakkennis, ervaring en inzicht van de meteoroloog een onmisbare schakel bij het opstellen van een weersverwachtingen. Niettemin brengen de verschillende visies van de weercomputers twijfel teweeg bij de weekindingen. Vaker dan hun eigenlijke lief was, bleek het weer toch weer anders uit te vallen dan verwacht.

Toch zal op een bepaald moment een keus moeten worden gemaakt en soms blijkt dan dat het niet de juiste keus was. Ook de kortdurende weersverbetering die de vorige week in deze rubriek in het vooruitzicht was gesteld werd niet bewaarheid. Integendeel, het werd eerder een langer durende periode met fraai, warm tot zeer warm zomerweer. Ook het onweer dat een einde zou maken aan de warmte kwam wel dichterbij, maar bereikte onze omgeving niet.

Zomerse dagen

Thermisch blijft 1993 hoog scoren. Van de maxima in de afgelopen week waren er vier hoger dan 25 graden. Door deze toegift kon gisteren al de 25e zomerse dag van 1993 worden geregistreerd. Ook vorig jaar werd op dezelfde datum dit, voor de tijd van het jaar, zeer hoge aantal bereikt. Als contrast geldt 1991, toen werd dit pas op 7 augustus bereikt en in 1990 was dat het geval op 26 juli.

Ook op dit gebied zijn opmerkelijke verschillen met het noorden van Nederland. Door de daar vaker voorkomende oplandige wind zijn er plaatsen die tot op dit moment pas twee zomerse dagen hebben gehad.

Halverwege

Het eerste halfjaar van 1993 ligt alweer een paar dagen achter ons en inmiddels zijn nu alle klimatologische gegevens verwerkt waardoor een cijfermatig overzicht kan worden gegeven. Van de zes maanden was alleen februari, en dat uitgerekend in Limburg, te koud. De overige maanden waren aan de warme kant, waardoor de gemiddelde etmaaltemperatuur in het eerste halfjaar twee graden te warm is geweest ten opzichte van het langjarig gemiddelde. Verder is uit de gegevens op te maken dat, ondanks twee zeer natte maanden, er inmiddels een tekort aan neerslag is ontstaan dat tot gisteravond is opgelopen tot ruim 60 mm.

De cijfers	1990	1991	1992	1993	normaal
gem. maximum-temperatuur	14.9	12.1	14.1	14.5	11.5
gem. minimum-temperatuur	6.2	3.9	5.6	5.7	3.8
gem. etmaal-temperatuur	10.2	7.6	9.5	9.7	7.7
warme dagen	44	23	5	53	5
zomerse dagen	18	1	3	23	7
tropische dagen	1	0	4	2	1
neerslag in mm	346	299	235	302	364

Tropische start

Juli startte met een tropische dag, zowel in Nuth als in Hoensbroek werd het 30.9 graden in de weerhut. Gistermiddag was er net voldoende sluierbewolking om de zon te temperen, toch werd het 28.8 graden zomers warm en door de hoge luchtvochtigheid ook behaard. Na het weekend gaat de wind van zee waaien en komen de maxima op een wat 'draaglijker' niveau. De regenkans wordt op maandag wel groter. Een malse regenbui zal de nacht goed doen.

Weerspreuk:

'Juli, helder en klaar, heet altijd een goed jaar'

• Liof-detecteur Koelman spreekt de gasten toe.

Foto: FRANS RADE

Bedrijvencomplex De Beitel geopend

Van onze redactie economie

HEERLEN - Burgemeester J. Pleunke heeft gisteren het Liof-Bedrijvencomplex De Beitel in Heerlen officieel geopend. Het voormalige noodhospitaal van het Amerikaanse leger is verbouwd tot een groot onderkomen voor twee

Stork-bedrijven, het Italiaans staalbedrijf TAD Inox en het Amerikaanse Texture Tex.

Het Amerikaanse militaire noodhospitaal, met duizend bedden, bleek na vele jaren uiteindelijk overbodig, door de politieke ontspanning tussen oost en west. Toen het complex leeg kwam te staan

heeft Liof er in korte tijd een aantal bedrijven voor weten te interesseren. Er werken nu 80 mensen van Stork Brabant, 150 mensen van Stork Tex en 25 mensen bij TAD Inox.

Liof is druk bezig ook bedrijven te vinden voor de zes resterende lege plekken op het grote terrein.

(ADVERTENTIE)

binnenhuisdesign

voor persoonlijk wonen
geleen, rijksweg-centrum 2-2a, tel. 045-749212

opruimings
aanbiedingen
opruimings
aanbiedingen
opruimings
aanbiedingen
opruimings
aanbiedingen

Heinz Paffen draagt roer café-hotel Blauwe Schuit over

'De wijkagent was de laatste klant'

Als moelemaaker van de Blauw Sjuut bezorgde hij menig een plezierig uurtje. Als schilder, die nog nooit een verfkast heeft vastgehouden, bouwde hij met zijn broer Wiel een florerend bedrijf op in het Eikenderveld met twintig man personeel. Als kastelein van café-hotel Blauwe Schuit aan het Heerlense Wilhelminalplein wist hij met zijn vrouw Mia ruim een kwart eeuw vele gasten te vermaken en op hun wenken te bedienen. Als stichter van de Orde Gulden Humor droeg hij het

plezier uit tot ver over de provinciegrenzen. Heinz Paffen (57), een markant figuur van Meerssen tot Mainz en van Kerkrade tot Korneliënmonster. Van zijn negende jaar is hij *inne echte Winkbuul*, die door een zwaar hartinfarct de Heerlense lucht helaas niet meer zo hard kan inademen en uitblazen. Voordat hij volgend weekend achter de bar aan de bel trekt voor het laatste rondje, voert de *Moelemaaker* nog een maal het hoogste woord.

● Mia en Heinz Paffen achter de tap in de Blauwe Sjuut. Zij luiden de bel voor hun laatste rondje als kasteleinsechtpaar.

Foto: FRANS RADE

De verstandhouding met de overburen Ria en Rob Postman van het Grand Hotel was prima. Heinz Paffen: „Een muziekkorps uit het Spaanse Buñol had kamers gereserveerd voor zeventig personen bij het Grand Hotel en bij ons. Maar wat bleek? De opgegeven namen klopten niet. De bus met Spaanse gasten was inmiddels uren geleden gearriveerd, maar onze gasten waren spoorloos. Mijn vrouw is toen naar het Grand Hotel gestapt en vroeg aan de daar aanwezige Spanjaarden 'are you two together?' Degenen die hun vinger opstaken werden toen in de arm genomen en de straat overgezet. Een paar dagen later werd Buñol de grote winnaar van het WMC.

Het Wilhelminalplein was toen één Spaanse arena...

Ook wijkagent Tom Mols kon het goed vinden met de Paffens. Heinz: „Het kwam wel eens voor dat de zaak na sluitingstijd open was. Mols kwam dan binnen en riep dan steeds luidkeels 'ik geef jullie een kwartier om de zaak te verlaten.' Toen hij terugkwam was de zaak inderdaad leeg. Een uur later wenste Tommy ons een prettige nachtrust. Een aantal colaatjes met iets erin had hem goed gesmaakt. Hij was wel eens de laatste klant...

Gemeentehuis in Meerssen. Jan Mans, nu Kerkrade, was daar toen burgemeester. Volle zaal. In

afwachting van de komst van de Blauw Sjuut-bemanning. Paffen voert als *Moelemaaker* het woord. Bij het uitspreken van de eerste zin wordt het muisstil. Iedereen is geschokt. 'Die man spreekt onze burgemeester aan met soepplummel. Hoe durft hij...?' gaat het door de zaal. Heinz: „Niemand wist kennelijk dat Jan Mans van de Heerlabaan afkomstig is en de carnavalsclub daar heet *Soepplummele*."

Zaterdag 10 juli tussen 16 en 20 uur nemen Heinz en Mia Paffen afscheid als kasteleinsechtpaar van de 'Schuit'. Hun opvolgers zijn Rieuwert van Halen en Rozalie de Lange uit Hulsberg.

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN - Het doktersadvies om het iets rustiger aan te doen, volgt Heinz Paffen op die snikhete donderdagmiddag niet helemaal op. Het dagelijkse 'doktersrecept' - twee Franse cognacjes - heeft hij binnen anderhalf uur naar binnen gewerkt. De filtersigaretten op rantsoen zijn ook vrij snel in de lucht geblazen. Hij kan zijn ziekte slechts moeilijk accepteren. Maar met korte adem-pauzes volgen de anekdotes elkaar rap op.

„Ik was twintig jaar toen ik op een dag mijn vader vroeg of ik in zijn voetsporen kon treden. Hij was schilder en ik had een HBS-diploma op zak. Nooit een verfkast vastgepakt. Toch wilde ik een schildersbedrijf opstarten. Toen pa vroeg hoeveel geld ik had gespaard, zei ik veertig gulden, het zakgeld van deze maand... „Eigen geld was er niet, maar een superkorte lening van een oom deed wonderen. Hij gaf me tweeduizend gulden en ik met dat geld naar de Kamer van Koophandel om aan te tonen dat

ik wel degelijk over eigen middelen beschikte. Akkoord, ik kon beginnen. Meteen na thuiskomst heb ik mijn oom die tweeduizend teruggeven..."

Heinz' inbreng in de schilderszaak werd al snel duidelijk. Broer Wiel voor het 'echte' schilderswerk en Heinz voor het herenwerk en de acquisitie, de straat op voor orders. Nu lagen die opdrachten niet op straat, maar dikwijls in het café. Daar werden zeer zeker in de vette jaren van de mijnbouw de werken besproken en verdeeld.

„Tijdens een van die tochtjes langs diverse cafeetjes werd ik aangesproken door de eigenaar van een pand op het Wilhelminalplein in Heerlen. Of ik iemand wist die interesse had in het kopen of huren van het pand, waar in voorheen een herenmodezaak was gevestigd. Nog dezelfde avond tref ik een paar maten van de Blauw Sjuut. Die hadden vernomen dat ik een café zou beginnen. Ik sloot dan ook zonder na te denken een weddenschap van

250 gulden af dat ik nooit een café zou beginnen."

Hobby

Nog geen week later loopt hij met zijn vrouw toevallig langs het aangeprezen pand. Na een kijkje binnen maakte Mia de opmerking dat de toiletten verkeerd waren gebouwd. Op dat moment was de zaak beklonken. De café en de naam Blauwe Schuit was snel gevonden. De naam van zijn hobby werd de naam van zijn zaak. Maar die weddenschap van 250 gulden had hij verloren...

Het horeca-diploma werd tussen het tappen, het serveren, het afrekenen en het poetsen gehaald. Tijd om te leren was er nooit. Paffen: „Ik weet nog goed dat de examinator vroeg 'mijnheer, hoe maakt u een huzarenslaatje klaar?' Ik zei dat ik daar geen tijd voor had. 'Ik haal die slaatjes altijd aan de overkant in de fruiterie van Dikke Bertha. Hij lachte in zijn vuistje, maar ik kreeg het diploma..."

ontmoeting op zaterdag

Stationsplein in Nuth dicht

NUTH - Het Stationsplein in Nuth is donderdag van zeven uur 's ochtends tot vijf uur 's middags afgesloten. Op die dag wordt aan het wegdek gewerkt.

Gebruikers van de op- en afrit van de A76 zullen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. De autoweg blijft gewoon bereikbaar.

Burger verliezer in Onderbankense brandweerkwestie

DOOR JAN HENSELS

ONDERBANKEN - Wie gedacht had dat de brandweerkwestie in Onderbanken tot het verleden behoort heeft bij het verkeerde eind. Brandweercommandant Pierre Severens wil van geen wijken weten. Burgemeester Hub Meijers, die van een krachtadige aanpak houdt, had een punt achter deze onverkwikkelijke zaak willen zetten, door een andere commandant te benoemen. Severens houdt zijn poot stijf en laat het op een rechtszaak aankomen. Severens wil niet afgedankt worden. Hij wil eerst nog orde op zaken stellen in het korps: „Bij de brand-

ken te stellen. De onderlinge vijandigheid tussen commandant en trouwe korpsleden enerzijds en zeven dissidente spuitgasten anderzijds is zo groot dat ze elkaar soms bijna letterlijk op de vuist gaan. Dogger: „Mede door lieflijke bedreigingen blijven de relaties een groot probleem voor een goede samenwerking." En wethouder Jo Theunissen merkt nog op: „Zelfs tijdens het onderzoek van Dogger hebben bij twee uitrukken weer heftige woordenwisselingen in het openbaar plaatsgevonden."

De burger slaat hierbij terecht de schrik om het hart. De brandweer moet in staat zijn haar taak

nieuwsanalyse

weer zijn regels nodig, het is geen kaart- of kegelclub. Ik kan niet weggaan en deze georganiseerde puinhoop achterlaten," luidt zijn commentaar.

Meijers heeft gelijk als hij stelt dat er een definitieve oplossing moet komen. Noodverbanden aanleggen heeft geen zin, zodanig zijn de onderlinge relaties tussen de brandweerlieden verziekt, zo blijkt uit een bespreking tussen college en onpartijdig adviseur Jan Dogger. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of er niet al veel eerder krachtadig ingegrepen had moeten worden om orde op za-

ken te stellen. Het is de vraag of dat wel goed mogelijk is bij een dergelijke totaal verziekte sfeer. De belangen en standpunten van politici en brandweerlieden moeten eigenlijk ondergeschikt zijn aan de veiligheid van de burger. Tot dusverre is het omgekeerde vaak het geval geweest.

Het is zaak dat de door het college voorgestelde oplossing spoedig zijn beslag krijgt. De dissidente mensen weer terug, vrede sluiten en op termijn een vervanger voor de huidige commandant. De brandweer is inderdaad geen kaartclub.

Beeldspraak

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - Wat verstaan we onder de beeldspraak 'schillenvijk'? Eén ding is zeker: de Heerlense politie-inspecteur Harry Vodeb en de steeds zeer felle omwonenden van het station bevinden zich qua vocabulaire momenteel op verschillende golfnigten.

pitbuletin

„Met een nieuw politiebureau bij het station zit ik midden in mijn schillenvijk," zei Vodeb deze week. Waarmee hij erop doelde dat de politie dan, net als een schillenboer, bij de mensen thuis komt. Oftewel: een nieuw bureau brengt de politie dicht bij de burger.

Maar de omwonenden reageer-

den meteen woedend. Ze voelden zich beledigd. „Met 'schillenvijk' maakt Vodeb zich schuldig aan minachting, zoniet stigmatisering van wijken," schreven ze gisteren in een brief op-poten. En de omwonenden eisen per ommekeer intrekking van de term 'schillenvijk'.

Hadden ze niet beter eerst bij Vodeb kunnen informeren wat hij precies bedoelde? Ja, dat hadden ze kunnen doen. Maar vragen stellen is deze mensen blijkbaar vreemd. Hard schreeuwen kunnen ze des te beter, zo bewijzen ze voortdurend.

Vodeb is echter zo verstandig zich niet in een discussie te verliezen. Twee uur later al kregen de omwonenden zijn schriftelijke excuses. Puur en alleen om zijn goede wil te tonen en als oproep tot constructief overleg. Om ook met een beeldspraak te eindigen: de heetgebakerde omwonenden voetballen in de onderafdeling, inspecteur Vodeb speelt op een aanzienlijk hoger niveau.

Ook wijkgebouw Heilust gesloten Groene Kruis in Ubachsberg dicht

UBACHSBERG - Het wijkgebouw van het Groene Kruis in Ubachsberg is met ingang van deze maand gesloten. Vanaf 1 augustus geldt hetzelfde voor het Groene Kruis aan de Seringenstraat in Kerkrade.

Ubachsbergenaren moeten voortaan voor consultatie van zui-lingen en peuters, het spreekuur van de wijkverpleging en de uitleen van verpleegartikelen uitwijken naar het wijkgebouw In Voerendaal. De bloedprikdienst verhuist naar het Bernardusplein in Ubachsberg.

Gebruikers van het wijkgebouw in de Kerkraadse wijk Heilust moeten vanaf 1 augustus naar de Pleinstraat. Voor de bloedprikdienst geldt vanaf 5 augustus als adres gemeenschapshuis De Jreets.

Het Groene Kruis bezuinigt in het hele land. Het wil de exploitatie van de wijkgebouwen efficiënter doen verlopen. Daarom worden veel gebouwen in kleine plaatsen gesloten.

Heerlense (19) zwaar gewond

BRUNSSUM - Een 19-jarige bromfietster uit Heerlen raakte gistermiddag om 16 uur zwaargewond bij een verkeersongeval in Brunssum. Zij werd op het kruispunt Emmaweg/Krulsbergstraat/Karel Doormanstraat geschept door een auto die werd bestuurd door een 18-jarige inwoner van Hoensbroek. De ware toedracht van het ongeval is nog niet duidelijk. De politie in Brunssum zoekt getuigen.

Eretrofee voor Bruls en Heiligers

SCHIMMERT - De heren P. Bruls en gemeentesecretaris J. Heiligers van Heerlen ontvingen gisteren uit handen van F. Lenoir, directeur van mavo Op de Bies, een eretrofee van de Vereniging van Besturen voor Katholiek Onderwijs. Bruls en Heiligers ontvingen de eretrofee, voorstellend drie personen die in intensieve samenspraak naar elkaar toebeugen, voor de vele verdiensten in schoolbesturen van Schimmert. Mavo Op de Bies hield gisteravond de afscheidsreceptie in verband met de opheffing van de school.

Menu in weiland

● Nood breekt wet, moet uitbater L. Moonen van restaurant De Geleenhof in Heerlen gedacht hebben. Vanwege een verbouwing heeft de eigenaar de tafels gedekt in de open lucht, in het aangrenzende weiland om precies te zijn. Gezien het weer hadden de gasten er overigens weinig moeite mee dat er af en toe paarden over hun schouder meekenden tijdens het eten.

Foto: DRIES LINSSSEN

Wei

● Nood breekt wet, moet uitbater L. Moonen van restaurant De Geleenhof in Heerlen gedacht hebben. Vanwege een verbouwing heeft de eigenaar de tafels gedekt in de open lucht, in de aangrenzende paardeweide om precies te zijn. Gezien het weer hadden de gasten er overigens weinig moeite mee dat de paarden over hun schouder meekenden tijdens het eten.

Onweer

● Het had een van de mooiste dagen van zijn leven moeten worden. Door gevaar voor onweer werd het dat uiteindelijk niet. Harrie Remans uit Kerkrade had de verjaardag van zijn vriendin Marlijn Weelen uitgekozen om haar ten huwelijke te vragen. Hij had daarvoor een heel originele manier bedacht. Een luchtballon zou voor het huis van Marlijn in Chevremont de lucht in gaan. Teksten als: „Marlijn ik hou van jou, wil je met me trouwen? Harrie," moesten haar duidelijk maken dat het niet om een noodlanding van een of andere ballonvaarder zou gaan, maar om een heus huwelijksaanbod. Volgens een te-lergustelide Harrie gaat de ballon volgende week als het weer gunstiger daarvoor is alsnog de lucht in. Of zou Harrie het weer er bijgehaald hebben om nog onder het huwelijke uit te komen? Volgende week weten we het.

Sterrenslag

● Of sterren overall stralen kunt u maandag zien bij de opnamen van AVRO's Sterrenslag nabij Kasteel Vaalsbroek in Vaals. Er doen overigens sterren van allerlei pluimage mee. Zo zijn er een aantal politici aanwezig, zoals de Limburgse Marianne Ruysgrok (PvdA) en VVD'er Robin Linschoten. Bij de artiesten, die gecoached worden door Piet Bambergen, doen Limburger René Schuman en Jody Pijsen mee. Er zijn ook culinaire fenomenen als Margo Reuten uit Maasbracht, Cas Spijkers uit Oisterwijk en Jon Sijstermans uit Landsmeer.

Sterrenslag 2

● Met een loopstafette in het kasteelpark, een waterace op de vijver, terreinfietsen en een survivaltocht moeten zij proberen het publiek te amuseren. De volgende dag worden opnames gemaakt van quad-racen in een weiland achter het kasteel, kruisboogschieten en een zwemestafette in het bad van recreatiepark Aegon. De opnamen beginnen zowel op maandag als op dinsdag om negen uur en duren tot ongeveer vijf uur. Publiek is uiteraard van harte welkom. De opnamen worden op 24 september uitgezonden.

Buitenlanders

● Er wordt misschien wel te veel gepraat over integratie van buitenlanders in een gemeenschap. Dat vinden in ieder geval de mannen van mannenkoor Cecilia 1837 uit Vaals. Er moet niet over gepraat worden, er moet iets gebeuren. In het koor zitten twintig leden met een andere dan de Nederlandse nationaliteit. En in het bestuur zitten twee Duitsers. Dat gaat prima, zeggen ze in Vaals. Alleen bij de voetbalwedstrijden tussen Nederland en Duitsland willen er wel eens spanningen ontstaan. Nauwelijks een probleem, lijkt ons, want zo vaak voetballen ze niet tegen elkaar.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 7399264.

Servicekantoor, Geerstraat 5,
6411 NM Heerlen,
tel: 045 - 717719,
fax: 045 - 713279.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CB Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Nederlandse ruiters verrassend naar tweede plaats

Hendrix kopman

Van onze correspondent
TOINE RAMAËKERS

AKEN – Hij had reden om gelukkig te zijn. Met twee foutloze ritten leidde Emile Hendrix de Nederlandse ruiterequipe gistermiddag naar een verrassende tweede plaats in de landenwedstrijd van CHIO Aken. De overwinning ging naar Zwitserland. „Natuurlijk ben ik blij”, aldus Hendrix. „Tijdens de eerste twee dagen van het evenement heeft mijn Arabian volgens mij geen hindernis gezien. Hij was veel te druk met zijn omgeving bezig. Donderdag voelde ik al, dat ik op de goede weg was.”

Wat de 37-jarige springruiter uit Baarlo een goed gevoel had bleek al tijdens de eerste omloop van de landenwedstrijd. Henk van de Pol, tot nu toe zeer goed springend in Aken, opende voor Nederland met een springfout en een tijdstraf terwijl Roelof Bril een mooie nulrit liet noteren (de tweede op dat moment in de eerste manche). Vervolgens moest Hendrix met Anadolu Arabian in de Soers aan het werk.

Rustig

Zo rustig als hij de hindernissen aanreed en overwon, hebben we voorheen nooit van hem gezien. Anadolu Arabian heeft meer vertrouwen dan Aidato. Laatstgenoemde moest vaak boven zijn kunnen springen. Van Anadolu Arabian, dat ik van een Zwitserse collega heb overgenomen die er niet mee om kon gaan, weet ik dat hij veel in zijn mars heeft. Dan krijg je zelf ook meer vertrouwen. Binnen een paar maanden klikte het tussen ons. Nu, ongeveer een jaar later, worden de prestaties constanter. In meerder Groot Prijsen eindigden we vooraan.”

Ofschoon Jos Lansink gisteren bij de laatste sprong een fout maakte, stond Nederland op de eerste plaats

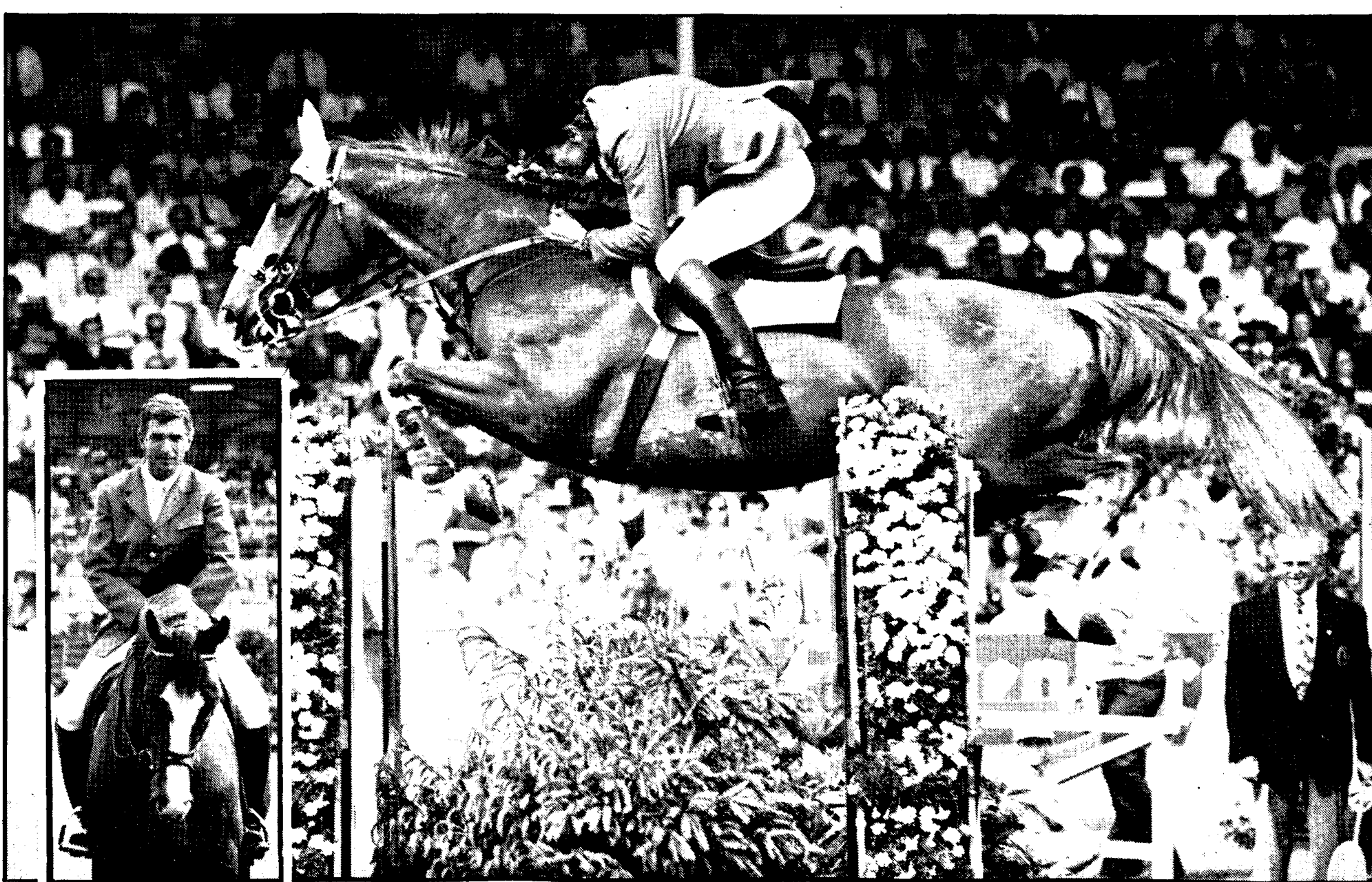
De extra springfout op dinsdag gooide mijn programma van deze week door elkaar. Maar nu heb ik toch bereikt wat ik wilde. In tegenstelling tot vorig jaar lacht het geluk mij op dit moment toe. Ik heb een paar goede paarden en een sponsor-kontakt tot 1995. Mijn sponsor, de Turkse projekt-maatschappij Anadolu, wil ook nog een goed springpaard voor mij kopen, maar die zijn op dit moment moeilijk te vinden. Succes zoals dit is onbetaalbaar. Natuurlijk willen we geld verdienen, maar geloof me, de familie Hendrix hecht enorm veel waarde aan succes.”

Dressuur

In het dressuurprogramma bleef viervoudig nationaal kampioene Anky van Grunsven in de Grand Prix op de derde plaats steken. Tineke Bartels over de prestaties van haar collega: „Anky rijdt op dit moment de sterren van de hemel, maar van de Duitse juryleden krijgt ze geen punten. Dat is allemaal politiek. Zij weten dat Anky een serieuze kandidaat voor de EK-titel is. Vandaar dat de punten nu al gedrukt worden.”

Bij de vierspannen was er een Nederlands succes in de Soers. Wereldkampioen IJsbrand Chardon won er al twee dressuurproeven en voegde daar nog twee zeges (niet meetellend voor de eindstand, aan toe.

Programma vandaag:
Springen: 12.45 uur, klassiek parcours met barrage. 15.30 uur jachtspringen. 17.00 uur puissance. **Dressuur:** 9.00 uur Grand Prix B. Aansluitend: Landenwedstrijd. 19.00 uur kur op muziek. **Vierspannen:** 8.00 uur: uithoudingsproef in het Aachener Wald.
Programma morgen:
Springen: 11.00 uur kleine finale. 14.00 uur Grote Prijs van Aken. **Dressuur:** 8.00 uur kur op muziek. 10.30 uur: Grand Prix Special. **Vierspannen:** 9.00 uur: kegeltestrijden.

● Emile Hendrix geeft met deze sprong de toon aan voor Oranje op CHIO Aken. Inzet: de ruiter uit Baarlo. Foto: DRIES LINSSEN

Slaapverwekkend

SANTIAGO – Over een slaapverwekkende partij voetbal gesproken. De supporters van de Chileense club Deportes Iberia, uitkomend in de derde divisie, begrepen niets van de ongeinspireerde indruk die hun favorieten maakten in het duel met Aartsrijaal Deportivo Mulchen. Terwijl toch promotie op het spel stond. Niks droompassies of hardver-

warmende inzet. De slaapwandelaars in het veld bezorgden de aanhang een nachtmerrie door het handelingsstempo van een slak te demonstreren. Lo-

gisch dat Mulchen zondag met 3-0 won.

De oplossing van het raadsel werd pas dagen later gevonden,

door de politie. De kranten in Santiago de Chile meldden dat de verzorger van de ploeg was opgepakt. Deze Wenceslao Aguilera Reyes had het complete team slaaptabletten gevoerd in plaats van de beloofde vitamine C. De tegenprestatie was 100.000 pesos, toch al gauw zo'n 475 gulden. De gulle geveer wordt nog gezocht.

Botsing met auto tijdens verkenning parcours Breukink met de schrik vrij

Van onze sportredactie

wel rekening mee gehouden, die zag het aankomen”.

Geruststellend

LE PUY DU FOU – Terwijl Miguel Indurain in alle rust de spreekkamer van Tourdokter Gerard Porte kon binnenlopen voor de gebruikelijke laatste keuring, werd Erik Breukink gistermiddag in Le Puy du Fou, startplaats van de 80e Tour de France, opgewacht door een peloton cameramensen, fotografen en -vooral Nederlandse - journalisten. De belangstelling voor de favoriet van Oranje was het gevolg van een gerucht dat zich rond de klok van half vier razendsnel door het perscentrum verspreidde. Breukink, zo wist een Britse tv-verslaggever, zou zijn gevallen. Een lid van de organisatie deed er nog een schepje bovenop en vroeg zich af of Breukink wel kon fietsen. Dat bleek reuze mee te vallen.

De kopman van het ONCE-team kwam zich vrolijk met ploegmaker Alex Zülle melden bij Porte. Wel bevestigde hij dat hem een ongelukje was overkomen. Tijdens een trainingstochtje in de buurt van Cholet, samen met zijn ploegmaten, werd hij aangereden door een automobilist.

Breukink: „Ik had die auto wel zien staan, maar ging er vanuit dat die de weg niet op zou rijden en dat die vrouw ons wel zag. Jalabert (ploeggenoot van Breukink, red.) had daar

Al met al kwam Neerlands wielerspoor met dus de schrik vrij. Het had veel beroerder af kunnen lopen als Breukink geen helm had gedragen, want na de crash kwam hij met zijn hoofd tegen een verkeersbord.

Peter Winnen

Drie jaar geleden, voor de start in Futuroscope, overkwam Peter Winnen hetzelfde. De (ex-)renner uit Venray, toevalligsterwijs net als Breukink nu kampioen van Nederland, werd toen aangereden door een auto van de NOS. Met Winnen liep het slechter af. Hij startte nog wel, maar moest na enkele dagen al afstappen. Het bleek voor hem het begin van het einde van zijn wielercarrière als gevolg van aanhouden- de rugklachten.

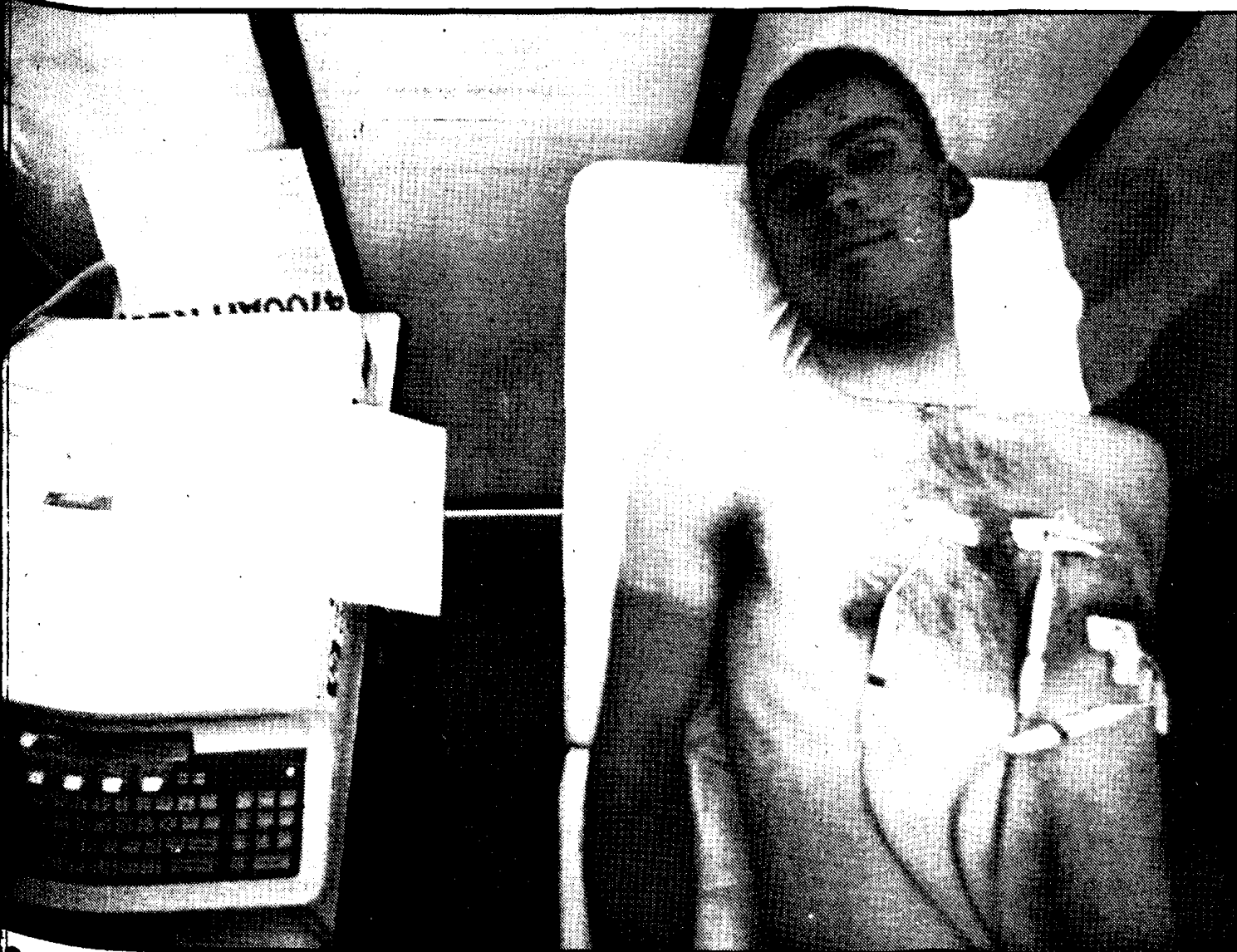
Gele trui

De verwachting is dat vanavond (de laatste renner finish op half zeven) meteen al een van de favorieten voor de eindzege in het geel zal worden gehesen. Proloogspecialisten als Jelle Nijdam en Thierry Marie lijken zich stuk te gaan bijten op Cote du Fosse, die na 4 van de 6,8 kilometer moet worden genomen. Een klim van 700 meter met een hoogtevverschil van 40 meter. Een helling die geknipt lijkt voor renners als Indurain, Rominger en Zülle.

Boardman

Overigens zullen Erik Breukink en zijn ploegmakers vandaag de proloog rijden op speciaal in Engeland ontworpen fietsen. Het betreffende karretje voor iedere coureur heeft hetzelfde frame, waarmee baanrenner Chris Boardman vorig jaar tijdens de Olympische Spelen in Barcelona een wereldkampioen-schappen in Valencia, voor opschudding zorgde. De futuristische fiets is ontworpen door ingenieurs van de autofabrikant Lotus.

„In een proloog heb je er weinig of geen voordeel van. De afstand is te kort. In de langere tijddritten denk ik dat we zeker kunnen profiteren van het geavanceerde materiaal”, vertelt de Breukink.

● De medische test viel voor Erik Breukink beter uit dan de parcoursverkenning van de proloog. Foto: ANP

LE PUY-DU-FOU – Vandaag beginnen honderdtachtig beroepsrenners, onderverdeeld in twintig merkenploegen van negen man, aan de tachtigste Tour de France.

Twijfels bestaan nog over de deelname van Pascal Richard. De Zwitserse renner uit de Ariostea-ploeg lag gistermiddag ziek in bed. Of hij vandaag voor de proloog in Le Puy-du-Fou kan starten is nog onzeker. Is Richard niet op tijd hersteld, kan ploegleider Ferretti onder startnummer 187 een andere renner inschrijven. In het andere geval start de ploeg met acht man.

BANESTO

Ploegleider Echevarri
1. Miguel Indurain
2. Marino Alonso
3. Jean-Francois Bernard
4. Pedro Delgado
5. Aitor Garmendia
6. Julian Gorospe
7. Prudencio Indurain
8. Gerard Rue
9. José-Ramon Uriarte

CARRERA

Ploegleider Boifava
11. Claudio Chiappucci
12. Marco Artunghi
13. Mario Chiesa
14. Vladimir Poelnikov
15. Stephen Roche

16. Fabio Roscioli
17. Remo Rossi
18. Rolf Sörensen
19. Andrea Tafi

GATORADE

Ploegleider Stanga
21. Gianni Bugno
22. Bruno Boscardin
23. Giovanni Fidanza
24. Laurent Fignon
25. Andrea Peron
26. Abelardo Rondon
27. Mario Scirea
28. Valerio Tabbaldi
29. Stefano Zanatta

MOTOROLA

Ploegleiders Ochowicz en Kuiper
31. Andrew Hampsten
32. Phil Anderson
33. Frankie Andreu
34. Lance Armstrong
35. Steve Bauer
36. Michel Dernies
37. Alvaro Mejia
38. Maximilian Sciandri
39. Sean Yates

FESTINA

Ploegleider Moreno
41. Pascal Lino
42. Jean-Philippe Dojwa
43. Ramon Gonzalez-Arrieta
44. Gert Jakobs
45. Thierry Marie
46. Steven Rookes
47. Jean-Paul van Poppel

Tourpeloton van 180 man

48. Michel Vermote
49. Richard Virenque

ONCE

Ploegleider Saiz
51. Erik Breukink
52. Johan Bruyneel
53. Herminio Diaz-Zabala
54. Laurent Jalabert
55. Alberto Leanzibarrutia
56. Philippe Louviot
57. Miguel-Angel Martinez
58. Neil Stephens
59. Alex Zülle

ZG MOBILI

Ploegleider Miozzo
61. Giancarlo Perini
62. Giuseppe Citterio
63. Stefano Colage
64. Gianni Faresin
65. Massimo Ghirotto
66. Mario Mantovan
67. Nelson Rodriguez
68. Leonardo Sierra
69. John van den Akker

TELEKOM

Ploegleider Godefroot
71. Olaf Ludwig
72. Rolf Aldag
73. Gerd Audehm
74. Udo Bölts
75. Christmann Henn
76. Jens Heppner

77. Brian Holm
78. Mario Kummer
79. Uwe Raab

GB-MG

Ploegleider Lefevre
81. Franco Ballerini
82. Carlo Bomani
83. Mario Cipollini
84. Zenon Jaskula
85. Johan Museeuw
86. Wilfried Peeters
87. Laurent Pillon
88. Flavio Vanzella
89. Franco Vona

GAN

Ploegleider Legeay
91. Eric Boyer
92. Christophe Capelle
93. Philippe Casado
94. Thierry Claveyrolat
95. Jean-Claude Colotti
96. Gilbert Duclos-Lassalle
97. Pascal Lance
98. Francois Lemarchand
99. Francis Moreau

TVM

Ploegleider Priem
101. Robert Millar
102. Johan Capiot
103. Gerrit de Vries
104. Maarten den Bakker
105. Bo Hamburger

106. Dag-Otto Lauritzen
107. Danny Nelissen
108. Jesper Skibby
109. John Talen

NOVEMAIL

Ploegleiders Planckaert en De Rooij
111. Charly Mottet
112. Eddy Bouwmans
113. Bruno Cornillet
114. Vjatjeslav Ekimov
115. Wilfried Nelissen
116. Guy Nulens
117. Ronan Pensec
118. Marc Sergeant
119. Dimitri Zhdanov

CASTORAMA

Ploegleider Guimard
121. Dominique Arnould
122. Thierry Bourguignon
123. Laurent Brochard
124. Laurent Desbiens
125. Jacky Durand
126. Fabian Jeker
127. Laurent Madouas
128. Jean-Cyril Robin
129. Francois Simon

CLAS

Ploegleider Fernandez
131. Tony Rominger
132. Federico Echave
133. Fernando Escartón

134. Inaki Gaston
135. Arsenio Gonzalez
136. Javier Mauleon
137. Jörg Müller
138. Abraham Olano
139. Jon Unzaga

WORDPERFECT

Ploegleider Raas
141. Raul Alcalá
142. Yvon Ledanois
143. Frans Maassen
144. Frederic Moncassin
145. Rob Mulders
146. Jelle Nijdam
147. Dieter Runkel
148. Edwig van Hooydonck
149. Eric Vanderaerden

AMAYA

Ploegleider Minquez
151. Melchor Mauri
152. Tom Cordes
153. Laudelino Cubino
154. Antonio Martin
155. Juan-Carlos Martin
156. Jesus Montoya
157. Javier Murguialday
158. Per Pedersen
159. Oliverio Rincon

ARIOSTEA

Ploegleider Ferretti
161. Davide Cassani
162. Bruno Cenghialta
163. Roberto Conti
164. Alberto Elli
165. Andrea Ferrigato
166. Rolf Järmann

167. Pasaël Richard
168. Bjarne Riis
169. Mauro-Antonio Santaromita

LOTTO

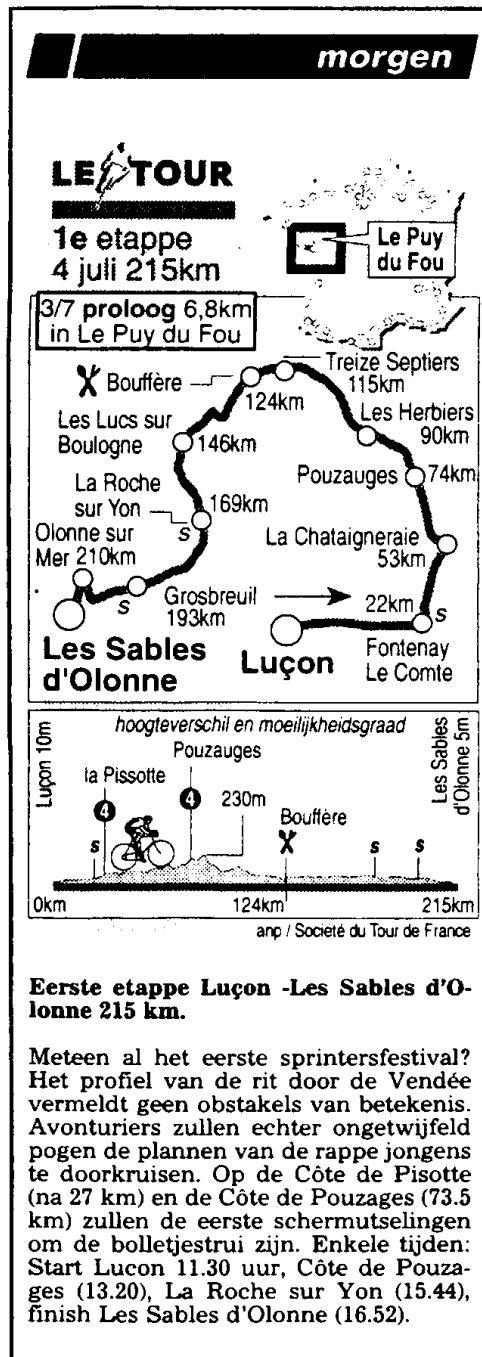
Ploegleider Vandenbroucke
171. Jan Nevens
172. Serge Baguet
173. Peter de Clercq
174. Peter Farazijn
175. Herman Frison
176. Luc Roosen
177. Jim van de Laer
178. Rik van Slijcke
179. Marc Wauters

LAMPRE

Ploegleider Algeri
181. Djamolidin Abdoussaparov
182. Gianluca Bortolami
183. Davide Bramati
184. Stefano Cortinovis
185. Marco Lietti
186. Sergei Oetsjakov
187. Zbigniew Spruch
188. Jan Svorada
189. Marek Szerszynski

CHAZAL

Ploegleider Lavenu
191. Eric Caritoux
192. Laurent Biondi
193. Jean-Pierre Bourgeot
194. Pascal Chantreau
195. Jean-Pierre Delphis
196. Patrice Esnault
197. Jaan Kirsipuu
198. Oleg Kozlitsin
199. Franck Pineau

sport op tv

Vandaag
14.00-18.40 Ned 3: Studio sport: rechtstreeks verslag van Wimbledon: finale vrouwen enkelspel en Tour de France, proloog in Puy de Fou.
15.00-17.00 Dld 3: Sport 3 Extra: met Paardesport (CHIO te Aken) en schermen (WK vanuit Essen).
15.00-17.45 RTL Television: Wimbledon '93: tennis, finale vrouwen enkelspel vanuit Wimbledon.
17.00-18.40 BRT 2: Sport extra: rechtstreekse reportage van de Ronde van Frankrijk. Vandaag: Proloog in Puy-du-Fou.
17.30-17.57 Dld 1: Sportschau.
18.22-19.01 Ned 1: World of golf: informatieve serie over golf.
18.51-19.20 Ned 3: Wimbledon: met finale vrouwen enkelspel.
19.10-19.45 Dld 1: Sportschau.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport: met internationaal honkbaltoernooi in Rotterdam.
22.30-23.00 BRT 1: Sport op zaterdag: aansl. Tourjournal.
22.30-23.50 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio.

Morgen
12.00-12.25 Ned 2: Masters of the game: 12.25-13.00 Ned 2: Magic Johnson in Holland, portret van deze Amerikaanse basketballer.
13.30-15.00 RTL Television+: Autosport: GP van Frankrijk voor F1 wagens vanuit Magny Cours.
14.00-18.30 Ned 3: Studio sport: tennis op Wimbledon (finale mannen enkelspel), Tour de France en internationaal honkbaltoernooi in Rotterdam.
15.00-18.45 RTL Television: Tennis op Wimbledon: finale mannen enkelspel.
15.25-18.15 Dld 2: Sport extra: motorsport (GP van Barcelona) en paardesport (CHIO van Aken en de Duitse Derby in Hamburg).
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-20.00 Ned 3: Studio sport.
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
21.50-22.20 BRT 1: Tour de France Journal.
22.10-22.15 Dld 2: Sport am Sonntag.
22.20-22.40 BRT 1: Sport.
22.45-23.45 RTL 4: Sport: Camps en Kneemann. Ekeviensjournalist Hugo Camps interviewt KNWU bondcoach Gerrie Kneemann, die momenteel wielrenners selecteert voor de WK, over zijn wielerveen.
23.00-23.30 Dld 1: ARD-Sport extra: EK Basketball, finale vanuit de Olympiahalle in München.
23.45-00.30 Dld 3: Sport in Westen: met golf, Ladies Cup in Refrath.
00.40-01.10 RTL Television: Autosport: GP van Frankrijk voor F1-wagens, samenvatting.

toto/lotto

HEERLEN - Cijfers Lucky 10 van vrijdag 2 juli: 1 - 2 - 3 - 13 - 14 - 21 - 23 - 24 - 30 - 31 - 33 - 42 - 47 - 59 - 64 - 66 - 67 - 69 - 71 - 78 (onder voorbehoud).

Schalken strandt

Van onze correspondent

VELP - Sjeng Schalken is in het tweede Nederlandse Satellite toernooi in Velp in de kwartfinales uitgeschakeld. Landgenoot Tom Kemper won: 7-5, 6-1. In het herendubbel plaatste Schalken zich daarentegen met Ramon Lacroix voor de halve finale door winst op de Fransen Serge Soule en Frederic Vitoux met 6-7 (4-7), 6-2, 6-2.

Eveline Hamers plaatste zich in het Idunatoernooi in Utrecht voor de halve finale van het damesenkelspel. Zij won met 6-3, 6-1 van de Van Horne speelster Aranka Huyberts. Hamers moet nu aantreden tegen Aafje Evers. In het damesdubbel staat Hamers met Suzanne Gadroen ook in de halve finale. Met 6-4, 6-4 versloegen ze Jolanda Mens en Irmgard van de Eijnden. Zij ontmoeten nu Anouska van Exel en Klaartje de Smit die het van Horne-duo Ellen Brutsaert en Aranka Huyberts met 7-5, 5-7, 6-4 uitschakelden.

Bij de open Heerlense kampioenschappen heeft Pieter Klinkers zich voor de kwartfinale geplaatst. Met 6-2, 6-1 schakelde hij Stan Snijders uit. Michiel Gronenschild won met 7-6, 7-4 van David Hofman.

Babangida tekent langdurige verbintenis in Kerkrade

Roda klaar voor start

Van onze sportredactie

KERKRADE - Met het contracten van Tijana Babangida is Roda JC voor het seizoen '93-'94 op volle oorlogssterkte. Gistermiddag voorzag de 19-jarige Nigeriaan een tweejarige verbintenis met Roda van zijn handtekening. Daarnaast is er nog een optie van twee jaar afgesproken. Zowel Roda JC als de snelle aanvallers waren bijzonder ingenomen met de onderlinge afspraak. Serve Kuiper: „We zien het komend voetbaljaar met een gerust hart tegemoet. We hebben er alles aan gedaan om een zo'n evenwichtig mogelijke groep te krijgen.”

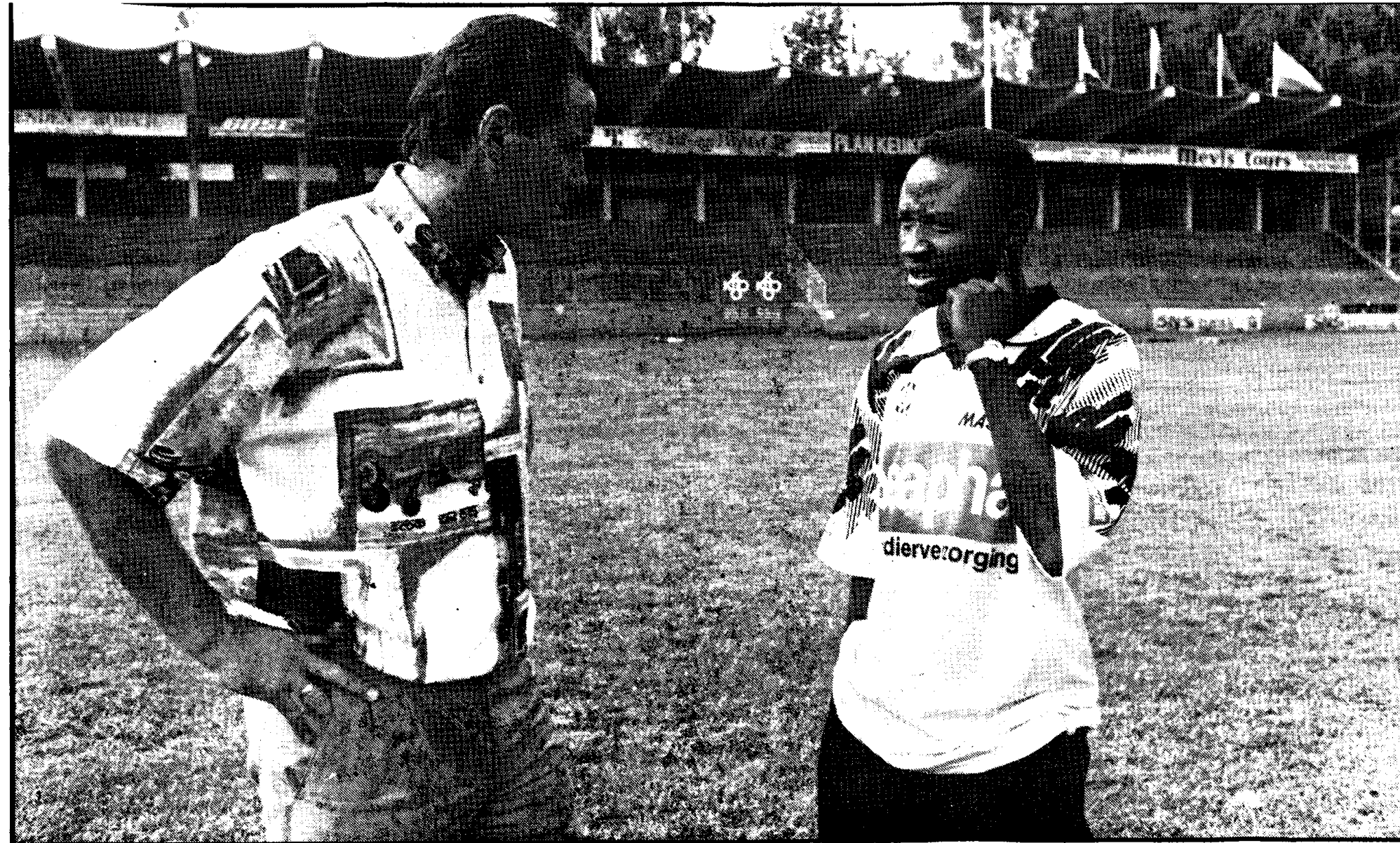
Tijana Babangida zelf was ook uiterst content. „Ik heb tijdens mijn vakantie in Nigeria de zaken goed op een rijtje gezet. Ik denk dat ik met mijn keuze goed zit. Bij VVV heb ik het reuze naar mijn zin gehad. Als ik echter mijn verdiensten in Kerkrade en de groep waarin ik kom te spelen naast de mogelijkheden in Venlo leg, geloof ik dat ik sportief beter af ben bij Roda JC.”

Met de overgang komt er een einde aan een bewegende periode uit het nog prille voetbalkleven van de Nigeriaanse jeugdinternational. Bewogen, omdat er op een gegeven moment zelfs sprake van een gijzeling rond zijn persoon zou zijn geweest. Babangida verwijst die geruchten naar het rijk der fabelen.

„Ik ben nooit tegen mijn zin ergens vastgehouden. Ik heb nooit iets moeten doen, waar ik niet achter stond.” Roda JC onderhandelde voornamelijk met Baba's zaakwaarnemer Borremans. En uit die onderhandelingen is voor de speler een prima contract gerold.

„Zowel financieel als sportief. Er waren contacten met clubs uit het buitenland. Clubs van naam. Dan had ik echter zeker niet de garantie dat ik een vaste basisplaats zou krijgen. Die garantie heb ik nu ook niet, maar de kans dat ik speel is in Kerkrade veel groter dan elders.”

Roda JC zelf is uitermate ingeno-

men met de voorspoedige gang van zaken oop de transfermarkt. Zo werden in de voorbije weken Berry van Galen, Arno Doornik, Marco van Hoogdale en Arkadiusz Kalisz bij de selectie gevoegd. „Er is een groep jonge spelers ontstaan die de basis voor de toekomst met gaan vormen,” zegt directeur Kuiper. „En kennelijk zijn onze supporters het met ons eens, want de voorverkoop van de seizoenskaarten verloopt uitermate voorspoedig.”

De eerste dagen van de voorbereiding op het nieuwe voetbaljaar zal Roda JC echter zonder Babangida doorbrengen. De nieuwste aanwinst vertrekt morgen weer naar zijn vaderland om er de bruijloft van zijn zus bij te wonen. „En zo'n feest duurt bij ons vijf dagen.” Roda JC verwacht de rechtspits op 14 juli weer terug op Kaalheide.

Nijssen-Bollegraf in laatste ronde

Van onze correspondent

LONDEN - Tom Nijssen en Manon Bollegraf zijn er in geslaagd om de finale van het gemengd dubbelspel op Wimbledon te bereiken. De Nederlandse combinatie won in de halve finale in drie sets van Arantxa Sanchez Vicario en Todd Woodbridge, 5-7 7-5 6-4. De tegenstanders in de eindstrijd zijn Navratilova en Woodforde. De Amerikaans/Australische tenniscombinatie won gisteravond in drie sets van Zve-

revs en Kratzmann, die vlak daarvoor ook nog de kwartfinale hadden moeten spelen.

Aan het einde van de tweede set zag het er naar uit dat het favoriete duo Todd Woodbridge (sterkste dubbelspeler van dit moment) en Arantxa Sanchez (zesde op de wereldranglijst) de winst zouden pakken. Ze stonden met 7-5, 5-2 voor. Nijssen raakte in deze game Sanchez keihard met een bal op het strottehoofd. De vijf volgende games waren toen voor de Nederlan-

ders.

In de derde set werd de service van Sanchez bij de stand 1-1 gebroken. Deze voorsprong gaven Nijssen en Bollegraf niet meer uit handen. Op 5-4 mocht Nijssen voor de partij gaan serveren. Nog even kwamen onze landgenoten in moeilijkheden. Het eerste matchpunt moesten ze prijsgeven. Ook het volgende punt wist Nijssen rally niet te winnen. Het breekt punt dat hiervan het gevolg was, maakte hij echter keurig ongedaan. Het tweede matchpunt dat men daarna wist te grijpen werd verzilverd.

Het is de derde keer dat Bollegraf en Nijssen de finale van het gemengd dubbelspel bereiken in een Grand-slamtoernooi. Eerder wonnen zij de titel in Parijs en New York.

Edberg en Becker onderuit tegen Courier en Sampras

Amerikaanse finale

DOOR ROB VAN DER ZANDEN

LONDEN - Voor het eerst sinds 1984, toen John McEnroe Jimmy Connors versloeg, is het morgen weer een Amerikaanse aangelegenheid op de laatste dag van Wimbledon, waar Jim Courier en Pete Sampras tegenover elkaar staan.

Maar in tegenstelling tot negen jaar geleden loopt men aan de Church Road voor deze eindstrijd beduidend minder warm dan voor de klassieker tussen 'Big Mac' en 'Jimbo'. Het centre-court zal morgen

niettemin tot de nok toe vol zitten en misschien valt het achteraf allemaal wel mee. Want men kan van Courier en Sampras (ze wonnen gisteren beiden verrassend van respectievelijk Stefan Edberg en Boris Becker) zeggen wat men wil, ze hebben op Wimbledon wel iets laten zien in de afgelopen twee weken.

Morgen is het Onafhankelijkheidsdag voor de Amerikanen. Uitgerend kan spelen de twee 'yanks' hun eindstrijd op The Championships.

Jim Courier zorgde gisteren voor de

grootste sensatie. De man die op Wimbledon niets te zoeken leek te hebben sloeg zich vanaf de baselinen naar de laatste twee. Hij versloeg nota bene de man waarvoor het gras van Wimbledon is geknipt, Stefan Edberg, die echt faalde. Hij serverde matig en vond geen moment het ritme in zijn aanvallende spel. Met 4-6, 6-4, 6-2 en 6-4 werd Courier finalist. Courier zou dit weekeinde met zijn vader gaan golfen, maar vindt het niet erg die afspraak af te zeggen.

Sampras - eerder deze week nog uitgefloten door de Engelsen, omdat hij het publiek beledigde - werd gisteren door de toeschouwers getrekt op een staande ovatie. Hij stak zijn armen de lucht in genoot met volle teugen. „Ik was enorm opgewonden”, vertelde hij na afloop. „Winnen van Becker op zijn favoriete ondergrond is geweldig”.

Pete Sampras benadert de perfectie op Wimbledon. Hij maakt erg weinig fouten en slaat op een bijna achtelose manier de mooiste volleys en passings. In drie setjes was hij klaar met de man die het centre-court als zijn woonkamer beschouwt en daarin deze keer alle hoeken kreeg te zien: 7-6(5), 6-4, 6-4. De ijzig en zeer safe serverende Sampras was ongenaakbaar. Becker: „Het leek wel alsof hij niet wist of hij een eerste of tweede service sloeg. Hij ging ervoor en sloeg ze net zo hard al zijn eerste opslagen”.

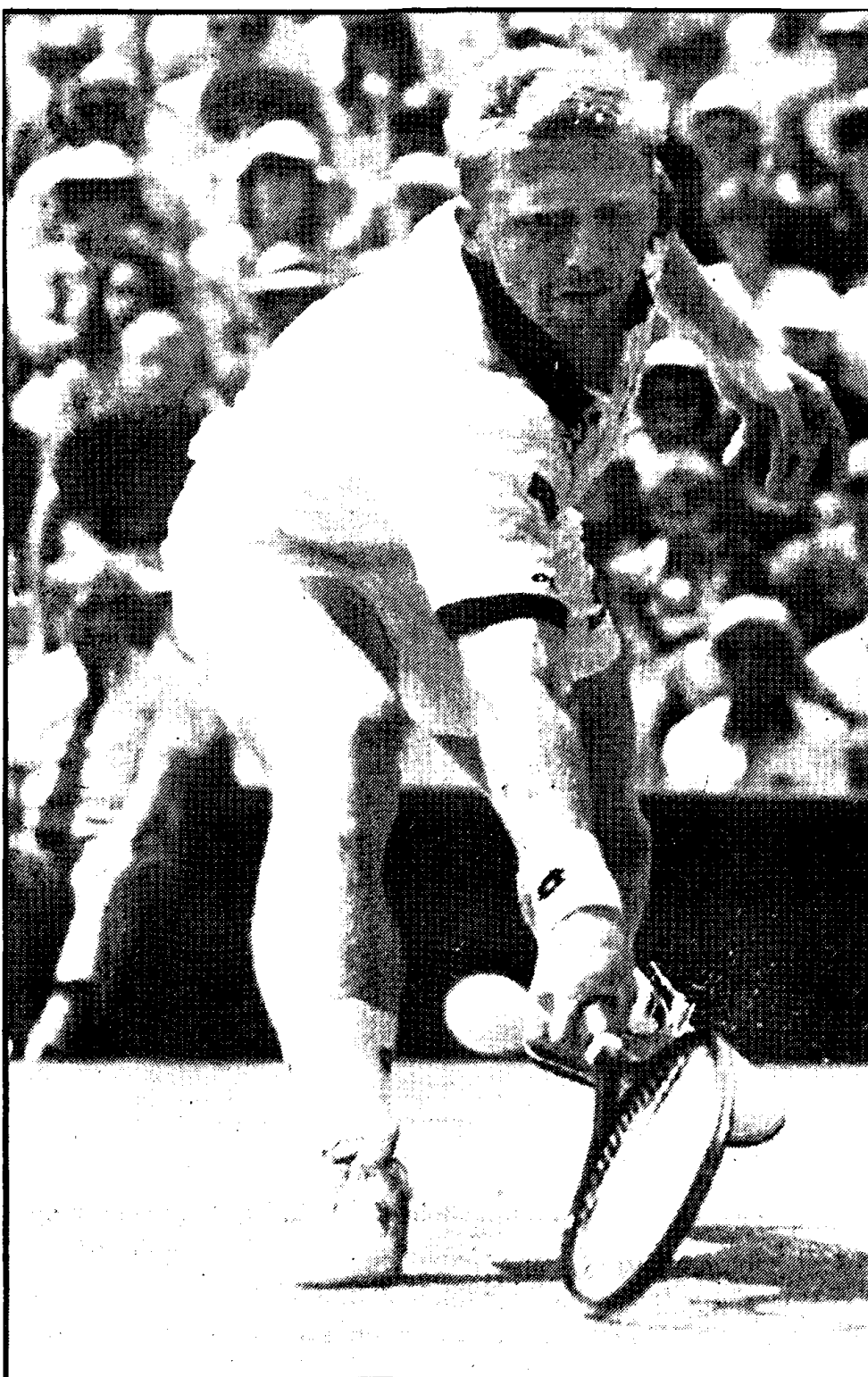
Amateurs aan start in Gennep en Schinveld

SCHINVELD - Tijdens het week-einde kunnen de liefhebbers van amateurwielersport in Limburg terecht in respectievelijk Gennep en Schinveld. In eerstgenoemde plaats wordt de traditionele Midzomernachttronde verreden.

De Ronde van Gennep begint vandaag om kwart over vijf met een wedstrijd voor B-amateurs en veteranen (50 km), waarna de junioren (18.35 uur) 60 kilometer afleggen, gevolgd door de A-amateurs (20.00 uur), die 80 kilometer rijden.

In Schinveld (start en finish Kloosterlaan) is het programma morgen als volgt:

13.00 uur: Nieuwelingsen 45 km; 14.30 uur: Junioren 70 km; 16.15 uur: A-amateurs 90 km. De entree bedraagt vijf gulden.

• Boris Becker kreeg alle hoeken van Wimbledon te zien.

Foto: EPA

Romario bijna zeker naar Barcelona

BARCELONA - De transfer van PSV'er Romario naar FC Barcelona is in een beslissende fase beland. Volgens goedingelichte kringen in Barcelona zijn PSV-voorzitter Jacques Ruts en de vice-voorzitter van Barcelona, Joan Gaspart, het eens over een transfersom van 400 miljoen peseta, een kleine zes miljoen gulden. Verder verplicht Barcelona zich de komende vijf jaar even zoveel keer tegen PSV uit te komen. De receptie van deze vriendschappelijke ontmoetingen gaat naar de Eindhovense club. Romario zelf zal van Barcelona een contract voor vijf jaar aangeboden krijgen. Op deze manier komt het bedrag dat PSV voor Romario ontvangt toch in de buurt van de 10 miljoen gulden, die de Eindhovense club steeds als minimumbedrag heeft genoemd.

Komst Dubovsky twijfelachtig

AMSTERDAM - Er tekent zich een nieuw sportief drama af in Amsterdam. Ajax wilde met de komst van de Slowaakse internationale Peter Dubovsky de morrende achterban tevreden stellen. De 21-jarige aanvallers had vandaag gekeurd moeten worden, maar is nog in geen velden of wegen te bekennen.

Manager Bernès verhoord

MARSEILLE - Manager Jean-Pierre Bernès van Olympique Marseille is verhoord in verband met zijn aandeel in de omkappingszaak Marseille-Valenciennes. Bernès werd door de politie aangehouden op het moment dat hij het ziekenhuis verliet, waar hij vorige week in de nacht van vrijdag op zaterdag was opgenomen wegens depressiviteit. De spelers van Valenciennes Buruchaga, Glassmann en Robert, die eerder verhoord werden, hebben Bernès genoemd als één van de twee tussenpersonen bij de poging tot omkoping, die andere was Marseille-speler Jean-Jacques Eydie. Procureur Eric de Montgolfier deed geen verdere mededelingen over het onderzoek.

Simunek in gevangenis

PILSEN - Een rechtbank in Tsjecho heeft de drievoudige wereldkampioen veldrijden Radomir Simunek tot anderhalf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Simunek heeft, volgens de rechtbank, door te hard rijden vorig jaar een auto-ongeluk veroorzaakt in de buurt van Pilsen, waarbij drie mensen om het leven kwamen. De veroordeelde zelf behoorde tot de vier gewonden. Simunek heeft beroep aangegetend.

Reekers blijft bij Bochum

BOCHUM - Rob Reekers heeft zijn contract bij VfL Bochum met twee jaar verlengd. De Duitse club degradeerde het afgelopen seizoen naar de tweede Bundesliga. De 28-jarige verdediger kwam vier keer voor het Nederlands elftal uit. Reekers afkomstig uit Twente, voetbal sinds 1986 in Bochum.

Jos van Eck naar Sparta

DEN BOSCH - Jos van Eck gaat van FC Den Bosch naar Sparta. Beide clubs bereikten overeenstemming over de transfer van de 30-jarige voorstopper. Van Eck moet met Sparta nog tot een akkoord komen over de lengte van de verbintenis. Frans van de Heide (27) van Den Bosch tekende voor een seizoen bij Telstar. Doelman Nijkamp (21) van Telstar voor een jaar bij FC Den Bosch.

Senna onder de pannen

HEERLEN - Drievoudig wereldkampioen Formule 1 Ayrton Senna heeft vrijdag zijn handtekening gezet onder het contract met McLaren voor de rest van het seizoen. De Braziliaan startte tot nu op dagcontracten tegen een vergoeding van 1,8 miljoen gulden per Grand Prix.

DAMMEN

Westerhaar. Herkamp NK mannen, tweede partij: Clerc-Wesselink 2-0. Stand: 2-2.

PAARDESPOORT

CHIO AKEN. Landenwedstrijd: 1. Zwitserland 4,25, (Melliger/Quinta 0+0), Markus Fuchs/Shandor 8+8, Lauber/Luga 0+0, Thomas Fuchs/Dylar 4,50+0, 4,25, 2. Nederland 8,25 (Van de Pol/Jurijullia 4,75+4,25, Bri/Boll-vorm's Let's Go 0+0,50, Hendrix/Andolu Arabian 0+0, Lansink/Easy Jump 4+0) 8,25, 3. Groot-Brittannië 8,75 (Michael Whitaker/Midnight Madness 0+8, Armstrong/Carella 4,50+0, Broome/Lannegan 12+0, John Whitaker/Gammon 0+4,25), 4. België 16,75, 5.

WIELRENNEN

Beveren-Belle, België. profs: 1. Van der Beeck 145 km in 3.14.00, 2. De Wilde, 3. Cornelisse op 4 sec, 4. Demol, 5. Borgaert, 6. Tjilme, 24. Enthoven. Gestart 94 man.

Nusser toch naar Sittardia

SITTARD - Handbalinternational Harold Nusser zal volgende seizoen toch voor VGZ/Sittardia spelen. De 22-jarige opbouwder ondertekende net als Remco Jongen, een overschrijvingsformulier dat hun overgang van Blauw Wit naar de Sittardse club bezegelde. Later - en op aandrang van Blauw Wit - kwamen zij terug op dat besluit. Sittardia liet daarop beide spelers weten hen desnoods via de burger-rechter aan de gedane toezegging te zullen houden. Nusser heeft de Sittardse club inmiddels laten weten dat Sittardia zijn definitieve keuze is. Of Remco Jongen ook een dergelijk besluit neemt is nog niet bekend.

Het Nederlands Handbal Verbond is ondertussen op zoek naar clubs die willen deelnemen aan het EC-4 toernooi. Aalsmeer heeft van deelname afgezien. Het NHV polste daarop Hirschmann/V&L maar de Limburgers zagen nog geen kans op korte termijn hun budget flink uit te breiden.

De handballers van Sittardia, die in de voorbije competitie op de nationale titel beslag legden, sloten in de Sittardse huishouden het seizoen af met een etentje in Teo's Dynasty. Tijdens en na de hap hadden spelers, trainer en bestuurder alle gelegenheid om de succesvolle jaar-gang nog eens de revue te laten passeren.

• Sittardia sloot het seizoen af met een etentje in Teo's Dynasty in Sittard.

Foto: PETER ROOZEN

Jos Mordang praat met Geel

SITTARD - Middenvelder Jos Mordang, die van zijn werkgever Fortuna Sittard op zoek mag naar een nieuwe club, onderhandelt met het Belgische Verbroederend Geel. De voormalige club van trainer Jo Bonfrère speelt in de tweede nationale klasse in België en is naast Jos Mordang ook serieus geïnteresseerd in Berny Romero van Roda JC.

Fortuna bijna rond met Samuel

SITTARD - Fortuna heeft de onderhandelingen met verdediger Randy Samuel zo goed als afgerond. De nieuwe verbintenis voor een jaar moet alleen nog door beide partijen getekend worden. Samuel, Canadees international, heeft daarmee in tegenstelling tot vorig seizoen snel ingestemd met de door Fortuna gedane aanbieding.

Edwin Benne: 'Volleybalteam verdient het niet om op zijn bek te gaan'

Rigoreuze renovatie Oranje

van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

AMSTERDAM - Na een verschrikkelijk jaar in Italië verheugde Edwin Benne zich op een nieuw zomerseizoen bij de nationale volleybalploeg. Lekker ballen met zijn oude gabbers tegen de wereldtop. Na zes van de tien speelrondes in de World League 1993 moet de Oranjeklant met de langste staat van dienst in de huidige selectie (365 caps), erkennen dat Nederland momenteel geen deel uitmaakt van de internationale elite. Het team staat in de steigers. Voor een renovatie die, volgens de 2,08 meter lange aanvallers uit Castricum, te rigoreus wordt aangepakt. De tol voor verloren terrein en mondiaal prestige is duur. „Bovendien,” zo betoogt Benne, „verdient de Nederlandse ploeg het niet om op zijn bek te gaan.”

Een uitspraak die naast sportieve emotie ook deels onzekerheid weerspiegelt. Edwin Benne is tenslotte broodvolleyballer. En, evenals bijvoorbeeld Henk-Jan Held, nog niet onderdak voor het komende seizoen. In die situatie fungeert de nationale ploeg als de enig beschikbare uithangbord om clubmanagers op zich attent te maken. Benne ontkent dat zakelijk aspect niet: „Het is nu eenmaal een gegeven dat de marktwaarde van spelers grotendeels bepaald wordt op grond van geleverde prestaties tijdens de grote toernooien zoals EK, WK of Olympische Spelen. Dat onderstreept mede het belang van een zo sterk mogelijk nationaal team.”

Stapje terug

Verjongen betekent doorgaans investeren in tijd en geduld. En soms even een stapje terug doen. Aan een dergelijk proces zitten voor Edwin Benne echter ook grenzen: „Op zich ben ik best bereid wat in te leveren tijdens een opbouwfase. Ik denk alleen dat we onnodig ver terugvallen. Neem het verlies in uitwedstrijden tegen China en Zuid-Korea. Dat is in acht jaar niet voorgekomen. We zijn derhalve volgens mij niet goed bezig. Daar heb ik dus, met het EK aan de horizon, behoorlijk veel moeite mee. Vooral als je je realiseert dat er voor duizend inlands aan ervaring is afgedankt.” Benne refereert daarmee aan het trio Avital Selinger, Ron Boudier en Martin Teffer. Drie routiniers die na het zilver van Barcelona zonder veel omhaal bij het 'grof vuil' zijn gezet.

De roep om Avital Selinger klinkt steeds vaker en luider. Afgelopen weekende deed superaanvaller Ron Zwerver, vanaf maandag de training volledig hervattend, nog

een onverholen uitspraak in die richting. Want Oranje heeft een spelverdelersprobleem zolang eerste stuurman Peter Blangé nog valideert van een knie-operatie. Jeroen Bijl en Arnold van Ree, de huidige spelbepalers, doen het aardig in de vaderlandse eredivisie. Voor het internationale werk komt het duo evenwel handelings-snelheid en inzicht tekort. Benne: „Het is best lullig om dat te moeten vaststellen, want die jongens doen enorm hun best. Maar ze zijn nu eenmaal begrensd door gebrek aan internationale ervaring. Mijns inziens waren we beter afgeweest als bij de teamsamenstelling uit was gegaan van een niveau waarvoor ervaren spelers garant kunnen staan. Nu moeten we ons kwalitatief te veel aan de zwakste schakels aanpassen. Gevolg? Te weinig balans in de ploeg.”

Kritiek

Pittige kritiek van een speler die tot voor kort bekend stond als een rustige, bijna naïeve atleet. Een seizoen als prof bij Scania Catania, de beruchte Siciliaanse A-2 club waar eerder Peter Blangé en Rob Grabert spitsroeden liepen, heeft bij Edwin Benne diepe sporen nagelaten. De eeltplekken op zijn ziel hebben hem argwanend, afstandelijker gemaakt: „Je gaat bepaalde zaken anders bekijken als je een paar keer goed op je muil gevallen bent. Het is een negatieve, maar leerzame periode geweest.”

Het oogsten na een investering van zes jaar in het Oranje-inter-naat verliep het afgelopen seizoen besodemieterd voor Edwin Benne. Hij praat er niet graag meer over, om beeldvorming als zielig slachtoffer van scrupuleuze clubbestuurders tegen te gaan. Niette-

● Edwin Benne en Avital Selinger, steunpilaren van de zilveren ploeg van Barcelona. De een fungeert als uithangbord van Oranje, de ander werd na de Spelen bij het 'grof vuil' gezet.

Foto: ANP

min vormde het avontuur van Benne in droomland Italië een aaneenschakeling van bizarre toestanden. Eerst was er de contractbreuk van Brescia. Benne: „Ik had een, door de clubmanager ondertekende principe-overeenkomst.

Later bleek de voorzitter een voorkeur te hebben voor de Amerikaanse Scott Fortune. Hij ontkende glashard dat mijn contract rechtsgeldigheid bezat, omdat zijn persoonlijke handtekening ontbrak. Ik had toen nog zoiets van: nou ja, als je niet wilt dan laat maar.”

Wespennest

Bari toonde nog even belangstel-

ling. Uiteindelijk werd het, door tijdsdruk en gebrek aan vacatures elders, Catania. De twijfels waarmee Benne naar Zuid-Italië afreisde, bleken achteraf terecht. Catania was synoniem voor een bestuurlijk wespennest. Het presidium bestond uit drie zakenlieden die, naar goed Siciliaans gebruik, persoonlijk gewin stelden boven gemaakte afspraken. De ploeg was een vreemdelingenlegioen, naast Benne en de Fransman Christophe Meneau, samengesteld uit een obscuur allegaartje van een paar Italianen en wat genaturaliseerde Brazilianen, Bulgaren en Argentijnen. Benne: „De drie bestuursleden hadden op persoonlijke titel contracten afgesloten met spelers.

Voor sommigen was het zelfs onduidelijk tot welke 'stal' zij behoorden.”

Ruzie

Na de eerste reeks nederlagen kwamen de messen op tafel. Onderlinge ruzie stond aan de basis van het niet, of slechts gedeeltelijk voldoen van financiële verplichtingen. Gaandeweg hielden twee van de drie pseudo-bobo's het helemaal voor gezien bij Catania. Zij concentreerden hun activiteiten op een ander speeltje: de B-1 club Traco, inmiddels gepromoveerd naar de A-2 competitie. Voorzitter Dottore Giuseppe Consoli, wiens

enige drijfveer bestaat uit grof geld verdienen aan spelerstransfers, zag zijn kans schoon.

Edwin Benne over de escapades van de capo van Catania: „Eerst werd trainer Nicky Lobianco op de keien gemiet en vervangen door een marionet van Consoli. Vervolgens het teambudget bijna gehalveerd. Op een gegeven moment had ik al vijf maanden geen cent meer ontvangen. Consoli hing een smoesverhaal op over economische problemen. Hij vond dat geld inhouden gerechtvaardigd was omdat de doelstelling: promotie naar de A-1, er niet meer in zat en bijgevolg zowel sponsors als supporters weinig interesse

meer toonden. Dat dank je de koeke. Door alle toestanden stelden de trainingen geen meer voor. De spelers hingen maar wat rond, pratend over geld, of, beter, over het uitblijven van geld. In zo'n rottige sfeer viel gewoon niet te presteren.”

Spuugzat

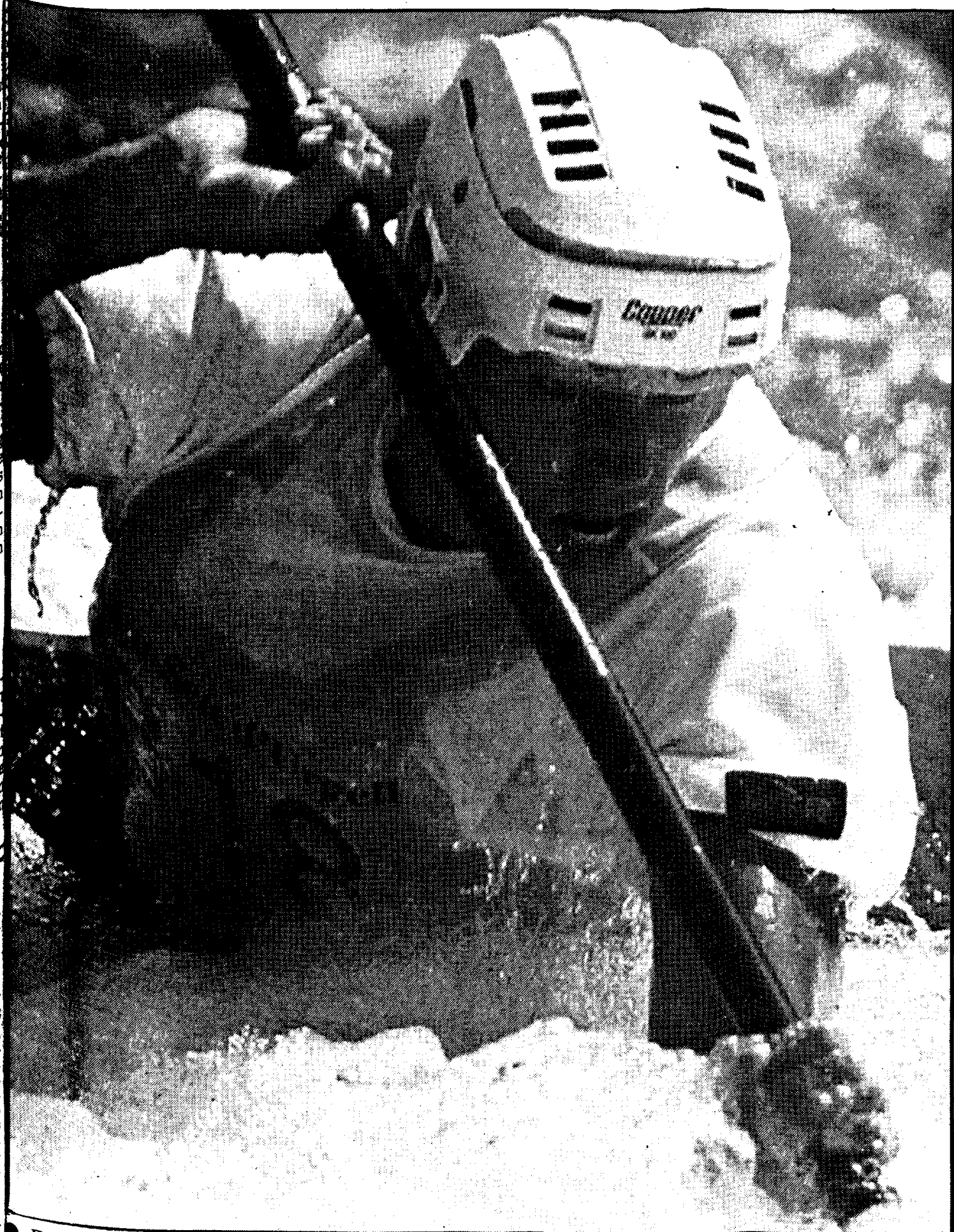
Uiteindelijk was Edwin Benne de situatie spuugzat. Nieuwe onderhandelingen resulteerden in een forse aanpassing van het eenjarig contract: „Ik heb twintig procent aan salaris ingeleverd. Daartegenover stond een reductie van mijn cartellino, de transferprijs, met eenzelfde percentage; onmiddellijke uitbetaling van achterstallig salaris en vier weken verlof omdat mijn vriendin Els op het punt stond te bevallen van ons eerste kind.”

Benne maakte het slot van de competitie nauwelijks meer mee. In plaats van een volleybal met aanverwante sores in Catania, knuffelde hij thuis in Castricum zijn dochter Naomi. Afgeknapt en wijzer na een jaar in de jungle aan de voet van de Etna. Maar ook enigszins onrustig. „Dat is de prijs die je betaalt voor wat meer geld verdienen. De onzekerheid. Waar speel ik het volgende seizoen? Onder welke condities? Catania is over en uit. Dat wil ik niet nog een keer meemaken. Het afgelopen jaar heb ik mezelf bij herhaling afgevraagd waar ik mee bezig was. Wat je allemaal moest pikken van mensen waarmee je dacht duidelijke afspraken gemaakt te hebben.”

Brood

„Kijk, ik wil best terug naar Italië. Dat is tenslotte het meest aantrekkelijke land voor een proffvolleyballer. Maar dan bij voorkeur in het het noorden. Daar heerst een cultuur die ons, West-Europeanen, een stuk beter ligt. Ik kan nu redelijk beoordelen welke clubs en personen betrouwbaar zijn in dat wereldje. Maar of dat lukt? Tenslotte is mijn cartellino nog steeds ik het bezit van twee Siciliaanse zakenmensen. En die willen me misschien stallen bij hun eigen club: Traco. Daarom zeg ik niet: nooit meer. Er moet tenslotte brood op de plank. Ik hoop alleen dat er snel duidelijkheid komt. Want de huidige, ongewisse situatie heeft toch een negatieve weerslag op mijn hele functioneren.”

Voor het veiligstellen van zijn professionele volleybaltoekomst is goed presteren op het EK, medio september in Finland, van doorslaggevend belang voor Edwin Benne. Om prominent voor het voetlicht te kunnen treden, zal eerst de onderlinge tweestrijd met Olof van der Meulen om een basisplaats als libero-aanvaller in Oranje beslecht moeten worden. Van der Meulen lijkt op dit moment licht op punten voor te staan. Logisch, want de Friese krachtpatser heeft nog een doorlopend contract bij Com Cavi Napoli. En derhalve geen last van een onrustige goedmoedigheid.

● Frits Sins, bezig aan zijn laatste jaar als wedstrijdkanoër. Wat blijft zijn leuke herinneringen aan reizen en toernooien, maar ook de frustratie omdat die ene topprestatie nog steeds ontbreekt.

Foto: AFP

Wildwaterkanoër Sins kiest voor maatschappelijke carrière

Het laatste kunststukje

BORN - De laatste spetterende staaltjes acrobatiek. Wildwatervarende Frits Sins gunt zich nog enkele laatste uitstapjes. De WK komende week in het Italiaanse Mezzana en de Worldcupontmoetingen in Europa, Amerika en Canada. Daarna verdwijnt de peddel voorgoed in het foedraal. Met Frits Sins (28) worden bijna twintig jaar kano-ervaring uit het ruige water gevist. De slalom-artiest uit Born zegt elk dubbeltje lang genoeg te hebben omgedraaid. De motivatie is tanende, de training een sleur en Atlanta '96 te ver weg. „Alles opofferen voor de sport. Dat wil en kan ik maatschappelijk gezien niet meer.”

Wildwatervaren, geldverslindende ver-van-je-bed-sport. Trainen, varen, reizen. 80.000 km per jaar met de auto. Ondanks sponsoring, een NSF-bijdrage en het spaarvarken van de bond, moest Frits Sins per seizoen gemiddeld nog tienduizend gulden uit eigen portemonnee betalen.

Veel geld voor een werkloze geschiedenisleraar, die zodra hij een stap over de grens zette, tijdelijk geen uitkering meer kreeg.

De afgelopen twee seizoenen stond hij als 'sportprofessional' te boek. Het waren jaren van intensieve (trainings)arbeid. Alles stond in het teken van het 'Heilige Doel': de Olympische Spelen in Barcelona. Het summum van elke sportman. „Alles concentreert zich op dat ene toernooi.” De klap kwam des te harder aan.

Negentiende, in het kolkende olympische bad. Anoniem in de middenmoot. „Natuurlijk vraag je je dan af of het dat allemaal waard is geweest.”

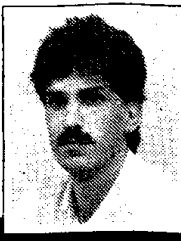
Futiliteit

Nog steeds ergert Frits Sins zich over dat ene foutje. Een kleinigheid, een futiliteit, maar beboet met de gebruikelijke vijf secon-

den straf tijd. „Anders was ik zesde geweest.” Het is achteraf praten. „Er zijn altijd wel din-

door

FRANS DREISSEN

gen, waarvan je achteraf zegt dat je ze beter zus of zo had kunnen doen.”

28 jaar is Frits Sins. Gediplomeerd leraar, zonder werk. Op eens, na die Spelen, word je met de keiharde realiteit geconfronteerd. „Je ontwaakt uit een roes.”

Wie wildwatervaren zegt, denkt aan zon, water, actie en spanning. Maar topsport is niet altijd even leuk en gezellig. Zelfdiscipline en een geregeld leven zijn essentieel. Het is vaak op de tanden bijten, vooral tijdens de trainingen, meestal in ijskoud water. De beloning voor al die inspanningen en energie komt pas veel later, of zoals in het geval Frits Sins helemaal niet. „Als ik terugkijk, dan ben ik een erva-

ring rijker. Ik was al vroeg zelfstandig.” Frits Sins heeft geleerd om te overleven onder moeilijke omstandigheden. De vechtlust, de wil, het onverzettelijke. Bokser Arnold Vanderlijde verhaalt erover tijdens zijn lezingen in tal van bedrijven. „Sport vormt je persoonlijkheid.”

Zwart gat

„Soms was ik te veel met het kano-ervaren bezig”, realiseert de kano-cowboy uit Born zich nu pas. „Ik had wat meer, wat gerichter moeten studeren. Nu val je toch een beetje in een zwart gat.” Sporters die gestopt zijn op die op het punt staan hun carrière te beëindigen, staan minder in de picture. „Zolang er wordt gepresteerd staat iedereen voor je klaar. Daarna is het afgelopen met de belangstelling en de zorg.” Van nazorg is in het Nederlandse sportklimaat nauwelijks aandacht. Te moeilijk, te kostbaar, zo oordeelt men simpelweg.

„Hulp bij het zoeken naar een baan is er niet bij. Je staat er op je eentje voor.” Sins zocht, vond en kreeg uiteindelijk een baan bij de politie. „Het werd tijd voor wat vastigheid.” De sport staat sinds de Spelen al niet meer op de eerste plaats.

„In plaats van trainen heb ik in de winter ruim drie maanden als vervanger op een school in Sittard gewerkt. Het werd ook steeds moeilijker om me te motiveren. De omstandigheden, de faciliteiten om te trainen zijn in Nederland zeer beperkt. Voor een beetje wild water met je toch enkele uren reizen. Bovendien draai ik al tien jaar mee aan de top. Dan heb je eigenlijk alles zo'n beetje gezien en is het moei-

lijk om nog door het water heen te komen.”

Ervaring

Tien jaar WK- en Worldcupervaring verdwijnen samen met Frits Sins van het watersporttooneel. „Ik blijf nog wel aan de sport verbonden, maar dan puur nog op recreatief niveau.” Negende tijdens een WK en een aantal zeer goede resultaten in de wereldbekercyclus. De oogst is niet slecht, maar spreekt in een land zonder topsportcultuur geenszins tot de verbeelding.

„Toch heb ik geen spijt van mijn keuze voor de topsport.”

Frits Sins bereidt zich voor op het laatste kunststukje in de kano. Het WK, komende week in Italië en de aansluitende wereldbeker-evenementen. Hij heeft zich nog goed voorbereid. Lekker ontspannen, maar wel doelgericht. „Ik heb nog geen medaille en dat steekt. De concurrentie geeft mekaar weinig toe en daarom kan elk foutje, elke misslag grote gevolgen hebben voor de klassering.”

Sins trainde de afgelopen jaren tweemaal per dag. 80 procent in de kano, de resterende tijd op de mountainbike of in het kracht-honk. „Ik geloof niet echt dat ik dat zal gaan missen. Ik ben een realist. Je zult toch ooit een keertje moeten stoppen.”

Zijn sportloopbaan is bijna voltooid verleden tijd. Wat rest is een grote bagage aan leuke herinneringen. WK's, EK's en Olympische Spelen en de reizen naar bijna alle continenten. Wat blijft is echter ook een brok frustratie „omdat die ene topprestatie nog steeds ontbreekt. Maar daarmee valt straks best te leven.”

● Idylle op de schutterswei.

Foto:
CHRISTA
HALBESMA

Liefde op het eerste gezicht onder de schietboom

Ze zagen elkaar voor het eerst onder de schietboom. Het was meteen een voltreffer. Cupido schoot raak op Hemelvaartsdag, nu zes jaar geleden. Het gebeurde in de wei van schutterij St.-Gregorius de Grote in Brunssum, na het koningsvogelschieten. Hij mikte midden in het hart van schutter Erik Koppe (33) en marketentster Marie-José van Eeghem (25). Liefde op het eerste gezicht, inmiddels bekroond met een schuttershuwelijk.

door
FRANK SEUNTJENS

Even dacht Erik Koppe dat Marie-José van Eeghem hem voor schut wilde zetten, die eerste avond. Hij had haar ten dans gevraagd, maar ze gaf niet eens antwoord.

Erik droop alweer teleurgesteld af naar zijn vrienden toen hij op zijn schouder werd getikt.

Door Marie-José. „We zouden toch dansen...”

Ze had zijn verzoek wel degelijk gehoord. Maar ze was door zijn aanblik zo uit het lood geslagen dat ze geen woord kon uitbrengen. Zo kwam het dus toch nog goed. Computerprogrammeur Erik en administratief medewerkster Marie-José dansten tot in de kleine uurtjes op de ene schuifplaat na de andere.

Toen ze naar huis gingen, waren ze allebei zo beduusd dat ze vergaten telefoonnummers uit te wisselen. Het zou een maand duren voordat ze elkaar weer zagen. Dat was op een bondsfeest in Amstenrade. Sindsdien zijn Erik en Marie-José onafscheidelijk.

Hij, zoon van een globetrotterende vader, werd geboren in de Nigeriaanse hoofdstad Lagos, bracht zijn kinderjaren door in Suriname en kwam via België uiteindelijk als jongen van achttien in Zuid-Limburg terecht.

Zij, dochter van een warme

bakker, heeft minder stempels in haar paspoort. Haar wieg stond in de Heerlense Vroedvrouwschool en ze sleet, lang niet zo avontuurlijk, haar leven tot nu toe al die tijd gewoon in Brunssum. De schutterij bracht hen samen. Met hun tweeën schoten ze de vogel af, zeggen ze dan in schuttersjargon.

Erik kwam bij St.-Gregorius de Grote door toedoen van een vriend. Die vroeg hem of hij asjeblijft wilde obern op een

Dat was toch al een gedenkwaardig jaar. Twee maanden eerder won schutterij St.-Gregorius de Grote in Schaesberg het OLS. Erik schoot mee als invaller. Het werd een vuurdoop om nooit te vergeten. Marie-José keek toe met bonkend hart. Dit keer van de zenuwen. Tot haar grote opluchting miste Erik niet. De anderen evenmin. Brunssum stond op zijn kop. „Een schitterend feest,” zeggen Erik en Marie-José. Maar hun bruiloft vonden ze nog mooier.

willen komen, moeten jullie mij laten winnen.”

De schutterij kon dus thuisblijven.

Dat gaf wel wat scheve gezichten, maar schutters vormen een vergevingsgezind volkje. Alles is inmiddels weer koek en ei. Erik is pas geleden zelfs bevorderd tot commandant. En ze maken je niet hoogste in rang als ze wat tegen je hebben.

Een leven zonder de schutterij zouden Erik en Marie-José zich niet meer kunnen voorstellen. „Het is één grote familie. Die saamhorigheid spreekt ons het meeste aan. Nee, niet het bier. Schutters hebben de naam geweldige zuiperts te zijn. En bij ons zijn er ook een paar die er bepaald niet in spugen. Toch houden we het zelf meestal netjes.”

Zondag is schuttersdag, zo wil de traditie. Maar voor Erik en Marie-José schiet er ook de zaterdagmiddag bij in.

Hij schouderd dan de buks op de schutterswei. Want oefening baart kunst.

Zij doet boodschappen voor de marketentsters. Worst, kaas, stokbrood en jenever.

Bokma, die echt ijs- en ijskoud moet zijn. Het gehemelte van de jury moet ervan bevriezen. Anders kost het punten. Daarom haalt Marie-José de vierkante fles pas op de valreep uit het vriesvak.

Erik en Marie-José willen dolgraag kinderen. Alleen over het aantal bestaat nog geen overeenstemming. Zij vindt één wel voldoende. Hij mikt aanzienlijk hoger. Minimaal vijf.

Een heel regiment dus. St.-Gregorius de Grote zou het schutterspaar er eeuwig dankbaar voor zijn. De geleerden zijn de laatste jaren behoorlijk uitgedund.

De toekomst zal uitwijzen hoe ver hun liefde voor de schutterij gaat.

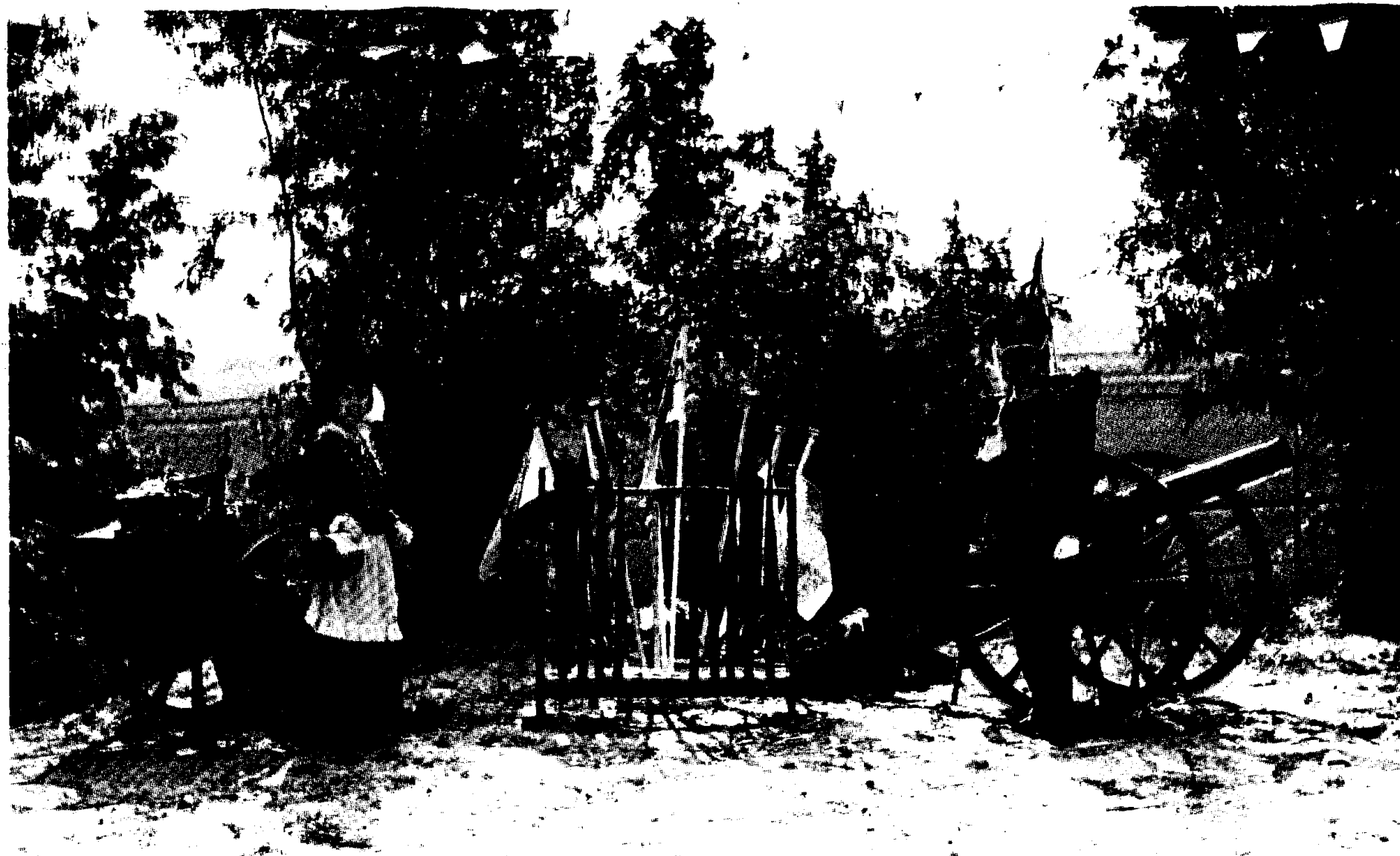
Ook Cupido schoot raak

bondsfeest in Brunssum. Er waren niet genoeg vrijwilligers. Erik was meteen verkocht. 's Avonds was hij officieel lid van de schutterij. Marie-José rolde erin dankzij haar vader, penningmeester van het erebestuur. Ze herinnert zich nog dat pa op een dag thuis kwam met de medeling dat er sinds kort zo'n leuke jongen bij de schutterij zat. Dat hij op Erik doelde, begreep Marie-José pas later. Toen vader Van Eeghem kennis nam van hun vrijage sprak hij de woorden: „Dat was nu ook weer niet de bedoeling.”

Maar daar hadden de twee geen boodschap aan. Schutter Erik en marketentster Marie-José wilden samen door het leven. In dat voornemen lieten ze geen bressen schieten. Hun schuttershuwelijk werd gesloten in september 1990.

Genodigden kregen een trouwkaart met een middeleeuws tafereel. Met Erik fier in schuttersuniform en Marie José geschort en langgerokt. Er stroomt schuttersbloed door je aderen of niet.

Toch ontbrak uitgerekend de schutterij op het appel tijdens hun trouwpartij. Eigen schuld, dikke bult, zegt het schutterspaar. Hadden ze Erik maar koning moeten laten worden. Dan had het stel als koning en koningin kunnen trouwen. Dat was de hartewens van Erik. Maar de schutter die bij het koningsvogelschieten voor hem aan mocht leggen, verknalde het. Het laatste restje van de vogel tuimelde omlaag voordat Erik aan de beurt was. „Ik had het nog zo gezegd: als jullie op de bruiloft

● De trouwkaart van Erik Koppe en Marie-José van Eeghem.

Foto:
LINDELAUF
OIRSBEK

**KONINGSBOSCH
OLS'93**

As heeft een keizer van 23 lentes

Keizer word je als je driemaal koning bent geweest, zo gaat dat nu eenmaal in de schutterij. En om koning te worden moet je goed kunnen schieten; dus is het niet zo wonderlijk dat een 'jong broekje' een goede kans heeft keizer worden. Postbode Herman Bayen uit As is met zijn 23 niet eens de jongste keizer uit de geschiedenis. Niet dat het zo gemakkelijk is, het wordt zelfs steeds moeilijker.

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Tet St.-Sebastianusgilde uit As treedt in Koningsbosch uit met een keizer die pas 23 is. Het is postbode Herman Bayen. Volgens Jan Gronde-laers, de voorzitter van het gilde en tevens voorzitter van de Bond Maas en Kempen, is dat 'een record'. Voor Belgisch-Limburg misschien wel. Voor Nederlands-Limburg in ieder geval niet. Bert Stals uit Stramproy was 20, toen hij in 1948 keizer van schutterij St.-Catharina werd. Hij is dat nog steeds.

Keizer wordt de schutter die driemaal achtereenvolgende koning wordt. En koning wordt de schutter die de vogel afschiet. Doorgaans is het puur geluk.

Een keizer is dan ook een echte geluksvogel. Zou je zeggen. Toch zijn er meer dan men denkt. Dat komt, omdat vroeger het keizerschap meer dan eens werd gegund. Wie tweemaal koning was geweest, kon op enige medewerking rekenen. Voorgangers schoten opzettelijk mis. Of bestuurders lieten de koning op het moment suprême voorgaan. Zo ook kreeg Bert Stals, die in

● Gewillig houdt Thieu Simons, de koning van de Sebastianen in As, de biedermeier vast, opdat zijn koningin Mia Bijnen-Ulenaers het zilver van de nieuwe keizer, Herman Bayen, kan ordenen. Mia weet van wanten. Zij is al voor het achtste jaar koningin.

1946 en 1947 koning van schutterij St.-Catharina uit Stramproy was geweest, in 1948 een teken van voorzitter Chris Aengevaren dat hij aan de beurt was. „Met mijn vader,

die secretaris was, had Christje bekostigd dat er een nieuwe keizer moest komen. De vorige was overleden. Het was de vader van de voorzitter, Doorke Aengevaren. Hij

was in de negentig, toen hij stierf. Toen ik van huis ging, zei mijn vader: 'Als je mis schiet, breek ik je de nek'. Het ging, zoals het moest gaan. Toen de vogel begon te ben-

gelen, kreeg ik een schop tegen de schenen. Ik legde aan en werd keizer van Sint Cathrien."

Bert Stals is de oudst residerende

keizer van de gildes en schutterijen die bij de Oud-Limburgse Schuttersfederatie zijn aangesloten.

Qua leeftijd is Jup Senden uit Eys de oudste keizer. Hij is 81 en vanaf 1950 keizer van schutterij St.-Sebastianus uit Eys-Wittem. 'D'r Jup' werd in 1912 in Ubachsberg geboren. Hij werkte op de Staatsmijn Wilhelmina, toen hij in Eys kwam wonen en lid van de schutterij werd.

Senden: „Wie aan de koningsschietsing wilde deelnemen, moest lotjes kopen. Ze kostten een kwartje. Dat was veel geld. Wie koning werd, moest bovendien een zilveren plaat laten maken. Zo'n schild kostte 25 gulden. Daarom schoten sommigen opzettelijk mis. Als mijnwerker kon ik me een paar lotjes permitteren. Daarvoor kon je ook een ander laten schieten; met behoud van het recht op het koningschap. Of, zoals in mijn geval, met behoud van het recht op het keizerschap. In 1948 en 1949 was ik reeds koning geweest, dus kon ik in 1950 keizer worden. Als ik de vogel afschiet, is d'r Joep keizer," zei Hubert Schreuders, de toenmalige commandant, die de vogel afschoot."

De Sebastianen huldigden hun zevende keizer. Onder de voorgangers bevonden zich drie baronnen.

D'r Jup en Lena Senden-Jahach waren een paar apart. De medailles die zij als schoonste keizerspaar behaalden, werden ingelijst. Het schilderij heeft een geprivilegieerde plaats in de huiskamer. Het eremetaal dat op het OLS werd behaald is opgeborgen in de porseleinenkast, het keizersilver in een brandkast.

Voor het laatst trad het keizerspaar uit op het OLS in Beesel, waar de schutterij van Eys voor de tweede maal de OLS-titel won. Daardoor waren de Sebastianen in 1983 gastheer van de gildes en schutterijen uit de beide Limburgen. Kort na dien namen ze deel aan het zoge-

noemde mini-OLS, dat de schutterijen van drie schuttersbonden enkele weken na het OLS samenbrengt.

Montfort was die 17de juli 1983 plaats van samenkomst. Tijdens een hevige noodweer ging de feesttent tegen de vlakte. Een schutter uit Schinveld werd door losgeraakte elektriciteitsdraden geëlektrocuteerd. Een schutter uit Brunssum raakte in coma, nadat hij een paal op zijn hoofd had gekregen. Hij overleed aan een longontsteking. Verscheidene gewonden, onder wie Lena Senden-Jahach, werden in een ziekenhuis behandeld. Lena durfde geen tent meer in. Vanwege hartkloppingen trad ze niet meer uit. Op 25 september 1985 overleed zij. Ze was 70, waarvan 35 jaar keizerin.

„Ik had mijn dochter als keizerin kunnen nemen, maar dat wilde ik niet," mijmert d'r Jup. Hij trad alleen uit. In jacquet. De streepjesbroek strijkt hij zelf. „Als ik uitga, wil ik er netjes uitzien."

Als keizer in jacquet is 'd'r Jup' niet te kloppen.

De jongste keizer, Herman Bayen uit As, draagt een historisch uniform. De paarse pluim op de hoed onderscheidt hem van zijn onderdanen. Als koning droeg hij een rode pluim. Voor het eerst schoot hij in 1990 de vogel af.

„Die derde keer hebben ze het me zeker niet gegeven," verzekert de derde keizer van As. Een ver familielid, Jozef Bayen, ging hem in 1936 voor. De eerste keizer, Alphons Schouteden, werd in 1877 ingehuldigd. Herman Bayen moest een vol jaar wachten, voordat hem de keizerlijke keten werd omgehangen.

Hij koos Nicole Broekmans tot keizerin. De 31-jarige stikster is getrouwd met een van de schutters en moeder van een dochtertje.

„Mijn moeder heeft andere bezigheden en mijn zus heeft het te druk als voorzitter van de wandelclub. Nicole nam ik, omdat zij ook drie jaar op een rij de vogel afschoot; bij de koningsschietsing voor buitenstaanders. Het is een hele eer, zonne."

Trommelkorps van Huibrechts-Lille van OLS naar WMC

Drukke tijden voor het trommelkorps van St.-Huibrechts-Lille: na het OLS moeten ze ook naar het WMC in Kerkrade.

Dat is al aan de gang als de Sebastianen nog in Koningsbosch paraderen. Portret van een visitekaartje.

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Voor de trommelaars van de Koninklijke Schutterij St.-Sebastiaan in St.-Huibrechts-Lille is het OLS de generale repetitie voor het WMC. Ze treden in Kerkrade, volgende week zondag, voor de vijfde keer op. Eerder, in 1978, 1981, 1985 en 1989, behaalden ze goud.

De schutterij is het visitekaartje van St.-Huibrechts-Lille, een dorpje in de Kempen dat reeds door de Teuten een Europese faam verwierf. Sinds 1 januari 1977 hoort het bij de gemeente Neerpeelt.

Met bijna honderd geüniformeerde leden behoort St.-Sebastiaan uit St.-Huibrechts-Lille tot de grootste gildes van de Bond Maas en Kempen. Op bondsfeesten en op het OLS grossieren de Sebastianen in eremetaal. Ze werden veelvuldig gelauwerd als het 'mooiste geheel', voor de 'mooiste kledij', de 'beste houding in de optocht' en voor het 'beste defilé'.

Ofschoon met negen zestallen wordt geschoten, was een zevende plaats op het OLS in Ubachsberg tot nu toe de beste prestatie.

„Wij vechten om de zaak recht te houden en de goede geest te bewaren," zegt voorzitter Luc Stalmans. „Negen verschillende karakters: het zou een mirakel zijn, als het niet eens botste. Communicatiestoornissen worden uitgepraat. Er mag geen wrok blijven hangen."

Het geslacht Stalmans is, zegt hij, een hechte pijler van de schutterij. Luc volgde zijn oom op als voorzitter. Hij is nu 67 en gepensioneerd. Hij was notarisclerk. Ofschoon hij de weg in archieven weet, kon hij tot nu toe niet achterhalen wan-

neer de schutterij is opgericht.

Stalmans: „In ieder geval in de zestiende eeuw. De Heer van Grevenbroek heeft ons de statuten gegeven. Zijn heerlijkheid werd gevormd door Achel, Hamont en Lille, wat eigenlijk 'moeras' betekent. In 1651 hebben Lorreinsse troepen het dorp verwoest. Dertig mensen werden vermoord. Het archief van de gemeente, de kerk en de schutterij werd vernietigd.

In 1655 is de schutterij heropgericht. Ons oudste koningszilver dateert uit 1802. Het bewijst dat er in de tijd van Napoleon in Lille is geschoten. Tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog lag de zaak stil.

Laatstelijk is de schutterij in 1947 herbegonnen. Op het OLS in Molenbeersel, in 1953, traden we voor het eerst uit in een historisch Antwerps gildeuniform. Het bestaat uit een zwarte broek en een zwarte jas; witte slobberousen; zwarte schoenen en een zwarte muts met struisvogelveer. De frontstukken in jasmouwen en broekspijpen waren oorspronkelijk groen. Dat vloeekte. Daarom werden ze geel. Geel met zwart: toevallig de Vlaamse kleuren."

De keuze bleek een schot in de roos.

Stalmans: „Nog nooit zijn er stemmen opgegaan om van uniform te veranderen. Elk jaar worden uniformen vernieuwd. Dat doen de vrouwen. Ze hebben oog voor kwaliteit. Want er is verschil tussen fluweel en fluweel."

Versleten naaimachines kregen een plaats in het schutterslokaal, 'De Kompen'. Het is een Kempische boerderij die in 1502 al voorkwam in de boeken van de Heer van Grevenbroek. Vanaf 1857 werd

'De Kompen' bewoond door Stalmansen. Ook Alfons Stalmans werd er geboren; van 1937 tot 1953 abt van de Norbertijnen in Tongerlo.

In 1969 werd 'De Kompen' publiekelijk verkocht. Koopster was een woningbouwvereniging, die de boerderij wilde afbreken om er nieuwbouw te plegen. Op aandringen van de Sebastianen kocht de gemeenteraad van St.-Huibrechts-Lille de hoeve met een halve hectare grond. Voor een symbolisch prijs is een en ander aan de schutterij verhuurd. Ook leverde de gemeente de materialen voor de restauratie, waarmee in 1976 werd begonnen. In 1982 was zij voltooid. Van de buitenkant bleef het geheel in oude stijl. Binnen werd de herberg in ere hersteld. De stallen werden vergaderzaal, de zolders repetitielokaal voor het trommelkorps.

De bakoven fungeert als kogelgietterij. Met het gieten van de kogels is Harry Stalmans belast, de buksmeester, eens electriciën. Hij ook onderhoudt het gazon onder de schietbomen. Herhaaldelijk vragen 'calculerende' Nederlanders, die St.-Huibrechts-Lille bouwden, hoe hij erin slaagt de grasmat in droge tijden zo groen te houden. Zij zijn trouwe gasten van de schuttersherberg, die door een gebrevetteerde kasteleinsse wordt uitgebaat. Op de kaart staan achttien verschillende soorten bier.

De Nederlanders dragen de schutterij een warm hart toe. Ze schenken vier overslagtrommen, 'base drums' in het jargon van de trommelaars. Zij spreken ook van 'snare drums', waarop bongo's zijn gemonteerd; van 'quads', dat zijn configuraties van vier trommen; en van 'cymbals', ofwel bekkens.

De drumband bestaat uit negen-

● Het trommelkorps van St.-Huibrechts-Lille.

tien trommelaars, een tamboermeester, een drapeaudrager en vijf vlaggendragers, één per Vlaamse provincie. Daarnaast is er een drumband van jongeren, die door eigen mensen worden opgeleid.

Jaren stond het trommelkorps onder leiding van het hoofd van de school, Roger Peeters. „Een na-tuurlijk talent," oordeelt Luc Stalmans. „De Nederlandse componist Viktor Oskam was zo onder de indruk van zijn optreden en ons trommelkorps, dat hij aanbod het muziekwerk te schrijven, waarmee wij in 1985 naar Kerkrade zijn ge-

gaan. 'A new connection' was de titel van het werk. Het ritme was ontleend aan 'Pieces of Wood' van de Amerikaanse componist Steve Reich.

In 1989 kwam Oskam met 'Appels en perziken', een experimenteel stuk, waarvoor blikken van de conservenindustrie Scana Nalco werden gebruikt. Het leverde niet de punten op die we ervan hadden verwacht. Daarom is dit jaar de draad van 1985 heropgenomen: 'A new connection II'. Te meer daar Oskam kennis maakte met onze nieuwe instructeur, Gerard Storms."

Storms is geboortig van Einighausen. Hij was geruime tijd lid en instructeur van de drumband van de Douaneharmonie in Rotterdam.

Sinds zijn overplaatsing naar de Belastingdienst in Eindhoven woont hij in Dommelen en heeft hij de drumbands van de harmonieën van Aalst-Waalre, Bladel en Valkenswaard onder zijn hoede.

Via Koos Groen, die in Heythuysen een muziekzaak exploiteert, kwam hij eind 1991 in contact met het Trommelkorps van de Koninklijke Schutterij St.-Sebastiaan

uit St.-Huibrechts-Lille.

De ambitie van de Belgen spreekt hem evenzeer aan als de ambiance van het OLS, 'dat een goede generale repetitie voor het WMC is'.

KONINGSBOSCH
OLS'93

St.-Joseph uit Koningsbosch is morgen gastheer van de gildes en schutterijen uit de beide Limburgen. De schutterij won vorig jaar het Oud-Limburgs Schuttersfeest in Kelpen-Oler. Aan het OLS in Koningsbosch nemen 164 verenigingen deel. Een absoluut record! Er worden 50.000 bezoekers verwacht. Speciaal voor de Duitsers zullen tussen Waldfeucht en Saefelen de grenspalen uit de Brebererstrasse worden genomen, waardoor Koningsbosch ook vanuit het Oosten toegankelijk is. Een schets van het grensdorp, dat op 1 januari 1993 1.742 inwoners telde.

'De Boesj' op scherp

Op de Boesj of in de boesj? Dat was de vraag die ouders de tachtigers van nu op zon- en feestdagen stelden. 'Op de Boesj' was een wandeling naar Koningsbosch; 'in de boesj' een wandeling door de bossen die het kerkdorp van Echt omgordden.

Tussen 1568 en 1648, toen de zuidelijke Nederlanden door Spaanse troepen waren bezet, vestigde zich ten oosten van Echt een boswachter, die toezicht hield op de bossen welke in naam van de koning van Spanje waren ingepalmd. De boswachterswoning werd in de volksmond het 'Spaanshuiskens' genoemd; de koninklijke kavel in de Echter bossen het 'Koningsbosch'. Er liepen drie gezande banen door het Koningsbosch; een naar Waldfeucht, Breberen en Saefelen. De bospaden werden doorkruist door een voormalige Romeinse heerbaan. Op de kruispunten ontstonden nederzettingen van bos- en landarbeiders, die in de Pruisische grensdorpsjes kerken.

Eind 1861 benoemde de bisschop van Roermond, mgr. Paredis, een zielzorger voor deze bos- en landarbeiders: Antoon Kelleners, geboortig van Susteren en laatstelijk kapelaan in Meerssen. Hij kreeg onderdak in 'Zwaantjeshof', een boerderij aan de Brebererstraat. Een boerenschuur richtte hij tot noodkerk in.

Bewoners van de Pruisische grensdorpsjes verleen den hand- en spanden bij de bouw van de kapel die in 1866 in gebruik werd genomen. Zij werd Gotthardus toegewijd. Op vakantie in Beieren had pastoor Kelleners de herdenking van de 900-ste geboortedag van de voormalige bisschop van Hildesheim meegemaakt. De heilige werd er aangeropen tegen reuma- en zenuwziekten. Evenzo in Koningsbosch.

Ter verpleging van de zieken en ter bestrijding van het analfabetisme in zijn kerspel deed Kelleners een beroep op de Liefdezusters van het Kostbaar Bloed. De congregatie was daartoe in 1862 in Sittard gesticht.

Wederom hielpen Duitsers bij de bouw van een klooster aan de Brebererstraat. Medio november 1873 kwamen er de eerste zusters aan. Met de kinderen van Koningsbosch gingen ook Duitse weesjes naar school. Duitse franciscanessen hadden zich over hen ontfemd. Als gevolg van de 'Kulturkampf' waren de zusters naar Nederland uitgeweken.

In 1877 werd het klooster in Koningsbosch moederhuis en noviciaat. Er kwam een huishoudschool bij; een 'Hohere Töchterchule', waar meisjes uit de goeie stand een middelbare schoolopleiding kregen en in de fijne keuken en het fraaie handwerk werden ingewijd alsmede een kweekschool voor onderwijzeressen.

Klooster en pensionaat verschaften velen in Koningsbosch werk. Ter ontspanning werd in 1886 een schutterij opgericht, die onder patronage van St.-Joseph werd geplaatst. De schutterij van Waldfeucht leende een van haar

buksen uit en een brouwer uit Posterholt zorgde voor 'patschen' en sherpen. Pastoor G. Hoester weigerde de schutterij met vaandel en geweer in de kerk toe te laten. Vertoornd sloot hij de ongehoorzame schutters in. Koddebeiers moesten hen ontzetten.

Een andere overlevering wil dat kinderen van schutters pas een jaar later hun eerste communie mochten doen vanwege de drinkgewoontes van hun vaders. Veel hadden bos- en landarbeiders niet te verteren. Armoe was troef. Na schooltijd en in vacaties moesten kinderen hout sprokkelen en dennenappels rapen. Vertier vond de jeugd in 'de boesj'. In de lente werden vogelnesten uitgehaald; in de zomer bosbessen geplukt. Ze waren een gewilde toespijs in pannenkoeken, die aanvankelijk met boekweit werden bereid. Het was het enige gewas dat op de schrale zandgronden gedijde.

Met de mest van geit en koe nam de vruchtbaarheid toe. Met koeien werd ook het land bewerkt. Later gebeurde dat met paarden. In 1892 kreeg Koningsbosch een eigen windmolen. Tot dan werd het graan in omliggende dorpen gemalen. De standaardmolen kwam oorspronkelijk van Waterloo. Volgens de overlevering zou Napoleon hem als uitkijktoren hebben gebruikt.

Verscheidene Duitsers weken uit naar Koningsbosch, nadat Duitsland in augustus 1914 Rusland en Frankrijk de oorlog had verklaard. Ze werden daardoor stateloos. In november 1918 zagen Statenlozen moegestreden landgenoten repatriëren. Bij Maaseik kwamen ze de Maas over. In Roosteren wierpen ze hun wapens af. Vervolgens trokken ze door Susteren via Isenbruch, Havert, Hoengen en Saefelen naar Heinsberg. „De honden van Koningsbosch vreten sedertdien uit Duitse helmen,” aldus Jac Schroeder (80), een landbouwer in ruste.

Na de Eerste Wereldoorlog ontstond er een levendige smokkel

in paarden. Een van die paardensmokkelaars was Andreas Tholen. Zijn boerderij lag pal aan de grens. Gewillig fungeerde hij als intermediair tussen paardenkooplui in Nederland en Duitsland.

„Aan het veer in Wessem, aan het station in Echt of in stallingen in Susteren en Roermond haalden wij de paarden af,” aldus zijn oudste zoon, Jof Tholen (79). „Slechts kort stonden de paarden bij ons op stal. Ze werden gehaald of gebracht. We kregen een tientje per paard.”

Horen, zien en zwijgen. Dat gold voor smokkelaars, maar ook voor stropers. Konijnen werden met klemmen of strikken gevangen; hazen met ricken gespiegd of in

door

JAN VAN LIESHOUT

het schijnsel van een lichtbak geschoten. Jagers deinsden er niet voor terug om drijvers in Duitsland te laten aanzetten. Met St.-Maartenskermis hadden velen in Koningsbosch een haas in de pot.

In mei werd Gottharduskermis gevierd, ofschoon St.-Gotthardus als patroonheilige van Koningsbosch plaats had moeten maken voor Onze Lieve Vrouw. Haar werd ook de nieuwe kerk toegewijd, die in 1926 aan de overkant van de Prinsenaan was klaar gekomen. Behalve de schutterij zette ook de harmonie die in 1921 was opgericht, de inwijding luister bij.

Met de opkomst van de mijnen werd in Koningsbosch nog meer hout gekapt. Houthandelaar Frits Mohren deed goede zaken. Hij had als eerste telefoon. Diens dochter Trina trad in bij de Zusters van het Kostbaar Bloed. Meer meisjes uit Koningsbosch volgden. In 1922 telde het klooster veertig novicen en zeventig zusters. Behalve stichtingen in eigen land,

begonnen de zusters in 1933 een missie op Midden-Java. In de crisistijd fungeerde het moederhuis als bleekneuzenkolonie.

In februari 1941 trokken de Zusters van Bethanie uit Venlo bij de Liefdezusters in. Uit wraak voor de brief, waarin de Nederlandse bisschoppen het lidmaatschap van de Nationaal-Socialistische Beweging of aanverwante organisaties verboden, hadden de nonnen het klooster in Venlo moeten ontruimen.

Op 2 augustus 1942 werden twee joodse pensionnaires, de gezusters Annemarie en Elfriede Goldschmidt uit München, gevangelijk weggevoerd. Met andere katholieke gedoopte joden werden zij op transport naar Auschwitz gesteld. Het betrof een represaillemaatregel voor het herderlijk schrijven, waarin de Nederlandse bisschoppen het onrecht tegenover de joden laakten.

Op Aswoensdag 1944 werden pastoor Harrie Knops en kapelaan Leo Verdonchot gearresteerd. Ze hadden hulp aan onderduikers verleend. Kapelaan Verdonchot zou het niet overleven. Hij kwam om in Bergen-Belsen.

In september 1944 stootten Amerikanen naar de Zelfkant door. Dorpelingen vonden onderdak in de kelders van het klooster in Koningsbosch. Beschietingen en bombardementen leidden tot de evacuatie van het dorp. Onder de slachtoffers van een bombardement, op 21 januari 1945, op Montfort bevonden zich ook evacués uit Koningsbosch. Bij een poging om door de linies te breken werd onder meer de familie Tholen-Jochems gearresteerd. Een Duitse Feldweibel had hen in de val laten lopen. De mannen werden op transport naar Buchenwald gesteld; de vrouwen naar Ravensbrück. Slechts 4 van de 22 keerden terug. Voor alle oorlogsslachtoffers werd een monument opgericht.

Ook kerk en molen behoorden tot de oorlogsslachtoffers van Koningsbosch. De molen werd afgebroken, de kerk herbouwd. Goedgeefheid van de parochianen was deels te herleiden tot de winstgevendheid van de smokkelarij. Met name voor koffiebonen werd in Duitsland grif grof geld betaald. Zelfs kinderen brachten balen koffie, verstopt onder veldvruchten, in boldervagens de grens over. Anderzijds werkten velen op de mijn. Sef Nelissen had per schicht drie bussen lopen. Aanvankelijk op de Maurits in Lutterade, later op de Hendrik in Brunssum. Naar verluide werkten op de Hendrik te veel buitenlandse gastarbeiders.

Met haar stellingname tegen het verfoede jaag- en drijfsysteem en haar eisen voor hogere lonen en betere pensioenen snoepte de zogenoemde Eenheidsbond ook in Koningsbosch leden van de heropgerichte Nederlandse Katholieke Mijnwerkersbond (NKMB) af. Ofschoon Peter Dijkstra bestuurslid van de NKMB was, werd zijn zoon Math lid van de Eenheidsbond. Evenals zijn oudste broer Hein was Math getrouwd met een dochter van Peer Jeuken, een mijnwerker van de Sleik in Echt.

„Mijn schoonvader had silicose; hij

● Math Dijkstra, de sheriff van het linnen dorp dat aan de Oude Molenweg in Koningsbosch verrees.

stikte in de kussens,” licht Math Dijkstra toe. „Met succes had de Eenheidsbond zich voor een uitkering ingezet. De NKMB wilde met de pluimen gaan strijken. Dat kon er bij mij niet in.”

Ofschoon Math Dijkstra zich op de Sleik vestigde, bleef hij lid van de schutterij in Koningsbosch. Terug in Koningsbosch hield hij postduiven en zangvogels, zoals veel mijnwerkers. Ook in groentetuinen staken kompels veel tijd en energie.

Menige moestuin werd bloementuin, toen de boerenwinkels opkwamen. Vanwege de concentratie aan de Prinsenaan wordt deze noord-zuidverbinding 'de Winkelstraat' genoemd. Na hun vervroegde pensionering als gevolg van de mijnsluizingen wisten vele oud-mijnwerkers geen raad met hun vrije tijd. De politiehondenvereniging, die in 1968 werd opgericht, voorzorg in een behoefte. De toeloop was zo groot dat groepen zich afsplitsten en Koningsbosch inmiddels drie politiehondenverenigingen heeft.

In 1970 scheidde het Fluit- en Trommelkorps zich af van de schutterij, die in 1986 het derde uniform kreeg aangemeten. Het betreft een Amerikaans genieuniform: blauwe broeken en blauwe jassen, een gele halsdoek en een gele ceintuur, een blauwe cap of officiershoed. „Wij wilden eens wat anders,” aldus Lei Dijkstra, die het uniform uitzocht. „Ook werd de keuze bepaald uit een wrevol voor de bureaucratie.”

„Typisch De Boesj,” schamperden critici. Anderzijds beamen

ook zij dat de blauwajassen kunnen schieten. In 1991 werd Math Dijkstra voor de tweede keer kampioen der beide Limburgen. Eerder was hij dat in 1981. Vanwege zijn trefzekerheid was hij de laatste man van het zetal, dat vorig jaar het OLS in Kelpen-Oler won. In het zetal stonden verder twee zonen en een schoonzoon opgesteld.

„De ontvangst was geweldig,” geniet de scherpshutter na. „De mensen stonden vijf rijen dik. Het was de mooiste dag uit mijn leven. Onze trouwdag was er niks bij.”

Al vijf jaar had Math Dijkstra een feestterrein op het oog, voor het geval Koningsbosch het OLS zou winnen. Het betreft een kavel aan de Oude Molenweg, die de Kerkstraat met de Prinsenaan verbindt. Neef Lei Dijkstra, inmiddels voorzitter van de schutterij, had een voorkeur voor de akkers achter het schutterslokaal aan de Kapelaan Verdonchotstraat. Het kostte oud-voorzitter Dijkstra moeite om fungerend voorzitter Dijkstra ervan te overtuigen dat de optocht van de deelnemende schutterijen bij diens 'Plan 1' in de knoop zou raken. Bij zijn 'Plan 2' zou dat ook het geval zijn, tenzij de schutterijen vanaf het feestterrein over het erf van Hub Wolters naar de Kerkstraat zouden kunnen trekken. De akkerbouwer was daarmee aanstonds accoord.

Van vijf boeren werden negen hectaren bouwland gepacht en met gras ingezaaid. Math Dijkstra wilde dat met de hand laten doen; waardoor je een vollere grasmat krijgt en goedkoper uit bent. Het gras werd echter met een kunstmeststrooiër ingezaaid, waardoor de schutterij duurder uit was.

● Schutters en zusters uit Koningsbosch hielden zondag een bidtocht langs kruisen en kapellen om goed weer af te smeken.

Foto's: JAN PAUL KUIT

Vet was de bok, toen op de receptie van de diamanten postduivenvereniging twee afvaardigingen van de schutterij verschenen; elk met een enveloppe. De volgende morgen werd Lei Dijkstra tijdens een spoedeisende algemene ledenvergadering als voorzitter afgeschoten. Tot nieuwe voorzitter werd Carlo Janssen gekozen, een schoonzoon van Math Dijkstra. De metselaar had de eerste steen geworpen. Diens zwager, Peter Dijkstra, volgde hem als secretaris op.

Lei Dijkstra bedankte voor het lidmaatschap; evenals zijn echtgenote en beide zoonjes, die bij de drumband waren. Verder zijn vriend Lei Mennen en echtgenote alsmede zijn vader en moeder, Hein en Leen Dijkstra-Jeukens.

Doordat het bestuur van de OLS-federatie de organisatie van het OLS in gevaar waande, spoedde een afvaardiging zich naar Koningsbosch. De burgemeester van Echt, mr. Bert Janssen, voorkwam dat de schutterij van Koningsbosch de organisatie werd ontnomen. Bemiddelingspogingen bleven steken in een gentlemen agreement. Partijen zouden de zaak laten rusten.

Energiek gingen werkgroepen aan de slag. De stuurgroep verzekerde zich van solide sponsors. De Rabobank zorgt voor tollenaars, Bavaria voor ervaren tappers en obers. „In totaal hebben meer dan duizend personen hun medewerking toegezegd,” aldus Ria Rademacher, het hoofd van de werkgroep personeel.

Eendrachtig namen de politiehondenverenigingen de bewaking van het feestterrein op zich.

Gewillig stelden de Liefdezusters van het Kostbaar Bloed het klooster ter beschikking voor de ontvangst van autoriteiten en eragasten. De gemeenschap is sterk verblijd. De gemiddelde leeftijd van de 26 zusters is 75. Ondanks deze hoge leeftijd brengen ze alleenstaande ouderen warme maaltijden. Met Pasen mogen kinderen van de buurtvereniging, waarbij ook de zusters zijn aangesloten, eieren rapen in de kloostertuin. Voorts trekt de sacramentsprocessie door het park en mogen onder eeuwenoude bomen bruidsreportages worden gemaakt.

Met ere prikken klooster en kerk op het OLS-affiche. 'De burgemeester van Koningsbosch', Jo Herffs, tevens voorzitter van de bond waarbij schutterij St.-Joseph is aangesloten, afficheerde het OLS in zijn voortuintje met afrikaantjes. Overige bloemperken ogen pittoresker dan ooit tevoren.

„De Boesj staat op scherp,” concludeert Math Dijkstra, de sheriff van het linnen dorp aan de Oude Molenweg. „Wat een jaar! Jammer dat het zo gauw voorbij is.”

KONINGSBOSCH
OLS'93

St.-Michael Doenrade doorbreekt isolement

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Tot de nieuwe gezichten op het OLS behoort ook St.-Michael uit Doenrade. De schutterij werd laatstelijk in 1982 heropgericht, louter om processie en dorpsfeesten luister bij te zetten. Op bondsfeesten en op het OLS liet de schutterij zich niet zien. Met name de jongeren willen dat isolement doorbreken.

Verjonging vond plaats in alle geleidingen. Ook in het bestuur, waaruit ouderen vaak niet zijn weg te branden. Hoezeer de jeugd zich in het verleden interesseert blijkt in een gesprek ten huize van secretaris Henk Tummers. Diens zoon Huub, net 21 en student in de electronica blijkt beter thuis in de archiefstukken dan zijn vader.

Tummers junior: „Die van Doenrade waren vroeger bij de schutterij van Oirsbeek. In 1848 scheide de honderd man sterke Compagnie van Doenrade zich van St.-Lambertus af.”

Naar de reden moet vooralsnog worden gegist. Had het iets te maken met politieke afscheidingsbewegingen? Enerzijds had Limburgse adel, onder wie graaf Marchant et d'Ansembourg in Amstenrade, zich (in de jaren dertig van de vorige eeuw) vergeefs beijverd om bij België te blijven, anderzijds voerde Limburgse adel actie voor een hechter band met de Duitse Bond.

Na de afscheiding plaatste de Compagnie van Doenrade zich onder patronage van St.-Michael, de patroon van Hillensberg, waar die van Doenrade kerktten.

De burgemeester van Oirsbeek, Michael Jozef Habets, belaste zich met de boedelscheiding. Elke compagnie kreeg een van de vaandels, die graaf Marchant et d'Ansembourg St.-Lambertus had geschonken. De koningsvogel bleef in Oirsbeek. Doenrade kreeg, in 1849, een nieuwe van L. de Limpens, een vermogend ingezetene van Doenrade.

Het overige zilver werd verdeeld naar de herkomst van koningen en keizers. De oudste bewaard gebleven plaat is van Peter Mengelers, 'Jonckman van Dounrah' en 'Co-

● Veel jeugd kenmerkt de schutterij van Doenrade.

Foto: CHRISTA HALBESMA

ning tot Orsbeek'. Zij dateren van 1750.

De kantonrechter verdelde op 1 augustus 1849, de laatste opkomsten beliepen 168 frank, de uitgaven 182,8 frank. Er was derhalve een tekort van 14,8 frank.

In 1869 haalde Doenrade zijn eerste keizer in. Het was J.M. Janssen met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de eerste die in 1854 reeds koning van 'Kerkraad' was geweest. Toen nam hij de zilvermid Janssen echter met een 's'.

In 1881 werd J. Bus de koning van Doenrade.

In de Eerste en Tweede Wereldoor-

log is niet op de vogel geschoten. Eerste naoorlogse koning was Paul Hoën. Zijn breuk vermeldt 1954 als jaartal van heroprichting.

Toch staat oud-mijnwerker Harry Spijkers bij dat de schutterij in 1952 werd heropgericht. Spijkers kwam van de Wintraak, waar vóór de oorlog een fluitenkorps existeerde. Met zevenen waren de geïmproviseerde Spijkers hiervan lid. In Doenrade werd Harry Spijkers lamboer.

In 1958 kreeg Doenrade in Jabeek de eerste prijs voor de mooiste binnenvakende vereniging; in het Duitse Millen de eerste prijs voor de mooiste commandant. „Het trommel- en fluitenkorps liep in het wit en de schutterij droeg dat jaar voor het eerst echte pakken,”

herinnert Harry Spijkers (69) zich.

In 1965 trok St.-Michael voor het laatste uit. De families Bus en Mengelers konden niet meer door een deur.

Toch bleef het schuttersbloed op kermisvrijdag stromen. Normaliter deed de schutterij op die dag alle cafés aan. Jan Quix, in 1964 de laatste koning van de schutterij, vierde zijn zilveren dienstjubileum als lasser bij een staalconstructiebedrijf in Sittard. „Moeten we hem toch niet een serenade brengen?”, was de vraag die zich op kermisvrijdag 1980 in café Benne opdroeg.

Spijkers: „Oud-leden werden benaderd; trommen en fluiten opgespoord. In garage 'De Oiver' werd

gerepeteerd. Twee marsen kenden we nog. Na de avondmis stelden we ons die zaterdagavond onder de poort bij de koster op. We waren met z'n tien. Allen droegen een zwarte broek, een wit hemd en een zwarte das. Jan Quix wist niet wat hij zag en hoorde.”

„We hervatten repetities. En na een van die repetities zei Jan Meertens, leraar aan de MTS in Heerlen en wethouder in Oirsbeek, bij een pot bier: Het zou toch mooi zijn, als we weer een schutterij hadden; al was het alleen maar om de processie en de feesten in het dorp op te luisteren.”

De constituerende vergadering koos Jan Meertens als voorzitter en aannemer Marcel Gorissen als secretaris. Beiden stapten op 17 juni 1982 naar de notaris van Merkelbeek. Voor diens plaatsvervanger, mr. J.W.M. Wanders, werd de akte van (her)oprichting verleden.

St.-Michael werd (contribuerend) lid van de Schuttersbond St.-Gerardus. Van de verplichting tot deelname aan de bondsfeesten werd de vereniging vrijgesteld.

Een enkele keer waagden de schutters zich in hun oude fantasieuniform - rode baretten met het embleem van de Limburgse Jagers, rode vesten, witte hemden, zwarte broeken, zwarte kousen en zwarte schoenen - in omliggende dorpen.

Voor die gastoptredens werd het oude vaandel, dat de zusters passionistinnen van Sittard met veel zorg hadden gerestaureerd, vervangen; werden fluiten bijgekocht en werd drie jaar geleden een nieuw buks aangeschaft. De oude was niet zuiver, oordeelde de jeugd. De kosten, achtduizend gulden, konden met eigen middelen worden gefinancierd.

Buksmeester is Jean Alofs. De HTS-student wordt binnenkort 25. Koning werd op kermisvrijdag Ronald Gorissen. Hij is net klaar met zijn lange vakopleiding aan het Walramcollege in Sittard. Hij koos zijn zus Monique tot koningin.

De jeugd wil uit het isolement.

Op het bondsfeest in Maastricht traden schutterij, trommel- en fluitenkorps voor het eerst uit: 39 (geuniformeerde) leden in totaal.

„We hadden gehoopt op een klein prijsje, maar we hadden teveel schoonheidsfoutjes gemaakt,” beken secretaris Henk Tummers (45) ruitelijk. „Anderzijds willen we geen cadeautjes. We moeten een prijs verdienen.”

Al weken wordt op het voetbalveld fanatiek geoefend. Op het OLS in Koningsbosch wil Doenrade niet voor schut lopen.

● Schutterij St.-Michael uit Brachterbeek met rechts op de voorgrond Griet Puts-Meuwissen. Foto: JAN PAUL KUIT.

Brachterbeek bevallen van welgeschapen schutterij

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Op het OLS in Kelpen-Oler lekte uit dat Brachterbeek 'in verwachting' was. Op het OLS in Koningsbosch kunnen belangstellenden er zich van vergewissen dat het 1.350 inwoners tellende kerkdorp van Maasbracht is bevallen van een welgeschapen schutterij: St.-Michael.

Trotse vader is Paul Hubens. De aannemer was jarenlang lid van schutterij St.-Severinus in Grathem, waar hij in 1954 werd geboren. Met vrouw en drie kinderen vestigde hij zich een jaar of vijf geleden in Brachterbeek, dat door de A-9 van Maasbracht is gescheiden. Een hechte gemeenschap, waarin Hubens snel gedijde. Hij was weldra een pilaar in de carnavalsvereniging van Brachterbeek en een zuil onder het jeugd- en buurtwerk.

„Wat jammer dat hier geen schutterij is,” verzuchtte hij in zijn stamkroeg, café Puts. Er waren al eens pogingen ondernomen om te komen tot een heroprichting van een van de twee schutterijen van Maasbracht, maar zij mislukten. Hubens had meer succes.

„Als die schutterij er komt, word ik beschermvrouwe,” beloofde Griet Puts-Meuwissen. De kasteleins stamt uit een echte schuttersfamilie in Montfort. Haar opa, 'Sjeng van de Buks', was buksmeester van de schutterij van Montfort; haar broer Sjeng een verwoud schutter. Ook Griet kreeg de kriebels, zodra het OLS naderde. Ze zit nu 31 jaar in Brachterbeek, is moeder van twee zonen en sinds kort van de schutterij.

In haar café vond op 10 juli 1992 de constituerende vergadering plaats. Broer Roumen, bedieningsvakman op een chemisch bedrijf in Herten, werd gekozen tot voorzitter; Paul Hubens tot secretaris. Beiden stapten op 18 september 1992 naar de notaris, J.W.M. Joosten in St.-Odiliënberg.

Van een heroprichting van een van de schutterijen van Maasbracht werd afgezien. Want naarmate Hubens verder afdaalde in de geschiedenis van St.-Andreas uit Maasbracht en St.-Hubertus van Brachterbeek, des te erger 'het begon te stinken'.

„Het was echt heel erg,” is al wat hij erover kwijt wil. De nieuwe schutterij plaatste zich onder patronage van St.-Michael. „Een echte strijder die beschermde,” licht Griet Puts toe. „Ook schutters behoren strijders en beschermers te zijn.”

Het enige voordeel van een heroprichting zou zijn geweest dat de herboren schutterij redelijkerwijs recht had kunnen verdoeren op

drapeau en koningszilver dat deels door de gemeente wordt bewaard en ten dele in het Limburgs Schuttersmuseum in Stramproy is tentoongesteld.

Nicolet Stienen in Stramproy maakte het vaandel met de beeltenis van St.-Michael. Voor 'een zacht prijsje' konden van schutterij St.-Barbara uit Leveroy de uniformen worden overgenomen. Rode petten, rode jassen en zwarte broeken. Zestig stuks in totaal.

Veel behoefte niet te worden vermaakt. De marktentsters Ans van Birk, Marlie Hubens en Thea Maessen maakten bijpassende jurken en jaszjes.

Voor een symbolisch bedrag kon een buks van schutterij St.-Petrus uit Kelpen-Oler worden overgenomen.

Kosten werden gedekt met de opbrengsten van kienavonden in zaal Puts. Als afroeper fungeerde Paul Hubens, die met zijn 'platte kal' de amusementswaarde aanzienlijk verhoogde. Begin december was hij Sinterklaas; eind december Kerstman.

Veel belangstelling trokken de exercitioefeningen op zondagmorgen onder leiding van de zoon van de voorzitter, Marco Roumen, een beroeps-officier. Bouwvakker Wim Brouns torste voor die gelegenheid de Brand-vlag welke de gevel van café Puts siert.

Geoeffend met de buks werd op de schietboom van St.-Martinus uit Linne. Bedoeling is om er zelf een op te richten. Met de gemeente is daarvoor reeds overleg gevoerd. Een kavel in Heutskensbeek heeft de voorkeur.

Op de bondsfeesten in Maasniel, Wessum en Heel schoten de dames de heren 'van de sok'.

Een koningsschieting heeft nog niet plaatsgevonden. In Koningsbosch treedt St.-Michael nog zonder koning aan.

„We willen hem fatsoenlijk aankleden; niet half,” rechtvaardigt Paul Hubens de adelerling. „Als we komen, komen we goed.”

Op de bondsfeesten is dat gebleken. Marktentsters en vaandel-dragers gingen reeds met de ereprijsen slepen. Buiten mededinging gooiden ook de rose hoed van beschermvrouwe Griet Puts hoge ogen.

KONINGSBOSCH OLS'93

Jonge Schutten van Echt scheiden zich af

DOOR JAN VAN LIESHOUT

De geschiedenis herhaalt zich. Tussen 1681 en 1716 scheidden de Jonge Schutten van Echt' zich af van het St.-Landricusgilde. Uit 1681 dateert immers het oudste koningszilver van de boerenschut, zoals het St.-Landricusgilde in de volksmond werd genoemd; uit 1716 het oudste schild van het St.-Petrus-en-Paulusgilde, waarin de jongeren zich hadden verenigd.

Vorig jaar splitsten acht jongeren zich af van het St.-Landricusgilde, dat in 1991 was heropgericht. Ook zij plaatsten hun schutterij onder patronage van St.-Petrus en Paulus. De Oude Schutten zijn niet rouwig om het vertrek van de Jonge Schutten. Volgens hen hadden de dissidenten 'te weinig gevoel voor traditie'. „Ze wilden niet mee naar de kerk. Ze wilden enkel schieten.”

Het wederwoord van de peetvaders van de nieuwe schutterij kan kort zijn. „De mentaliteit in het gild sprak ons niet aan. We konden ons evenmin verenigen met het gevoerde beleid. Men wilde teveel ineens. Wij willen schieten.”

Door hun vertrek verloor het St.-Landricusgilde vijf van zijn beste schutters. Zij hadden aanvankelijk niet de bedoeling om een nieuwe schutterij op te richten. Maar het afscheid van de buks viel hen zwaarder dan voorvoeld. Op schuttersfeesten begon het schuttersbloed onstuimiger te stromen. Allengs rijpte het idee om een eigen schutterij op te richten. Het St.-Landricusgilde maakte geen

bezwaar tegen haar toetreding in de Schuttersbond Eendracht-Born/Echt; de gemeente Eindhoven tegen het in bruikleen geven van het koningszilver van het ingeslimerde St.-Petrus-en-Paulusgilde.

In Den Haag wisten de Jonge Schutten van Echt beslag te leggen op een twintigtal afgevoerde gala-uniformen van de Koninklijke Militaire Academie. Ze kregen 100 tot 150 gulden per stuk. Ze kwamen 'rekening man'. Ze mochten er een kopie bij, die eens zou dwarskwam.

Van een wapenhandelaar in Stramproy kregen de Jonge Schutten een buks in bruikleen. Op de schietboom van schutterij St.-Martinus in Linne konden zij oefenen.

Op het eerste bondsfeest in Broeksittard sloegen ze een moederguur. Slechts twee van de achttien bôlkes werden afgeschoten.

In de hoop de 10.000 gulden op een sponsor te kunnen verhalen werd een splinternieuwe buks aangeschaft. Op het tweede bondsfeest, in Buchten, was het weer een raak. Voor het eerst werden de jongen bôlkes afgeschoten.

Tijdens de optocht van de schutterij in het niet. 'Stadsschutterij van Echt', vermeldde het naam bord. Een te pompeuze benaming voor de twaalf discipelen die achter liepen.

Trouwens: is Echt, dat op 1 januari 18.388 inwoners telde, wel een stad? „Jazeker, al gedragen middestanders er zich als in een dorp,” is het gedeceerde antwoord van Rudi Strauven. De 40-jarige kastelein is de eerste ko-

● De stadsschutterij van Echt.

Foto: PETER ROOZEN

ning van de Stadsschutterij van Echt. Hij koos Lietje Oudenaar, de schoonzuster van zijn vriendin, tot zijn koningin.

Strauven: „Lietje was eerder koningin in St.-Odiliënberg. Zij kent het milieu. Zij weet zich te gedragen. Zij vertelt waarop ik moet letten.” Op het bondsfeest in Buchten moest koningin Lietje verstek laten gaan.

Jan Sevenich, de 41-jarige directeur van een transportbedrijf in Venlo, droeg het vaandel. Het werd ontworpen door geschiedensleraar René Vroomen; het ontworpen uitgevoerd door Loek Herix,

exploitant van een reclamebureau.

De enige trom werd geroerd door Hans de Wijs, de 32-jarige cipier in 'De Geerhorst' te Sittard. De sabel, die Peter Schoenmakers tijdens het defilé voor de eregasten ontblootte, was door schutterij St.-Andreas uit Melick uitgeleend. De 31-jarige electricien was eerder commandant van het St.-Landricusgilde.

Schoenmakers: „Ik werd gevraagd, omdat ik de meeste militaire ervaring heb. Vanaf mijn zeventiende heb ik gevaren. Ik ben tien jaar bij de Onderzeedienst van de Koninklijke Marine geweest, net

als Naad Schoenmakers, de hoptman van het St.-Landricusgilde.” Aan boord van Harer Majesteits 'Zeehond' leerde Peter Schoenmakers zijn zenuwen beheersen. „Soms bleven we zeven weken onder water.”

Om die reden is de koele kikker ook de laatste man van het zestal, dat op het OLS in Koningsbosch de Stadsschutterij van Echt vertegenwoordigt. „Zou ik het beslissende schot moeten lossen, dan zou ik eerst de voorzitter vragen of ik het laatste bôlke wel zou mogen afschieten,” grapt Schoenmakers.

nen, dann bewerben Sie sich bitte unter:

HK 0006, Limburgs Dagblad

Wenn das Team nicht mehr mit Begeisterung alle mitläuft
Für einen Mitarbeiter in der Buchhaltung hat sich in der letzten Zeit der Arbeitsalltag merklich verändert. Die tägliche Arbeit ist nicht mehr so abwechslungsreich wie früher. Die Aufgaben sind monoton und die Kollegen zeigen keine Initiative mehr. Die Mitarbeiterin ist frustriert und möchte den Job wechseln.

Füllalleiterin

Wird man unter dem Motto "Jeder nach seinen Fähigkeiten" eingesetzt, so kann es zu einer Füllalleiterin kommen. Sie ist eine Mitarbeiterin, die in der Regel 30 Jahre oder älter ist und die in der Regel in der Buchhaltung tätig ist. Sie ist eine Mitarbeiterin, die in der Regel in der Buchhaltung tätig ist. Sie ist eine Mitarbeiterin, die in der Regel in der Buchhaltung tätig ist.

HK 0006 Limburg Deoblad

Onrust heerst achter de Nederlandse tapkast. Het Bedrijfsschap Horeca waarschuwt voor een groeiende greep van het criminele circuit op de aangesloten bedrijven. De methode om via het kroeg-eigendom met misdaad verdiend geld wit te wassen, wordt door de branche aan de kaak gesteld. Ver van het bed? Amsterdamse toestanden? Helemaal niet. De Alkmaarse justitie toonde onlangs aan hoe de plaatselijke drugskoning J.L. (37) met onder meer een nagebouwde ANWB-auto-ambulance een kleine tienduizend kilo hasj uit

Spanje liet halen. Via een uitgekookte constructie stelde hij de opbrengst veilig via een netwerk van bedrijfjes in Nederland en Luxemburg. Van de winsten werden cafés in Alkmaar en Bergen gekocht, liet hij een jacht van anderhalf miljoen gulden bouwen en reed hij een Range Rover van twee ton. De man gaf zich uit voor werknemer van een 'keurige' horeca-exploitant, verdiende op papier f 2200 per maand en ging doodleuk in beroep tegen de belastingaanslag over dat inkomen. Het 'andere flappen tappen' in de praktijk.

De uitgekookte organisatie van een hasjkoning

DOOR JAN VRIEND

De aanpak is bijna perfect. L. woont met zijn gezin in een luxe bovenwoning in de Alkmaarse binnenstad. Officieel staat hij te boek als 'medewerker' van een horeca-exploitatiemaatschappij in Sasenheim. Een man die tegen een inkomen van ruim twee mille per maand het een en ander moet organiseren. Dat organiseren lukt hem uitstekend en hij houdt het niet bij de horeca alleen. Bij een diepgaand onderzoek onder leiding van de Alkmaarse officieren van justitie F. Gelissen en E. Bueno komt aan het licht dat de 'medewerker' onder de oppervlakte een drugs-handelaar/zakenman is die de boel in het groot aanpakt.

De Alkmaarder laat aan het eind van de jaren tachtig grote partijen hasj ons land binnenbrengen, blijkt uit recherche-onderzoeken. Hij koopt het spul van Marokkanen en beschikt over de nodige afzetkanalen om van de prijzige handel af te komen. De aanbidders leveren de hasj in Spanje, het land dat voor L. bij de deals steeds als afhaaladres fungeert.

L. zorgt er nadrukkelijk voor zelf buiten beeld te blijven en stelt vaste transportcoördinatoren aan. Voor elke georganiseerde expeditie – waarbij per rit ten minste enkele honderden kilo's verdovende middelen ons land worden binnen-gesmokkeld – krijgen deze regelaars een beloning van een halve ton. De taak van de coördinator is beperkt: van hem wordt alleen ver-

wacht dat hij de door L. ingehuurd chauffeur met de leveranciers in contact brengt. Voor de regelaars betekent hun klus daarom meestal alleen een vliegreisje van een paar dagen en wat praatwerk. Als er toevallig contact met de Spaanse contactpersonen dient te worden afgerekend, draait L.'s rechterhand H. op voor dat karwei. Deze stapel daarom verscheidene keren met twee of drie ton aan contactanten op het vliegtuig.

Het gebruik van een gewone vrachtwagen brengt risico's met zich mee en daarom brengt de organisatie van de Alkmaarder een unieke vinding op de weg: een bedrijf in Vlaardingen voorziet een Mercedes vrachtwagen van een auto-ambulance-opbouw. Voor dit voertuig worden buiten de ANWB om stickers van deze organisatie geregeld. Daarmee krijgt de wagen het uiterlijk van een origineel reparatievoertuig, een betrouwbaar ogende auto waarmee hulpverleners vastgelopen blik van gestrande vakantiegangers ophalen. Om-

dat de broer van L. een garagebedrijf heeft, komt de opdracht voor het bouwen van een auto-ambulance aannemelijk over.

In bijna alles lijkt de aangepaste vrachtwagen op een officieel door de ANWB gebruikte auto, maar er is een opmerkelijk verschil: de bodem, waarin het reservewiel en de oprijplaten een plaats horen te hebben, is veranderd. In de wagen die voor L. rijdt, is op deze plaats een verborgen ruimte gecreëerd. Ideaal voor het verstopen van vijfduizend kilo hasj. Uiteraard weet de ANWB niets van deze dubieuze dubbelganger op het asfalt.

Hartverlamming

Vrijwel alle hasj komt probleemloos op de plaats van bestemming, maar het zit de 'onderneming' niet altijd mee. In zijn organisatie breekt regelrechte paniek uit als chauffeur H. van de auto-ambulance in augustus 1991 onderweg in de Spaanse bergen aan een hart-

verlamming overlijdt. In allerijl worden dan kunstgrepen verzonden om de dure lading alsnog naar Nederland te krijgen.

Bovendien kent de auto-ambulance een hinderlijke beperking: er kan 'maar' vijfduizend kilo hasj per keer mee. Via contacten in Friesland weet L. een vrachtwagen met een verborgen laadruimte op te duiken waarmee transporten van meer dan duizend kilo per keer kunnen worden uitgevoerd. Het ploegje dat deze lijn onderhoudt, richt zich vooral op Noord-Spanje. Het eerste team heeft met name Zuid-Spanje als laadplaats.

Gelissen: „Via deze twee stromen is naar het zich laat aanzien een kleine tienduizend kilo hasj Nederland binnengebracht. De Alkmaarder L. was de opdrachtgever, terwijl hij anderen het riskante werk liet doen.”

De werkmethode lijkt ideaal, maar toch loopt het uiteindelijk fout. Gewoon, in de buurt van huis. Het wisselen van grote bedragen constant geld bij een vestiging van een grenswisselkantoor, loslippigheid van L. en zijn vrouw en een meer dan opvallend uitgavenpatroon, vallen op. Het gezin vertoont zich in dure auto's en hun vakantiereisjes naar de Antillen volgen elkaar in hoog tempo op. Met een gebronsde huid doet het echtpaar L. in het Alkmaarse uitgaansleven verslag van de tripsjes.

De speculaties over 'waar ze dat van doen' wijzen steeds nadrukkelijker in de criminele richting. Dat 'werknemer' L. een Franse rederij de opdracht geeft een schip van anderhalf miljoen gulden te bouwen en de aanbestedingen hiervoor in plastic zakken ongesorteerd geld bij de scheepsbouwer komt voldoen, schreeuwt om het frosen van de wenkbrauwen bij de autoriteiten. „Dat dat niet kan met een inkomen van 2200 gulden per maand, was overduidelijk,” benadrukt Gelissen.

In september 1990 wordt daarom op last van de justitie een gerechtelijk vooronderzoek gestart naar de praktijken van L. Rechercheurs houden de gangen van L. en zijn mensen lange tijd nauwlettend in de gaten, torenhoge stapels met rapporten rollen uit politiecomputers en er komt een zogenoemd 'kaalplukteam' van onderzoekers aan te pas om de financiële constructie van de organisatie van L. bloot te leggen. Uiteindelijk wordt hij in Luxemburg gearresteerd. Hij heeft daar op dat moment 3,8 miljoen gulden op een bankrekening staan. Tegenover de rechter in het groothertogdom geeft hij toe dat hij dat geld in Nederland heeft verdiend met drugshandel. Zijn advocaat is getuige van zijn bekentenissen.

● Café De Lindeboom in Alkmaar: ideaal voor het witwassen van zwart geld.

Foto: GPD

Witwassen

Bij banken en instellingen in Luxemburg en Nederland halen de rechercheurs een omvangrijke papierwinkel over de handel en wandel van L. boven water. De winst die op de hasjverkoop werd gemaakt, blijkt hij vanaf 1989 te hebben belegd in vier in Luxemburg gevestigde holdings. Deze zijn vast te klant bij een bank in het groot-hertogdom. Het voordeel van bankieren in Luxemburg is dat inlichtingen die daar aan de justitie worden verstrekt, niet aan de belastingdienst mogen worden doorgegeven.

Volgens de recherche is de Egomondse boekhouder van L. – die

een legale bestemming te geven.

Ofschoon de hasjhandelaar zelf steeds buiten beeld bleef, is hij in de ogen van de justitie de spin in het web. De bewijzen? Brieven die bij huiszoekingen zijn aangetroffen, bankoverschrijvingen en observaties door de recherche. Gelissen: „De miljoenen die op zijn bankrekeningen stonden, konden niet worden verklaard uit zijn officiële bezigheden en er stond zwart op wit dat hij was bevoegd om geld van deze rekeningen te halen.”

Bedelstaf

Gelissen overtuigde de rechtbank ervan dat L. ten minste vijf jaar het kopstuk was van de drugsbende.

De kroeg als witwasserij

inmiddels is overleden – het brein achter de administratieve tak van 'de zaak'. Ook die financiële organisatie is zo opgebouwd dat stromannen het werk doen: Luxemburger B. hielp met de oprichting van de holdings en fungeert in zijn thuisland als directeur. Vaste contactpersonen treden steeds op als zaakwaarnemers.

De Luxemburgse holdings verstreken volgens de bedachte opzet leningen aan Nederlandse werkmatschappijen die het geld onder meer in cafés investeren. Zo krijgt de Alkmaarder de kroegen Tijdloos en Lindeboom in zijn woonplaats in handen en wordt hij eigenaar van de Bergense drinkgelegenheden Alderliefste. Gelissen: „Op die manier was L. in staat om de winsten die hij boekte in de drugshandel, wit te wassen.” Zeg maar: met misdaad verdiend geld

„Hij heeft een prominente en leidinggevende rol vervuld in een internationaal opererend hasjbedrijf. Daardoor vergaarde hij een vermogen,” luidde de beschuldiging in de rechtszaal.

De rechtbank (en bij het hoger beroep ook het Amsterdams gerechtshof) achtte bewezen dat L. schuldig is. Vorige week werd duidelijk dat hem een celstraf van vier jaar wacht. Een zeker zo gevoelige klap is dat hij een handelswinst van 8,4 miljoen gulden aan de Staat moet betalen. Als 'aanbetaling' op deze vereffening worden zijn terreinen, zijn luxe Franse schip en de vorderingen van de Luxemburgse bedrijven op de werkmatschappijen en de cafés in Alkmaar en Bergen verbeurd verklaard. Het schip ligt in Frankrijk figuurlijk aan de ketting en de prijzige terreinauto staat veilig bij een opslagterrein van Domeinen.

Een zware straf? Gelissen: „Ik heb echt niet de illusie dat L. door deze actie aan de bedelstaf is geraakt. In het onderzoek zijn we steeds uitgegaan van de minimaal aan te tonen omzetten en winsten.” Dat de Alkmaarder betrokken was en is bij nog meer cafés in de regio, sluit de officier niet uit. „Maar die betrokkenheid is voornamelijk niet hard te maken.”

Italiaans

Na jaren recherchewerk een opgeloste zaak, dus. Een drugskoning achter de tralies. Maar hoe terecht is het dat de justitie zich zo druk maakt over een hasjhandelaar in een tijd waarin het ondeugende sigaretje steeds meer geaccepteerd lijkt? Gelissen ziet het breder. „Het lijkt alsof niemand het slachtoffer werd van de praktijken van L., maar dat is verre van waar. Dit soort criminele organisaties ontworpen de samenleving als ze zich meester maken van het economisch leven. En dat gebeurde met de cafés. Als je dat niet tegenhoudt, krijg je Italiaanse toestanden.”

„Die beheersing van takken van het economisch leven is niet het enige gevaar. Om witwasconstructies op te zetten en andere illegale activiteiten te bedrijven is vaak de hulp van deskundigen nodig. Van mensen uit eerzame beroepsgroepen. Dan dreigt corruptie. Voorts worden die illegale vermogens niet in alle gevallen aangewend voor het kopen van onroerend goed. Wie delen van de horeca beheerst is ook in staat een gokcircuit te beheersen. Bovendien worden dergelijke vermogens ook aangewend om er andere illegale activiteiten mee te financieren. Denk maar aan het opzetten van harddrugslijnen, overvallen en vrouwenhandel. Dan kun je als samenleving zo'n zaak als L. niet aftoed als een eenvoudige hasjkweszie.”

Horecavoorzitter Entius: 'Steeds meer drugsgeld in bedrijfstak'

Het witwassen van winst uit de drugshandel in de horeca-branchen neemt volgens het Bedrijfsschap Horeca nog steeds toe. J. Entius, voorzitter van de commissie criminaliteit van het bedrijfsschap: „De invloed van de drugscriminaliteit is groot. En de greep van deze lieden op onze branche groeit.”

Entius verklaart de vlucht van de crimineel naar de kroeg door het gemak waarmee iemand zich als ondernemer in deze branche kan vestigen. „De eisen aan vakbekwaamheid, diploma's

en vergunningen worden steeds minder streng. Als 't aan minister Andriessen ligt, kan straks ongeveerdereen een café openen. Dat gaat ten koste van het toezicht en trekt malafide figuren.”

Het is Entius en zijn vakgenoten een doorn in het oog dat de bonafide horeca-ondernemer door deze ontwikkelingen in een kwaad daglicht komt te staan. „Het gaat ten koste van het imago van de betrouwbare gastheer. En juist dat imago betekent alles voor een eet- of drink-

gelegenheid.” Om het tij te keren, gaat Entius opnieuw in gesprek met politici en beleidsmakers in Den Haag.

Hét Alkmaarse café Lindeboom is een van de best lopende zaken in de stad. Uithater K. Bus zegt nooit geweten te hebben dat het pand dat hij huurt, van een hasjhandelaar is of was. „Het schijnt zo te zijn, maar ik heb de huur altijd met een ander geregeld. Of die in opdracht van L. werkte? Dat weet ik niet. Maar ik kende L. wel. Natuurlijk. Wie kent hem niet?” Bus stelt dat een witwasconstructie hem onbekend voorkomt en benadrukt niets met de hasjwereld te maken te hebben. „En ik wil er niets van weten ook.” De kroegbaas verklaart sinds kort de huur met een nieuwe contactpersoon te verrekenen.

● Café Tijdloos: Miljoenen niet verklaard.

• Vooral oudere toeristen worden in Spanje slachtoffer van berovingstrucs.

Foto: GPD

DOOR RUUD DE WIT

„Afgelopen maandag hadden we er weer vijf aan de balie. Allemaal slachtoffers van de 'mayonaise- of ketchup-truc'. De Nederlandse consul in Madrid, Henk Bouwknicht, weet zich geen raad met het grote aantal toeristen dat zich bijna dagelijks bij hem meldt omdat zij hun paspoort, geld en creditcards zijn kwijtgeraakt.

„Sinds begin dit jaar hebben wij 190 laissez-passez's afgegeven in Madrid alleen al 66. Maar het feitelijke aantal slachtoffers ligt veel hoger. Van onze medewerkers langs de kust hoor ik dat veel berovende toeristen zich niet eens meer melden bij de consulaten. Die reizen terug naar Nederland, als zij bij de politie aangifte hebben gedaan en vragen een nieuw paspoort in Nederland aan.”

Ook de ANWB maakt zich ernstig zorgen over de nieuwe misdaadgolf in Spanje, die zich met name richt op oudere, buitenlandse toeristen. Anneke van Gastel, directrice van de ANWB in Spanje: „Tot nu toe kunnen we niet spreken van een explosieve groei ten opzichte van andere jaren. Maar het echte toeristenseizoen moet nog beginnen. Vandaar, dat we opnieuw willen waarschuwen om toch vooral voorzichtig te zijn met reisdocumenten, geld en creditcards.”

De criminelen hebben het zeker

Toeristen zelfs in de kerk van paspoort beroofd

niet alleen gericht op Nederlandse toeristen. De Amerikaanse consul-generaal in Madrid heeft onlangs een aantal van zijn collega's bijeen geroepen om zich over de criminele situatie in de Spaanse hoofdstad te beraden. En zijn Franse collega heeft van zijn verontrusting blijk gegeven bij de politiecommissaris in de hoofdstad.

Bouwknicht: „Mijn Amerikaanse collega is ten einde raad. Die heeft er dagelijks een stuk op tien. Zelfs een paar CIA-agenten en sheriffs, die in Madrid met vakantie waren, zijn het slachtoffer geworden van de sluwe methoden van deze criminelen. Er wordt nu overwogen in diplomatieke kringen bij de politie aan de bel te trekken, net zoals

dat in de aanloop van de Olympische Spelen in Barcelona is gebeurd.”

Snelweg-berovingen

Susanne Beijnsberger, die tevens consulaire medewerkster in Valencia is: „Die bendes zijn blijkbaar afgezaakt naar Valencia. Ik heb dit jaar al een stuk of acht van dit soort snelweg-berovingen gehad. Buitenlandse vakantiegangers worden er door een automobilist op geattendeerd dat er iets met hun auto mis is. Dat er verf op hun auto zit, of dat er rook onder vandaan komt. Als de toerist dan stopt, parkeren de criminelen hun eigen auto voor die van hun slachtoffer. Als de toerist vervolgens op

zoek gaat naar het probleem, maken handlangers van de situatie gebruik om een tas van de bank weg te grissen. Tegen de tijd dat het slachtoffer dat in de gaten heeft, is de vriendelijke en goed geklede bandiet al weer weggereken.”

Bouwknicht: „De mayonaise- of ketchup-truc is daar een variant op. Iemand smeert ongezien wat ketchup, mosterd of mayonaise op de rug van een wandelende toerist. Een correct geklede man wijst de toerist op de vlek op zijn kleding en begint die spontaan schoon te maken. Andere mensen bemoeien zich ermee en het eindigt er altijd mee, dat er in de verwarring iemand plotseling met een tas vandoor gaat. We hebben zelfs een

toerist gehad, die op deze manier zijn paspoort in een kerk is kwijtgeraakt.”

In Madrid geldt nog een andere variant, waarbij bij een stoplicht een autoband kapot wordt gestoken, een 'pinchazo' in het Spaans. Leden van deze blijkbaar goed georganiseerde bendes bieden hun slachtoffer aan om te assisteren bij het verwisselen van de band. Menig toerist is op die manier een tas kwijtgeraakt, zoals de secretaresse van de Nederlandse ambassadeur in Madrid.

Auto-verhuurbedrijven op de Madridse luchthaven Barajas waarschuwen hun klanten voor dit soort praktijken, omdat het vermoeden bestaat dat de bendes hun

slachtoffers al vanaf de luchthaven in de gaten houden. Ook Theo Siegenburg, consul in Barcelona, heeft de afgelopen weken de nodige slachtoffers van berovingen te verwerken gekregen. Het ernstigste geval was een Nederlandse vrouw, die zich verzette toen zij in het centrum van de stad werd beroofd. Ze werd tegen een muur aangekwaakt, beschadigde haar ruggewervel en brak haar pols.

Oudere mensen

Consulaire medewerkster Beijnsberger: „De slachtoffers zijn over het algemeen oudere mensen, die vaak net aan hun vakantie begonnen zijn. Ze komen dan geschrokken bij je, maar je kunt maar weinig voor ze doen. Een aantal heb ik horen zeggen, dat ze nooit meer naar Spanje zullen gaan.”

Van de kant van het ministerie voor toerisme in Madrid worden de berovingen betreurd. Vanaf 15 juli worden er in alle toeristencentra extra politie-agenten gestationeerd om dit soort misdaden tegen te gaan, aldus een woordvoester. Maar ook zij meent, net zoals de Spaanse politie, dat de situatie in Spanje niet ernstiger is dan in andere Europese landen. „Wij horen ook de verhalen over Amsterdam, Berlijn, Rome en Parijs. Maar vervelend blijft dit soort berovingen, want juist met de huidige economische crisis zit Spanje te springen om weer eens een goed toeristenseizoen te hebben.”

ander-

Zijds

Mijnheer X

DOOR RON BROWN

Woont er bij u in het dorp of in de buurt ook een Mijnheer X? Hij valt doorgaans niet zo op, maar dat wordt anders indien men hem enige vermeende bevoegdheid toekent. Zet hem neer bij een afzetting of toegang met een plaatje, bordje, etiket, badge of armband waarop organisatie of iets dergelijks staat, en hij verandert op slag.

Enige tijd geleden stutte ik tijdens een fietstocht op mijnheer X. Hij stond naast een ijzeren hek dat de doorgaande weg versperde. In het achterliggende dorp zou over een aantal uren een festiviteit beginnen, die het noodzakelijk maakte het centrum af te sluiten.

„U moet terug, u mag hier niet door,” sprak mijnheer X streng. Ik keek langs hem heen en zag een lege straat. Geen mensen, geen stoet, niets.

„Hoezo?” vroeg ik. „U mag hier niet langs,” sprak mijnheer X met stemverheffing, boos dat aan zijn gezag getornd werd. „Hier komt een stoet.”

„Hoe laat?” vroeg ik. Even dacht mijnheer X dat ik geïnteresseerd was in het bekijken van dit evenement, tegen betaling uiteraard. „Over drie uur,” meldde hij dan ook behulpzaam. „Dan heb ik toch nog wel even tijd om door te fietsen?” vroeg ik, in de wetenschap dat een omweg mij een half uur vertraging zou opleveren, zeker gezien mijn tanende lichamelijke conditie.

Het gelaat van mijnheer X betrok. „Ik zeg toch net dat u hier niet langs mag,” sprak hij, opnieuw op bozige toon. „U moet terug.” „De stoet start pas over drie uur,” sprak ik geduldig. „Er is nog niemand op de weg. Ik rij op een fiets, niet op een zware vrachtwagen. Ik kan altijd nog afstappen als er onverhoopt aanleiding voor zou zijn. Ik wil er alleen maar even door, gewoon op weg naar huis. Over de openbare weg. Geheel in overeenstemming met de Rechten van de Mens, de Grondwet, het Wetboek van Strafrecht, het Nieuw Burgerlijk Wetboek, de algemene verkeersbepalingen, de gemeentebepalingen en neem maar op. Dat is toch heel redelijk, mijnheer?”

Voor mijnheer X was het gesprek echter ten einde. Hij keurde mij geen blik meer waardig. Ik was een querulant die slim probeerde te zijn met woorden. „U kunt hier niet langs,” sprak hij nog over zijn schouder terwijl hij mij de rug toekeerde en toezicht ging houden op de lege (openbare) weg.

Ik stapte op mijn fiets, schoof langs het hek en reed het dorp in. Mijnheer X schoot naar voren. „He, wat moet dat?” riep hij kwaad. „He, daar achter is politie, hoor!” Ik draaide mij om. „Goed, dat er politie is,” zei ik, want dat vind ik ook. „En u heeft geen opsporingsbevoegdheid.” „U wordt aangehouden!” braste mijnheer X.

Die gedachte sprak mij wel aan. Verderop stonden inderdaad twee politieagenten met elkaar te praten. Ik fietste erlangs, bereid om tot stoppen gedwongen en in de boeien geslagen te worden. Een van de agenten keek op en knikte vriendelijk. „Goede morgen.”

Ik keek nog even om. Mijnheer X stond bij het hek naar mij te kijken, de handen wijtes om de ijzeren staven geklemd, een grimmige trek om de lippen die iets onverstaanbaars prevelde. Zijn gezag aan diggelen, en nu was ik ook nog aan een arrestatie ontkomen.

Ik kom hem nog wel eens tegen in het dorp. Hij bekijkt me niet meer. Volgend jaar fiets ik er weer eens langs.

HET ONVERMOGEN TOT HET GOEDE

DOOR RENÉ DIEKSTRA

De voorafgaande middag had een van de andere patientes ontdekt dat de vrouw 'in een vorig leven' prostituee was geweest. Die informatie was vervolgens als een lopend vuurtje rondgegaan. Uitdrukkingen als 'die hoer' waren al gauw niet van de lucht en bij het avondeten hadden twee vaste tafelgenoten van 'die hoer' zelfs elders een eetplek gezocht. Op haar vraag om opheldering was een fikse woordenwisseling ontstaan. Daarin was onder meer de uitdrukking 'zo'n slet als jij hoort hier niet' gevallen. Niemand van de andere patienten had het voor haar opgenomen.

Toen de pastor van de kliniek en ik 's morgens het verhaal uit haar mond hoorden, besloten we eerst links en rechts om opheldering te vragen. Toen dat in grote lijnen bevestiging van haar verhaal opleverde, besloten we de hele groep vrouwen tijdens de koffie bijeen te roepen en ze te confronteren met hun gedrag. Het werd een dramatische bijeenkomst. Ik herinner me nog glashelder de woorden waarmee de pastor, die het voortouw nam, begon: „Jullie hebben met zijn allen iemand anders, een medepatient, een medemens, uitgedreven, aan de kant gesmeten, uitgekots! Niemand van jullie heeft het voor haar opgenomen, niemand van jullie heeft gezegd dat de onrechtvaardig is om iemand als persoon op te hangen aan iets dat zij in het verleden gedaan heeft. Bovendien weten jullie er geen bliksem van waarom ze dat heeft gedaan, hoe ze daartoe gekomen is. Jullie hebben als een stel wolven een medemens emotioneel afgemaakt en ik wil nu van jullie horen hoe je dat voor je geweten kunt verantwoorden.”

„Als niemand van jullie iets zegt, ga ik het jullie stuk voor stuk persoonlijk vragen. Iedereen die dan nog haar mond houdt, die zegt me genoeg. Die zegt dat ze op een onaanvaardbare, kwaadaardige manier met een ander mens is omgesprongen. Laat ik het nog anders zeggen: als zij vannacht een einde aan haar leven had gemaakt – en dat heeft ze goddank niet gedaan – dan had ik hier nu in zekere zin voor een groep moordenares en medeplichtigen gestaan!” Het effect van zijn woorden was verpletterend. De meeste vrouwen bleven strak naar de grond kijken. Sommigen begonnen onderdrukt te huielen. Minuten verstrekten voordat iemand iets zei. Het was de oudste van de groep die op een gegeven moment van haar stoel opstond en als eerste het woord nam. „Ik heb ook niks gezegd. Ik heb het ook niet voor haar opgenomen. En ik kan niet precies zeggen waarom niet. Maar als ik er nu over nadenk, dan vind ik dat heel erg, ook van mezelf. Waarom doen we elkaar dit soort dingen aan?”

Toen, terwijl ze haar rug rechte, keerde ze zich tot haar medepatientes en zei met een onderton van boosheid in haar stem: „Waarom praten wij altijd over anderen? Waarom heeft zij het altijd gedaan? Waarom is hij altijd begonnen?”

Deze hele gebeurtenis kwam weer in mijn herinnering naar boven toen ik onlangs zat te lezen in het dagboek van een meisje, dat helaas wel zelf een einde aan haar leven heeft gemaakt. In het dagboek beschrijft ze een scène, waarin ze door een leraar ten overstaan van de hele klas belachelijk werd gemaakt wegens een opmerking die ze had gemaakt. Na afloop van de les deed een aantal van haar klasgenoten op het schoolplein

nog eens dunnetjes over wat de leraar had voorgedaan: haar uilachen, pesten, uitjowen. Zij had de pesterijen met tranen in haar ogen en hopeloos ondergaan. Elke keer als ik me een beeld van die scène vorm – haar daar onbeschermd zie staan met de 'bully's' om haar heen – wel er een gevoel van woede in me op en dan heb ik zin om die hele klas aan de haren bij elkaar te slepen en ze – net als de pastor inder tijd – keihard te confronteren met zichzelf, met hun kwaadaardigheid.

Maar heeft dat zin als het kwaad zo diep in mensen verankerd zit dat ze al op heel jonge leeftijd de meest wrede dingen ten opzichte van elkaar uithalen? Als ze elkaar opzettelijk proberen onderuit te halen of af te maken met hun oordelen en meningen? En als ze ook dan nog, de gevolgen van hun gedrag overziend, min of meer onverschillig hun rug naar het slachtoffer keren en gewoon wegllopen? Is er überhaupt hoop dat het kwaad uitgeroeid kan worden zolang er mensen zijn?

In zijn prachtige boek Celebrating The Other (Het Verheerlijken van de Ander), dat eerder dit jaar verscheen, schrijft Edward Sampson dat een van de tragische aspecten van dit leven is dat de mens zich tegen de mens moet beschermen. Tragisch, omdat een mens om zich te ontwikkelen en om überhaupt te leven aan de ene kant op andere mensen moet vertrouwen, en er aan de andere kant altijd rekening mee moet houden dat hij morgen kan worden verraden door dezelfde mensen waarop hij vandaag vertrouwt.

Die tragedie komt heel pijnlijk tot uitdrukking in het verhaal van het verraad van Pe-

trus, zoals dat in het Nieuwe Testament wordt beschreven. Op het moment dat degenen van wie hij houdt, Jezus, door de priesters, de gevestigde orde, de overheid, wordt belasterd, beschuldigd, veroordeeld en aan de schandpaal wordt genageld, op dat moment wil hij hem opeens niet meer kennen. Tot driemaal toe ontkent hij als hem wordt gevraagd of hij een vriend van Jezus is. Als hij moet kiezen tussen zijn angst voor de reacties van anderen en zijn vriend, verloochent hij zijn vriend.

Maar het meest schokkende is misschien nog wel – zoals Eugen Drewermann in zijn studie van dit verhaal schrijft – dat Petrus aanvankelijk bleef volhouden dat hij niet zo was, net als de meeste mensen overigens.

Hij bleef hardnekkig beweren dat hij Jezus niet zou verraden, en vermoedelijk geloofde hij op dat moment ook zelf in wat hij zei. Met andere woorden: ondanks zijn voornemen tot trouw, tot goedheid, verviel hij toch in ontrouw toen het er op aankam. Zolang de angst voor wat de buren, de familie, de bazen, de kranten, de andere mensen zeggen doorslaggevend blijft, zo lang hebben we de neiging om onszelf en anderen te verloochenen, zegt Drewermann.

We kunnen het ook eenvoudiger zeggen: naarmate we angstiger zijn voor wat andere mensen zouden kunnen denken, zijn we eerder geneigd medemensen op te offeren. Drewermann: „Pas als de vrees voor de mensen zich oplost, en de fobie voor de kritiek van de samenleving ons een stuk minder in haar greep houdt, raken we aan het punt (...) van een menselijkheid zonder vooroordeel, van een menselijkheid waaraan geen grenzen worden gesteld.”

In Nederland zijn er zo'n 2500 sexclubs. De accommodatie varieert van een chique sexboerderij op het platteland tot een gewone peepshow aan een grachtengordel in de grote stad. Maar ook huiskamers waar vrouwen zich prostitueren, worden tot de sexhuizen gerekend.

H. Klein Beekman, voorzitter van de Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven (VER), meent dat slechts tien procent van deze sexbedrijven in orde is. De rest deugt niet. De VER wil nog dit jaar de 'erotiqueur' invoeren, een soort Michelin-ster voor sexbedrijven. Onze verslaggeefster bracht een dag door in een sexclub die vrijwel zeker door de ballotage zal heenkomen.

• Voor een kamer in een nette sexclub betaalt de klant al gauw 250 gulden per uur.

Foto's: GPD

In sexclub met allure gaan 'de meisjes' verzorgd gekleed

DOOR CARINE NEEFJES

„Geef mij er maar drie vandaag,” zegt Dana (30) terwijl ze in de spiegel kijkt en haar lippen stift. Suus, keukenhulp, opent de kluis en geeft Dana drie condooms. „We geven die dingen altijd in de keuken. Het staat zo raar om vanachter de bar condooms aan de meisjes uit te delen.”

Het is zeven uur 's avonds, tijd voor het avondmaal. In de keuken van de sexclub bakt Suus satetjes, kippepootjes en toeties voor 'de meisjes'. Als toetje pakt Dana, een Poolse, twee kiwi's uit haar zwart leren handtas.

Mariska (34) heeft nog geen klant gehad. Zelf neemt ze nooit initiatief. Daar wordt ze onzeker van, en dan gaat het altijd mis. Vandaag heeft ze een klant laten schieten. „Een hardhandig type. Hij zat aan de bar al stevig in m'n billen te knijpen en zei: 'Ik wil je nat plussen'. Met zo'n man ga ik niet naar boven. Dan verzin ik een smoesje. Zeg dat er binnen een half uur een speciale klant voor mij komt. Je moet immers altijd beleefd blijven.”

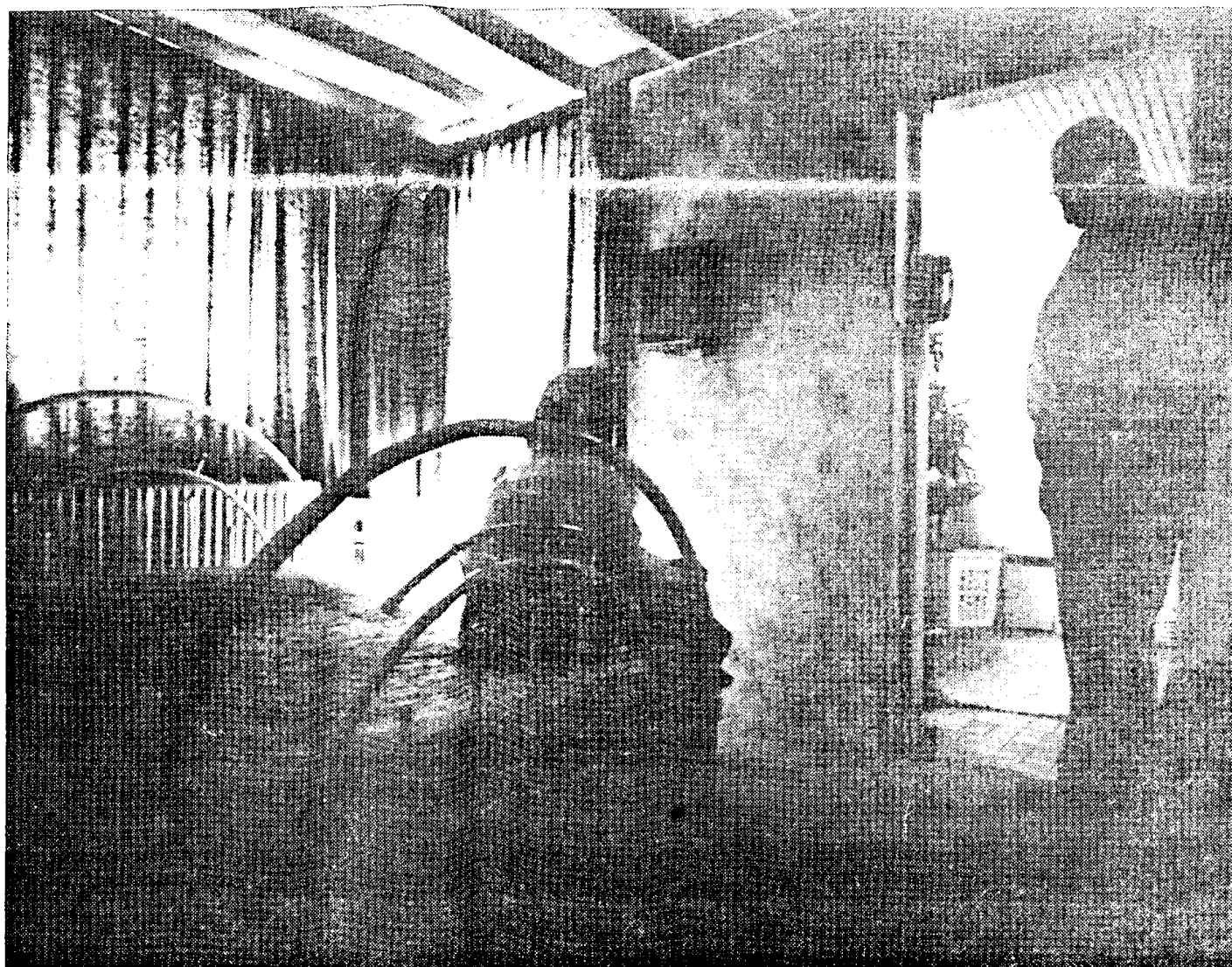
Jooske (37) heeft één klant gehad. Willem (63), die hier al jaren komt. Dana en Mariska moeten hem niet. „Hij is zo langzaam. Drinkt eerst twee biertjes en dan nog een jager-meister. Na een uur kan je pas aan het werk.” Maar Jooske interesseert dat niet. Als ze eenmaal zeker weet dat een klant naar boven wil, blijft ze zitten. „En ach, Willem is best een schatje.” Bij andere klanten is Jooske minder geduldig. „Soms zeg ik tijdens het eerste drankje: 'Ik ben vreselijk opgewonden, zullen we naar boven gaan?' Je moet goed aanvoelen tegen wie je zo iets kan zeggen.”

Honderden

Een wit, chique landhuis, even buiten de stad. Een van de vele honderden sexclubs die in iedere provincie te vinden zijn. Een klein trapje daalt naar de voordeur waarop staat: 'gepaste kleding gewenst'. Buiten prikkelt de voorjaarszon, binnen verlichten zachtroze neonlampen de donkere ruimte. Om drie uur 's middags is in de sexclub het nachtleven al begonnen.

Dana, Mariska en Jooske hangen naast elkaar aan de bar. Hun kleding varieert van een hooggesloten fluwelen jurkje tot een rood, katoenen rokje met strak, zwart t-shirt. In een sexclub met een beetje allure moeten 'de meisjes', zoals horeca hier worden genoemd, er verzorgd uitzien. Teveel bloot is niet geraffineerd.

De meisjes moeten enig niveau hebben. Een beetje Duits en Engels spreken en 'weten dat Brussel de hoofdstad van België is', vertelt

• 'Na een uur kun je pas aan het werk.'

de eigenaar. Maar tijdens een sollicitatiegesprek naar hun opleiding vragen, gaat te ver. Zelfs werkervaring wordt niet besproken. „Als ik vraag: 'Kun je het goed?' knikken ze altijd 'ja'.”

Ieder meisje krijgt een week proeftijd. Dan kan de eigenaar zien of ze in zijn club passen. „Laatst kwamen er twee vriendinnen. Die heb ik eruit gezet. Ze speelden de andere meisjes tegen elkaar uit. Vertelden tegen klanten dat sommigen achter het raam hadden gezeten en vieze kerels als pooiers hadden. Dan krijg je twee kampen in de club en dat is slecht voor de sfeer.”

Als drie vaste klanten zeggen dat 'een meisje niks is', wordt ze ontslagen. De eigenaar: „De reden van ontslag vertel ik haar niet. Dat begrijpt ze toch niet. Zegt toch altijd dat het aan die vent ligt. Maar als meisjes als hondjes stil op hun rug liggen en zich niet bewegen, zijn ze niet geschikt voor dit vak.”

Ligbad

In deze sexclub hebben zo'n vijftien vrouwen de beschikking over vijf kamers. Er werken Nederlandse, Poolse, Thaise en Surinaamse vrouwen. Vrouwen met kinderen werken vanaf zeven uur 's avonds, de anderen beginnen om drie uur 's middags. Een paar buitenlandse meisjes zijn intern. Voor een uur 'relaxen' betaalt de klant 250 gulden. Als hij een kamer met twee-

persoons ligbad wil, is hij 350 gulden kwijt. Zestig procent van dit bedrag is voor 'het meisje', veertig procent voor de exploitant.

Ziektekosten en verzekeringen betalen de dames zelf. „De vrouwen komen en gaan, daar kan ik geen verzekering voor afsluiten,” vertelt de baas. Het zijn bovendien zelf-

'Ik ben vreselijk opgewonden, zullen we naar boven gaan?'

standige medewerkers en geen 'werknemers'. In geen enkele sexclub wordt een arbeidscontract opgesteld. „Ik eis wel dat de prostituees minimaal drie dagen per week aanwezig zijn en ze mogen niet voor sluitingstijd – officieel een uur 's nachts – naar huis.”

De exploitant zegt keurig belasting te betalen over zijn inkomsten. De meisjes moeten hun verdiensten zelf opgeven. In de praktijk zal daar weinig van terecht komen. Maar de belastinginspecties in ons land blijken hiertegen nauwelijks op te treden.

Fietsenhok

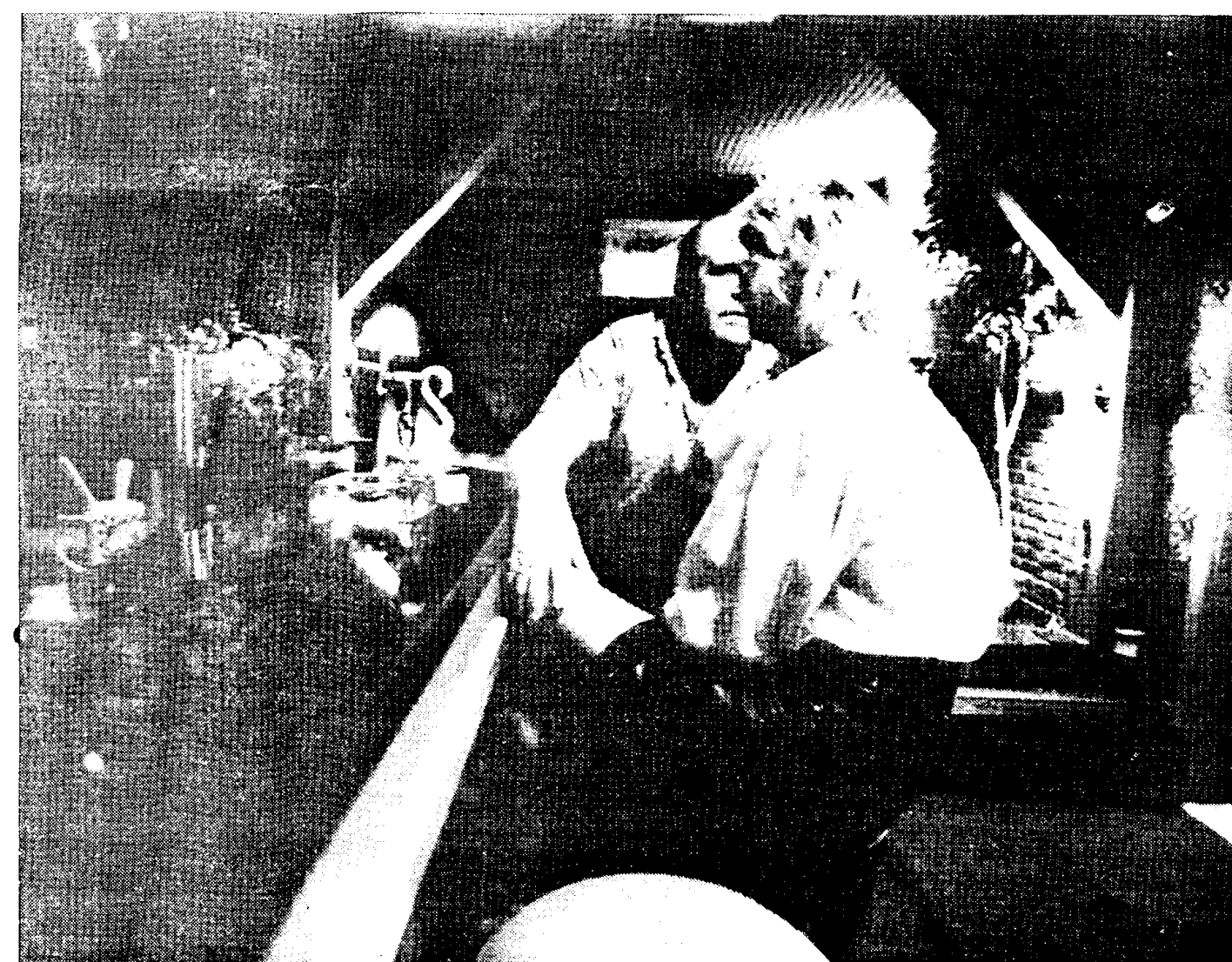
Om negen uur 's avonds zijn alle sleutels achter de bar verdwenen.

De vijf kamers zijn bezet. Een van de medewerkers is niet een klant in het fietsenhok verdwenen. De man kon niet langer wachten. Een andere bezoeker stelde Julia (23) voor om een wipje in z'n auto te doen. De baas gaf geen toestemming. „Ze is net twee dagen hier en ik wil naar behoeven voor vervelende ervaringen.”

De vijf kamers zijn bezet. Een van de medewerkers is niet een klant in het fietsenhok verdwenen. De man kon niet langer wachten. Een andere bezoeker stelde Julia (23) voor om een wipje in z'n auto te doen. De baas gaf geen toestemming. „Ze is net twee dagen hier en ik wil naar behoeven voor vervelende ervaringen.”

Op een televisiescherm wordt een pornofilm gedraaid. Niemand kijkt. Klanten hangen met meisjes aan de bar, kletsen over koetjes en kalfjes en wachten tot er een kamer vrijkomt. Dana, Mariska en Jooske zitten op de gebloemde bankjes in de zithoek. Ze hebben net een afzakkertje met hun klanten gedronken en de heren netjes naar de uitgang gebracht. Met vers gestifte lippen wachten ze af. In de betere clubs is het namelijk niet gebruikelijk dat meisjes animeren. De gasten behoren het initiatief te nemen.

Alle drie hebben ze in diverse sexclubs gewerkt. Zelf hebben ze geen bijzonder slechte ervaringen gehad. Maar ze weten dat er zeker

• In sjieke clubs animeren de meisjes niet, maar nemen de mannen het initiatief.

exploitanten zijn die hun collega's misbruiken. „Vooral buitenlandse vrouwen zijn makkelijke slachtoffers. Sommige sexbazen maken spaarpotjes voor prostituees en houden na iedere klant twintig gulden in. Als de meisjes vragen om hun spaargeld, kunnen ze er naar buiten,” vertelt Mariska. Ook ontstaat er regelmatig ruzie

over het werk op de kamer. Jooske: „Het komt voor dat een meisje na drie kwartier weer beneden is. Wordt ze weer naar boven gestuurd om het uur vol te maken. Maar wat moet je nog in die vijftien minuten als je het samen heel fijn hebt gehad?”

Voor geen goud willen de drie vrouwen achter de ramen zitten. In de club wordt hun anonimiteit gewaarborgd. Jooske: „Achter een raam zou ik gek worden van het gebluf van al die mannen. Bovendien, dan ben je zo'n echte hoer.”

Pooier

Een keer heeft de eigenaar het gevoel gehad dat hij een slachtoffer van vrouwenhandel in zijn club

had. Een mooi, Russisch meisje, 17 jaar oud. Op haar visum stond dat ze voor een sportuitwisseling in Nederland was. De exploitant: „Maar het meisje was geen hoertje. Het was een kind. Ze keek hier haar ogen uit. Ik zei: 'Volgens mij heb je het nog nooit gedaan'. Ze antwoordde: 'Maar ik wil zo graag'. Ik heb haar met een taxi terug naar Antwerpen gestuurd. Daar kwam ze vandaan.”

Zo'n twintig jaar geleden werkten er veel vrouwen in zijn club die een pooier hadden. „Als ze niet genoeg hadden verdiend, werden ze soms buiten in elkaar geslagen. En ze bleven volhouden dat die vent zo aardig was. Er zijn kennelijk vrouwen die zo'n type man nodig hebben. Het waren wel de beste hoeren,” mijmert de eigenaar.

Volgens de exploitant werken de meeste Nederlandse vrouwen tegenwoordig zonder pooier. Toch is dit beroep vaak niet hun eerste keus. „Diep in hun hart zijn ze er niet gelukkig mee. Velen zijn erg eenzaam. Drinken te veel. Sommigen hebben een fles sterke drank in hun handtas. Anderen vergoeken hun geld. Een Indisch meisje, dat hier intern was, stond iedere dag om 10.00 uur 's ochtends achter de fruitautomaat.”

Geldnood

Rond middernacht verschijnt Dana met een ander kapsel aan de bar. Haar korte, witte haren heeft

Misstanden in sexclubs

Volgens de Rode Draad, de belangenvereniging van prostituees en de Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven (VER), is er in de meeste sexclubs sprake van een serene machtsverhouding tussen exploitant en prostituee. Overal wordt gewerkt volgens een vaste verdeelsleutel. Meestal krijgt de exploitant vijftig procent van het verdiende bedrag. Het overige gaat naar de prostituee. Er zijn enkele clubs waar mannen zestig procent krijgen. Ook zijn er vrouwen die meer dan de helft van de verdiensten moeten afstaan. De prijs voor een meisje varieert van 100 tot 400 gulden per uur.

Dit systeem werkt een ongelijke arbeidsverhouding in de hand. meent de Rode Draad. De exploitant kan een vrouw onder druk zetten om met een klant naar bed te gaan. Hetzelfde geldt ook met wil. De Rode Draad vindt dat voor vrouwen in sexclubs dezelfde regels moeten gelden als voor manprostituees. Een hoer achter het raam betaalt kamernatuur en dan maakt het voor de eigenaar niet uit hoeveel klanten hij op een dag heeft. Maar exploitanten van sexclubs voelen niets voor dit systeem. Ze zijn bang dat ze dan te weinig verdienen.

De Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven werkt met als de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), dat diverse sexclubs contacten hebben met criminele organisaties. Naar schatting verblijven er in Nederland zo'n 1000 tot 2000 vrouwen die onder valse voorwendselen zijn binnengebracht en worden gedwongen als hoer te werken. Dat is ongeveer vijf procent van de in totaal 20.000 prostituees in clubs, op straat of achter het raam.

H. Klein Beekman, voorzitter van de VER, meent dat vrouwenhandel in Nederland de laatste jaren is toegenomen. Er is een groeiend tekort aan Nederlandse prostituees die in sexclubs willen werken. Steeds meer vrouwen moeten praktisch aan mis. Dan hoeven ze geen inkomsten af te staan.

Volgens de CRI worden slachtoffers van vrouwenhandel op een vreselijke manier geïntimideerd en dwars de meesten geen aangifte te doen. Woordvoerder E. Moekens: „De meisjes worden in elkaar geslagen als ze proberen te ontsnappen. Er heerst ontzettend veel angst, dat is onvoorstelbaar.”

De Stichting Tegen Vrouwenhandel vindt dat de politie te weinig doet om vrouwenhandelaren op te sporen. De Veen, een gemeentelijke dienst in de grote steden zijn voornamelijk bezig om illegale vrouwen in sexclubs te zoeken en het land uit te jagen. Woordvoerder M. Wijers: „De politie moet naar prietjes verleggen en actief op zoek gaan naar vrouwen die worden gedwongen om als hoer te werken. Nu wachten de meeste politiekorpsen passief af, totdat er een aangifte van een vrouw binnenkomt.”

Om de privacy van de vrouwen en de bezoekers te waarborgen, zijn de namen van de clubs niet genoemd.

• Meer dan twee ton kost deze Daimler

• Met de topless Jaguar steek je de concurrentie de ogen uit.

Voor wie bij de letter r niet aan recessie denkt, maar meteen aan de r van 'reverse' in zijn auto, zet de afdeling 'sales' van Jaguar Nederland graag zijn stropdas recht.

Blijkbaar met succes.

Want anders laat je de meesterkok van 'De Swaen' in Oisterwijk geen twee middagen krom staan voor een aangeklede perslunch. Zet je geen twee Daimlers en drie Jaguars (samen meer dan een miljoen) opgepoetst maar niet volgetankt klaar voor wat ritjes door het land van de 'contente mens'.

Recessie of niet: met Jaguar gaat het plankgas. De verkoop in de VS is in de eerste vier maanden van dit jaar gestegen met 27% ofwel 3752 Jaguars en/of Daimlers.

De uitverkoren dertien dealers in Nederland hebben er vorig jaar samen 339 verkocht, zodat een op de drie topklasse-auto's nu een Middenamerikaanse panter op de neus torst.

Omdat de klant 'value for money' krijgt. Vooral daaraan dankt Jaguar zijn opmars, zo orakelt directeur Geert Tax. Maar zijn vlot verkoopverhaal zal u roesten (zes jaar garantie). Hoe rijdt/ glijdt deze bolide, Brits als een bolhoed? Verslag van een poenige proefrit.

DOOR HANS TOONEN

In de eerste rit met de Daimler Double Six, £217.000 inclusief twee exclusieve bartafeltjes, borrelt het op.

Maar eenmaal in de Jaguar V12, £204.000 exclusief deze walnoten plankjes, komt het echt los.

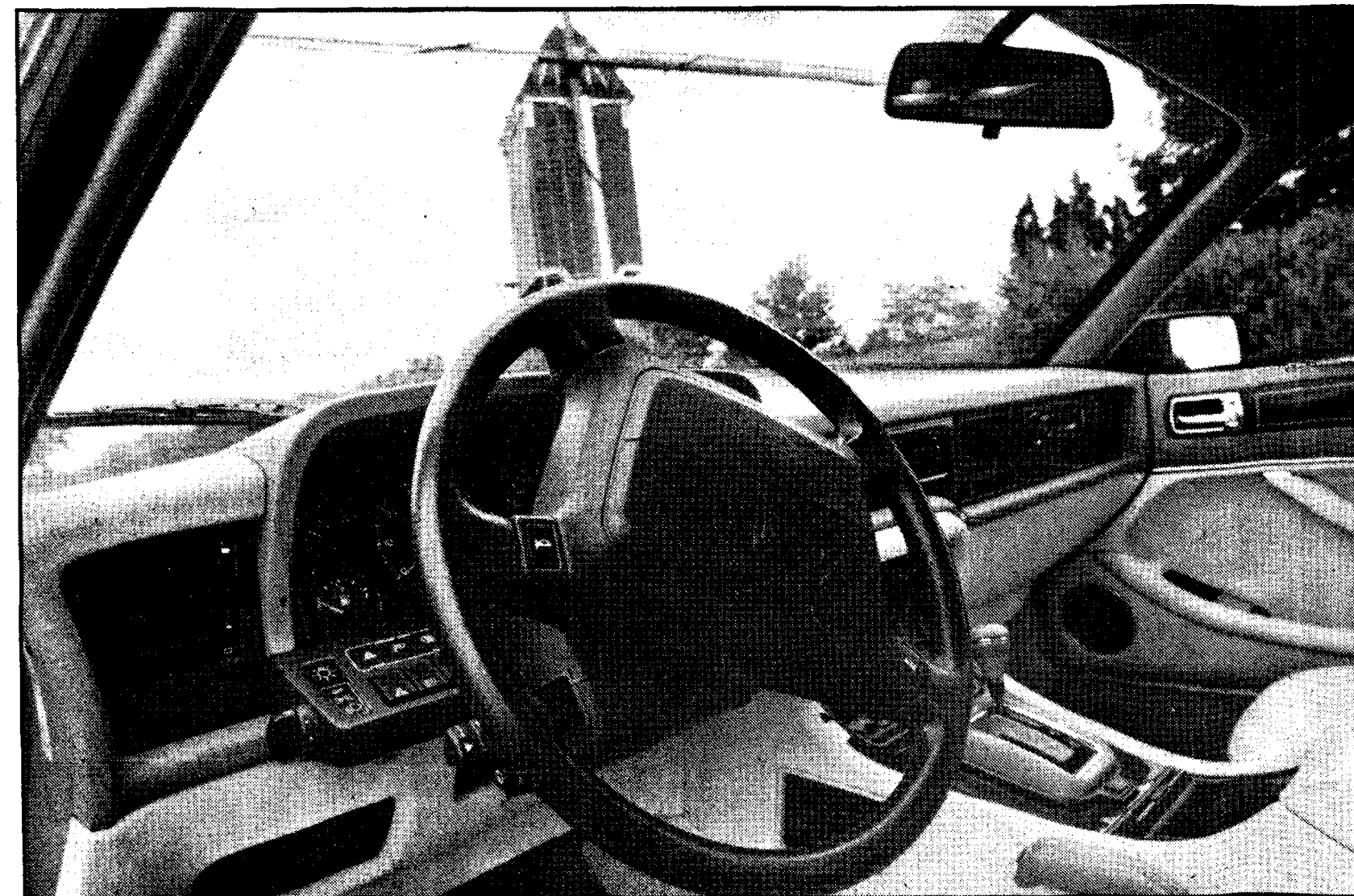
Even voel je je Van Vollenhoven. Maar dan zonder escorte. Opzij, opzij. Niet door mijn vreselijke haast. Maar omdat ik een Jaguar heb. En jij maar een Vectraatje. Opzij voor twee ton.

Blijkbaar besmettelijk, dat nooit verwachte, schaamteloze 'king of the road'-gevoel'. Want als fotografe Christa even voor de kick het in leer gegoten stuur overneemt, duldt ook zij niemand voor zich.

Ergens na de afslag richting Moergestel moet de rechtersvoet van het gas en stevig op de broodplank van een rempedaal. Een tractor met hooi bepaalt de snelheid. Nederig maar ongekend comfortabel volgen we zijn spoor.

Profiel

Of Geert Tax, algemeen-directeur van Jaguar Nederland, dit gevoel van heer en meester te willen zijn, herkent?

• Blick op de cockpit van de Daimler Double Six

Foto's: CHRISTA HALBESMA

Inderdaad. Alleen past het niet bij Jaguar. „Als je zowel in je werk als op de weg niet meer alles hoeft te bewijzen, pas dan ben je rijp voor een Jaguar.“

Het profiel van een Jaguar-eigenaar, anno 1993, oogt als volgt: gemiddelde leeftijd 45 jaar (was lange tijd 52), gemiddeld jaarsalaris drie ton plus, zelfstandig ondernemer of lid van raad van bestuur maar geen divisie-directeur; hoger opgeleid dan wie een even dure Mercedes, BMW, Ferrari of Toyota – kortom, de concurrentie – rijdt.

In (rij)stijl en smaak passeert de doorsnee-Jaguar-rijder de concurrentie ook. Bij het optrekken even de straatklinkers loswrikken, is 'not done'. Een Rolex, zelfs al is ie echt, accentueert een poenig uiterlijk en past dus niet bij een Jaguar, oppert Geert

Tax. „De uitstraling van ons merk zorgt voor een natuurlijke selectie.“

Grenzeeloos

Een op de vijf eigenaars werkt weliswaar in Nederland, maar woont als 'economisch vluchteling' net over de grens met België in hoogomheinde villa's met dubbele garages in Brasschaet en Lanaken.

Geen enkel probleem. Want je hoeft maar te kijken of de dealer komt keurig in het pak aan huis. Wie een Jaguar koopt, koopt meteen grenzeeloze service. Al raak je je sleutel kwijt in Florence, nog dezelfde dag kun je je vakantie weer opstarten, verzekert Jaguar.

Hoezo recessie als je met automatisch verwarmde, elektrisch kantelende buitenspiegels bent uitgerust?

Eerlijk gezegd kent Jaguar geen problemen meer, gniffelt Geert Tax. Dank zij de overname door Ford (Detroit) in 1990 is de kwaliteit opgevoerd. En kunnen ze in Coventry elk jaar pronken met nieuwe modellen.

De prijzenoorlog waarin Mercedes, BMW en Toyota elkaar met gulle kortingen de weg naar meer omzet afsnijden, is Jaguar bespaard gebleven. Omdat de VS en Engeland eerder dan Europa nat zijn geworden van economische depressies, drogen de rijken er ook eerder op.

Ook in Nederland zou Jaguars orderportefeuille best dikker kunnen zijn dan de zeker zeventig orders voor de twaalfcilindrische Saloon-modellen. „Maar veel entrepreneurs durven hun luxe auto nu niet in te ruilen, terwijl hun naaste medewerkers terwille van noodzakelijke bezuinigingen in een kleinere auto moeten gaan rijden.“

Bovendien speelt de fiscale bijtelling ook mee voor wie een Jaguar van de zaak rijdt. Met het 'instap-model', de XJ6 van £144.000, moet je toch zeker dertig mille bij je inkomen van drie ton optellen. Blijkbaar kan bruinje, hoe weelderig wonend ook, dit niet trekken. En wordt er gekozen voor een Jaguar op eigen naam. Als je dan met je accountant een passende km-vergoeding regelt, hoeft je tenminste geen auto te rijden waarmee je eerst iemand moet passeren om te laten zien dat je nog altijd in de S-klasse zit.

Nagapen

Wie een Jaguar of Daimler rijdt, wordt nagegaapt. Die ochtend in Brabant is dat even wennen. Waar je ook afslaat of door rijdt, word je van voorbumper tot achterlicht bekeken.

Zeker in de XJS V12 Convertible fluit zelfs Onze Lieve Heer je na. En als ie stilstaat, krijg je er hopelijk hypotheek op. Want hoe anders moet je 240 mille bijeen krijgen.

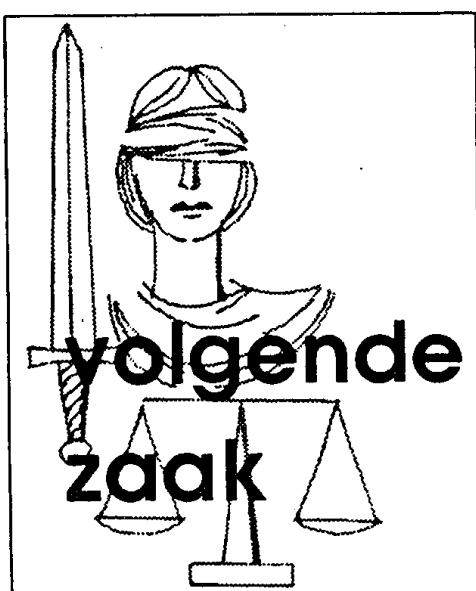
Voor die prijs kies ik persoonlijk voor de Daimler Double Six. Je haren raken niet in de war. En die lange neus geeft een gevoel van veiligheid. Want voor je het weet, zit je over de 180 km/h. Je trip-computer moppert wel dat je zo natuurlijk nooit 1 op 6 km haalt. Maar die zuinigheid ben je natuurlijk allang voorbij.

Hoezo recessie als je met elektrisch verwarmde buitenspiegels bent uitgerust, die automatisch kantelen als je de automaat in de 'Reverse' laat glijden.

Hoezo geen vut als je de S indrukt, waardoor je lekker lang kunt doortrekken.

Hoezo inleveren als je de eerste versnelling kunt blokkeren zodat je in de sneeuw rustig in de twee kunt wegrijden.

Hoezo standaard geen airbag voor je vrouw? Die heeft in de zonneklep toch een verlichte make-up-spiegel.

'Ik woon nu samen met een vriendin die op de kleintjes let.'

Lei, net even twintig, brengt het als een toverformule.

Zweet parelt op het voorhoofd van de stevige doorvoede en schijnbaar mateloos verweerde jongeling.

Hij zoekt naar een uitweg sinds hij zwaar in de puree zit.

Lei is gepakt in het kielzog van een groepje brutale en inmiddels tot aanzienlijke straffen veroordeelde straatrovers.

Lei stond erbij en keek er naar.

Hij was wel even voorbestemd om als vluchthauffeur bij een beroving op te treden.

De benedeleden vonden echter dat hij een te be-

kend gezicht had en dus moest hij thuisblijven.

Voor zijn hand- en spandienstenving hij toch nog 7500 gulden van de opbrengst van de beroving van een geldloper in hartje Stein.

Het geld heeft hij in een handomdraai opge maakt.

Lei heeft geen benul van de waarde van geld.

Zijn ouders zorgden altijd dat het hem nergens aan ontbrak.

Zijn vriendin houdt nu dus het huishoudboekje bij.

Lei zag de criminele vriendenclub nooit als een gevaar. Hij kan met iedereen goed opschieten en is altijd in voor een grapje.

Met open ogen stapte hij de wereld van de misdaad binnen en gemakzuchtig als hij is, liet hij zich voor elk karretje spannen, constateert de

reclasseringsambtenaar in zijn rapportje. Lei is geen echte crimineel en hoort dus in principe niet in de bajes thuis, is ook de conclusie van het Openbaar Ministerie.

Bijna verwonderd constateert de jongeman dat hij er met 120 uur onbetaalde arbeid (in ruil voor drie maanden gevangenisstraf) voor de gemeenschap heel soepeltjes afkomt.

Tenminste als de rechters de eis van de officier van justitie volgen.

Bij deze betrekkelijke licht straf zit echter een element dat in de criminele wereld steeds vaker pijn doet.

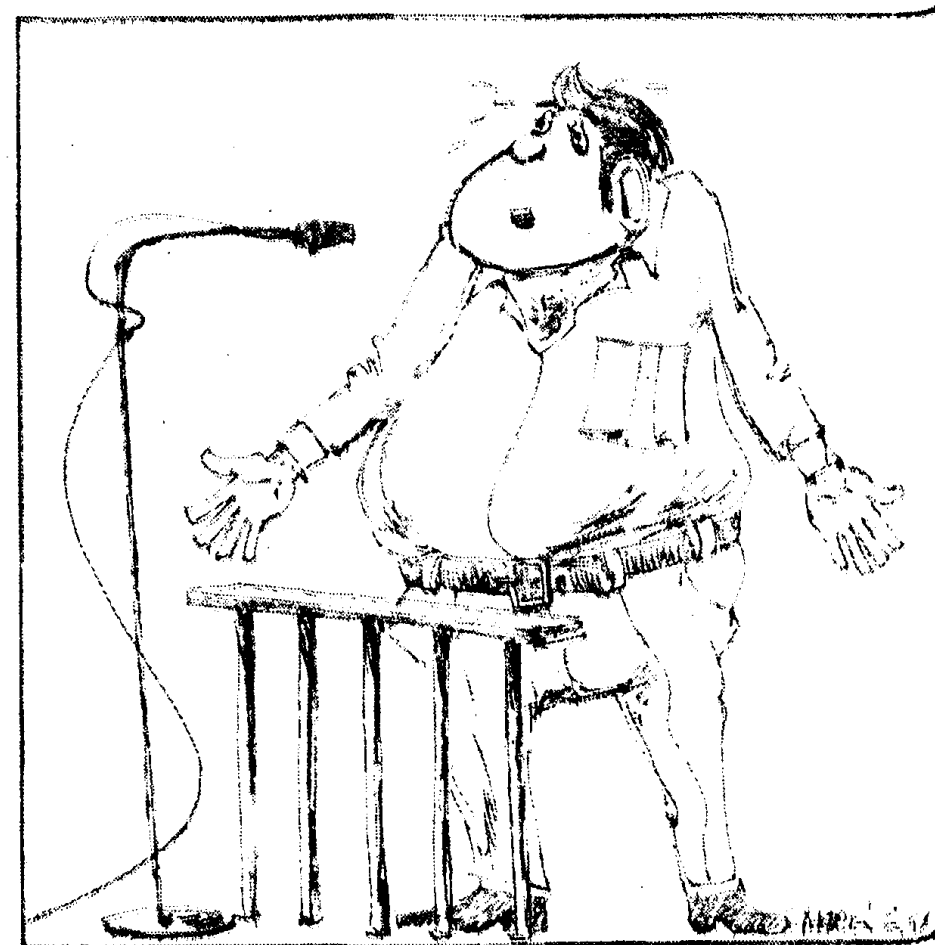
Het Openbaar Ministerie wil ook in de zaak van Lei hem het genoten voordeel van zijn criminele activiteiten ontnemen.

Dat betekent dat hij 7500 gulden moet terugbetalen aan de gedupeerden.

Geen kattenpiss voor een modaal verdiener.

Lei vindt het wel goed.

Hij heeft al zijn hoop gevestigd op zijn vriendin, die toch op de kleintjes let.

imburgs WOODEN BLAD

Natuurlijke staat

Kunst en cultuur in Etzenrade

DOOR JO REIJNDERS

Het gehucht Etzenrade, aan de Duitse grens tussen Jabeek en Schinveld, kent meer boerderijen dan woonhuizen. Vroeger moet er zelfs een kasteel hebben gestaan en bijna tweeduizend jaar geleden trokken Romeinse legers voorbij aan de plek waar nu het Etzenraderhuiskens staat. Kunstenaar Sjra Schoffelen verbouwde deze middeleeuwse hoeve tot woning en atelier. Hooi en stro hebben in de schuren plaats gemaakt voor traditioneel en modern beeldhouwersgerei.

Sjra en Elly Schoffelen wonen nu alweer de nodige jaartjes op de hoeve, maar daar is een flinke verbouwing aan voorafgegaan. Dochter Vera, inmiddels afgestudeerd in de kunstgeschiedenis, verdiepte zich in de historie van haar ouderlijke woning en raakte al zoekende in de ban van het huis en het kasteel dat er vroeger moet hebben gestaan. Het Etzenraderhuiskens heeft heel wat eigenaren en bewoners gekend. In 1299 werd al van een huis op die plek gesproken. Dirk van Einighausen stichtte in dat jaar een kapel 'op het huis Etzenrade'. Door verkoop, vererving of schenking veranderde het goed menigmaal van eigenaar. Daardoor is de geschiedenis één grote legpuzzel. Het jaartal 1710, dat zich in de halsgevel bevindt, maakt de zaak nog ingewikkelder. De hoeve moet waarschijnlijk veel ouder zijn, gezien de gegevens op menige landkaart. Is het gebouw in dat jaar gerestaureerd? Of is het toch zo dat de hoeve toen pas gebouwd werd? Van de materialen bijvoorbeeld, die van het verdwenen kasteel zijn overgebleven. Een mysterie, dat Vera Schoffelen nog wel een tijdje zal bezighouden.

Toen de familie Schoffelen het huis kocht, was het één grote ruïne. De

muren stonden nog, en hier en daar was het dak stuksgewijs nog intact. Stallen en schuren lagen vol met hooi en stro. Door de ruilverkaveling in het gebied was alle grond eromheen verkocht. Alleen de oprit hoorde nog bij het complex. Gelukkig konden de fruitweiden vóór het huis nog worden teruggekocht. Beeldhouwer Sjra Schoffelen wilde een ruimte waar hij kon wonen en werken. Samen met Monumentenzorg en de architect werd gezocht naar de ideale combinatie, zonder afbreuk te doen aan het historische karakter van het gebouw. De partijen kwamen overeen dat in de twee schuren, links en rechts van de binnenplaats, de werkruimte voor de beeldhouwer werd ondergebracht. Daar heeft Sjra Schoffelen geen spijt van. In de linker schuur heeft hij nu een ontwerp-ruimte. Daar worden de kleine kunstwerken geschapen.

De rechter schuur is voor de uitvoering van grotere formaten kunst. Belangrijk voor de beeldhouwer is het licht. De kopgevels van de schuren liggen op het noorden. En voor de beeldhouwer is 'noorderlicht' ideaal. Vandaar dat er in die gevels grote raampartijen zijn aangebracht. Monumentenzorg had daar grote moeite mee. Maar omdat het geheel ook goed moet kunnen functioneren mochten er tenslotte toch hoge ramen worden aangebracht. Met een soort rooster erin, zodat de doorkijk niet zo kaal is.

In de fraaie voorgevel werden de ramen keurig gerestaureerd. Rechthoekige vensters met tussendorpels, alles van mergel. En met een verrassend gemetseld boogje erboven. De ingezwenkte halsgevel met het jaartal 1710 laat ook nog een vierkant zien waar ooit een zonnewijzer moet hebben gezeten. En onder de daklijst van mergel bevinden zich uile-gaten, die met een klein mergelblokje zijn afgesloten. Geen nood voor de uil overigens.

Achterom zit er stevast een, die zelfs op een warm plekje bovenin van de schuren zijn jongen grootbrengt.

Opvallend is de roodkleurige voeg in de veldbrandmuren. De vaklieden wilden eerst een soort pigment door het voegzand mengen. Schoffelen was echter bang dat de kleur mettertijd zou vergrijzen. Hij reisde stad en land af en vond in de buurt van Aken rood zand, dat niet kon verkleuren en dus ideale voegspecie kon opleveren.

Achter de voorgevel heeft Sjra Schoffelen plaats om zijn werk te exposeren. En helemaal rechts woont het echtpaar. Dit gedeelte

was vroeger een stuk van de schuur. De twee ramen voorin waren doorgeefgaten voor stro en hooi. De vloer van de woonkamer moest iets omhoog, om de bewoners de gelegenheid te geven ook zittend naar buiten te kijken door de hoog zittende ramen. Het woonkamerplafond heeft een eigentijdse vorm, het bestaat uit gewelfd stucwerk met een modern tintje.

Heel anders dan het 'Gelders' plafond in de expositieruimte rechts naast de poort. Dat is ook gewelfd, maar tussen de boogjes zitten horizontale vlakjes, die zijn afgewerkt met ronde randjes.

Het Etzenraderhuiskens kent niet alleen het mysterie van het verdwe-

nen kasteel. Wie op de fraaie binnenplaats rondkijkt ziet naast de grote schuurpoort twee rechthoekige ramen. Waar hebben die ooit voor gediend? Waarom is het dak aan de achterkant geknikt en zitten er ronde gemetselde boogjes boven de ramen? En waartoe dienden in godsnaam de haken, die in twee horizontale rijen in de voorgevel zitten?

Vragen die even worden vergeten als er zelfgebakken vlaaien uit de oven van het bakhuis komen. Of wanneer de zoete druiventrossen van de ranken langs de tuinmuur worden geplukt.

• Kunst en wonen gaan voor Sjra Schoffelen op het Etzenraderhuiskens hand in hand.
Foto: FRANS RADE

Vraag en aanbod woningen niet goed afgestemd

Vraag en aanbod van koopwoningen zijn in de regio Heerlen niet goed op elkaar afgestemd. Mensen in Heerlen en omgeving die een koopwoning zoeken willen halfvrijstaand huis met een tuin, een garage en drie of vier slaapkamers; de grootste voorkeur gaat uit naar een huis met een prijs tussen de 125.000 en 150.000 gulden. Maar in het bestaande aanbod zijn juist iets duurdere huizen beter vertegenwoordigd.

Dat blijkt uit een enquête die Van de Pas Makelaardij in Heerlen heeft gehouden onder een aantal woningzoekenden die bij deze firma staan ingeschreven. Van de Pas noemt de enquête representatief.

In de regio Heerlen staan op jaarbasis ongeveer 1200 woningen te koop, en zijn er 500 woningzoekenden. Volgens Van de Pas kan de gemeente Heerlen, die haar medewerking verleende aan het onderzoek, met de resultaten haar huisvestingsbeleid aanpassen. Dat lijkt nodig ook, want tegenover de vraag naar bestaande woningen staan maar negen woningen te koop, een aantal dat nog daalt. Meer woningen zijn te koop in een iets hogere prijsklasse. Van de Pas is van mening dat er meer huizen in de gevraagde prijsklasse worden gebouwd, of huurhuizen aan de huurders worden verkocht. Van de woningzoekenden wil ruim veertig procent een 'bestaand' huis, geen nieuwbouw dus. Negen procent wil uitsluitend een nieuw gebouwd huis. Ruim tweederde woont nu nog in een huurhuis. Uit de meeste woningzoekenden zijn onder de 55 jaar, en de helft daarvan maakt deel uit van een tweepersoonshuishouden.

Tuin van Bèr Slangen open

De befaamde rotstuin van Bèr Slangen in Maastricht-Ambly (Ambyerstraat Noord 73) is morgen, 4 juli geopend van 12 tot 17 uur. Het is dan kermis in Ambly en de openstelling heeft een bijzondere bijbedoeling: de toegang is weliswaar gratis, maar Slangen zou graag een bijdrage leveren voor het Torenfonds van de St.-Walburgskerk. Elke bijdrage is welkom.

Nieuwe bouwbeurs in Maastricht

In het Mecc in Maastricht wordt volgend jaar voor het eerst een bouwbeurs voor de particuliere sector gehouden. 'Bouw Privé' is bestemd voor huiseigenaars, zelfbouwers, huurders en kopers die hun wooncomfort willen vergroten.

Er zullen producten en diensten gepresenteerd worden voor doe-het-zelvers, zelfbouwers en particuliere opdrachtgevers. Volgens cijfers van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid zijn in 1991 2000 van de 4200 in Nederland gebouwde woningen in de zuidelijke drie provincies verzeerd. Daarbij wordt naar schatting 30 procent van het werk door aannemers verricht en de rest door zelfbouwende eigenaars. Met 'Bouw Privé' krijgt het Mecc een tweede bouwbeurs. In de herfst vindt er jaarlijks Bouw Mecc plaats, een vakbeurs voor de bouwsector.

Aan de slag met verf en spons

Nieuw gezicht voor oude accessoires

DOOR WIM KROS

Lange tijd waren witte interieur-accessoires in trek. Dat wit zal wel nooit helemaal verdwijnen, maar de trend verandert toch naar meer fleurige tinten. Je kunt natuurlijk naar de winkel gaan om bijvoorbeeld allemaal nieuwe vazen en bloempotten te kopen die beter bij het veranderde modebeeld passen. Maar waarom zou je? Het is eenvoudig om ze zelf van een nieuw uiterlijk te voorzien.

Knap die spullen op met spons en verf. Gebruik voor zo'n opfleurbewerking voorwerpen waarop je bent uitgekeken, of koop op een rommelmarkt voor een habbekrats wat leuke accessoires die met een likje verf weer een nieuw aanzien krijgen. Daarmee krijg je bijvoorbeeld potten en vazen met een heel eigen karakter.

Elke kleurcombinatie is naar eigen idee te maken, dus je bent niet afhankelijk van wat de winkel in huis heeft. Je kunt die oude, in een nieuw kleurtje gestoken dingen perfect laten passen bij de tinten van gordijnen, wand- en meubelbekleding. Als er twee duidelijke hoofdkleuren in het interieur aanwezig zijn, breng die dan over op de te renoveren accessoires. Daardoor ontstaat een herkenbaar en logisch geheel.

Acryllak

De materialen en gereedschappen die ervoor nodig zijn vormen geen probleem. Behalve een blik crèmekleurige acryllak die als grondkleur dienst doet en enkele kleuren hobby-acrylverf is er verder nog slechts een platte zachte kwast nodig, plus stukjes van een spons, schuurpapier, vernis of bijenwas, en eventueel sjablonen, afplaktape en een plantenspuit. Het meeste van die dingen is in elk huishouden al wel aanwezig.

Houd tijdens het werken met acrylverf de gereedschappen steeds goed nat en was tijdens het werk de handen regelmatig. Als de verf helemaal is opgedroogd kan ze alleen

met aceton worden verwijderd. Gebruik voor het opbrengen van de verf een geschikte spons; niet te egaal van structuur, maar liever een viscosespons. Kies één hoofdkleur en daarnaast een of hooguit twee combinerende kleuren.

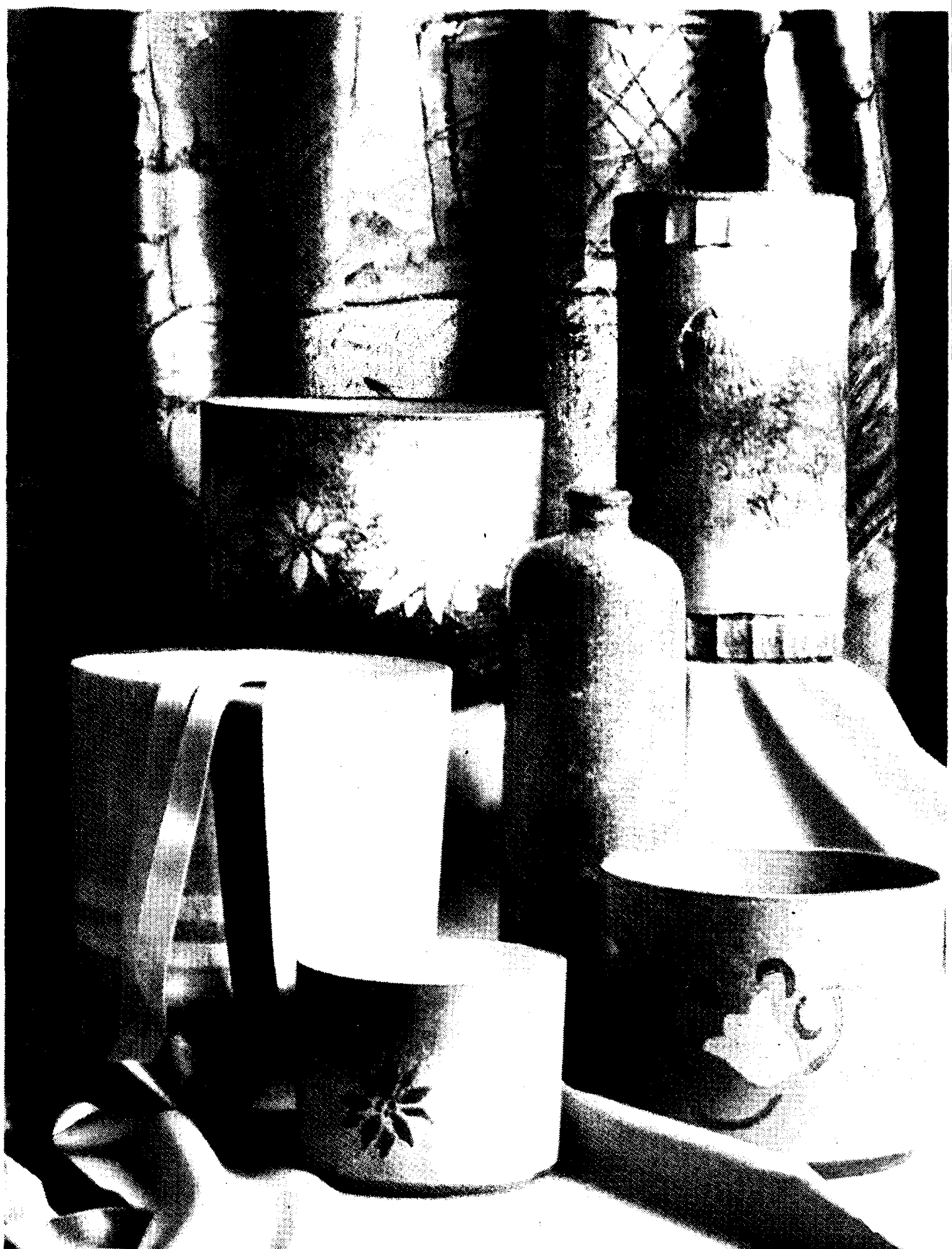
Schuur voorwerpen van kunststof eerst licht op, om de verf goed te laten hechten. Schilder met de crèmekleurige verf een grondlaag op de buitenkant van het voorwerp, en eventueel ook aan de binnenkant. Doop afgeknippte stukjes spons in de verf, zodat die er goed intrekt en dep vervolgens lichtjes op het te behandelen oppervlak. Doe dit niet te lang, want dan verdwijnt het juist zo decoratieve 'sponseffect'. Met de andere kleur(en) kan dit worden herhaald en snel werken kun je ook de kleuren in elkaar laten overlopen, of willekeurig andere kleureffecten aanbrengen. Als je kleuren van donker naar licht wilt laten overgaan, spons de oorspronkelijk lichte kleur dan een beetje na met ultramarijn-blauw of donkerbruin. Doe dit wel zuinigjes-aan.

Accenten

Misschien valt een eerste resultaat ietwat tegen. Geen probleem: spoel de nog natte verf meteen af met water (de uitgeharde grondlaag blijft zitten) en probeer het opnieuw.

Er zijn nog andere manieren om leuke accenten te bereiken. Nevel met de met water gevulde plantenspuit over de nog natte verf. De kleuren vloeien daardoor in elkaar waardoor een marmerachtig effect ontstaat. Of laat de opgesponste verf goed doordrogen en breng er met een hard kwastje verfspettertjes in een contrasterende kleur op.

Sjabloneren is eveneens mogelijk. Houd de kleuren bij deze techniek wat rustiger op elkaar afgestemd. Plak het sjabloonje met afplaktape op het werkstuk en spons de verf erover af. Is het resultaat naar wens, laat het object dan goed drogen en werk het daarna af met een laagje vernis (met een zachte kwast) of met bijenwas die met een zachte doek wordt uitgepoetst. Dat geeft een fraaie zijdeglans.

• Het is goed mogelijk om potten en vazen een heel eigen karakter te geven.

Trendvoorspelling voor vakbeurs Interdecor

Meer naturel dan status in huis

DOOR THEA WAMELINK

Simone Sanders is een interieurdeskundige die zich niet alleen met styling en design van de woningnrichting bezighoudt, maar zich vooral verdiept in de filosofie van het wonen. Ze treedt vaak op als spreker als er wordt gesproken over de vakbeurs InterDecor die dit jaar van 19 tot en met 22 september in het Jaarbeurscomplex in Utrecht wordt gehouden. Daar worden weer de nieuwste nieuwigheden op het gebied van tapijten, overige vloerbedekking, woning- en huishoudtextiel gepresenteerd. Daaraan voorafgaand heeft ze een inleiding gehouden over 'De individualisering van de consument'.

Ze karakteriseerde de jaren tachtig als 'hard' en het decennium waarin we thans leven als 'zacht'. In de jaren tachtig waren de meeste mensen rationeel ingesteld en vooral gericht op materiële zaken, op glamour, show en geld. Dat manifesteerde zich ook duidelijk in het interieur: veel overdaad, opschik en uiterlijk vertoon. Nu zijn echter de jaren van 'verdieping' aangebroken. We hebben ontdekt dat er andere, belangrijker waarden zijn, zoals gezondheid, goede sociale contacten, creativiteit. We stellen ons meer emotioneel op.

Geen wonder, want de televisie overspoelt ons met de ellende van de hele wereld. Narigheid die we niet zelf kunnen oplossen maar die ons wel tot bezinning brengt. Daarom zoeken we naar verdieping in onszelf. We ruilen de opschik en overdaad in voor het 'naturel', gaan op zoek naar goede, simpele en eerlijke gevoelens. Ook in ons interieur zoeken we naar deze essenties. Een lamp moet licht geven, uit een kraan moet water stromen en een stoel moet geschikt zijn om goed te zitten. We willen terug naar eenvoudige, doelmatige producten. Wat heb je nou aan een wasmachine met pakweg twintig programma's als je

er in de dagelijkse praktijk maar enkele van gebruikt?

Na deze filosofische inleiding lichtte Simone aan de hand van enkele schetsen toe wat dit in het gewone dagelijkse leven betekent. Het woonbeeld zal in de praktijk worden gekenmerkt door minder kleuren, minder dessins, maar simpelheid en 'naturel'. Er blijven uiteraard verschillen in stijl en smaak. Het Nederlands Interieur Instituut bundelt in het Trend Centre op de beurs InterDecor de diverse stromingen tot een drietal inspiratiebronnen voor zowel woninginrichters als consumenten.

Decoration is de doopnaam van de stroming die is gebaseerd op het heden, met een knipoog naar het verleden. Een elegante, uitnodigende stijl. 'Minimal' is een synthese tussen natuur en technologie, die zich vooral onderscheidt door soberheid. 'Intuition' is een trend voor mensen die van kleur en bewegelijkheid houden, heel eigentijds en impulsief.

De mens van vandaag keert terug op zijn schreden. Niet alleen de chaos in de wereld ligt daaraan ten grondslag, want langzamerhand dringt het ook tot ons door dat we door die neiging om steeds meer van alles en steeds nieuwe producten te willen hebben een heilloze weg hebben ingeslagen. Een weg van de consumptie- en wegwerpmatenschap die sterk belastend is voor het leefmilieu. Langzaam maar zeker leren we dat we bij alles wat wordt geproduceerd, wat we gebruiken en daarna weggooien met het milieu rekening moeten houden. Simone Sanders signaleert dat dit, ook in het contact met fabrikanten van interieurproducten, een voldongen feit is.

„Vijf jaar geleden,” zegt ze, „kon over het milieu nog nauwelijks worden gepraat, nu is dit echter geaccepteerd, en na nog eens vijf jaar is het geen gesprekstema meer, maar dan zal het in ons denken zijn geïntegreerd.”

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Wij zijn bereid

ca. f 2.000,- huur per maand

te betalen voor een ruime woning met 3/4 slaapkamers, moderne keuken en badkamer. M.V. 15 augustus. Tel. 045-510720 of 045-719044 tijdens kantooruren.

Te huur gevraagd voor onze relaties APPARTEMENTEN, woningen, bungalows, landhuizen in alle prijsklassen, in en om Maastricht. Tel. 043-259681.

Te huur GEVRAAGD: appartement. Telefoon: 045-212208.

Dierenbescherming Heerlen en omstreken zoekt voor de permanente onderbrenging van haar informatie- en adviescentrum een geschikte ruimte binnen een zakenwinkeltje of kantoorpand, verrijkt met een woonkamer, multifunctioneel centrum e.d. in de gemeente HEERLEN. Sekt.: Pannestegestraat 3a, 6399 AR Sijpeveld.

Te huur gevraagd: kleine KANTOORRUIMTE te huur voor ca. 6 maanden. In de buurt van de Rijksweg 9, 6399 AR Sijpeveld. Sekt.: Pannestegestraat 3a, 6399 AR Sijpeveld.

Gezocht: KLEINE woning voor alleenstaande vrouw, 60 jaar. Br. nr. B-04278, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

FLATJE of apart. omgev. Oost. Mijntrekkeur bij ong. f 600,- p.mnd. Beloning f 500,-. Tel. 045-230946.

M.V. 1 augustus groot WOONHUIS met minimaal 3 slaapk. t/m en garage. Huurpr. ca. f 2.000,- p.mnd. Makelaardij Horings, tel. 045-480444.

Maastricht

Wijk Monumentaal herenhuis met kantoor/winkelruimte. te verd.: woonkamer, ruime keuken met app. Delders, 2e verd.: 2 slaapk., badkamer met ligbad, douche en toilet. 3e verd.: 3 slaapk., ruime bergzolder. Goed onderhouden. Huurprijs f 24.000,- incl. BTW per jaar. 7820.

Int. Stienstra Makelaardij b.v.

Tel. 043-618283.

Voor HUIR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van **Woonhuizen** **Appartementen** **Zakenpanden** in Zuid-Limburg en omgeving. **rent service og** **043-254771**

Voor HUIR en VERHUUR van **Gemeubelde woonhuizen en appartementen** **rent service og** **043-254771**

Gevraagd! Wij selecteren gratis een goede huurder voor U. Kantoor Maastricht. Tel. 043-216509. Kantoor Sittard. Tel. 045-375006. LOKAAL BEHEER O.Z.

Heerlen Centrum, Pr. Beatrix, 4e verd., 2 slaapk., gestoffeerd en gedeelt. gemeubeld. Huurpr. f 1.000,- p.mnd. incl. servicekosten. Tel. 045-30067.

Te huur twee APPARTEMENTEN, nieuwbouw, voorzien van alle comfort, in centrum Maastricht. Tel. 043-254771.

Woonhuis verkopen??? Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan. 100% zekerheid en geen makelaarskosten. Daria Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Leuk huis gezien ?? Eerst laten zien, dan pas kopen! VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEECENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselplein 13, Heerlen. Telefoon: 045-741616

Bouwhuis in bedrijfspark Geeft u voor kantoor o.a. topde overtuist met woning. Ravels zijn gelegen in Susteren. Prijzen vanaf f 38.000,- (excl. BTW). Voor info: Groenewald/Maas. Tel. 043-254555.

UW EIGEN LANDHUIS V.A. f 215.000,- incl. BTW - excl. bouwgrond!!! Geen hout-skeletbouw - geen prefab!!! ok vrijblijvend prijzopgeef volgens uw eigen bouwtekening. **Gez. o.g. - Hoensbroek.** Tel. 045-215874.

Informatie-avond voor huizenkopers!

Alles wat U moet weten over het kopen van een huis en het afsluiten van een hypotheek, krijgt U te horen op de voorlichtingsavond van MAANDAG 5 JULI. Bezoek is gratis. Nog enkele plaatsen vrij. Bel voor reservering.

VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEECENTRUM LIMBURG Burg. de Hesselplein 13, Heerlen. Telefoon: 045-741616

Van de Pas de makelaar van de koper!

Landgraaf

Riant landhuis met kantoor/praktijkruimte en groot souterrain. Royale hal. Ruime living en keuken met luxe install., tot ca. 65 m² geh. part. met travertijn. Verd.: 4 slaapk., luxe bad. Luxe afgewerkte kantoor/praktijkruimte ca. 280 m², goede parkeergelegenheid. Opp. ca. 1.410 m². Prijs f 395.000,- k.k.

Stienstra Makelaardij B.V.

Telefoon: 045-712255

Enorm verkoopssucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD. Ook als u wilt niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.

U ontvangt dan na de notariële transactie voor uw bemiddeling f 250,-. Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen dit niet vergeten. Willt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen. Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers. Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers. Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Briss voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Rademacher GmbH

Snel en goed Uw huis verkopen?

Joe Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550 **Geen Verkoop! Geen kosten**

30 Jaar Fort bungalows dat moet gevierd worden!

Fort pakt uit met een speciale jubileumbungalow. BOUWKUNDIG ADVISBURO PREVOO Boschweg 1, Bunde. Tel. 043-846585, Fax 043-840085.

Van particulier te koop in België uniek gelegen VILLA in rustige boortje omgeving. Opp. p.m. 8.300 m² met mogelijkheid tot uitbreiding. Ligging p.m. 3 km van de E 314. Prijs f 445.000,-. Te bezichtigen enkel na telefonische afspraak. Tel. 09-32-1162163.

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Landgraaf/Schaesberg te koop beleggingspand halfvrijstaand, heringericht pand 3 appartementen. Achter woonhuis 200 m² opslagruimte. Bruto huurobrengst f 30.000,- per jaar. Pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-720687.

Valkenburg Ruim woonhuis met garage en tuin. Achterzijde voorzien van rolluiken. Muren geglazuurd/aluminium ramen. Zeer goede staat van onderhoud. Ind. hal, toilet, woonkamer met open keuken 53 m², 2e verd.: ruime overloop, nieuwe badkamer met ligbad, wasruimte en toilet. Logeerk. 20 m² slaapkamer 30 m². Vast. v.o. naar 2 verdieping met overloop en 3e slaapkamer. Aanvaarding op korte termijn. Vraagprijs f 215.000,- k.k. Tel. 04406-14010. Leenhoflaan 14, Valkenburg.

Omdat nog maar ons hele HUIZENBEST is verkocht, adverteren wij deze week NIET met panden. Wel Woonhuizen! Bel even 045-460444

Limburgs Dagblad

Uw huis verkopen met behulp van de echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn **046-750 000!** Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Wijnandsrade Bungalow met inpand. gar., tuin, sout., 3 slaapk., voorraad en wasruimte. Ruime hal, L-woonk. 45 m² met studiohoek, grote luxe keuken en luxe badkamer. Prijs f 325.000,- k.k. Aanvaarding in overleg. Tel. 045-241719 ná 18.00 uur.

WONINGEN met spoed te koop gevraagd, in alle prijsklassen. Seegers O.G. Sittard. Tel. 045-525318.

Hoensbroek in villawijk Schuurleik, gel. vrijl. landhuis op 1200 m². Diverse goede kelders, hal, zeer moderne gr. keuken met apparatuur. Zeer ruime bijk. en gr. spiegel. Woonk. met v.o. en openhaard, 4 zeer ruime slaapk., badkamer met ligbad en w.c. Speelhoek, dubbele garage. Goed verzorgde tuin. Volledig geïsoleerd en kluis afgevoerd. f 550.000,- k.k. Stijl Aldeborghlaan 26, Hoensbroek. Tel. 045-215874.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

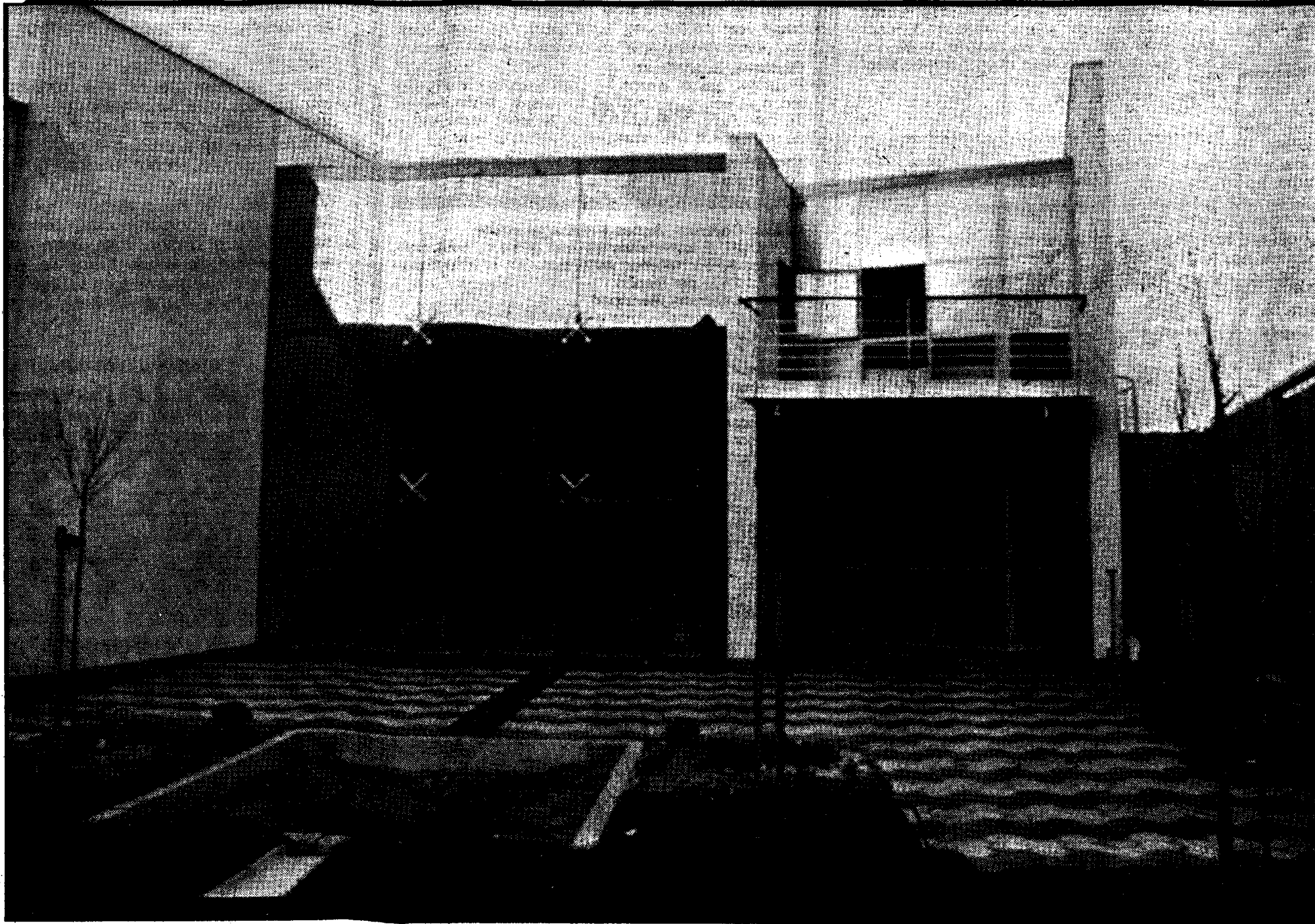
Te koop Elslou Stationstr.: woonhuis, hoekpand, b.v. 2 kamers, keuken, brede gang, glazen veranda, badruimte, gang, wc, grote kelder. 1e Verd.: 4 kamers, 2e verd.: 2 kamers. Winkel 52 m², 2e appartementen b.g. grond. V.p. f 320.000,- k.k. Tel. 046-371283.

Glas, het materiaal dat er optisch niet is, zit steeds vaker letterlijk maar zeker ook figuurlijk in de lift. Nieuwe coatings maken de toepassing van glas als bouwmaterial interessant. De vooruitgang zit voor een deel in steeds minder zichtbare beschermingslagen. Na een periode waarin sterk spiegelende glaswanden opgeld deden probeert de industrie nu om glas zo doorzichtig mogelijk op te leveren, inclusief

toegevoegde functies. Zon vrijwel onzichtbaar weren in isolatieglas gebeurt nu al regelmatig. Een glasgevel plaatsen met 'reagerend' glas, dat afhankelijk van de temperatuur warmte aantrekt danwel afstoot, is anno '93 technisch mogelijk maar door het prijskaartje dat eraan hangt tegelijk toekomstmuziek. Een melodietje dat over een kleine tien jaar een hit belooft te worden.

Wooneisen Nederlanders veranderen Wanden van glas hebben de toekomst

DOOR DESIRÉE VAN OÖYIK

De wooneisen van Nederlanders veranderen. Licht en uitzicht zijn twee vereisten die tien jaar geleden nog nauwelijks op het menu stonden. Nu staan deze punten bovenaan de verlanglijst, vooral bij de vrije-sectorbouwers. Belangrijkste overweging is de wens tot tuingericht wonen. Door middel van grote glasgevels loopt de tuin optisch traploos over in het woongedeelte.

Direct na de woonwensen volgen milieuvriendelijke overwegingen. Glas gevat in puien en daken vat al deze wensen samen en is als materiaal begonnen aan een onomkeerbare opmars.

Nederland zet de eerste stap naar creatieve glasbouw en is daarmee de omliggende landen vooruit. Technologische kennis omtrent glasconstructies, ontwikkeld in Delft, wordt zelfs wereldwijd uitgevoerd. De directe toekomst in de huizenbouw is doorzichtig. Glas wordt van een luxe, experimenteel materiaal tot één van de mogelijkheden in bouwmaterialen. Het verschil tussen stenen en glazen wanden verhoudt zich in de nabije toekomst niet in prijs maar in verschillende eigenschappen. Ook in de hedendaagse toepassingen is glas fors verbeterd. De nieuwe generatie dubbel glas is voorzien van een doorzichtig folie dat zonnewarmte doorlaat en binnenhoudt. Het is zelfs mogelijk een speciaal glas in te sluiten waardoor de isolatiewaarde dubbel zo groot is als van het gangbare dubbel glas. Zeemvrije afwerkingen, zonerende folies en speciale hardheidsgradaties openen nieuw perspectief voor glasgebruik.

Nieuwe generatie

Glas is als materiaal sterk in opkomst, bevestigt ook glasbedrijf Holst bij monde van mevrouw Pinners, marketing. „Toepassingen van de nieuwe generatie dubbel glas, K-plus, zijn in huizenbouw al aardig geïntegreerd. Bij bestaande panden wordt door de overheid extra subsidie gegeven op het verbeteren dubbel glas. De noviteit zit in een onzichtbare warmte reflecterende laag waarmee zonnewarmte wordt binnengelaten en binnengehouden. Daarnaast kan glas ook worden gebruikt om geluid te weren, extra hard glas kan dienen als beveiliging. De nieuwste ontwikkeling is glas, geschikt om toe te passen in het nioolsteel,” informeert Pinners.

De technologische verbetering van glas komt net op tijd. De overheid stelt met ingang van 1994 strengere eisen aan energiebesparing bij nieuwbouw. Het nieuwe dubbele

glas bespaart globaal een derde deel in stookkosten. Grote glaswanden oude stijl zouden simpelweg niet meer worden goedgekeurd. In de premie- en huursector doet dat beleid zich al langer gelden. Glasoppervlaktes daar werden in de afgelopen jaren steeds kleiner.

„In zestig procent van alle huizenplannen wordt bij ons met nadruk aandacht besteed aan glaspartijen,” signaleert de Rotterdamse architect Robijn, landelijk directeur van Z-woningen, op jaarbasis verantwoordelijk voor zo'n 120 uitgevoerde concept-ontwerpen in de vrije-sector. „Tien jaar geleden kwam inspraak van glas in een ontwerp niet ter sprake,” herinnert hij zich. „Direct doel is middels glazen puien de tuin als het ware naar binnen te halen, het meest gevraagd op dit moment zijn in het ontwerp geïntegreerde serres.”

Ontwikkelingsrace

Glaspanelen met onzichtbare zonnecellen om warmte in elektriciteit

om te zetten, glazen puien voorzien van verwarmingsspielen en een apart aan te schaffen afwerklaag waardoor de doorzichtige wanden niet meer hoeven te worden geïsoleerd. Het klinkt als toekomstmuziek maar is nu allemaal al te koop. Probleem voor de geïnteresseerde huizenbouwer ligt vooral bij de keuze van een architect. Niet elke architect houdt de ontwikkelingsrace van dit doorzichtig bouwmaterial bij. Toch is het juist de technologische vooruitgang die glas als bouwmaterial aantrekkelijk maakt.

Met speciale constructies hoeft een glazen wand niet duurder te zijn dan een gemetselde muur. Nadelen als teveel zonnewarmte kunnen worden opgevangen met zonnereclen van de glasoorten. Maar ook het tegenovergestelde is mogelijk. Wordt een glaspuil gebruikt als passieve energiebron dan is een ingewikkeld compartimentsysteem vereist in combinatie met ventilatiemogelijkheden. Gebruik van speciale glasoorten kan het effect versterken, mits de architect goed op de hoogte is.

Oplossing voor alle temperaturen is 'reagerend' glas. Een ontwikkeling waarbij het materiaal afhankelijk van de binnen- en buitentemperatuur warmte doorlaat danwel reflecteert. Een noviteit die technisch gezien uitvoerbaar is maar nog in de kinderschoenen staat. Op dit moment kost dergelijk glas een tweeduizend gulden per vierkante meter. Pas als het op grote schaal wordt verhandeld zakt de prijs. Naar verwachting zal binnen tien jaar deze glasoort opgang maken en in prijs blijven steken tot een honderd gulden per vierkante meter boven dat van de dan gangbare nieuwe generatie dubbel glas.

Helder doorzicht

Een glasgevel van zes meter breed bij zes hoog compleet het huis van de Delftse hoogleraar prof. dr. ir. Mick Eekhout. Met een leerstoel produktontwikkeling in de architectuur verbonden aan de Technische Universiteit in Delft en zijn eigen bureau Octatube is hij mede verantwoordelijk voor de snelle

• Steeds beter glas maakt steeds meer verrassende toepassingen in 'gewone' woningen mogelijk.

Foto: GPD

Kleurige klokken van eigen hand

DOOR WIM KROS

Iedereen heeft minstens één klok in huis, meestal zelfs een aantal. Klokken zijn eigenlijk niet meer zozeer onontbeerlijk om 'bij de tijd te blijven', om te weten hoe laat het is, maar hebben ook heel duidelijk een decoratieve functie. Ze zijn er in ontelbare soorten en maten, antiek en modern, voor kinderen of volwassenen en er worden tegenwoordig ook de meest 'gekke' klokken verkocht. Voor wie op dit gebied eens iets echt unieks wil, is het misschien een leuk idee om zelf 'klokken-bouwer' te worden.

Zelf een klok maken kan op veel verschillende manieren. In de eerste plaats heb je er natuurlijk een uurwerk voor nodig. Dat is in talloze uitvoeringen 'los' te koop in hobbywinkels. Wat je daar omheen bouwt, is een kwestie van eigen smaak.

Je kunt er vrijwel elk denkbaar materiaal voor gebruiken: hout, glas, plastic, willekeurige voorwerpen, ornamenten. Een leuke en niet moeilijke manier is het werken met rubberplaat, een superieure decoratiemateriaal waarvan bijvoorbeeld ook sieraden worden gemaakt. Het is in vele kleuren verkrijgbaar en het laat zich heel gemakkelijk verwerken. Met een mesje snijd je de gewenste vormen en die zet je met lijm probleemloos aan elkaar vast.

Een klok van rubber is vooral leuk voor de kinderkamer, zoals een huisje met enkele bomen en bloe-

men, of een fleurige achtergrond met beestjes. Een clownfiguur die met een bal (in de vorm van de wijzerplaat) speelt doet het ook erg goed. Als het klokbouwobject voor de kleintjes bestemd is, werk dan liefst met felle kleuren.

Ga bij de bouw van een klok van rubberplaat globaal als volgt te werk. Tekenen de verschillende onderdelen van je zelf bedachte ontwerp op ware grootte op papier of dun karton uit. Knap deze uit en gebruik ze als mal. Leg ze op de rubberplaatjes en teken ze daarop met een balpen uit. Snijd of knip die vormen uit en verwijder eventueel achtergebleven balpenstrepen met een in terpentine gedrenkt doekje. Smeer kleine onderdelen met een cocktailprikker met lijm in en zet ze indien nodig met een kopsplend vast.

Een ronde wijzerplaat snijd je het best uit met een cirkelsnijder, maar je kunt ook een willekeurig rond voorwerp als aftekenmal gebruiken. Als cijfers op de wijzerplaat kun je kleine rubber rondjes maken. Zet eerst de wijzerplaat op zijn plek, en maak dan pas in het centrum een gaatje van ongeveer 1 centimeter doorsnede. Lijm dan het uurwerkje aan de achterkant vast en steek het pinnetje waarop de wijzers moeten worden bevestigd door het gaatje.

Je moet er wel even rekening mee houden dat het uurwerk van de klok precies in balans hangt, zodat de radertjes niet in de war geraken, en een verkeerde tijd zouden aangegeven. Nadere informatie Hobby-Handig: 04125-2331.

Aparte badvormen

Vroeger was de enige oplossing voor de krappe badkamer het zitbad of het met-opgetrokken knieën-ligbad. Tegenwoordig kennen we allerlei speelse en creatieve oplossingen voor kleinere ruimten. Een goede mogelijkheid om daarin toch een ligbad onder te brengen is vaak de keuze van een hoekoplossing waardoor een efficiënter gebruik kan worden gemaakt van de diagonale lengte van de ruimte.

Van Düker is er een nieuw hoekmodel dat er ongeveer uitziet als een klavertrie-drie. Het heeft een diagonale lengte van 120 cm en een inhoud van 160 liter. Door de uitgekende vormgeving kunnen langere personen in dit ligbad San Marino toch 'uit de voeten'.

Het model heeft een voorgevormd voetplateau om aangevoel en veilig te kunnen douchen.

Hoesch komt met het model Trinidad, dat vierkant van buitenafmetingen is (140 x 140 cm) en

(ADVERTENTIE)

hydro-saer
waterbedden

Service voorkomen is beter dan geven.

Rijksweg Zuid 78 Geleen (naast A41)
046754310 Eindhoven/Den Bosch

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 29 juni 1993.

De rente op de kapitaalmarkt daalde afgelopen week opnieuw. Een tweetal geldverstrekkers ging over tot verlaging van enkele rentetarieven. Het betreft:

- Banque Paribas, annuïteitenhypotheek variabele rente -0,5%
- Bouwfonds Combinatie, annuïteitenhypotheek variabel, 1- en 2-jaarstarief -0,2%. Deze wijziging gaat 1 juli 1993 in.

Naam bank	rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	rentepercentage	
				nwr bij fac. besparing van constant	35,1% 50%
ABN-AMRO	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,22	2,85
ABN-AMRO	spaarhyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,22	2,85
ABN-AMRO	spaarhyp.	15 jaar 1,00	7,50	4,22	2,85
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel 1,00	8,20	5,37	4,36
ABN-AMRO	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,96	4,04
ABP	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,95	2,85
ABP	spaarhyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,11	2,73
ABP	spaarhyp.	15 jaar 1,00	7,50	4,25	2,84
ABP	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,78	3,85
ABP	ann. hyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,25	2,84
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr. 1,00	7,50	4,27	2,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr. 1,00	8,00	4,41	2,96
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar 1,00	7,40	4,90	2,85
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar 1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar 1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,20	4,72	3,83
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar 1,00	7,40	4,25	2,84
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,90	2,81
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,27	2,87
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar 1,00	7,70	5,05	4,00
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,91	3,99
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr. 0,25	7,50	4,23	2,83
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr. 0,25	8,00	4,36	2,94
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,90	2,85
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,20	2,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar 1,00	7,40	4,85	3,94
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,40	4,85	3,94
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar 1,00	7,50	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr. 1,00	7,50	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr. 1,00	8,00	4,41	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,25	2,85
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar 1,00	7,50	4,25	2,87
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar 1,00	7,70	5,05	4,09
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,60	4,96	4,04
Postbank	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,70	4,19	2,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar 1,00	7,50	4,33	2,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar 1,00	8,00	4,39	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar 1,00	7,50	4,25	3,05
Postbank	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,21	2,89
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar 1,00	7,50	4,23	2,83
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar 1,00	7,50	4,30	2,88
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabil 1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr. 1,00	8,00	5,24	4,25
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr. 1,00	7,50	4,96	4,04
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,25	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar 1,00	7,50	4,25	2,80
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar 1,00	8,20	5,37	4,36
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,96	4,04
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar 1,00	7,50	4,12	2,75
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar 1,00	7,50	4,11	2,73
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar 1,00	7,70	4,18	2,78
Zwolsche Algemene	spaarhyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,20	2,78
Bouwf. Hoevelaken	sp. vasthyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,25	2,71
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar 1,00	7,50	4,78	3,88

• De douchedeure kan naar binnen worden weggeklapt.

Foto: AP

Praktische douchedeure

Bij kleine douchecabines kan soms de deur in de weg zitten als je naar binnen wilt stappen. Vooral als je enigszins Rubensiaanse vormen hebt. Heel praktisch is dit opgelost bij de nieuwe Sealskin Rainbow douchecabine. De deur kan naar binnen worden weggeklapt zodat de volledige breedte beschikbaar is voor de in- en de uitstap. Deze Rainbow In-Door cabine is leverbaar in wit en in zilverglans aluminium. In het frame zijn panelen aangebracht van extra gehard veiligheidsglas, gedecoreerd met een dessin van golfjes dat algehele inkijk belemmert. De prijs van deze douchecabines is afhankelijk van de uitvoering, verkrijgbaar vanaf 550 gulden.

Kleurrijke ideeën

bock
Grote moderne

behang- en vloerbedekkingstudio

Het juiste adres voor schilders, meubelmakers, timmerlieden en kozijnmakers.

BOCK GMBH & CO KG. FELDCHEN 9 AKEN
(Krefelder Str. hoek Göbbelgasse)

Ons adviescentrum is geopend:
maandag-vrijdag 7.30-16.00 uur
zaterdag 8.00-12.00 uur
Tel. 09-492411-82070, fax 1820799

Zo bereikt u ons:
afslag Würselen/Aken Zentrum,
richting Aken, na 200 m bij verkeerslicht
links, daarna 1e straat links.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

BRUNSSUM, Eplantier
Rustig gel. halfv. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: entree, toilet, woonk., keuken met app. 1e verd.: 3 slaapk., badk. met douche en v.w. 2e verd.: ruime zolder te bereiken middels vlieztrap. Aanv.: i.o.
Koopprijs: f. 180.000,- k.k.

HEERLEN, Ganzeweide
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. 305 m²). Ind.: provisiekelder. Begr. hal-toilet, woonk., serre, keuken, bijkeuken. 1e verd.: kamer-suites, luxe badk., moderne keukens. 2e verd.: 2 slaapk., hobbyzolder, badk. met ligb., v.w. 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f. 185.000,- k.k.

HEERLEN, Poutzstraat
Prima gel. vrijst. landhuis met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp. ± 600 m²). Ind.: ruime hal, woonk., luxe keukens, bijkeuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 grote slaapk., hobbyzolder, badk. met ligb., v.w. 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f. 370.000,- k.k.

HOENSBROEK, Kouvenderstraat
Nabij centrum goed gel. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: entree, garage (voor 2 auto's), woonk., keuken, toilet, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. Het pand is geïsoleerd en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs: f. 155.000,- k.k.

HOENSBROEK, Schuureik
Prima gel. vrijst. split-level bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. ruime hal, eetkamer/living met o.h., bibliotheek, keukens met app., bijkeuken, 5 slaapk., 2 badk. Het gehele pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Verdere gegevens op aanvraag. Aanv.: i.o. Prijs: f. 580.000,- k.k.

KLIMMEN-TERMAAR, Manensheide
Rustig gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonk., moderne keukens met app., garage. 1e verd.: overloop, 4 slaapk., moderne badk. met zitbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vlieztrap naar hobby/c.v. zolder. Het gehele pand is v.v. rolleiken. Aanv.: i.o. Koopprijs: f. 240.000,- k.k.

LANDGRAAF, Chopinstraat
Nabij het winkelcentrum "Op de Kamp" uitstekend gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, L-woonk., half-open keukens, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f. 215.000,- k.k.

SIMPELVELD, Romeinstraat
Prima gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, L-woonk. met parketvloer, keukens. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., doucheruimte met v.w. Aanv.: i.o. Koopprijs: f. 185.000,- k.k.

UBACHSBERG, Kerkstraat
Prima gel. boerenwoonh. (landhuisstijl) met kantoorruimte, dubbele garage en tuin (perc. opp. ± 1800 m²). Ind.: Begr. gr.: hal, toilet, doucheruimte, living met o.h., open luxe keukens met alle app., wasruimte, kantoorruimte (± 30 m²). 1e verd.: ruime overloop, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, hobbykamer. Het geheel verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f. 480.000,- k.k.

Gulpen

Luxe koopappartementen in het centrum

Gulpen, ingebed in de weelderige natuur en omgeven door heuvels, ligt in een afwisselend kleurenpatroon van een karakteristiek stukje Limburgs landschap. De gemeente heeft een centrumfunctie voor de streek, waaraan zij dankzij vooral de kwalitatieve groei volledig tegemoet komt. In deze prachtige woonomgeving, in het centrum van Gulpen, worden door Datzon Bouw BV een klein aantal luxe appartementen gebouwd.

De woningen variëren in indeling en uitvoering met o.m. woonkamer, open keukens, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, dubbele vaste wastafel, berging en terras. In het appartementengebouw is een lift en een parkeerkelder.

De woningen worden degelijk gebouwd en goed afgewerkt met o.m. wit geschilderde gevelsteen, kunststof kozijnen, betegeling in keukens, toilet, badkamer, openbare hal en gangen en met isolatieglas en dak-, gevel- en vloerisolatie.

Kooprijzen van f. 185.000,- tot f. 249.000,- v.o.n.

H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Te huur:

TE LANDGRAAF - BEDRIJFSHAL

v.a. 1-8-93, 525 m², f. 45,- p/m² p. jaar
Riksen Beheer
Hoofdstraat 43, Landgraaf
Tel. 045-327421; fax 045-327422

Pickée, van huis uit actief!

BRUNSSUM Type halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage, berging en tuin. Ind.: o.a. provisiekelder, woonkamer met open haard, keukens, toilet, 4 slaapkamers, badkamer, douchesuite, vaste trap naar zolder.
Prijs: f. 180.000,- k.k.

BRUNSSUM Vrijstaande royale villa met praktisch ingerichte woonruimte, garage, rianten tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (koopwoning). Ind.: o.a. provisiekelder, ca. 70 m² waskelder, c.v.-bergekelder, ruime woonk. (ca. 45 m²) openhaard part., eetkeuken (met app.), 1e verd.: 3 grote slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche, 2e verd.: 2 slaapk., grote zolderruimte. Vraagprijs: f. 425.000,- k.k.

BRUNSSUM Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Rustig en bij uitstek goed gelegen (Op de Voe). Muren en vloeren geheel nieuw, dub. beglazing. Goed onderhouden. Bouwjaar: '75. Ind.: o.a. royale woonk., keuken (met app.), 3 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche.
Prijs: f. 280.000,- k.k.

HEERLEN Goed onderh. woonh. met c.v.-gas, berging en tuin. Ged. dub. beglazing. Ind.: o.a. prov. kelder, woonk. met open haard, 1e verd.: 2 slaapk., ruime badk. met ligbad, v.w. Waskamer, vlierbegl. Prijs: f. 125.000,- k.k.

HOENSBROEK - nabij centrum: Appartement gelegen op de 1e verd. met lift, c.v.-gas en berging. Goed onderhouden. Ind.: o.a. woonkamer, open verbinding met de keukens met kunststof keukensblok, badk. met douche, toilet en vaste wastafel, bergkelder, slaapkamer. Prijs: f. 85.000,- k.k.

HOENSBROEK Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (koopwoning). Ind.: o.a. provisiekelder, ca. 70 m² waskelder, c.v.-bergekelder, ruime woonk. (ca. 45 m²) openhaard part., eetkeuken (met app.), 1e verd.: 3 grote slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche, 2e verd.: 2 slaapk., grote zolderruimte. Vraagprijs: f. 425.000,- k.k.

SCHAEBSBERG Nabij HS-station. Uitstekend onderh. halfv. woonh. met c.v.-gas, berging, garage en groot tuin. Ged. dub. beglazing. Ind.: o.a. provisiekelder, woonk. met open haard, 1e verd.: 2 slaapk., ruime badk. met ligbad, v.w. Waskamer, vlierbegl. Prijs: f. 125.000,- k.k.

HOENSBROEK - nabij centrum: Appartement gelegen op de 1e verd. met lift, c.v.-gas en berging. Goed onderhouden. Ind.: o.a. woonkamer, open verbinding met de keukens met kunststof keukensblok, badk. met douche, toilet en vaste wastafel, bergkelder, slaapkamer. Prijs: f. 85.000,- k.k.

HOENSBROEK Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (koopwoning). Ind.: o.a. provisiekelder, ca. 70 m² waskelder, c.v.-bergekelder, ruime woonk. (ca. 45 m²) openhaard part., eetkeuken (met app.), 1e verd.: 3 grote slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche, 2e verd.: 2 slaapk., grote zolderruimte. Vraagprijs: f. 425.000,- k.k.

SCHAEBSBERG Nabij HS-station. Uitstekend onderh. halfv. woonh. met c.v.-gas, berging, garage en groot tuin. Ged. dub. beglazing. Ind.: o.a. provisiekelder, woonk. met open haard, 1e verd.: 2 slaapk., ruime badk. met ligbad, v.w. Waskamer, vlierbegl. Prijs: f. 125.000,- k.k.

HOENSBROEK - nabij centrum: Appartement gelegen op de 1e verd. met lift, c.v.-gas en berging. Goed onderhouden. Ind.: o.a. woonkamer, open verbinding met de keukens met kunststof keukensblok, badk. met douche, toilet en vaste wastafel, bergkelder, slaapkamer. Prijs: f. 85.000,- k.k.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.
Heerlenweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
Zaterdag van 9.00 tot 15.00 uur.
(Voor meer informatie)

Pickée
makelaardij bv

STIENSTRA
HYPOTHEEKSERVICE

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.
Heerlenweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
Zaterdag van 9.00 tot 15.00 uur.
(Voor meer informatie)

Pickée
makelaardij bv

STIENSTRA
HYPOTHEEKSERVICE

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen.

Einighausen, Past. Schijnstraat
Flant gel. d.m.v. garage gesch. vrijst. woonh. (1979) m. garage en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: L-woonk., gr. keukens, bijkeuken, berging, 1e verd.: 3 gr. slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet. Vraagprijs f. 330.000,- k.k.

Geleen, H. Hermanslaan 332
Appartement met berging op 1e woonlaag. Ind. o.a.: royale woonk., 2 slpk., douche, keukens. Voorzien van gas-c.v. Prijs n.o.t.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 372
Goed onderh. 1e woonl. met berging, balkon en **VERKOCHT** woonk., gesl. keukens, 2 slpk., douche en toilet. Koopprijs f. 86.500,-.

Heerlen, Fosselaers
Halfvrijst. woonh. m. c.v. en carport. Perc. 310 m². Ind. o.a.: woonk., m. parket, keukens Ind. app., berging, 3 slpk., badk., m. bad, gr. zolder (vlieztrap). Gr.deels voorz. v. dub. begl. Vraagprijs f. 155.000,- k.k.

Hoensbroek, Zandstraat 9-11
Dubbel woonhuis m. c.v. en garage. Grote bovenwoning m. garage (spoedig te aanw.), benedenappartement verhuurd voor f. 5.000,- p.j. (kale huur). Alle voorz. (gas-c.v., water, elektra) apart. Koopprijs f. 165.000,- k.k.

Oirsbeek, Bechtstraat
Fraai gel. gesch. woonh. m. inp. garage, c.v. en tuin. Ind. o.a.: woonk., m. parket, inger. keukens. 1e verd.: 3 slpk., badk., m. bad, 2e toilet, vaste trap n. 2e verd. n. 1e slpk. Vraagprijs f. 245.000,- k.k.

Geleen-Centrum, Agnes Printhagenstraat
TE HUUR: 2 kantoorruimtes met gas-c.v., souterrain, kitchennette, div. toiletten en kl. tuin. Dir. te aanw. Huurprijs f. 1.250,- per maand.

Geleen-Centrum, Marktpad
TE HUUR: verkoopruimte v. 90 m² met geh. bet. vloer, gas-c.v., kitchennette en toilet. Huurprijs f. 1750,- p. mnd. excl. B.T.W.

Heerlen-Centrum, Wilhelmijnepark/Hoek Dautzenbergstraat
Bedrijfspand met bovenwoning, c.v. en garage. Ind. o.a.: div. kelders, bedruimte 220 m², div. toiletgr., 1e verd.: roy. woonk., gr. badk., 2 slpk., gr. dakterras, 2e verd.: gr. bergzolder. Vraagprijs f. 750.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
Zaterdag geopend van 10.00 - 12.30 uur
046 - 750000

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BY
ASSURANTEN/TAXATIES
HYPOTHEKEN/FINANCIEN

EUROPAPAG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Ubach over Worms:
Zeer goed gerenoveerd de tuinenwoning (aan achterkant breidingsgang) naar achteren uitgebouwd met aanbouw keukens en ruime badkamer, ruime woonk., 2 slaapk., kelder en zolder. Prijs f. 122.000,- k.k.

Netverwaggen:
Rustig en goed gel. ruim onder woornh. met serre, diepe tuin (met achtertuin voor auto) en c.v. Ind. o.a.: woonk., eetkeuk. met luxe install., 2 grote slaapk., grote badk., kelder en zolder (via vaste trap, met mogelijkheid voor slaapk.). Prijs f. 158.000,- k.k.

Ubach over Worms:
Stevig onder woornh. met tuin (evt. garage, mogelijk), berg, kelder en gr. zolder. Ind. o.a. ruime hal, woonk., keukens, 4 slaapk. en badk. Vrp. f. 172.500,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

ZOEKT U EEN HYPOTHEEK?

sensationeel nieuws

STARTRENT 7.8%
(Huidige rente 30 jaar vast 8.1%)

- Geen bemiddelingskosten
- Meer dan 30 jaar ervaring in hypotheekservice
- Onafhankelijk adviseur voor alle hypotheekbanken
- Waar en bij welke makelaar u ook koopt, nu bellen, morgen offerte

STIENSTRA
HYPOTHEEKSERVICE

Kruisstraat 56,
6411 BW Heerlen.
Tel.: 045-712255.

V&H VASTGOED

WONINGEN

BEEK, Brulloftsteeg
Vrijstaand groot herenhuis. Indeling: L-vormige woonkamer ca. 65 m² met parketvloer, luxe keuken met inbouwapparatuur en marmeren vloer, bijkeuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer, met marmeren vloer, garage, kelder en tuin. Perceel 321 m². Vraagprijs f. 195.000,- k.k.

BINGELRADE, Dorpstraat
Vrijstaande carré-boerderij met stallen en opslagruimten, alsmede omliggend perceel ca. 2,1 ha. Woongedeelte geschikt voor eengezinsbewoning. Een object voor specifieke liefhebbers, met vele gebruiksmogelijkheden. Koopprijs op aanvraag.

HOENSBROEK, Steenkoolstraat
Drive-in woning met voor- en achtertuin, ruime garage, entree/hal, toilet, woonkamer, open keuken, drie slaapkamers, douche, 2e toilet. Gunstig gelegen nabij centrum. Vraagprijs f. 155.000,- k.k.

OIRSBEK, Drossaertweide
In uitstekende staat verkerende terraswoning. Indeling: entree/hal met garderobe en toilet, Z-vormige woonkamer ca. 38 m² met open haard en schuifpui naar zonneterras, 4 slaapkamers, badkamer met douche/bad, toilet en wastafel, berging, muurkasten en inpandige garage. Vraagprijs f. 180.000,-.

SPAUBEEK, Parallelweg
Riant bungalow met kantoor en garage. Perceel ca. 1200 m². Indeling: entree/hal met toilet, woonkamer met burgondisch elken vloer (nieuw), royale keukens, badkamer met ligbad in vloer, 3 slaapkamers. Gehele pand voorzien van rolluiken en alarminstallatie. Mogelijkheid tot uitbreiding met 70 à 80 m². Luxe uitgevoerd, recent compleet gerenoveerd. Vraagprijs f. 395.000,- k.k.

VALKENBURG, Hekerveeg
Monumentale boerderijwoning geheel gerenoveerd in de oorspronkelijke staat. Indeling: binnenplaats, entree, woonkamer, zijkamer met open haard, eetkamer met open haard, keukens, berging, toilet, opslagruimte/stal, op 1e verdieping 2 slaapkamers en badkamer, op zolder 2 slaapkamers, riante tuin splitlevel. Uniek object. Fiscaal gunstige exploitatiemogelijkheden. Vraagprijs f. 425.000,- k.k.

BUNGALOWPARK REEVALIS TE VIJLEN

Bungalowpark Reevalis, het optimale profijt voor uw geld en vrije tijd! Recreatiebungalows met complete inrichting, klaar voor eigen gebruik en verhuur door professionele organisatie. Prijzen vanaf f. 110.000,- k.k. Bruto aanvangsrendement f. 20.000,- p/jaar. Gunstige financieringsmogelijkheden! Bezichtiging en verkoop op het park za. 3 en zo. 4 juli van 11.00 tot 15.00 uur.

V&H VASTGOED

OIRSBEK, Hekerveeg 28. Tel. 04492-1620
MAASTRICHT, Herengingel 68. Tel. 043-255070

assurantie-, financierings- en adviesbureau van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

Maandag t/m vrijdag 9.00-12.30 en 13.30-17.30 uur,
zaterdagavond 18.30-20.30 uur en zaterdag 9.00-12.00 uur.

NET EVEN BETER !!!

NIJSSWILLER
Goed gest. herenhuis-ent. winkel annex kantoor met bovenwoning en diepe tuin. Ind.: b.g. gang, kelder, 2 kamers, keukens, bijkeuken. Verd.: woonkamer, kamertje, keukens. 2e verd.: badkamer, 3 slaapk., vaste trap zolder, c.v. Vraagprijs n.o.t.k. Kijk en doe uw bod!

VALKENBURG
Goed gest. herenhuis-ent. winkel annex kantoor met bovenwoning en diepe tuin. Ind.: b.g. gang, kelder, 2 kamers, keukens, bijkeuken. Verd.: woonkamer, kamertje, keukens. 2e verd.: badkamer, 3 slaapk., vaste trap zolder, c.v. Vraagprijs n.o.t.k. Kijk en doe uw bod!

HOENSBROEK
Goed gest. verhuurd pand (beleggingsobject) best. uit 3 wooneenheden en een garage. Huurobrengst f. 30.000,- netto. Prijs f. 225.000,- k.k.

AMSTENRADE
T.b. kasteel een sfeervolle oudere tuinenwoning met grote tuin. Ind. b.g.: hal, woonkamer, keukens, badkamer, toilet, schuur, kelder. Verd.: 3 slaapk., c.v. Vraagprijs f. 180.000,- k.k.

MUNSTERGEULEN
Leuk gest. patio-bungalow met inpandige garage en kelder. Ind.: b.g.: hal, woonkamer, keukens, 3 slaapk., douche, toilet, kelder. Vraagprijs f. 180.000,- k.k.

BRUNSSUM
Rustig gest. woonhuis (bwj. '78) met berging en voor- en achtertuin. Ind.: b.g.: gang, toilet, woonkamer met open haard, keukens. Verd.: 3 slaapk., badkamer. Vaste trap naar zolderverf., sluis, 4e slpk., berging, c.v. Prijs f. 150.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

LIJREBU
Goed gest. vrijstaand woonhuis (bwj. '73) met garage en rondom tuin. Ind.: b.g.: hal, toilet, woonkamer, voll. geïnst. eetkeukens. Verd.: 4 slaapk., badkamer, zolder, c.v. Prijs f. 245.000,- k.k.

Conny Vandenbos eerste lid Sena

Van onze verslaggever

HILVERSUM – Zangeres Conny Vandenbos heeft zich als eerste artiest laten inschrijven bij de Stichting Sena in Hilversum.

Daardoor krijgt zij voortaan een vergoeding wanneer haar liedjes op radio, tv of in publieke ruimten worden afgespeeld. Dat is het gevolg van de Wet op de Naburige Rechten, die gisteren in werking is getreden. Deze wet regelt de rechten van uitvoerende artiesten en producenten bij het afspelen van hun opnamen.

Tot nu toe konden alleen componisten en tekstschrijvers aanspraak maken op een vergoeding. De Stichting Sena zorgt voor de inning van verschuldigde gelden bij de publieke gebruikers en voor de verdeling onder de betrokken artiesten en producenten.

Conny Vandenbos is blij met de nieuwe wet. Zij wees op het probleem dat artiesten tot nu toe niets verdienden aan platen die een succes zijn op de radio of in de discotheek, maar die slecht verkopen.

● Conny Vandenbos brengt samen met directeur Van Berkel een toast uit op de nieuwe Stichting Sena. Foto: DIJKSTRA

Nieuw boek van Toon Hermans

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Wonder, liefde, leven, geloven. Hoe vaak heeft Toon Hermans er over geschreven, hoe vaak waren het de thema's voor zijn conferenties en liedjes op het toneel? Dat blijft hij doen en daarin is hij nooit ongelofwaardig geworden. Die motto's horen bij hem.

Het nieuwe boek met teksten dat van zijn hand is verschenen het zoveelste, het hoeveelste? draagt als titel *Het water is heerlijk*. Dat beeld heeft hij ontleend aan een dagboeknotitie. Op 14 september 1990 schreef Toon in zijn kamer in Hotel du Cap: 'Rietje belt uit het zwembad en zegt dat het water heerlijk is...'.

Een paar jaar later stierf zijn vrouw. Nu schrijft hij in versvorm op de eerste bladzijde: 'Het water is heerlijk. Ik voel dat ik het nog eens zeggen wil: het water is heerlijk. En nog eens: het water is heerlijk. Het water droogt de tranen, maar al het water van alle zeeën zal nooit mijn herinnering aan haar uitwissen. Ik blijf haar zien als een zon boven het water en boven het land, ik blijf haar horen als een zachte melodie die de kamer binnenkomt in de stilte van de avond of 's morgens vroeg. Ik doop mij elke dag in haar. En het water is heerlijk.'

De teksten in dit nieuwe boek wijken niet af van wat hij vroeger schreef. Toon Hermans spiegelt zich aan zijn omgeving, confronteert zichzelf met zijn opvattingen. Invallen zijn het soms en op andere plaatsen korte verhalen of versjes.

Op de laatste pagina's staat de slotmonoloog uit zijn theatershow *Ik heb je lief*. 'Kom laten we stil zijn en verder gaan, samen...' aldus de woorden waarmee hij elke avond afscheid nam van zijn publiek alvorens de ovaties over zich heen te laten komen. Er was een avond dat hij dat moment niet haalde. Vorig jaar brak hij in de schouwburg van Hilversum abrupt de show af, omdat hij niet verder kon praten en zingen. Dat was geen pose.

Iedereen veronderstelde dat Toon enige afstand had kunnen nemen van de dood van Rietje, juist door zijn nieuwe programma met name voor de pauze aan haar op te dragen, doch zonder haar te noemen. Maar op die avond brak zijn weerstand. Hij liep van het toneel af.

In eerste instantie luidde de verklaring dat hij zich niet goed voelde, hoewel er aan toegevoegd werd dat niemand zich over zijn fysieke conditie ongerust behoefde te maken. Later vertelde hij wat de reden was.

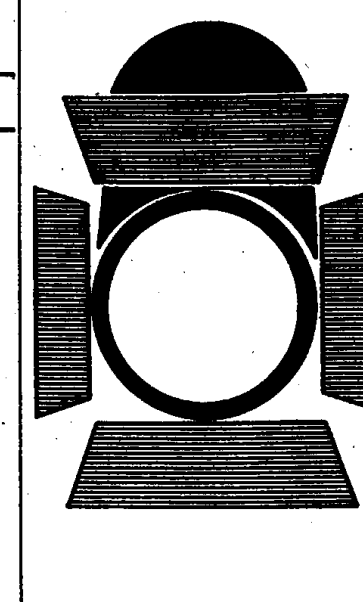
'Het water is heerlijk' is uitgegeven bij Fontein in Baarn: f 24,95.

Andries Knevel in directie EO

HEERLEN – De directie van de Evangelische Omroep is uitgebreid tot drie mensen, onder wie Andries Knevel, voorheen hoofd informatieve programma's. Hij wordt met ingang van vandaag toegevoegd aan het bestaande directieteam met J. de Koster (directeur) en A.P. de Boer (adjunct-directeur programmadienst).

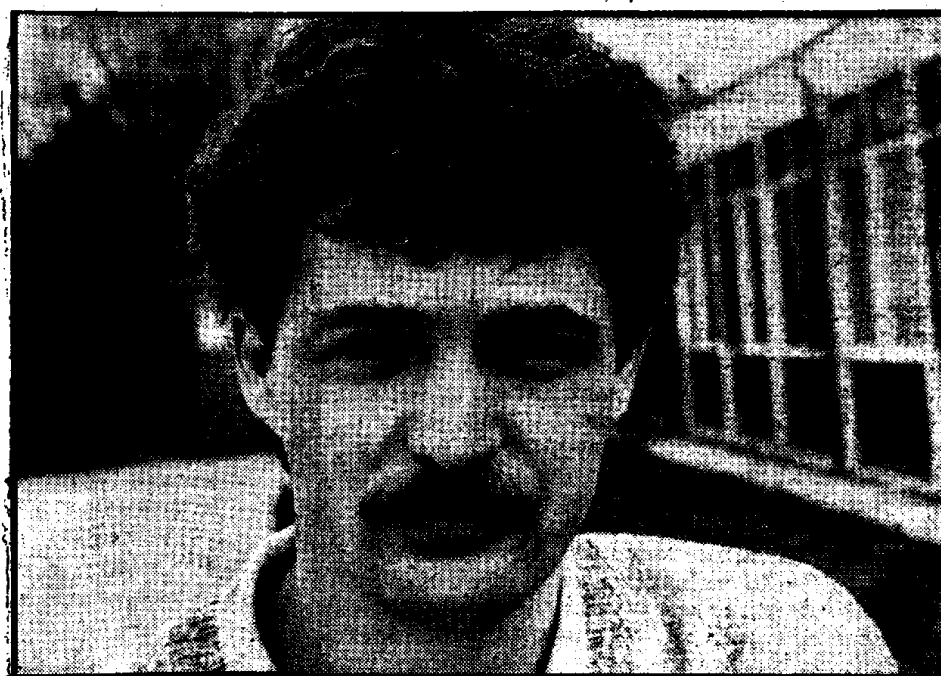
Het driemanschap krijgt de gezamenlijke eindverantwoordelijkheid voor de programma's, hoewel de drie 'geïndividuele bevoegdheden' behouden. Aanleiding tot de uitbreiding van de directie is het bereiken van de A-status en de daarmee gepaard gaande zendtijdenaam.

De Koster zal in hoofdzaak leiding geven aan de ondersteunende afdelingen. Knevel en De Boer nemen de programmatische afdelingen voor hun rekening. De ondernemingsraad staat achter de wijziging in de topstructuur.

'Het carnaval der dieren' humoristisch verteld

Opmerkelijke cd Herman Finkers

● Herman Finkers: lollige gedichtjes met woordspelingen. Foto: KIPPA

DOOR JACQUES D'ANCONA

ENSCHDEDE – Helemaal Finkers, maar anders. Er is een opmerkelijke cd uit onder de titel *'Het carnaval der dieren'* op de muziek die Camille Saint-Saëns in 1886 componeerde als *'Le carnaval des animaux'*. Herman Finkers maakte er teksten bij en hij draagt ze voor als de verteller. Lollige gedichtjes met woordspelingen en zo.

Voor een goed begrip: het zijn geen liedjes. Hij zingt niet. Het gaat om de muziek. De tekst is een toevoeging, overigens met posthume toestemming van de componist. Saint-Saëns gaf door middel van een wijziging in zijn testament permissie 'deze muziek met milde humor uit te geven'. Het werk wordt uitgevoerd door het Valerius Ensemble onder leiding van Gabriele Bellini, de chefdirigent van Opera Forum.

Een onwaarschijnlijk mooie en gekke productie, opgeleurd door een schitterend verzorgd tekstboekje waarin Herman Finkers op een aantal foto's prijkt in de bespottelijkste dierencreaties. In Enschede was het een spraakmakend concert als voorstelling, maar gelukkig verzuimde men niet opname-apparatuur te installeren. Vandaar deze cd.

In deze 'fantasie zoologique' introduceert Finkers als inleiding tot de muzikale stukken een groot aantal dieren van koning leeuw, de kip, de schildpad, de kangoeroe, de vissen en de ezel tot en met de kolibri en de zwaan.

Finkers behandelt ze op zijn eigen manier. Zoals: 'Sterker dan een vuilnisman is de pekinese hond. Hij tilt gemakkelijk op één poot honderdtachtig pond'. Of: 'Het sterkste dier dat is de pier, je vindt hem in de grond. Daar draait hij helemaal alleen, de wereld in 't rond'.

Simpele, doeltreffende rijmen als inleiding op prachtig klinkende muziek. Nog eentje. 'Kijk, een kameel pronkt met haar prammen, de herten zijn aan het dammen, een vlieg zoekt vertier in het kruis van een stier, want al dan niet carnaval, het is daar altijd bal'.

Omdat dit werk (helaas) niet cd-vullend is, voegt het Valerius Ensemble er een uitvoering van Conte fantastique van Caplet (17 minuten) aan toe. Herman Finkers heeft zelf ook nog twee stukjes in petto: een conference over racisme en Er was eens een groot bos, een liedtekst. Maar dat heeft dus niks met het dieren-carnaval te maken. Het is een toegift.

Na zijn compositie van de Sint Joris Mis, een werk dat ook op cd verscheen, komt Finkers nu weer met iets bijzonders. Degenen die hem alleen als entertainer kennen, hebben iets in te halen. Ze weten nog te weinig van zijn veelzijdigheid en van zijn creativiteit.

NOS Journaal wordt actueler

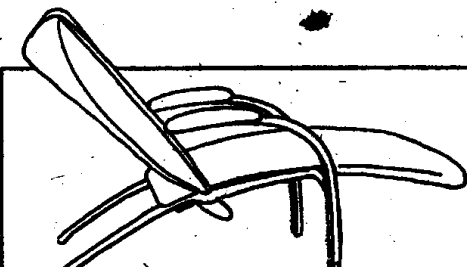
HEERLEN – Het NOS Journaal krijgt vanaf 1 september dit jaar de mogelijkheid om 24 uur per dag beeldmateriaal te ontvangen en uit te zenden. Dit is het gevolg van een door de European Broadcasting Union (EBU) geleide satellietverbinding, waar 24 landen permanent gebruik van maken.

„Dank zij deze ontwikkelingen kunnen we straks veel actueler werken”, aldus hoofdredacteur Gerard van der Wulp van het NOS Journaal.

Van der Wulp hoopt dat minister d'Ancona binnenkort akkoord gaat met een aanvraag tot uitbreiding van de zendtijd van de NOS. Dit is nodig voor het maken van de geplande ontbijt- en lunchjournaals vanaf augustus. Het plan is vier extra journaals te maken om 7, 8 en 9 uur 's morgens en 13.00 uur in de middag.

Het totaal aantal journaals op een dag komt daarmee op tien.

(ADVERTENTIE)

stoffels modern wonen

Geleenstraat 64a, Heerlen.

Voorstellingen in diverse Nederlandse steden

Zomer vol musicals

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Wie in deze zomer niet zonder musical kan, mag de mogelijkheden aftasten. Enkele suggesties. In Amsterdam loopt in het Koninklijke Carré nog steeds de musical *Cats* van Andrew Lloyd Webber. Elke dag, behalve op maandagen, en op zondagen ook een matinee. Een onverbidde hit, reeds voor de derde keer in een eindeloze Nederlandstalige serie (vertaling Gerrit Komrij). Maar eindeloos houdt een keer op. Om precies te zijn op 29 augustus.

In het RAI Congrescentrum te Amsterdam draait met een prachtig werkende Amerikaanse cast een niet weg te krijgen Broadwaysucces, een klassieker: *42nd Street*. Het is een typische 'opproductie' die als ondertitel 'de grootste tapdance musical aller tijden' meedraagt. Van zondag 1 tot en met zaterdag 7 augustus.

In Den Haag schreeuwt het Danstheater aan het Spui van de gevel: 'Première voor Nederland'. Niet helemaal terecht, want Jesus Christ Superstar is al door diverse gezelschappen naar ons land gebracht en het komend seizoen doet het Koninklijk Ballet van Vlaanderen het nog eens over in onze eigen taal. Een Amerikaanse cast is dinsdag begonnen met een reeks voorstellingen die tot en met zondag 11 juli doorloopt (niet op maandag de vijfde, overigens).

Paul Blankenship speelt Jezus in deze rock opera. Het aanvankelijke hippieconcept is vervangen door een nuchtere, eigentijdse aanpak. Daardoor is er een andere voorstelling ontstaan, die afwijkt van de film en musical-versie uit de jaren zeventig.

The Phantom

Het volledig, bijna onherkenbaar gerestaureerde Circustheater in Scheveningen maakt zich op

voor een maandenlange serie van een nieuwe Nederlandse productie van een wereldsucces, *The Phantom of the Opera* in de her- of vertaling van Seth Gaal-kema. Het begrip is zo bekend, langzamerhand, dat de titel niet vermeld hoeft te worden in 'Het spook van de opera'.

Henk Poort is gekozen voor de hoofdrol. Een voorstelling die met kloppend hart tegemoet wordt gezien. Het is een van de drie musicals van Andrew Lloyd Webber die deze zomer in ons land loopt. Die heeft het gemaakt in zijn vak, mag je wel zeggen. The Phantom gaat op 15 augustus in première.

De twee voorafgaande weken zijn bestemd voor de try outs. Ook van Webber is de musical *Evita* met de wereldsong 'Don't cry for me, Argentina'. De originele Broadwayproductie, zo wordt ons voorgespiegeld, komt naar Nederland. De voorstelling is bekroond met zeven Tony Awards, de hoogste onderscheiding in het Amerikaanse theater. Rebecca Norman als de nieuwe Eva Peron, de legendarische vrouw van de Argentijnse president, is van plan Europa te overtuigen. Dat kan men checken in De Doelen te Rotterdam van 16 tot en met 23 juli (ook op zondagmiddag) en in Maastricht (Theater aan het Vrijthof) van 26 tot en met 28 juli.

● Scène uit 'Evita' (op deze foto met Stephanie Lawrence), de musical die ook in het Maastrichtse Theater aan het Vrijthof te zien zal zijn.

Joanna Johnson blijft in The Bold and The Beautiful

'Acteren is ook niet alles'

DOOR MONIQUE BRANDT

LOS ANGELES – De toekomst ziet er somber uit voor Caroline Forrester-Spencer, de lieflijke echtgenote van Ridge Forrester uit de RTL-soapserie *The Bold and The Beautiful*. Caroline heeft een kwaadaardige ziekte onder de leden, en het vermoeden rijst dat ze wel eens snel uit de serie verdwenen zou kunnen zijn. We zullen het hierbij maar verklappen – de echte fans weten het toch al – ze sterft inderdaad. Haar Nederlandse bewonderaars kunnen echter gerust zijn: actrice Joanna Johnson, die de rol van Caroline voor haar rekening neemt, is 'alive and kicking'. En terug in de serie, in Amerika althans. Als Caroline's tweelingzuster. Ingewikkeld, maar in soap-land is nu eenmaal alles mogelijk.

In het gigantische studiocomplex van CBS in Los Angeles, waar de serie vrijwel dagelijks wordt opgenomen, legt Joanna Johnson uit waarom ze genoeg had van haar gedeelde leven met de steenrijke Caroline Spencer. „Heel simpel: ik ging weg omdat ik mijn horizon wilde verbreden.

En ik kwam terug omdat die horizon toch niet zo breed was. Op dat moment zat ik in een impas-

se. Ik wilde graag andere dingen gaan doen, schrijven bijvoorbeeld. Maar daarvoor had ik door mijn rol in *The Bold and The Beautiful* nooit tijd. Aangezien de scripts steeds vlak voor de opnamen worden geschreven, moet je als acteur altijd 'stand by' zijn, je weet nooit wanneer je weer moet opdraven. Je moet beschikbaar zijn. Je kunt niet zeggen, sorry, ik werk nu aan een film, ik kan niet komen. Op die manier blijft er weinig tijd over voor andere dingen.”

Cultus

Maar niet alleen door dat aspect hield Johnson het op een gegeven moment voor gezien. Nog moeilijker had ze het met de in haar ogen vrij opgefokte film- en televisiewereld in en om Hollywood, waar vooral vrouwen nog steeds moeten voldoen aan allerhande ongeschreven regels en wetten die vooral het uiterlijk betreffen. Mooi, jong, rimpelloos en voorzien van een buitensporig slanke taille, dat zijn helaas nog steeds de standaardvoorwaarden voor een actrice, die plannen heeft voor een carrière bij de film of televisie.

Acteertalent lijkt – soms – minder belangrijk.

„Ik twijfelde er om die reden sterk aan of ik nog wel wilde acteren, of de druk niet te groot voor me was. Niet op de set, want hier is de sfeer heel goed, maar het feit dat je als vrouw, als actrice in zo'n knellend keurslijf wordt gegoten. Het is zwaar om een actrice te zijn. Alles draait om uiterlijkheden. Je moet er altijd maar mooi uitzien, je wordt gek bij de gedachte dat je ouder wordt, uit angst je schoonheid te verliezen en daarmee je werk. Al dat kunstmatige gedoe maakt me soms doodziek. Je ziet het zelfs aan de manier waarop vrouwen zich hier in Los Angeles kleden. Opgedirkt, wulps en half naakt, de rokken zo strak mogelijk, omdat ze denken dat mannen dat graag zien. 'Kijk eens wat ik in huis heb'. Ik hou er niet van. In New York bijvoorbeeld zijn de vrouwen veel stijlvoller gekleed.”

Wijzer

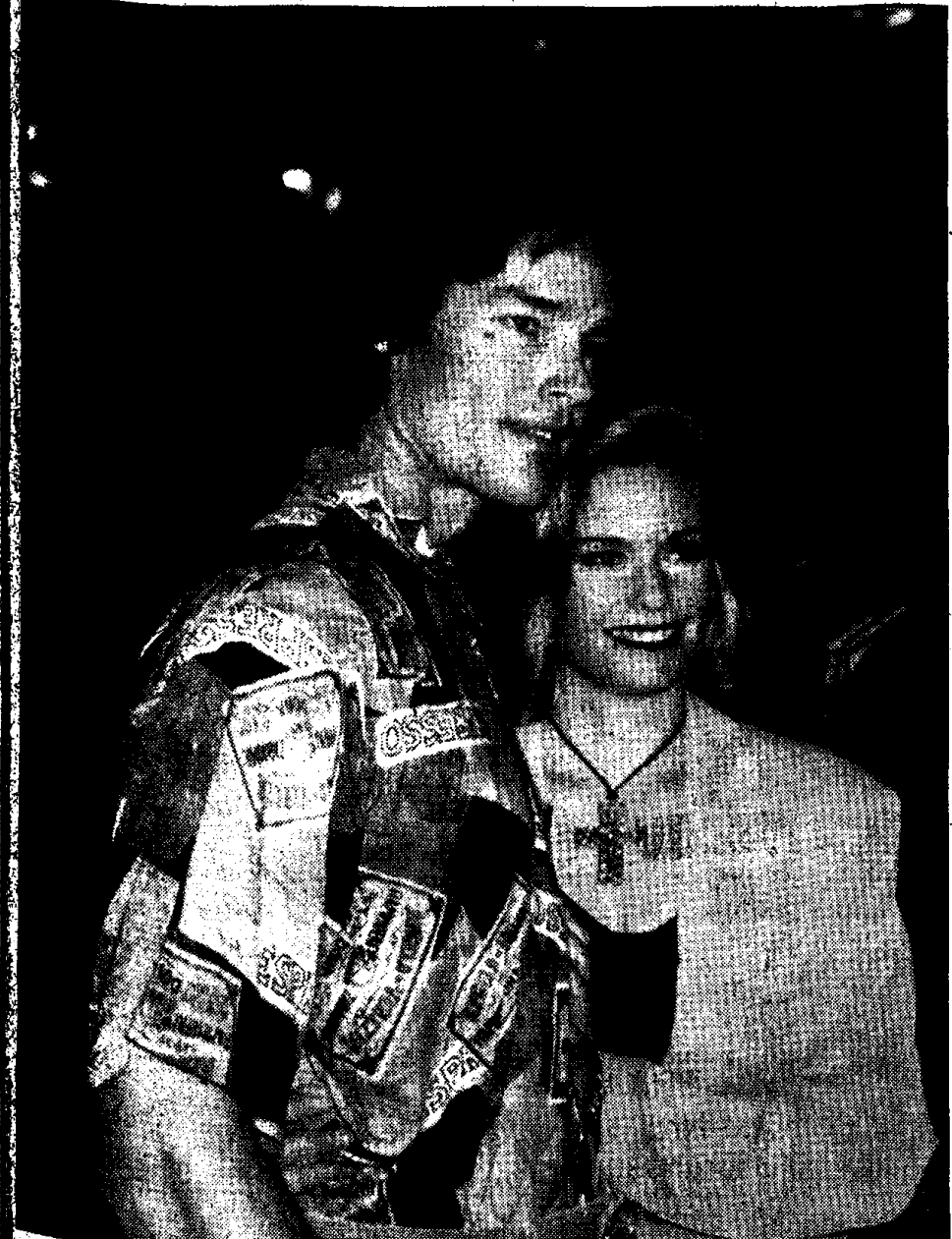
Toch is Johnson weer terug in de serie, in Amerika al zo'n anderhalf jaar. Het personage van de bij de kijkers zeer populaire aristocratische Caroline Spencer bleek een groot gemis in de serie. En wat de makers ook probeerden, niemand bleek Joanna Johnson adequaat te kunnen vervangen. Zodat ze op een ge-

geven moment toch weer werd opgetrommeld voor een rol als Caroline's tweelingzus. Wat natuurlijk de vraag oproept: waarom besloot ze toch weer terug te keren naar *The Bold and Beautiful*?

„Ik heb in de tijd dat ik uit de serie was natuurlijk veel nagedacht over hoe ik verder wilde. Ik kwam er achter dat mijn hart toch bij acteren ligt. Het gedoe er omheen, daar heb ik het nog steeds moeilijk mee, maar daar probeer ik maar niet meer aan te denken. Ik ben natuurlijk wat ouder en wijzer geworden, en ik zie ook beter de voordelen van dit werk: je verdient geld, je krijgt aandacht, mensen zijn geïnteresseerd in wat je doet en je hoeft niet elke dag te werken. Ik zie nu pas dat ik eigenlijk een ongelofelijk leuk leven heb. En daarnaast heb ik meer tijd voor mezelf ingeruimd die ik gebruik om te schrijven.”

Johnson, die volgens collega's gloriëert op de golfbaan en de skilanden, heeft een opleiding aan de filmacademie achter de rug.

Haar grote wens: het regisseren van een film en het schrijven van een serie. „Ik ben nu veel aan het schrijven. Op dit moment werk ik aan een Frans/Amerikaanse co-productie, een comedy over jonge mensen die in een badplaats werken, de werktilt is *Club Holiday*. Ook ben ik van plan om een serie voor mezelf te gaan schrijven, een komische 'one woman-show', waarin ik de komische kant van mezelf kan ontplooiën.”

● Ridge (Ron Moss) en Caroline (Joanna Johnson) in *The Bold and The Beautiful*. Foto: GPD

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. - MAKELAARDIJ
TAXATIES - HYPOTHEKEN - ASSURANTIE

TE KOOP

NOORD-NOORD-OOST
"Uitstekend verzorgde sfeervolle woning"
Ind. kelder, woonk. m. oud holl. plafond, woon/eetkamer, berging, 3 slaapk., badk., zolder. Alle ramen/kozijnen in kunststof. Geh. pand roll. Diepe achtertuin (± 25 m). Aanv. direct
Vraagpr. f. 119.000,- k.k.

MUTIG
"Mooi gelegen, ruime bungalow"
Ind. hal, L-vormige woonk. (± 47 m²) m. open haard, woon/eetkamer, m. compl. inv., 2 slaapk., badk. m. lgt. douche v.w. en 2e toilet, aparte douche ruimte m. douche en v.w., hobbyruimte (5,20 x 5,70), verwarmde gar. Nieuw geïsoleerd dak (1990). Perc. opp. 483 m². Aanv. medio sept.
Vraagpr. f. 249.000,- k.k.

SITTARD
"Goed gelegen, sfeervolle woning"
Ind. kelder, L-vormige woonk. m. open haard, woon/eetkamer, m. compl. inv., lue inv. bijkeuken, badk., 3 slaapk., k. badk. zolder. Geh. pand roll. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 199.000,- k.k.

BECK
"U zoekt geen traditioneel, maar speels, modern en exclusief vrijstaand herenhuis?"
Ind. sout. prov. kelder, hobbykelder, speelkamer, gar. m. elektr. rolpoort; beg. grond/verd.; ruime hal, L-vormige woonk. (± 37 m²) met rivo-verschil, openhaard en prachtige vloer in noorse leisteen, keuken m. app. en aansluitend eetkamer, 3 slaapk. (waarvan één 7,00 x 3,00/4,00), badk. m. ligbad en v.w., aparte douche ruimte m. douche en v.w., zolder. Alle ramen/kozijnen in hardhout. Perc. opp. 426 m². Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 335.000,- k.k.

NEDU MAKELAARDIJ TOUR-PLOEG

ELKE DAG OP DE RADIO
(FM 95.3 OF 100.3)

POSTERHOEF
"Vroeglig gelegen, ruime vrijstaand woonhuis"
Ind. hal, woonk. m. aart. grote tuinkamer, dichte woon/eetkamer, bijkeuken, kantoork/hobbykamer, 3 ruime slaapk., badk., zolder. Achtertuin m. grote vijver. Perc. opp. 470 m². Geen bebouwing a.d. achterkant. Aanv. degenen op korte termijn.
Vraagpr. f. 289.000,- k.k.

NOORD-NOORD-OOST
"Uitstekend gelegen halfvrijstaand woonhuis met grote garage"
Ind. hal, woonk., woon/eetkamer m. compl. inv., 3 slaapk. en hobby c.q. slaapk. badk. m. lgt. v.w. en 2e toilet, zolder bereikb. via vaste trap. Bouw. 1975. Gebouwd. Perc. opp. 394 m². Geen bebouwing a.d. achterkant. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 249.000,- k.k.

BECK
"Vroeglig onderhouden halfvrijstaand woonhuis in zeer gezellige woonbuurt"
Ind. kelder, hal, L-vormige woonk., woon/eetkamer m. compl. inv., 3 slaapk., 3 slaapk., grote badk. m. ligbad, zolder. Ramen/kozijnen grotendeels kunststof m. dubb. begl. Ged. roll. Perc. opp. 316 m². Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 215.000,- k.k.

BECK
"Zeer ruim vrijstaand landhuis gelegen op 10 staart"
Ind. sout.; hal, berging, winkelder, prov. kelder, kantoork, 2 grote hobbykamers; beg. grond/verd.; hal, L-vormige woonk. (± 45 m²) m. open haard en aansluitend terras (± 50 m²) woon/eetkamer m. compl. inv. bijkeuken, badk. m. lgt. v.w. en 2e toilet, 3 slaapk., badk. m. lgt. v.w. en 2e toilet, zolder bereikb. via vaste trap. Bouw. 1975. Gebouwd. Perc. opp. 394 m². Geen bebouwing a.d. achterkant. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 249.000,- k.k.

BECK
"Uitstekend vrijstaand woonhuis met ruime garage op 10 staart"
Ind. 2 kelder, hal, ruime woonk., 3 slaapk., gar. m. elektr. rolpoort, 3 slaapk., badk., zolder. Geh. pand roll. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 299.000,- k.k.

NOORD-NOORD-OOST
"Ruime (schoon) halfvrijstaand herenhuis"
Ind. kelder, hal, woonk. (± 32 m²), dichte keuken m. compl. inv., grote slaapk., 3 woon/slaapk. (3 x 2,50) m. lgt. v.w. en toilet. Grotend. dubb. begl. Achtertuin 30 m. diep. Geen bebouwing achter. Geh. in het centrum. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 209.000,- k.k.

WERU ramen + deuren

WERU
Gergel (Sittard) Advies in dorp
Gefassie 10 045-224501
Tel. 045-224501

KRINGS

Bouwen of renoveren op 21h basis

TE KOOP VLAK OVER DE GRENS

LUXE WONINGEN TE:

Landen - Rekem
- Eekhoornlaan 5 - mooie, ruime villa met grote tuin (2700 m²) - rustig gelegen.
- Sterrenlaan 12 - mooie villa op ruim perceel grond in residentiële omgeving.
- Zonnelaan 14 - mooi ruim landhuis met grote tuin (3016 m²) en buitenzwembad in bosrijke omgeving.

Landen - centrum
- Beemstraat 67 - ruim landhuis met zeer grote garage en grote tuin gelegen in de nabijheid van het bos.
- Pleestraat 20 - prachtig nieuw landhuis met een zeer hoge graad van afwerking, unieke ligging, uitzonderlijke aanblijding.

Maastricht
- Rijksweg 129 - zeer mooi en groot herenhuis gelegen ten zuiden van groot park (± 4.000 m²)
- Jozef Smeetslaan 236 - ruim landhuis met grote tuin (2910 m²), zeer mooi en privé gelegen.
- Torenlaan 33 - grote en goed afgewerkte villa op mooi perceel grond. Door het ruime praktijkgedeelte ideaal geschikt voor vrij beroep.
- Spechtstraat 9 - grote nieuwbouwwilla die beantwoordt aan de meest hoge eisen van modern wooncomfort. Het geheel past uitstekend in de mooie bosrijke omgeving.
- Wijnstelaan 13 - mooie en ruime villa met grote tuin en 100 m² kantoorruimte met aparte inkom, buitenzwembad aanwezig.

Tongeren
- Vermeulenstraat 3 - zeer gedistingeerd herenhuis met rijke geschiedenis - ruime tuin met stallen en garages - mooie en centrale ligging.

Zutendaal
- Elkestraat 37 - grote villa gelegen in park, geschikt als privéwoning, doch ideaal voor vrij beroep. Tennisplein aanwezig.

RUMER AANBOED TEN KANTORE

Nieuw contact op met ons kantoor om een afspraak vast te leggen.

Eveneens te koop via ons kantoor:

- mooie appartementen;
- interessante bouwgronden;
- verscheidenheid aan handelspanden;
- woningen in alle prijsklassen.

MACHON
IMMOBILIËN & ADVIES
Bismarckstraat 8 - B 3620 Landen
Tel: 09.32.89.718282

BECK (L.) Notaris mr. L.J.T.A. Beckers te Beek (L.)

zal op donderdag 29 juli 1993 om 15.00 uur in Hotel Kemper aan de prins Mauritslaan 22 te Beek (L.) ex art. 3:268 B.W., juncto art. 1228 van het oude B.W. in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen:
het woonhuis met garage en tuin, staande en gelegen te Beek (L.), Hoefpark 23, kadastraal bekend gemeente Beek (L.) sectie G nummer 1370, groot 3,88 aren.
Het pand is verhuurd in strijd met huurbeding als bedoeld in artikel 3:264 B.W.

Aanvaarding: na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grasse van de akte van veiling.
Betalings: van de overdrachtsbelasting, het notariële honorarium, de kadastrale rechten en de eventueel verdere voor rekening van koper komende kosten uiterlijk 8 augustus 1993.
Betalings: van de koopsom en verrekening baten en lasten uiterlijk 8 september 1993.
Schriftelijke bidingen: kunnen tot en met 14 juli 1993 worden uitgebracht bij na te noemen notaris-kantoor. Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of de hypotheekgever kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de verkoop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de president ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst gebaseerd op een biding.
Van toepassing zijn: de Algemene Verkoopvoorwaarden voor Executieveilingen 1993.
Inlichtingen en bezichtiging: te verkrijgen bij c.q. te regelen met het kantoor van notaris mr. L.J.T.A. Beckers, Marktstraat 1 te Beek (L.), tel. 046-379000.

BUITEN WONEN IN DE STAD

De appartementen met speelse en zonnige balkonpartijen zijn zo gesitueerd, dat de bewoners uitkijken op het prachtige, parkachtige binnen-terrein met niveauverschillen, waar de overvloed aan bomen en planten het gevoel van "buiten wonen" zal versterken. Maar de directe omgeving heeft ook dat betrouwbare natuurlijke gevoel meer te bieden. De Promenade langs de Maas is bij uitstek geschikt om heerlijk te flaneeren. Dit geldt eveneens voor de schitterende aangelegde wandelparkjes. Dankzij de geprojecteerde voetgangersbrug - die de verbinding vormt tussen Céramique en het stads-centrum van Maastricht - zijn alle genotgen van deze bourgondische stad binnen handbereik.

(OPENBAAR) VERVOER

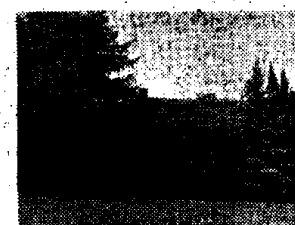
Wonen in De Porta betekent dat bewoners optimaal gebruik kunnen maken van de faciliteiten die het openbaar vervoer te bieden heeft: het NS-station en de stadsbus-haltes bevinden zich op nauwelijks 5 minuten lopen van de appartementen. Voor bewoners die buiten de stad werken en voor het vervoer gebruik maken van de auto liggen de appartementen ook ideaal. Via de A2 en de aansluiting op regionale verbindingswegen kunnen ze snel - letterlijk - alle kanten uit.

PROBLEEMLOOS PARKEREN

Bewoners die willen beschikken over een eigen parkeerplaats, kunnen tegen een maandelijkse huur aanspraak maken op een veilige plaats in de parkeergarage, die met de lift bereikbaar is.

HEERLEN
f. 385.000,- k.k.
Ind.: sout.: dubbele garage; berging en provielerder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkamer 46 m², keuken, terras en diepe tuin. 1e verd.: 4 slaapkamers, douche en toilet. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vlieztrap.

VOERENDAAL
f. 419.000,- k.k.
Vrijstaande semi-bungalow op 710 m² grond en op een rustige ligging. Ind.: beg. gr.: royale hal, L-vormige woonkamer met open haard en plavuizenvloer 9,00 x 5,50/3,90, dichte keuken met app. 4,90 x 3,35, 3 slaapkamers, badkamer, inpanidige garage, terras en tuin. 1e verd.: royale overloop, 1 slaapkamer 4,55 x 3,00 en zolderruimte. Aanvaarding: eind aug. 1993.

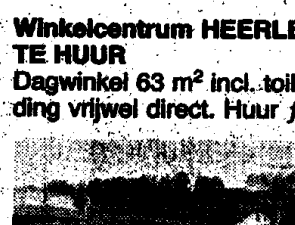
BRUNSSUM
f. 485.000,- k.k.
Woonhuis-kantoorbedrijfsruimte.
Ind.: woonhuis: kelder, beg. gr.: hal, toilet, woonkamer ca. 44 m², goed geout. dichte keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 1 slaapkamer en zolder. Kantoor: opp. ca. 180 m² (kan ook als woning ingericht worden en is eventueel apart te koop). Bedrijfsruimte: begane grond ca. 300 m², 1e verd.: ca. 160 m² en diverse open stallingen. Aanvaarding vrijwel direct.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN
TE HUUR winkelruimte van f. 14.000,- per jaar excl. BTW in de wijk Mezenbroek winkelcentrum met o.a. supermarkt, bank, bloemisterij en bakkerij.
De winkel heeft een opp. van ca. 110 m² en is direct te aanvaarden. Front ca. 5,00 m.
Zeer geschikt voor videothek, afhaalrestaurant, dienstverlening, modezaak en schoenenzaak.

Winkelcentrum HEERLERHEIDE
TE HUUR
Dagwinkel 63 m² incl. toilet en kitchenette. Aanvaarding vrijwel direct. Huur f. 1.475,- per maand.

GULPEN
f. 129.000,- k.k.
Winkelruimte opp. 70 m² incl. kantoort, toilet en kitchenette. Aanvaarding vrijwel direct.

• Makelaar o.g. • Taxaties
• Bedrijfsobjecten • Hypotheken
• Woningen • Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, besluit om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij
ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

OPGROEIEN ZONDER BLAFFEN KAN OOK
De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidsoverlast.

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER
Postbus 381 - 2600 AJ, Delft

TE KOOP

HEERLEN
Middelburgstr. 3
Tussengelegen woonhuis met tuin (achterom bereikbaar). Indeling: entree met gastentoeilet en trap naar verdieping. Woonkamer met witte lametvloer, keuken met div. apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer met zitbad, v.w. Vlieztrap naar bergzolder. Pand is geheel onderkelderd en gedeeltelijk van rolluiken voorzien.
Prijs f. 115.000,- k.k.

HEERLEN
Kruisstraat 57
Ruim woonhuis met atelierruimte/magazijnruimte van ca. 50 m², een tweedel. kantoorruimte en grote garage. Indeling: woonhuis: entree met gastentoeilet en trap naar verdieping. Provielerder, gezellige woonkamer met parket en open haard, ruime eetkamer met toegang tot een geheel omsloten tuin die tevens toegang biedt tot de magazijnruimte. Vijf slaapkamers op 1e verdieping, badkamer met ligbad/douche en v.w. Grote zolder middels vlieztrap bereikbaar.
Prijs n.o.t.k.

KANNE-RIEMST BELGIË
In zeer mooie omgeving gelegen halfvrijstaand geheel gemoderniseerd woonhuis met diverse terrassen en tuin. Entree, gezellige zitkamer met parketvloer en losse haard, eetkamer met pul nagelaten, dichte keuken met div. apparatuur, groot studeer/zitkamer met trap naar verdieping en toegang tot garage o.c. werkruimte, gastentoeilet. Verdieping: ruime slaapkamer met apart toilet. Tweede slaapkamer met toegang tot badkamer met ligbad, v.w., bergkamer. Aparte 2e toilet. Zolder.
Prijs f. 225.000,- k.k.

HEERLEN
Gouverneurstr. 57
Halfvrijstaand woonhuis met inpanidige garage, tuin. Ind.: ruime betegelde hal met trap naar verdieping, waskeuken met aansluitend inpanidige garage en toegang tot de fraai aangelegde tuin (via zijkant achterom bereikbaar). 1e verdieping: overloop met tegelvloer, gastentoeilet, L-vormige woonkamer met tegelvloer en balkon aan voorzijde, open keuken met kunststof aanrechtblok. 2e verdieping: drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en mog. voor 2e toilet. Pand ged. voorzien van rolluiken.
Prijs f. 189.000,- k.k.

KERKRADE (Ergelshoven)
Bouwgrond half centrum. Circa 480 m² oppervlakte en in talud gelegen. Geschikt voor type drive-in-woning of ruwoning. Prijs f. 69.000,- k.k.

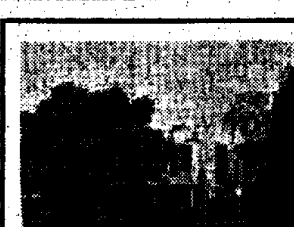
KERKRADE
(Heerkrade)
Adriaan Brouwerstraat 49
In mooie woonomgeving gelegen woonhuis met garage en tuin. Betegelde hal met gastentoeilet en trap naar verdieping. Ruime woonkamer met tegelvloer, schuifpui naar terras, bergkast, open keuken met moderne witte aanbouwkasten voorzien van diverse apparatuur, via keuken toegang tot de mooi aangelegde tuin. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder, verdieping alwaar mogelijkheid voor 4e slaapkamer.
Prijs f. 279.000,- k.k.

KERKRADE
(Domaniale)
Finestraat 86
Aan groenplantsoen gelegen halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Benedenverdieping met plavuizenvloeren in hal, woonkamer en keuken. Open keuken met moderne installatie. Drie slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad. Zolder bereikbaar middels een vlieztrap. De tuin is aan de achterzijde bereikbaar.
Prijs f. 179.500,- k.k.

KERKRADE
Lindenlaan 100
Dubbel (hoek)huis met winkel/woonruimte en garage. Entree, met gang naar woon-/zitkamer en toilet. Winkelruimte ca. 30 m² met tegelvloer en toegang naar zitkamer en keuken. Zestel slaapvertrekken op 1e verdieping met o.a. dakterras en voormalige keuken. Deze verdieping is als aparte wooneenheid in te delen. Zolder via vaste trap bereikbaar alwaar bergzolder en mansardkamer.
Prijs f. 198.000,- k.k.

KERKRADE
(Ergelshoven)
Portbaemden 17
In het centrum gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en royale tuin. Indeling: twee kelders, hal met ontvang/kantoorruimte en gastentoeilet. Grote woonkamer met parketvloer en schuifpui naar het terras. Dichte keuken met installatie. Werkkamer met toegang naar de garage. Op de verdieping zijn vier slaapkamers en een badkamer met o.a. ligbad.
Prijs f. 285.000,- k.k.

KERKRADE
WEST (Graat), Ellegraat 25
Aan wooneen gelegen woning met berging aan de voorzijde. Entree met garderobe naar open keuken en ruime woonkamer met toegang naar de achtertuin. Trap naar verdieping, alwaar drie slaapkamers, een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De achterzijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy.
Prijs f. 182.500,- k.k.

me woonkamer met toegang naar de achtertuin. Trap naar verdieping, alwaar drie slaapkamers, een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De achterzijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy.
Prijs f. 182.500,- k.k.

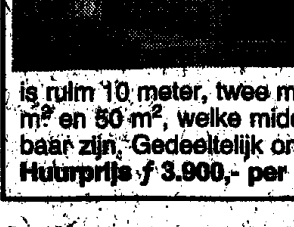
TE HUUR

HEERLEN
Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte ca. 150 m² op de begane grond met grote groep. Het souterrain is als keuken ingericht. Het object is o.a. geschikt als biljart/café-restaurantje, koffieshop etc. Huurprijs f. 3.900,- per maand.

SITTARD
Putstraat/
Pullestraat
Winkelruimte - optimaal bereikbaar en op loopafstand van de markt. Oppervlakte is ca. 200 m² en de frontbreedte is ruim 10 meter, twee magazijnruimten van ca. 70 m² en 80 m², welke middels de Pullestraat bereikbaar zijn. Gedeeltelijk onderkelderd.
Huurprijs f. 3.900,- per maand.

SITTARD
Putstraat/
Pullestraat
Winkelruimte - optimaal bereikbaar en op loopafstand van de markt. Oppervlakte is ca. 200 m² en de frontbreedte is ruim 10 meter, twee magazijnruimten van ca. 70 m² en 80 m², welke middels de Pullestraat bereikbaar zijn. Gedeeltelijk onderkelderd.
Huurprijs f. 3.900,- per maand.

BC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen,
Scharnerweg 116B, 6224 JK Maastricht,
tel. 045-712040,
043-636655. A.J.M. Blijsternans

LUXE APPARTEMENTEN IN
DE PORTA I
CÉRAMIQUE!
EXCLUSIEF WONEN

Op de oostelijke Maasoever van Maastricht ligt het nu al betaamde Céramique-project. De unieke ligging van dit stadsdeel is al in vele toonaarden bevestigd. Cultuur, ontspanning en winkels op loopafstand. Speciaal voor mensen die van rustig wonen houden en prijs stellen op snelle en gemakkelijke verbindingen met openbaar vervoer of auto. Het woongebied wordt mede bepaald door de extra aandacht voor veiligheid en de uiterst zorgvuldige en luxe afwerking van de appartementen. Dat blijkt uit zaken als de keukeninrichting, de betegeling en de sanitaire voorzieningen.

ARP **CÉRAMIQUE** **RUIJTERS**
MOOI IN MAASTRICHT
Ruijters Vastgoed Management B.V.

DE APPARTEMENTEN

Wat betreft oppervlakte en indeling kunt u kiezen uit diverse typen met ruime woonkamer, minimaal 2 slaapkamers en badkamer met ligbad en douche. Alle appartementen zijn bereikbaar met een lift. Afhankelijk van de ligging en de hoogte beschikken de appartementen over een (dubbel) balkon of balkon, uitzicht op de zonnige. Aan beide zijden van de appartementen zijn verrassende uitzichten. Het project wordt zelf dat in de onmiddellijke omgeving van de appartementen beschikken zijn en winkels voor de dagelijkse behoeften plus dienstverlenende voorzieningen; bijvoorbeeld een bank en een artspraktijk. Ook van de verkeersveiligheidsaspecten en van persoonlijke veiligheid wordt veel aandacht besteed.

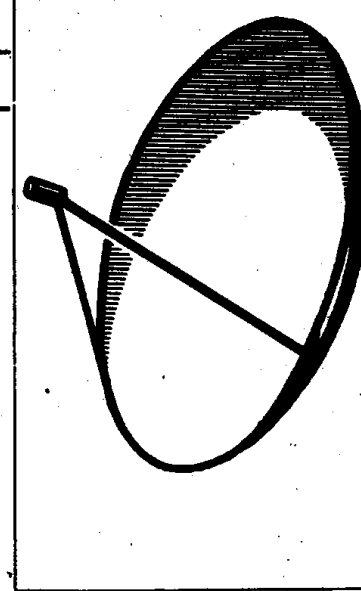
Gedetailleerde informatie over ligging, indeling, uitvoering en afwerking vindt u in een speciale brochure.
Huurprijzen v.a. ca. f. 950,- excl. servicekosten.

WILT U MEER WETEN?

Stuur deze bij in een ongefrankeerd envelop aan:
Ruijters Vastgoed Management B.V.,
Antwoordnummer 1165, 6200 VB Maastricht.
U ontvangt dan snel documentatie.

Ik wil graag onafhankelijk meer documentatie over exclusief wonen in Céramique: de appartementen PORTA I.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Woonplaats: _____
Telefoon: _____

Nederland 1

08.00-09.30 Altes kits. Gevarieerd kinderprogramma. Met om: 8.00 Slaapkamer... wakker worden! poppenkast (KRO); 8.10 Tekenfilmfestival 1 (KRO); 8.19 Zomerconfetti (AVRO); 8.44 Rescue rangers, tekenfilmserie (NCRV); 9.08 Pressgang, jeugdserie (KRO); 9.34 Klimrek-clip Presentatie: Bas Westerweel.

17.53 Nieuws voor doven.

18.00 Journaal.

18.15 Seemastraat. Kinderprogramma.

18.32 World of golf. Informatieve serie over golf. Af. 1. Herh.

19.01 Hoe voelen wij ons vandaag? Comedyserie. Af. 1: Een bed met uitzicht. Herh.

19.26 All together now. Australische comedyserie. Af. 1: Daddy Cool. De letwat mislukte popster Bobby Rivers krijgt te horen dat een oude vriendin is overleden en dat zij hem wat heeft nagelaten. Zijn verbazing is groot wanneer dat twee kinderen - zijn kinderen - blijken te zijn. Ze komen bij hem wonen en dat is het begin van een chaotisch huishouden.

20.00 (TT) Journaal.

20.25 Mystic pizza. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Donald Petrie. Met: Julia Roberts, Lili Taylor e.a. Daisy, Kat en Jojo zijn drie vriendinnen die in een pizzeria werken. Daisy is de mooiste, Kat de slimste en Jojo gaat trouwen. Alle drie hebben ze hun dromen over de toekomst.

22.11 Paradijsvogels. Serie portretten van onbekende, maar aparte Nederlanders. Af. 4.

Af. 4. Baron Gijbort Quoterus Duco van Hardenbroek van de Kleine Lindt.

22.51 The Italian job. Engelse speelfilm uit 1969 van Peter Collinson. Met: Michael Caine, Benny Hill e.a. Na twee jaar komt kruimeldief Charlie Croker uit de gevangenis. Een Italiaanse dame, madame Beckerman, neemt contact met hem op om het plan van haar overleden man - het stelen van 4 miljoen dollar - uit te voeren.

00.33-00.38 Journaal.

Nederland 2

VOO

13.00-13.07 Nieuws voor doven.

17.10 After school special. Amerikaanse serie educatieve films. Af. 1: Ingesneeuwd. De lompe Cindy komt met de aantrekkelijke Tony vast te zitten in een sneeuwstorm.

18.00 Journaal.

18.20 Top 40. Popmuziek.

18.55 S.O.S. ter plekke. (On the scene: Emergency response).

19.20 Veronica reisgids. Vakantie-magazine. ... helpt je op vakantie! Reisgidsen Menno Bentveld en Anita Witzier gaan ook deze zomer op pad naar nieuwe vakantiebestemmingen. Onder het motto Paradiso Mexico reist Menno naar de meest oostelijke gelegen provincie Yucatan. Anita onderzoekt de vakantie mogelijkheden in Zeeland.

19.50 Step by step. Amerikaanse comedyserie. Af. 1: Echte vrienden.

20.20 Nederland muziekland. Muziekprogramma. Vandaag vanuit Utrecht.

21.10 (TT) Veronica goes Asia. Serie reisverslagen uit Azië. Af. 1: Vandaag met Adam Curry vanuit Thailand.

21.45 Little shop of horrors. Amerikaanse musical uit 1986 van Frank Oz. Met: Rick Moranis e.a. De bloemen- en plantenzaak van Mushnik is de meest verwaarloosde winkel in de omgeving. Op een dag steekt echter een vreemd plantje zijn kop op, en mensen komen er in drommen naar kijken. Dan zet het plantje het echter op een groeien. Bron: Naar de roman van Roger Corman.

23.15 In concert: Mariah Carey unplugged. Concertregistratie van de 23-jarige Amerikaanse zangeres. 'Het is voor mij heel moeilijk om akoestisch te spelen', zegt Carey. 'Wanneer ik zing ben ik gewend om het studiogeluid te horen. Ik ben nogal kritisch en als ik dan iets hoor dat niet perfect is, ga ik door het lint'.

23.45-23.50 Journaal.

Nederland 3

Vara

08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.

14.00 (TT) Studio sport. Rechtstreeks verslag van Wimbledon, finale dames enkelspel en Tour de France, proloog in Puy de Fou.

18.40 Trekking van de lottogetallen.

18.51 Wimbledon. Met finale dames enkelspel.

19.20 (TT) Lingo. Spelprogramma.

19.45 Flying doctors. Australische doktersserie. Af. 1: Een nieuwe ster aan het firmament.

20.35 (TT) Gewoon Toon. 4-delige portret van Toon Hermans. Af. 1: Een groot deel van de programma's bestaat uit fragmenten uit de diverse one manshows. Toon spreekt hier in een aantal gesprekken openhartig over met zijn vriend Jacques Klijters (ex Don Quishocking en tekstschrijver). In dit programma fragmenten uit o.a.: De duif is dood, een ballonnetje, 24 Rozen. Herh.

21.32 Golden palace. Amerikaanse comedyserie. Af. 1: Hoteldebut.

22.00 (TT) Journaal.

22.15 Studio sport. Met internationale honkbaltoernooi in Rotterdam.

22.45 Nova. Actualiteitenprogramma.

23.18 Trekking dagelijkse lotto.

23.30 Kinsey. Engelse serie. Af. 1: De advocaat Kinsey heeft het druk met een zaak op te lossen voor een gedupeerde weduwe, maar ondertussen gaat zijn partner Barry Haynes, samen met computerdeskundige Linda, er met hun kasgeld vandoor. Wanneer Kinsey dan ook eindelijk achter de waarheid komt, blijkt het misdadig duo al lang het land uit te zijn.

Nell Kinsey (Leigh Lawson) is een aparte figuur in de juridische wereld. Zijn specialiteit is schadevergoeding - Het Grote Claim Spel - een vak dat hij als geen ander kent.

00.10 Museumscenen. Prof. Henk van Os geeft achtergrondinformatie voorwerpen uit Nederlandse musea. Af. 1: Alma Tadmara, een Engelse Fries.

00.20-00.25 Nieuws voor doven.

RTL4

06.00 Het elee kuck elee. Luxemburgs programma.

07.00 Telekids. Kinderprogramma.

12.00 RTL text-radio.

12.15 Surpriseshow. Programma waarin Huisman gewone mensen op een ongewone manier verrast. Herh.

13.45 The big sleep. Amer. speelfilm uit 1946 van Howard Hawks. Met: Humphrey Bogart, Lauren Bacall e.a. Generaal Sternwood huurt detective Philip Marlowe in omdat zijn dochter Carmen wordt gechanteerd. Haar zuster Vivian biedt aan om Marlowe te helpen. Hij ontdekt dat Carmen nauwe betrekkingen onderhoudt met de gangster Eddie Mars.

15.45 Mark Twain: The Innocents abroad. Engelse speelfilm uit 1983. De verslaggever Mark Twain begint in 1887 op het schip de Quaker City aan een rondvaart door Europa om een reisfelletoon te schrijven. Met de norse, egoïstische kapitein kan hij het absoluut niet vinden; de scheepsparts wordt een goede vriend en met de mooie Julia Newell, een concurrente verslaggeefster, krijgt hij een soort haat-liefde verhouding. Bron: De roman van Samuel Langhorne Clemens, beter bekend als Mark Twain.

17.05 Pacific Station. Amer. comedyserie. Af. 1: A man's best friend. Herh.

17.30 Walter and Emily. Amerikaanse serie. Af. 1: Bedtime story. Herh.

18.00 Zes uur nieuws.

18.10 Expedition earth. Natuurserie. Af. 1: Sharks: Predators in peril.

19.00 Blossom. Amer. comedyserie.

19.30 Avondnieuws.

20.00 Life goes on. Amerikaanse serie. Af. 1: The whole truth.

20.55 Let's have a party. Spel.

21.55 Victims for victims. Amerikaanse tv-film uit 1984.

23.35 Laatste nieuws.

23.50 Coffy. Amer. actiefilm uit 1973 van Jack Hill. Coffy is een aantrekkelijke, jonge verpleegster die vastbesloten is om zich te wreken op degenen die haar 11-jarige zusje drugs heeft gegeven.

01.25 Nachtprogramma.

België/TV

17.30 Vuurtoren. Gevarieerd kinderprogramma.

17.52 Samsonclips.

17.55 Tik tak. Animatieserie. Af. 184.

18.00 Journaal.

18.10 Gered door de bel (Saved by the bell) Amerikaanse comedyserie. Af. 29: Zack's war.

18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Vandaag: Binnenland: Limburg-waterrecreatie; Buitenland: Rudesheim - Lorelei; Tips voor trips.

19.20 Joker en lottotrekking.

19.30 Journaal en sport.

20.00 Caravans. 13-delige Vlaamse serie. Af. 13: De uitverkoop.

20.30 Weekendfilm: Helden van Desert storm (Heroes of Desert storm) Amerikaanse tv-film van Don Ohl-meyer. Met: Daniel Baldwin, Angela Bassett, Marshall Bell e.a. Film over de Golfoorlog.

22.10 Vandaag.

22.30 Sport op zaterdag. Aansl.: Tourjournaal.

23.00-00.35 Weekendfilm: A cry for help. Amer. tv-film.

Na haar huwelijk met Buck, ontdekt Tracy dat haar man een sadistisch monster is. Wanneer zij van hem een pak slaag krijgt, terwijl zij in verwachting is, vermoedt ze dat hij haar wil vermoorden. Zij vraagt hulp bij de politie, maar deze geeft haar hulp-kreet. Wanneer Buck haar met een mes aanvalt, reageert de politie te traag en eindigt het plaatje, is Tracy er zeer erg aan toe. Gedurende haar herstelperiode krijgt zij bezoek van een jonge advocaat, die haar tracht te overtuigen een proces aan te spannen tegen de lokale politie. Bron: Naar het waargebeurde verhaal van Tracy Thurman.

België/TV 2

17.00 Sport extra. Rechtstreekse reportage van de Ronde van Frankrijk (wielrennen). Vandaag: Proloog in Puy-de-Fou.

18.00-18.40 Vervolg Sport extra.

België/RTBF 1

11.50 Cursus Duits. 12.20 Cursus Engels. 13.00 Nieuws. 13.20 Muziekprogr. 14.05 n. Laur demiere nuit. Franse misdaadfilm uit 1953. 15.40 Dunia. Misdaad. 16.15 Documentaire over de ontwikkeling van de fiets. Af. 1. 17.10 Noubba noubba. 17.55 Culinaire tips. 18.10 Tététourisme. 18.45 Génies en herbe international. Vandaag: Canada - Senegal. Aansl.: lottotrekking.

19.30 Nieuws. 20.05 Wielrennen. Tour de France, proloog. 20.10 Tuniemagazine. 20.55 Nestor Burma: Retour au bercail. Tv-film. 22.30 Contacts. Verkeersprogr. Aansl.: lotto-uitslagen. 22.35 Laatste nieuws. 22.55-00.20 Cinéclub de minuit: Le champ de lin. (De Viaschaard) Belgische speelfilm uit 1982.

België/Télé 21

12.55 Rechtstreekse reportage van de Grand Prix F1 van Frankrijk. 17.00 Reportage van de Tour de France. Vandaag de proloog: Puy du Fou. 18.45 Zie België/RTBF 1. 19.30 E.K.Tumen. 22.30-23.05 Nieuws.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Tell quel. 12.25 Automagazine. 12.40 Weerbericht. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.10 Zakelijk magazine. 13.40 Teletourisme. 14.10 Reflets: Images d'ailleurs. 15.10 Azimuts. 15.35 Fur vert. 16.00 Nieuws. 16.10 Génies en herbes. Quiz. 16.30 Wetenschappelijke magazine voor de jeugd. 17.00 Jeunes solistes. 17.45 Correspondance. 18.00 Les francophiles. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Thalassa. 21.00 Nieuws. 21.40 Lance et compte. Af. 7. 22.30 Serie oorlogsdokumentairen. 23.30 Beau et chaud. Amusement-sprogr. 00.25 Nieuws. 00.50 Le journal du Tour de France. 01.15 Jamais sans mon livre. 02.15 Horizont 93. 03.00 Tététourisme. 03.30 Reflets, images d'ailleurs. 04.30 Questions pour un champion. 05.00 Temps présent.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.30 Nieuws. 12.35 Le aventure di Davy Crockett. Tv-film. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1. Tre minuti di... 14.00 Speelfilm. 16.30 Sette giorni parlamento. 18.00 Nieuws. 19.25 Parola e vita: Il vangelo della domenica. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 - Sport. 20.40 O intrattenimento. Speelfilm. 23.00 Nieuws. 23.05 Speciale TG 1. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Appuntamento al cinema. 00.35 Speelfilm. Aansl.: Nachtprogram.

BBC 1

08.00 Teletekst. 08.25 nws. 08.30 Pinnocchio. Tekenfilmserie. 08.50 The all new Popeye show. 09.10 The girl from tomorrow. Sf-serie. 09.35 Potswort and Co. 10.00 Parallel 9. 11.55 Sportprogr. Met om 12.00 Cricket: derde testmatch Engeland - Australië; 14.00 nws; 14.05 Tennis: Wimbledon 93, voorbereiding dames enkelspel; finale; Aansl. meer tennis en cricket. 18.15 nws. 18.25 Reg. nws. 18.30 Tekenfilms. 18.55 Jim'll fix it. 19.30 The main event. 20.20 Open all hours. Engelse comedyserie. 20.50 Birds of a feather. Comedyserie. 21.20 The house of Eliott. 22.15 That's life! 22.55 nws, sport. 23.15 Today at Wimbledon. Hoogtepunten van de vandaag gespeelde damesfinale en een interview met de winnares. Tevens een vooruitblik op de herenfinale van morgen. 00.15 Cricket - third test. Engeland - Australië. 00.55 The return of captain invincible. Australische speelfilm uit

Nederland 1

08.00 Tagesschau.

08.30 Ping Pong. Kinderprogramma.

09.30 1000 Jahre sind von Dir, wie ein Tag. Kerkdienst.

10.30 Potstausend und Potsdum. Portret van de stad Potsdam.

11.00 Tagesschau.

11.30 Lover come back. Amer. speelfilm uit 1961.

12.45 Umschau.

12.55 Presseschau.

13.00 Tagesschau.

13.30 Polina und die Milliarde aus Bonn. Reportage.

14.00 (OO) Simke. Amer. speelfilm uit 1970. Bron: Naar de roman van William Corbin.

15.30 Weltreisen: Süchtig nach der Jungfrau. Reportage.

16.00 Tagesschau.

16.05 Disney Club. Magazine.

17.30 Sportschau. Sportmagazine.

18.00 Heute abend im Ersten.

18.03 Tagesschau-Telegramm.

18.05 Weekend-weerbericht.

18.10 Heidi und Erni. serie. Af. 1: Vor-sicht, Lama!

18.40 Milch laust der Affe. dierenquiz.

19.05 Tagesschau-Telegramm.

19.10 Sportschau.

19.50 Ziehung der Lottozahlen.

20.00 (TT) Tagesschau.

20.15 (TT) Jo. Fotomodel. 3-delige tv-film. Af. 2.

21.45 Tagesthemon.

22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag. (Verdinking door pastores Oda-Gebine Holze-Stäblin uit Hannover.

22.10 knallten ihn nieder. (Guns of diablo) Amerikaanse speelfilm uit 1964 van Boris Sagal. Met: Charles Bronson, Susan Oliver e.a. Bron: Naar de roman van Robert Le-wis Taylor.

23.30 Tagesschau.

23.35 Inspector Lavardin: Der Teufel in der Stadt. (Les dossiers de l'inspecteur Lavardin: Le diable en ville) Franse speelfilm uit 1988.

01.00 Tagesschau.

01.05 n. Der letzte Angriff. (Fixed bayonets) Amer. speelfilm uit 1951. Bron: Naar roman van John Brophy.

02.35-02.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. An der Ostsee. Af. 1: Ahrenshoop.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.

09.00 Tagesschau.

09.03 Nachbarn. Magazine.

09.45 Yoga. Af. 3: Bewegung.

10.00 Tagesschau.

10.03 Globus. Milieumagazine.

10.40 ARD-Ratgeber. Magazine.

11.00 Tagesschau.

11.03 Kinderstudio. Met om: 11.03 Die Kinder von Bullerbü. Zweedse jeugdserie.

11.30 Das Herz des Piraten. Jeugd-film van Jürgen Brauer. Bron: Naar de gelijknamige roman van Benno Plu-ga.

12.50 Pingu. Poppenserie.

12.55 Presseschau.

13.00 Tagesschau.

13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.

13.30 (ZW-TV) Wie der Vater, so der Sohn. (Bébert et l'ornibuis) Franse speelfilm uit 1963 van Yves Robert.

15.00 Mums. Tekenfilmserie. Af. 1: Mitsommer. Bron: De kinderboeken van Tove Jansson.

15.20 (OO) Alfonso Bonzo. Engelse jeugdserie. Af. 5: Der vertauschte Fernseher. Bron: Naar de gelijknamige roman van Andrew Davies.

15.45 FM. Gevarieerd magazine. Vandaag aandacht voor de toenemende schuldenlast bij kinderen.

16.15 Klassentreffen. Vandaag: Rudolf Scharping.

16.58 Je früher der Abend.

17.00 Heute.

17.05 Länderspiel.

17.55 Die grosse Hilfe. Programma over Duitse gehandicapthulp.

18.05 Die fliegenden Ärzte. (Flying doctors) Australische serie. Aansl.: Guten Abend.

19.00 Heute.

19.20 Weerbericht.

19.25 (TT) Insel der Träume. Duitse serie. Af. 2: Zwei Zentner Zärtlichkeit.

20.15 El Dorado. Amerikaanse western uit 1966 van Howard Hawks.

22.15 Heute-journal.

22.30 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine. Aansl.: Gewinnzahlen vom Wochenende.

23.50 n. Der Kommissar. Duitse politserie. Af. 1: Die Anhalterin.

00.50 Heute.

00.55 Spuren auf dem Mond. (Le or-mé) Italiaanse speelfilm uit 1975.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. 09.30 Cursus Engels. 10.00 Cursus Frans. 10.30 Letters from Great Britain. Af. 1: Sand-wich und Kent. 11.00 Weine nicht, Eichhörnchen. Aansl.: Mr. Mc Lintock. 12.30 Menschen und Strassen: Matera. 13.15 Cursus Duits. 13.45 Cursus wiskunde. 14.15 Tuinertips. 14.30 Traumziele: Baja California. 15.00 Sport 3 Extra. Met Paardesport: CHIO te Aken; Schermen: WK vanuit Essen. 17.00 Hit-Clip. 17.30 Markt. 17.45 Hier und Heute unterwegs. 18.15 (TT) Gott und die Welt: Ein Tag im Leben des Rabbi L. 18.40 Regional magazine met nieuws. 19.20 Das wars - diese Woche. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Tiere suchen ein Zuhause. 20.15 Neues Deutschland. Episodenfilm. 22.00 West 3 aktuell. 22.10 Magische Welten. Documentaire over magie en tovenarij. 22.55 Traumtänzer. Amusementssprogr. 23.45 Monty Python's Flying circus. Engelse satire. 00.15 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.30 Sehen statt Hören. Weekover-zicht. 13.00 Cursus Frans. 13.30 Cursus Duits. 14.00 Cursus wiskunde. 14.30 Cursus Engels. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das Beste aus der Hobby-thek. 17.30 Briefe aus Grossbritan-nien. 10-delige serie over historische plekjes in Engeland. 18.00 Samstag um sechs. 18.30 Glaskasten. Live ma-gazine. 19.00 Heimat, deine Stars. Serie portretten. Af. 13: Werner Veidt, acteur, zanger en humorist. 19.30 Da schlag ich einfach zu. Reportage over hoe de kerk met rechtsradicale jonge-ren omgaat. 19.59 programma-over-zicht. 20.00 Tagesschau. 20.15 Australische Wildnis. Natuurfilmserie. Af. 4: Unter glühender Sonne. 21.00 Nieuws. 21.15 Champagnerkomödie. Blijspel van Jürgen Wölfer. Met: Carl-Heinz Schroth, Gisela Poltzer, Inge Schmidt e.a. 23.05 Stuttgarter Jazzpfeil 1993. Live-festival met onder andere The Masters. Joe Henderson en Herbie Hancock. Presentatie: Alan Bangs. 01.05 Laatste nieuws. 01.10 Non-Stop Fernsehen.

RTL Television

06.00 Belle und Sebastian. serie. 06.25 David der Kabouter. (David the gnome) tekenfilmserie.

06.50 Peter Pan. Tekenfilmserie.

07.15 Piff und Herkules. serie.

07.35 Samural Pizza Cats. Ameri-kaanse tekenfilmserie.

08.00 Maus reiss aus. Spelshow.

08.15 Pinocchio. Tekenfilmserie.

08.40 Wish Kid. Amer. tekenfilmserie.

09.05 Beverly Hills Teens. serie.

09.30 Dink. der kleine Saurier. (Dink, the little dinosaur) tekenfilmserie.

09.55 Die Sechsmillionen-Dollar-Familie. (The bionic six). Tekenfilm.

10.20 Captain Planet. Tekenfilm.

10.45 Marvel Universum. Met om: 10.45 Mighty Thor, tekenfilmserie.

11.05 Teenage mutant hero turtles. (Teenage mutant ninja turtles), serie.

11.50 Winspector - special rescue police task force. Japanse (J) sf-serie. Af. 1: Der geheimnisvolle Junge.

12.15 Harry und die Hendersons. Familieserie. Af. 1: Die Liebesmaske.

12.40 Full House. Amerikaanse co-medyserie. Af. 1: Joey bleibt hart.

13.10 Der Prinz von Bel-Air. (The fresh prince of Bel-Air), comedyserie. Af. 1: Ratet mal, wer heiratet.

13.35 Ultraman - Mein geheimes Ich. (My secret identity), serie. Af. 1: Andrew verliert sein Gedächtnis.

14.05 Knight Rider. Amerikaanse actieserie. Af. 1: Das 19. Loch.

15.00 Wimbledon '93. Tennis: Open Engelse kampioenschappen, finale dames enkelspel. Met RTL aktuell: nieuws, sport en weer.

(Volgende tijden onder voorbehoud)

17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Af. 1: Alles aus Eifersucht.

18.45 RTL aktuell.

19.15 Beverly Hills, 90210. Amer. se-rie. Af. 1: Sehnsucht hinter Masken.

20.15 Der Dorfschlawiner. Klucht.

22.00 Sirene 1. (The Rift) Spaans-Amerikaanse avonturenfilm uit 1989.

23.35 Starkstrom. (Bells) Canadese thriller uit 1981.

01.15 Männermagazin M.

01.40 Dr. Who. Engelse sf-serie.

03.00 Sirene 1. (The Rift) Spaans-Amerikaanse avonturenfilm.

04.20 Starkstrom. (Bells), thriller.

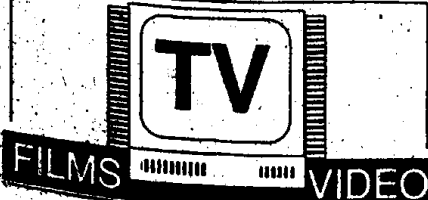
05.50 Tekenfilm.

● Robert Mitchum in de klassieke western 'El Dorado'. (Duitsland 2 - 20.15 uur).

SAT 1

06.00 Raumschiff Enterprise. (Star Trek) Amer. sf-serie. 06.50 Auf den Spuren der Altmächigen. Natuurfilm-serie. 07.20 Quär Beer. 10.00 DROPS! Actiequiz. 10.30 Wirtschaftforum. 11.00 Glückerbad. 11.40 n. Streichquartett. Tv-spel. 12.40 A star is born. Amer. musical uit 1954. 15.10 Carry on Jack. Engelse komedie uit 1963. 16.45 5 mai 5. Woordspel. 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 nws. 18.35 Die Mike Krüger Show. Talkshow. 19.30 Glücksrad. 20.15 Vater einer Tochter. Duits tv-spel uit 1979. 22.05 Jux & Dallerei. Talkshow met Karl Dall en gasten. Aansl.: TopNEWS. 23.05 Hot desire. Zwitserse erotische film uit 1985 van Michel Leblanc. 00.25 Madame O. und ihre Nichten. Deense erotische speelfilm. 01.40 Hot desire. Zwitserse erotische film. 03.00 Die Mike Krüger Show. Talkshow. Aansl.: progr.-over-zicht. 03.45 A star is born. Amerikaan-se musical.

RTL4

13.45 The Big Sleep (USA, 1946). Prachtige film-noir van Howard Hawks. Private eye Philip Marlowe moet onderzoeken wie de dochter van een gefortuneerde generaal afperst. De dochter blijkt een dubieuze connectie te hebben met de onderwereld. Met Humphrey Bogart en Lauren Bacall.

Super Channel

19.35 The Girl Who Knew Too Much (USA, 1969). Man infiltrert in een misdaadorganisatie en ontdekt de rol van het communisme Rusland in de organisatie. Misdaadfilm van Francis D. Lyon. Met Adam West en Nancy Kwan.

Duitsland 2

20.15 El Dorado (USA, 1967). Klassieke western van Howard Hawks over een revolutie op leeftijd die zijn oude vriend, een constant dronken sheriff, uit de problemen probeert te helpen. Met John Wayne en Robert Mitchum.

Nederland 1

20.25 Mystic Pizza (USA, 1988). Muziek komedie van Donald Petrie over drie vriendinnen die moeilijkheden hebben om zich aan te passen

● Lauren Bacall en Humphrey Bogart in de prachtige Amerikaanse film-noir 'The Big Sleep'. (RTL4 - 13.45 uur).

aan het normale leven. Met Julia Roberts en Annabeth Gish.

Nederland 2

21.45 Little Shop of Horrors (USA, 1986). Aardig flauwekulverhaal van Frank Oz over een man die een plantenwinkel heeft en ontdekt dat een van de planten op menselijk bloed geteld is. Met Rick Moranis en Ellen Greene.

RTL Television

22.00 The Rift (USA-GB, 1989). Matige horrorfilm van J.P. Simpson over een losgeslagen duikboot en mensentendeigen. Met Jack Scalia en Deborah Adair.

Nederland 1

22.51 The Italian Job (GB, 1969). Aardige thriller van Peter Collinson over een net uit de gevangenis vrijgelaten

man die een grootscheepse roof van goudstaaven opzet. Met Michael Caine en Noel Coward.

RTL Television

23.35 Murder By Phone (Canada, 1980). Zwakke horrorfilm van Michael Anderson over een seriemoordenaar die de telefoon gebruikt om mensen om het leven te brengen. Met Richard Chamberlain en John Houseman.

RTL4

23.50 Coffy (USA, 1973). Harde, maar niet geweldige film van Jack Hill over een verpleegster die wraak neemt op de moordenaars van haar elfjarige zusje. Veel geweld en aardig wat bloot. Met Pam Grier en Brookler Bradshaw.

BBC 1

00.55 The Return of Captain Invincible (Australië-USA, 1983). Komedie van Philippe Mora over een almachtige held die door de Amerikaanse regering wordt ingeschakeld om een aantal terroristen te bestrijden. Met Alan Arkin en Christopher Lee.

Duitsland 1

01.05 Fixed Bayonets (USA, 1951). Oorlogsfilm van Samuel Fuller. Amerikaanse peloton in Korea is afgesneden van de eigen troepen. Aardig gegeven, maar film heeft niet veel om het lijf. Met Gene Evans en Richard Basehart.

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.

7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktus. 14.05 Radio Tour de France 1993. 18.34 Echo. 18.04 Tegengang. 20.04 North Jazz Festival 1993. 22.04 De avondtappe. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachteland. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2

Elk heel uur nieuws.

7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Your wie niet kijkt wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3

Elk heel uur nieuws.

6.02 Ook golemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rot of d'rond. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkel-dinkel. 18.04 De Avondspil. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidse de live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Ch. wat een nacht.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 uur. Laat ons de rustige 7.02 Walcker worden... 8.04 Flori musical. 9.00 Pick-up. 10.00 Car-line. 11.00 Kurhausconcert. Gingen Ghaarduo. 12.00 Platen-

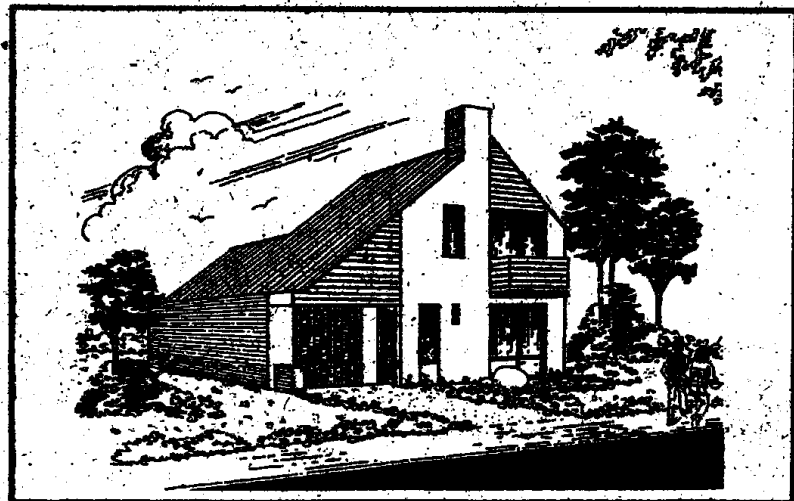
Radio 5

Elk heel uur v/m 18.00 en 20.00 nws.

6.45-6.50

RIANT WONEN IN HEERLEN

Aan de rand van Heerlen, in de wijk Husken worden 4 schitterende landhuizen gebouwd.

- Beg. grond:**
- overdekte entree naar ruime hal
 - L-vorm. woonkamer ca. 34 m² met schuifpui en mog. voor open haard
 - aparte dichte keuken
 - badkamer (met ligbad, v.w. en 2e toilet) en ruime slaapk.
 - inpandige garage met berging
 - betegeld terras

- 1e verdieping:**
- 2e en 3e slaapkamer
 - 2e badkamer met douche en vaste wastafel
 - vloering op 2e verd.
 - Uitvoering:**
 - hardhouten kozijnen
 - evt. eigen wens voor tegels, sanitair en keukengereedschap
 - combi-ketel
 - porseleinserviezen: van 600 m² tot 770 m²!

Prijs v.a. f 384.916,- v.a.o.

Wij kunnen u aantrekkelijke financieringsmogelijkheden bieden. Een uitgebreide documentatie-map zenden wij u op verzoek toe!

Geopend ma. t/m vrijd. van 9.00 tot 17.30 uur, zat. van 10.00 tot 13.00 uur

VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.
MAKELAAR EN BEDEIGD TAXATEUR
STADION - Houtweg Zuid 26, tel. 045-522232

Informatie-avond voor huizenkopers

Op 5 juli wordt wederom een informatie-avond gehouden voor eenieder die voornemens is een huis te kopen. Alle aspecten rondom het kopen van een huis en het afsluiten van een hypotheek komen aan bod. Van de Pas Makelaardij/Hypotheekcentrum Limburg organiseert deze avond. Punten die aan de orde komen: voor- en nadelen van een eigen huis t.o.v. de huurwoning; wie komt u allemaal tegen op de huizenmarkt; wat zijn de komende kosten; waar u op moet letten bij de aankoop; welke hypotheekbedragen zijn haalbaar; wat is gemeentegarantie; hoeveel bedragen de bruto en netto woonlasten; verschillende hypotheekvormen en tarieven van banken enzovoorts. Het bijwonen van de avond is gratis en vrijblijvend. Telefonische reservering via Van de Pas Makelaardij/Hypotheekcentrum Limburg, tel. 045-741616.

BESCHIKBAAR OPSLAG-LOODSRUIMTE

1200 m² verwarmd, of één gedeelte, vrije overspanning 30 mtr., perron, 7 mtr. vrije hoogte, grote inrijpoort, eventueel met kantoorruimte. Te bevragen bij:

Harman Transport BV
De Kempen 28, Hoesbroek
Telefoon 045-218342
Telefax 045-224788

PARKET KURK KUNSTSTOF

Kurk
vanaf FL 19,-
Kunststof
vanaf FL 49,-
Parket 22 mm
vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

Voor een bijzondere badkamer koop je een bijzondere kastje!

Geen kolossale badkamermeubelen, maar fraai gevormde kasten en kastjes, die zich gewillig laten combineren met elk sanitair. Clou verkoopt bijzondere badkamerkasten van de merken LineaBeta, Tenda Dorica en Nitro, uitgevoerd in roestvrij staal, 14 kleuren gefotocolorerd staal en hout. Clou verkoopt meer bijzondere producten, zoals deuren en deurbeslag, garderobes en schouwen, leuningen en ballustrades, kranen, sanitair en badkameraccessoires en complete interieurs op maat voor keukens en badkamers, voor woning en kantoor.

Voor afwerking van interieurs met allur
Stationstraat 143 6361 BH Nuth telefoon 045 - 24 56 56
Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 18.30 uur,
zaterdag 10.00 - 16.00 uur, dondersdagavond koopavond 18.30 - 21.00 uur

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer
En de makelaar weet van wanten en kranten.

• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW •

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbesteding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

ANSTRADE H
Huis met inpand. gar. 30m. Hal met vide. Kelder. L-vorm. woonk. ca. 42 m² met schuifpui en aansluiting voor open haard. Keuken met luxe install. 4 slaapk. Luxe badk. Bergzolder. Prijs f 187.000,- k.k. 7295

EGELSHOVEN H
Royaal halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin met goede bezonning. Living met parketvloer en vloer met luxe. witte install. tot ca. 35 m² 3 slaapk. Geb. badk. met douche en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Goede isol. Ged. dub. begl. Prijs f 187.000,- k.k. 7295

KLIMMEN H
In bungalowwijk gel. woonhuis met uitzicht op heuvel-landschap. Sout. 2 bergzolderen. Part. Woonk. ca. 58 m². Keuken met luxe install. en app. Bijkeuken. m². Sluiderk. 1e verd.: 2 slaapk. met douche. 3e slaapk. met balkon en riante badk. Zolderruimte/begl. Uist. onderhouden. Bwjr. 1977, aangepast in 1990. Prijs f 585.000,- k.k. 6735

KERKRADE H
Vink. Uist. onderhouden woonhuis. Gar. met hobbyzolder. Living ca. 45 m² met parketvloer en schuifpui naar tuin. Keuken, 3 slaapk. Royale badk. met douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Geh. dub. begl. Bwjr. 1980. Prijs f 239.000,- k.k. 7044

SIMPELVELD H
Uist. gel. bungalow met tuin. Sep. gar. Sout. 2 kelderruimten. Part. 2 slaapk. Waskruken. Voorraadm. 1e verd.: Woonk. ca. 44 m² met schuifpui en open haard. Half open keuken met alle app. Slaapk. badk. ensuite. Extra terras. Dak in 1988 vernieuwd. Prijs f 325.000,- k.k. 6872

KERKRADE H
Chevreumont. Appartements op 1e verd. met balkon. Bergzolder. Living ca. 30 m². Ged. vpen. keuken met kunstst. install. en eetbar. 2 slaapk. Luxe badk. met douche. Geh. dub. begl. Uist. onderhouden. Bwjr. 1983. Prijs f 109.000,- k.k. 7207

URMOND H
Vrijst. bungalow met tuin. Sout. Hobbyruimte, apart toegankelijk. Uist. onderhouden. Part. Royale hal met marmeren vloer. L-vorm. woonk. met open haard. Keuken met install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. Apart kantoorgeb. ca. 52 m², apart toegankelijk. Uist. onderhouden. Prijs f 369.000,- k.k. 7107

KERKRADE H
Chevreumont. Uist. onderhouden, royale halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Dubb. voorraadkelder. Living ca. 32 m². Ged. vpen. keuken. Sout. 1e verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Bwjr. 1980. Prijs f 195.000,- k.k. 7277

VAALS H
Goed gel. moderne vrijst. villa met fraai uitzicht. Inpand. gar. Tuin ca. 20 m. Diep. Part. Slaapk. Luxe badk. met douche en toilet. Bijkeuken. Provisie/hobbyruimte. 1e verd.: Living met open haard. Luxe open keuken met div. app. Slaapk. Badk. met douche/bad. toilet en bidet. Prijs f 475.000,- k.k. 7239

KERKRADE H
Perfect onderhouden dubb. woonhuis met tuin. Woonhuis I. Dubb. voorraadkelder. Living ca. 36 m². Keuken met comp. install. 2 slaapk. Luxe badk. Woonhuis II: Living en keuken met comp. install. tot ca. 40 m². 2 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en dubb. v.w. Badk. terras ca. 32 m². Geh. kantoorkoz. Geh. gerenoveerd. Bwjr. 1985 vernieuwd. Prijs f 145.000,- k.k. 7214

VALKENBURG H
Broekhem. Uist. gel. vrijst. landhuis met fraaie architectuur. Grote vrijst. gar. Rondom gel. tuin met overdekt terras en prima privacy. Woonk. ca. 59 m². Ruime eetkeuken. 5 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Opp. ca. 1.070 m². Bwjr. ca. 1960. Prijs f 395.000,- k.k. 7258

HOENSBROEK H
Centrum. Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 43 m. Diep. Kelder. L-vorm. woonk. ca. 28 m² met parketvloer. Keuken. Sout. Douche/Bergzolder. 1e verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Prijs f 145.000,- k.k. 7214

VOERENDAL H
Ruim. onder woonhuis met grote gar./werkpl. ca. 50 m². Tuin. Part. Waskruken. 1e verd.: L-vorm. woonk. ca. 46 m² met dakterras. Ruime eetkeuken. 2e verd.: 3 slaapk. Luxe badk. Grote/deels alum. koz. en dub. begl. Prijs f 239.000,- k.k. 6840

HOENSBROEK H
Overbrook. Gesch. patio-bungalow met inpand. gar. Gesl. a.m. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 34 m² met open haardpartij. Sep. keuken met eenvoudige install. 3 slaapk. Badk. Dak- en spouwisol. Prijs f 225.000,- k.k. 7223

WJNANDSRADE H
Landhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. Vrijstaande kelder. Part. Sierwoning. Woonk. ca. 34 m² met bayertv. en open haardpartij. Gesl. keuken met open haard. Incl. incl. app. 3 slaapk. Badk. Verd. Grote zolderdormite met mogelijkheid voor meer slaapk. of hobbyruimten. Prijs f 359.000,- k.k. 7187

KERKRADE H
Terwijnse. Uist. onderhouden vrijst. herenhuis met gar. Tuin ca. 31 m. Diep. Dubb. voorraadkelder. Living ca. 48 m² met erker en open haard. 1e verd.: 4 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. 2e verd.: 5e slaapk. Royale hobby- en stelliernruimte. Bwjr. 1974. Prijs f 395.000,- k.k. 7279

KERKRADE H
Uist. woonhuis met tuin. Bergzolder. Woonk. ca. 34 m² met douche en 2e toilet. Dubb. begl. Prijs f 169.000,- k.k. 7125

KLIMMEN H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

SCHAEVING H
In centrum gel. appartement op 2e verd. met balkon. Balkon. Carport. Charmant. Woonk. Gesl. keuken met open haard. Bijkeuken. Slaapk. met douche en 2e toilet. Open onderhouden. Prijs f 119.000,- k.k. 6889

HOENSBROEK H
Drive-in woning met inpand. gar., geschikt voor 2 auto's. Tuin. Woonk. en eetkeuken op 2 niveaus tot ca. 47 m². 4 slaapk. Sep. 2e toilet. Badk. met douche. Prijs f 169.000,- k.k. 7140

KERKRADE H
Naby grens gel. woonhuis, geschikt voor dubb. bewoning. Binnenmt. 3e verd. Kelder. Voor- en achterbalken. Keuken. 1e verd.: Woonk. Keuken. Eetkeuken. Slaapk. 2e verd.: Woonk. Slaapk. Douche. Aansluiting ondergrond. Prijs f 134.400,- k.k. 6984

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

KERKRADE H
Naby grens gel. woonhuis, geschikt voor dubb. bewoning. Binnenmt. 3e verd. Kelder. Voor- en achterbalken. Keuken. 1e verd.: Woonk. Keuken. Eetkeuken. Slaapk. 2e verd.: Woonk. Slaapk. Douche. Aansluiting ondergrond. Prijs f 134.400,- k.k. 6984

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

KERKRADE H
Naby grens gel. woonhuis, geschikt voor dubb. bewoning. Binnenmt. 3e verd. Kelder. Voor- en achterbalken. Keuken. 1e verd.: Woonk. Keuken. Eetkeuken. Slaapk. 2e verd.: Woonk. Slaapk. Douche. Aansluiting ondergrond. Prijs f 134.400,- k.k. 6984

BINGELRADE H
Karakteristiek vrijst. woonhuis met tuin. Grote werkpl./gar. ca. 75 m². Royale woonk. Gesl. eetkeuken met saarrechtcom. 3 ruime slaapk. Badk. met zitb./douche en 2e toilet. Mogelijk voor vaste trap naar bergzolder. Prijs f 219.000,- k.k. 7285

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

HEERLEN H
Douve Weien. Goed gel. 2 onder 1 kap woning met gar. Mooie stiermuur. L-vorm. woonk. Ged. open keuken met luxe install. 3 slaapk. Badk. met 2e toilet. Goed afgewerkte bergzolder. Opp. ca. 180 m². Bwjr. 1988. Prijs f 225.000,- k.k. 7098

HOENSBROEK H
Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 47 m. Diep. Buitenberging. Woonk. met parketvloer. Keuken met elken install. Badk. met ligb. Verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Prijs f 145.000,- k.k. 7038

HOENSBROEK H
Centrum. Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 43 m. Diep. Kelder. L-vorm. woonk. ca. 28 m² met parketvloer. Keuken. Sout. Douche/Bergzolder. 1e verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Prijs f 145.000,- k.k. 7214

HOENSBROEK H
Overbrook. Gesch. patio-bungalow met inpand. gar. Gesl. a.m. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 34 m² met open haardpartij. Sep. keuken met eenvoudige install. 3 slaapk. Badk. Dak- en spouwisol. Prijs f 225.000,- k.k. 7223

BRUNSSUM H
Rijante vrijst. bungalow gel. op groot perceel met beddijfhal, ca. 170 m². Overdekt terras. Div. kelderruimten. Werk-/kantoork. L-vorm. living met play. vl. en kelder met elken aanbouwruimte incl. app. tot ca. 75 m². Bijkeuken. 3 ruime slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Dv. afgewerkt. Uist. isol. Bwjr. 1987. Prijs f 475.000,- k.k. 7181

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

HEERLEN H
Welken. Binnenkort voorbewoning gereed gesch. vrijst. herenhuis met gar./bergzolder. Representatieve hal. Woonk. en open keuken met luxe install. tot ca. 47 m². Eetk. Bijkeuken. 1e verd.: 3 royale slaapk. Bergzolder. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Prijs f 267.226,- v.o.m. 10092020

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderbergzolder. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvloer. Balkon. Slaapk. Badk. met douche/bad. Hardh. koz. Ged. dub. begl. Roll. Overnamekosten f 125,- per maand. Prijs f 95.000,- k.k. 6663

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

WJNANDSRADE H
Landhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. Vrijstaande kelder. Part. Sierwoning. Woonk. ca. 34 m² met bayertv. en open haardpartij. Gesl. keuken met open haard. Incl. incl. app. 3 slaapk. Badk. Verd. Grote zolderdormite met mogelijkheid voor meer slaapk. of hobbyruimten. Prijs f 359.000,- k.k. 7187

BINGELRADE H
Karakteristiek vrijst. woonhuis met tuin. Grote werkpl./gar. ca. 75 m². Royale woonk. Gesl. eetkeuken met saarrechtcom. 3 ruime slaapk. Badk. met zitb./douche en 2e toilet. Mogelijk voor vaste trap naar bergzolder. Prijs f 219.000,- k.k. 7285

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

HEERLEN H
Douve Weien. Goed gel. 2 onder 1 kap woning met gar. Mooie stiermuur. L-vorm. woonk. Ged. open keuken met luxe install. 3 slaapk. Badk. met 2e toilet. Goed afgewerkte bergzolder. Opp. ca. 180 m². Bwjr. 1988. Prijs f 225.000,- k.k. 7098

HOENSBROEK H
Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 47 m. Diep. Buitenberging. Woonk. met parketvloer. Keuken met elken install. Badk. met ligb. Verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Prijs f 145.000,- k.k. 7038

HOENSBROEK H
Centrum. Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 43 m. Diep. Kelder. L-vorm. woonk. ca. 28 m² met parketvloer. Keuken. Sout. Douche/Bergzolder. 1e verd.: 3 slaapk. Vaste trap naar bergzolder. Prijs f 145.000,- k.k. 7214

HOENSBROEK H
Overbrook. Gesch. patio-bungalow met inpand. gar. Gesl. a.m. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 34 m² met open haardpartij. Sep. keuken met eenvoudige install. 3 slaapk. Badk. Dak- en spouwisol. Prijs f 225.000,- k.k. 7223

BRUNSSUM H
Rijante vrijst. bungalow gel. op groot perceel met beddijfhal, ca. 170 m². Overdekt terras. Div. kelderruimten. Werk-/kantoork. L-vorm. living met play. vl. en kelder met elken aanbouwruimte incl. app. tot ca. 75 m². Bijkeuken. 3 ruime slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Dv. afgewerkt. Uist. isol. Bwjr. 1987. Prijs f 475.000,- k.k. 7181

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

HEERLEN H
Welken. Binnenkort voorbewoning gereed gesch. vrijst. herenhuis met gar./bergzolder. Representatieve hal. Woonk. en open keuken met luxe install. tot ca. 47 m². Eetk. Bijkeuken. 1e verd.: 3 royale slaapk. Bergzolder. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Prijs f 267.226,- v.o.m. 10092020

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderbergzolder. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvloer. Balkon. Slaapk. Badk. met douche/bad. Hardh. koz. Ged. dub. begl. Roll. Overnamekosten f 125,- per maand. Prijs f 95.000,- k.k. 6663

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

WJNANDSRADE H
Landhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. Vrijstaande kelder. Part. Sierwoning. Woonk. ca. 34 m² met bayertv. en open haardpartij. Gesl. keuken met open haard. Incl. incl. app. 3 slaapk. Badk. Verd. Grote zolderdormite met mogelijkheid voor meer slaapk. of hobbyruimten. Prijs f 359.000,- k.k. 7187

BRUNSSUM H
Vrijst. woonhuis met tuin. Dubb. gar. Doorzonwoning. Ruime keuken met moderne install. incl. app. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar bergzolder met 4e slaapk. Prijs f 239.000,- k.k. 7193

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

HEERLEN H
Welken. Binnenkort voorbewoning gereed gesch. vrijst. herenhuis met gar./bergzolder. Representatieve hal. Woonk. en open keuken met luxe install. tot ca. 47 m². Eetk. Bijkeuken. 1e verd.: 3 royale slaapk. Bergzolder. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Prijs f 267.226,- v.o.m. 10092020

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderbergzolder. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvloer. Balkon. Slaapk. Badk. met douche/bad. Hardh. koz. Ged. dub. begl. Roll. Overnamekosten f 125,- per maand. Prijs f 95.000,- k.k. 6663

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

WJNANDSRADE H
Landhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. Vrijstaande kelder. Part. Sierwoning. Woonk. ca. 34 m² met bayertv. en open haardpartij. Gesl. keuken met open haard. Incl. incl. app. 3 slaapk. Badk. Verd. Grote zolderdormite met mogelijkheid voor meer slaapk. of hobbyruimten. Prijs f 359.000,- k.k. 7187

BRUNSSUM H
Vrijst. woonhuis met tuin. Dubb. gar. Doorzonwoning. Ruime keuken met moderne install. incl. app. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar bergzolder met 4e slaapk. Prijs f 239.000,- k.k. 7193

EGELSHOVEN H
Goed gel. nabij bosrand. Woonhuis met gar. Tuin. Groot overdekt terras aan voorzijde. Living ca. 35 m². Keuken met luxe install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Bwjr. 1990. Prijs f 225.000,- k.k. 7276

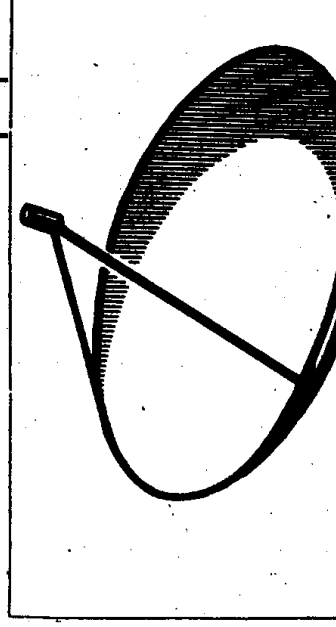
HEERLEN H
Welken. Binnenkort voorbewoning gereed gesch. vrijst. herenhuis met gar./bergzolder. Representatieve hal. Woonk. en open keuken met luxe install. tot ca. 47 m². Eetk. Bijkeuken. 1e verd.: 3 royale slaapk. Bergzolder. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Prijs f 267.226,- v.o.m. 10092020

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderbergzolder. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvloer. Balkon. Slaapk. Badk. met douche/bad. Hardh. koz. Ged. dub. begl. Roll. Overnamekosten f 125,- per maand. Prijs f 95.000,- k.k. 6663

HOENSBROEK H
Mooi en rustig gel. vrijst. bungalow met inpand. gar. Tuin. Ruim sout. L-vorm. woonk. met patio tot ca. 70 m². Gesl. kantoork. Slaapwiel. 3 slaapk. Badk. Dv. beg. en hobbyruimte. Opp. ca. 887 m². Bwjr. 1972. Prijs f 299.500,- k.k. 6883

WJNANDSRADE H
Landhuis met inpand. gar. Tuin. Sout. Vrijstaande kelder. Part. Sierwoning. Woonk. ca. 34 m² met bayertv. en open haardpartij. Gesl. keuken met open haard. Incl. incl. app. 3 slaapk. Badk. Verd. Grote zolderdormite met mogelijkheid voor meer slaapk. of hobbyruimten. Prijs f 359.000,- k.k. 7187

BRUNSSUM H
Vrijst. woonhuis met tuin. Dubb. gar. Doorzonwoning. Ru

Nederland 1

KRO/NCRV/IOS
10.30 Eucharistieviering. Vanuit de Pius X kerk in Alkmaar.
11.25-11.55 Begraven bij Surinamese moeders. Documentaire.
16.05 NCRV op zondag. Met om: 16.05 Gospelkwartier. Koor- en samenzangprogramma.
16.17 (TT) Dokument. Serie documentaire programma's. Vandaag: De hemel scheurt in Montana. Honderd jaar geleden arriveerden de eerste Duitse Hutterieten in Amerika. Ze konden toen niet geloven dat ze vandaag de dag met 40.000 geloofsgenoten in een hechte gemeenschap zouden leven. De Hutterieten leiden een traditioneel en geïsoleerd leven, zonder radio en televisie. De tijden veranderen echter en er ontstaan veel conflicten tussen de oudere Hutterieten en hun moderne kinderen.
16.54 Miniatuur. Vandaag: Ds. Hans Visser.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.09 Nijntje. Kinderserie. Afl.: Het feest van Nijntje.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Bouwen.
18.33 Teenage health freak. 6-delige Engelse jeugdsérie. Afl. 6. Peters filmproject komt in gevaar als zijn camera een van de ruzies tussen zijn ouders niet overleefde.
19.01 Pole to pole. 8-delige serie over een reis van de Noord- naar de Zuid-Pool. Afl. 6: Plains and boats and trains. Presentatie: Michael Palin.
20.30 (TT) Journaal.
20.35 Ook dat nog! Extra. Satirisch commentaarprogramma - resultaten.
20.40 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.18 Inspector Reenick. Engelse politserie. Afl.: Lonely hearts.
21.10 Zuidamerikaanse schrijversportretten. 4-delige serie portretten. Afl. 3: Carlos Fuentes - de reiziger.
22.07 Journaal.
22.12-22.17 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

Tros/Veronica
12.00 Masters of the game. 9-delige serie portretten van managers van grote Europese voetbalclubs. Afl.: Bernard Tapie van Olympique Marseille.
12.25 Magic Johnson in Holland. Portret van de Amerikaanse basketballer Magic Johnson tijdens zijn driedaags bezoek aan Nederland.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.45 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Hoe zie je er leuk uit?
18.00 Journaal.
18.10 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl.: Onschuldig veroordeeld.
19.00 America's funniest home video's. Amateur video-opnamen. Presentatie: Bob Saget.
19.22 Tv dokter. Medische tip.
19.23 Exotisch koken. Afl. 4: De Antilliaanse keuken.
19.53 Maktub the law of the desert. 3-delige Amerikaanse mini-serie van Duccio Tessari. Met: Rutger Hauer, Omar Sharif, Elliott Gould e.a. Afl. 2: Christine Sanders vervolgt de zoektocht naar haar gekidnapte zoon Robert.
21.44 Eenmaal andermaal. Veilingprogramma. Deze laatste aflevering komt vanuit Cleydael, een prachtig landgoed ten zuiden van Antwerpen. Het uit 1304 stammende kasteel met bijgebouwen, waar de hertog van Alva en andere leenheren van Philips de Goede nog hebben geleefd, is prachtig gerestaureerd en vormt met het landgoed een luxe golfclub. Een keur van bijzondere voorwerpen werd hier ingenomen en geveild. Verder een documentaire over de Amsterdamse School en het verzamelen van boeken en aandacht voor de eerste grote fotovelling in Amsterdam. Presentatie: Jan Pieter Glerum.
22.35 De opkomst van het Verre Oosten. Afl. 7. Informatieve serie, waarin ditmaal zakenmensen en politici aan het woord komen over de belangrijkste en succesvolste geïndustrialiseerde landen in Zuidoost-Azië: Zuid-Korea, Taiwan en Singapore.
23.35-23.40 Journaal.

Nederland 3

VPRO
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Babar, Dag meneer de Koekepeer, Sjoel, Kapitein Koeke, Presentator Skip, De boefjes, 'n Lichtgewicht bokser en Max Laadvermogen.
10.00-10.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 (TT) Studio sport. Met Wimbledon, finale heren enkelspel en Tour de France: Luçon - Les Sables d'Olonne en internationaal honkbaltoernooi in Rotterdam.
18.30 Journaal.
18.35 SOCUTERA. Film van de Vereniging Het Nederlands Blinden- en Slechthorenden.
18.45 (TT) Studio sport.
20.00 Journaal.
20.15-23.55 Zomergasten. 4-delige serie waarin bekende persoonlijkheden zelf hun ideale tv-avond samenstellen. Vandaag: De kunstschilder prof. dr. Ernst van der Wetering. Hij is hoogleraar in de geschiedenis van de westerse kunst (periode 1400-1800) aan de Universiteit van Amsterdam en tevens voorzitter van het Rembrandt Research Project. Als een der grootste Rembrandtschiedkundigen ter wereld reist hij de aarde af om de echtheid van de valse meesterwerken te onderscheiden. Presentatie: Peter van Ingen.

● Presentator Peter van Ingen (Nederland 3 - 20.15 uur).

RTL 4

06.00 Het elst kuck elst. Luxemburgse programma.
06.30 RTL 4 text.
07.00 Telekids. Kinderprogramma. Met o.a. Pinocchio, (7.25) Waterspeler, (7.35) Yogi Bear, (8.00) Tiny Toons, (8.25) Scooby Doo, (8.45) Flintstones, (9.10) Dinosaurs, (9.35) Laurel & Hardy, (9.40) Police Academy, (10.10) Captain Planet, (10.35) Samurai Pizza Cats en Wind in the willows. Presentatie: Irene Moors.
11.55 Auto- en motorsport. Rechtstreeks verslag van de GP Formule 1 in Frankrijk en een gedeeltelijk rechtstreeks verslag van de GP Motoren in Barcelona. Verder aandacht voor de IndyCar in Portland, de DTM in Norisring, de Formule 3 in Norisring, de Renault Clio Cup International in Norisring en de WK 250 cc Motorcross in Mount Vernon.
18.00 Zee uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaire. Afl.: Hippo Hippo Cousteau maakt een studie van het nijlpaard en laat zien onder welke omstandigheden het dier leeft.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Run for the border.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Home improvement. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Dances with tools.
20.30 Rolf X alive. Personalityshow van Rolf Wouters met gasten en een live-optreden van de huisband onder leiding van Lex Zonneveld.
21.25 The fresh prince of Bel Air. Afl.: You bet your life.
21.55 Jambers. Reportages uit het werkelijke leven. Afl.: Cultus van het lichaam.
22.45 RTL Sport: Camps en Knetman. Eilander-journalist Hugo Camps interviewt KNUW bondcoach Gerrie Knetman.
23.45 Laatste nieuws.
00.00 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
00.45 As the world turns. Amerikaanse soapserie.
01.30 General Hospital. Amerikaanse soapserie.
02.15 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00-10.00 Samson. Tekentijdschrift.
13.50-15.45 Autosport. Grand Prix F1 van Frankrijk vanuit Magny Cours. Aansl.: De 500 miles van Francorchamps.
17.00 Jonge veearts. 26-delige Australische serie. Met: John Harcheaves, Louise Howitt, Serge Lazareff e.a. Afl. 19: Hopalong Two.
17.50 Samsonclips.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 185.
18.00 Journaal.
18.10 De wonderjaren (Wonder years) Amerikaanse comedyserie. Met: Fred Savage, Alley Mills, Dan Lauria e.a. Afl.: Kevin delivers. Kevin moet steeds later werken voor mr. Chong. En telkens moet hij zijn afspraak met Winnie afbellen.
18.35 Under southern skies. 13-delige Australische documentaireserie over Australische flora. Afl. 6: Custodians of the bush. Vandaag over struiken, de oudste voedingsbron van de Aboriginals.
19.00 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie. Met: Bill Cosby, Phyllis Diller, Malcolm-Jamal Warner e.a. Afl.: Attack of the killer bees. Gevreesd door de werkdienst van de Huxtables, haalt niet Pam alleen maar zeer hoge cijfers.
19.25 Programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.15 De kollega's maken de brug. Belgische komische speelfilm uit 1988 van Vincent Ruffaer.
21.50 Tourjournal.
22.20 Vandaag en sport.
22.40-23.20 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag: 1. Retrospectieve van Belgische video-installaties. 2. Niki de Saint Phalle.
België/TV 2
14.45-16.50 Tour de France. Rechtstreeks reportage van de eerste rit: Luçon-Les Sables d'Olonne. Commentaar: Mark Vanlombeek en Eddy Planckaert.

België/RTBF 1

11.00 Eucharistieviering. 12.00 Fragmenten uit opera's van Mozart. Met o.a. Luciano Pavarotti, Freddie Mercury en Montserrat Caballé.
13.00 Nieuws. 13.20 Autosport. Grand Prix van Frankrijk voor F1-wagens vanuit Magny Cours. 16.00 Coup de film. 16.10 Les carnets du burlingueur. 16.50 Duivenmelkers in België. 17.40 Nubla nubla. 18.05 Beverly Hills, 90210. 19.00 Week-end sport. 19.30 Nieuws. 20.05 Tour de France, eerste etappe. 20.10 Tete d'affiche. Amusementsprogramma. 21.10 Nick Mancuso. Amerikaanse tv-film. 22.40-22.55 Laatste nieuws.

België/Télé 21

14.45-16.50 Tour de France. Eerste etappe: Luçon-Les Sables d'Olonne. 19.00 Zie RTBF 1. 19.30 E.K. Turnen. 20.55 Basketball. EK finale, live. 22.40 Zie RTBF 1. 23.15 Autosport. Samenleving van de Grand Prix F1 van Frankrijk. 23.45-23.50 Weerbericht.

TV 5

06.00 Ochtend/middagprogramma's. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. 16.20 Le monde est à vous. 17.45 Vision 5. 18.00 Les Francophiles. 18.30 Nieuws. 19.00 Trente millions d'amis. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. Nieuwsprogramma. 21.00 Nieuws. 21.40 Le rançon. Film van Yvan Bultel. 23.15 Viva. Portret van Ella Maillart. 00.00 Nieuws. 00.25 Le journal du Tour de France. 00.50 Literair magazine. 01.20 Les arts en liberté. Magazine. 02.05 L'école des fans. Amusementsprogramma. 03.00 Montagne. Bergsportprogramma. (herh.). 03.30 Amusementsprogramma. (herh.). 05.00 Sept sur sept.

RAI UNO

06.00 Dadaumpa - varieta. 07.40 Il mondo di quark. 08.30 La banda dello zecchino. 10.15 Grandi mostre. 10.55 Santa Messa. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde. 13.30 Telegiornale. 14.00 Fortinissimo. 14.15 La grande avventura. 16.00 Belle Italia. 17.00 XII Edizione Premio La Navicella. 18.00 Telegiornale. 18.10 Domenica con... il meglio di Fantastico. 18.55 Ricordo di Yves Montand. 20.00 Telegiornale Uno. 20.30 TG 1 sport. 20.40 Nato per correre. film. 22.30 Telegiornale Uno. 22.35 Rimini: 150 Anni di riviera di Romagna. 23.10 La domenica sportiva. 00.00 Telegiornale Uno. 00.30 Catalunya: Motociclismo. 01.00 Notte rock. 01.50 La stirpe degli dei. film. 03.40 L'inafferrabile. film. 05.10 Divertimenti.

BBC 1

06.00 Teletekst. 06.30 Wiz bang. 08.40 Pigeon Street. Jeugdsérie. 08.55 Playdays. 09.15 Breakfast with Frost. 10.15 Getting through. 10.30 This is the day. 11.00 See hear 11.30 France panorama. 11.45 Italianissimo. 12.00 Volwassenenonderwijs in Engeland. 13.00 Holiday outings: het Zwarte Woud in Duitsland. 13.10 Landbouwmagazine. 13.35 Weekoverzicht. 14.00 Nieuws. 13.45 Grand Prix van Frankrijk voor Formule 1 wagens. 15.50 EastEnders. 16.50 The Flintstones meet Rockula and Frankenstone. 17.40 Honden en hun vaardigheid. 18.20 LifeLine. Magazine t.b.v. het goede doel. 18.30 Culinaire wedstrijd om de titel van Beste amateurkok. 19.10 Nieuws. 19.25 Thora on the straight and narrow. Religieuze

BBC 2

06.00 Teletekst. 06.30 Wiz bang. 08.40 Pigeon Street. Jeugdsérie. 08.55 Playdays. 09.15 Breakfast with Frost. 10.15 Getting through. 10.30 This is the day. 11.00 See hear 11.30 France panorama. 11.45 Italianissimo. 12.00 Volwassenenonderwijs in Engeland. 13.00 Holiday outings: het Zwarte Woud in Duitsland. 13.10 Landbouwmagazine. 13.35 Weekoverzicht. 14.00 Nieuws. 13.45 Grand Prix van Frankrijk voor Formule 1 wagens. 15.50 EastEnders. 16.50 The Flintstones meet Rockula and Frankenstone. 17.40 Honden en hun vaardigheid. 18.20 LifeLine. Magazine t.b.v. het goede doel. 18.30 Culinaire wedstrijd om de titel van Beste amateurkok. 19.10 Nieuws. 19.25 Thora on the straight and narrow. Religieuze

BRITN/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroot. (6.30, 7.00, 7.30 Nieuws). 8.00 Nieuws en Lottolotus. 8.12 Relax. Non-stop retro-muziek. 9.00 Vroeg. Toeristische programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengali. Knipknipknipknipknip met Julien. P. 12. 13.00 Nieuws. 13.10 Hoi of flop met Conny Neefs. 14.00 Fietsap, muzikale familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Algemeen. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funclub Funclub met Miro Bilt. 19.00 Vragen staat vrij. groot verzoekprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-0.00 Nachtradio. (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF

Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiohobby. (6.45 Hoor- en muzieknieuws). 7.05 Verantwoordelijke. 7.30 Evangelie in onze taal. 8.30 Glorieuze en Kerke. 9.05

Duitsland 1

06.30 Disney Club.
06.30 Hundert Meisterwerke. Klassieke muziek van V. Weber en Mozart.
06.30 Cultureel magazine.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Max. Informatief kindermagazine.
12.00 Proseclub.
12.05 Tageschau.
13.15 Die Gase. 6-delige jeugdsérie. Afl. 5: Spurio verschuinden. Julia erin te ontsnappen en de vliegende is groot. Die duurt echter niet lang als men begint te vermoeden dat Julia's zwaargewonde vrouw Lichtenstern ontvoerd is.
14.45 (OO) Degrass High. Canadese jeugdsérie. Afl.: Schicksalschläge.
14.10 A - Z Liefheer. Gevarieerd kindermagazine.
14.30 Vier unter einem Dach. Serie. Afl. 5: Die perfekte Frau.
14.30 Tageschau.
14.35 Dany, bitte schreiben Sie... Duitse speelfilm uit 1956.
14.40 Film aktuell.
14.40 ARD-Ratgeber: Technik.
17.30 Gott und die Welt: Eine Welt für alle. Reportage over Duitse artsen die zich belangeloos inzetten uit naam van het comitè artze für die Duitse Welt.
17.30 Tageschau.
17.35 Einblick.
17.35 Sportchau.
17.35 Lindenstrasse. Eiszeit.
17.35 Die Goldene 1. Bekendmaking van de ARD tv-loterij.
17.35 Wetsteil.
17.35 Sportschau-Telegramm.
17.35 (TT) Tageschau.
17.35 Foto. Fotomodel. 3-delige tv-serie. Afl. 3: Alberto ontdekt te laat dat hij zijn zoon gekregen heeft.
17.44 Tagesthemen-Telegramm.
17.45 Kulturport. Uit München.
17.45 Tagesthemen.
17.50 Soziale. Zondagsshow.
17.50 EK Basketball. Finale.
17.50 La Stazione. Der Bahnhof. Italiaanse speelfilm uit 1990.
18.00 Tageschau.
18.00 Krieg der Elapiraten. Amerikaanse speelfilm uit 1984.
18.20-18.25 Zuschauen - Entpannen - Nachdenken. An der Ostsee.

Duitsland 2

06.35 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.10 Anders fernsehen. 3e. 09.15 Zur Zeit. Religieuze magazine.
09.30 Eucharistieviering.
10.15 Starparade. Fragmenten uit ZDF-programma's uit de jaren '70. Met: Boney M., Karel Gott, Julio Iglesias e.a.
11.00 ZDF-Fernsehgarten. Amusementsprogramma, live vanuit Mainz. Gasten: Tina Charles, Toni Christi, Daria Ratter, e.a.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Actualiteiten.
13.15 Damals. Oude weekjournaals.
13.30 Jeannie, vergeude nie dein Leben. Afl. 3: Mutter und Vater.
13.55 Memory. Spelprogramma.
14.15 Löwenjahr. Kinderserie.
14.45 Traumschloss eines Sonderlings. Documentaire over het heden en verleden van een uniek sanatorium voor longpatiënten.
15.15 Aktion 240. Balans Aktion Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis.
15.20 Heute.
15.25 ZDF sport extra. Met motorsport: Grand Prix van Barcelona; Paardesport: CHIO van Aken en de Duitse Derby in Hamburg. (ca. 17.00 uur heule).
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Presentatie: Maria von Weiser.
18.57 Guten Abend.
19.00 Heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.
19.30 Die lebenden Toten von Haiti. Reportage over het onderzoek naar het bestaan van Zombies op Haiti.
20.15 Das Beste aus Musik liegt in der Luft. Muziekprogramma. Gasten: Nicole, Daliah Lavi, Katja Ebstein e.a. Presentatie: Dieter Thomas Heck.
22.00 Heute.
22.10 Sport am Sonntag.
22.15 Böse Zungen, feine Zungen. Welk restaurant komt wel en welke niet in aanmerking voor een Michelinster?
23.00 Amerikanische Träume. Serie muzikale documentaires. Afl. 1: Verlorene Unschuld. Met o.a. Duke Ellington, Louis Armstrong, Leonard Bernstein.
23.45 Metropolitan. Amerikaanse filmkomedie uit 1990.
01.20-01.25 Heute.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus scheikunde. 08.45 Cursus economie. 09.15 Cursus informatie. 09.45 Cursus Engels. 10.15 Playtime. Engels voor kinderen. 10.30 Türkei - Land, Leute und Sprache. Afl. 13: Kenya en die tanzanische Derwishe. (herh.). 11.00 Babylon - spricht viele Sprachen. Magazine voor Duitsers en buitenlanders. 12.00 Länder - Menschen - Abenteuer. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Europa-Magazin. 13.30 Buchladen. 14.15 Umweltspiegel. 14.45 Europees Jeugdörkelt. 15.10 Batavia. Reportage over de wederopbouw van het beroemde zeilschip. 15.55 * Weihnachten im Juli. Amerikaanse speelfilm uit 1940. 17.00 Hollywood. Gevarieerd middagmagazine. 17.45 Ferien mit Silvo. 18.15 Tiere suchen ein Zuhause. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Das Reisebüro. 20.15 * Eine Handvoll Dreck. Amerikaanse speelfilm uit 1956. 22.05 West 3 aktuell. 22.15 Zwischen Ozonloch und Hölle. 23.00 Wer Hass sät... 23.45 Golf: Ladies Cup in Re-frath. 00.30 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstöße. 08.15 Cursus scheikunde. 08.45 Cursus economie. 09.15 Cursus informatie. 09.45 Charlie Chaplin in Der Streikbrecher. 10.00 Märchenplanet. tekenfilm. Aansl.: Odysseus en die Sterne. Teleschool-waakke Jeugdijf. 11.30 Tele-Akademie. 12.15 Kunstenaars in het voormalige Oost-Duitsland. 13.00 Babylon spricht viele Sprachen. 14.00 Saarlandtag Neunkirchen. 17.00 Juden in Leipzig. 17.45 Europees magazine. 18.15 Hans Schauf en zijn fietsfabriek. 18.45 Heiter bis ulkig. Spelprogramma. 19.15 Volksstümliche Musik mit Günter Wewel. 20.00 Tageschau. 20.15 London: Herren der Welt. 21.00 Südwest aktuell. 21.05 Himschlag - Schicksalsschlag. Reportage over revalidatie en medicatie na hersenletsel. 21.50 Na und? Gevarieerd magazine. 22.45 Deutschland kontrovers. Talkshow. 23.45 Stuttgarter Jazzgipfel 1993. 00.30 Laatste nieuws. 00.35 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

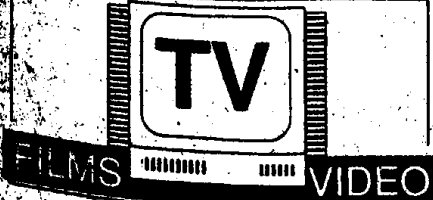
06.00 Maus reis aus. Spelshow.
06.20 Beverly Hills Teens.
06.45 Dink, der kleine Saurier.
07.10 Die Sechsmillionen-Dollar-Familie. Tekentijdschrift. (herh.).
07.35 Winspector. Japanse sf-serie.
08.00 Li-La-Launebar.
08.55 Tal der Dinosaurier. Amerikaanse tekenfilmserie. (slot).
09.15 Die Jetsons. (herh.).
09.40 Scooby Doo. Serie. (herh.).
10.05 Kunst und Botschaft.
10.10 Wonder Women. Fantasy-serie. Afl.: Das ende der Welt.
11.00 Zurück in die Vergangenheit. Sf-serie. Afl.: Taxi!
12.00 Tequila & Bonetti Afl.: Der rosa Cadillac.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer Afl.: Evie Superstar. (herh.).
13.30 Autosport. Grand Prix van Frankrijk voor F1 wagens.
15.00 Wimbledon. Tennis: Open Engelse kampioenschappen, finale heren enkelspel vanuit Wimbledon. (Volgende tijden onder voorbehoud).
18.45 RTL aktuell.
19.10 Hans Meiser - Spezial. Magazine. Vandaag: Mallorca - Deutschlands grösste Kolonie. Presentatie: Hans Meiser.
20.15 Die Post geht ab. Spelprogramma. Presentatie: Rudi Carrell.
21.55 Spiegel TV. Nieuwsprogramma.
22.40 Prime Time - Spättaggabe. Magazine. Vandaag: Sopran en tenor: Das Liebespaar, das sein Versteck sucht.
23.00 Happy Playboy Hour.
23.30 Playboy's Love and Sex Test.
00.00 Kanal 4 - Dokumentation. Zygosis, portret van de fotograaf John Heartfield.
00.40 Autosport. Grand Prix van Frankrijk, samenvatting.
01.10 Eine schrecklich nette Familie. Amerikaanse comedyserie.
01.40 Wer ist hier der Boss? Amerikaanse comedyserie.
02.10 Der Chef (onside).
03.05 Hans Meiser. Talkshow.
03.55 Explosiv - Das Magazin.
04.20 Mord ist ihr Hobby (Murder she wrote) Amerikaanse serie.
05.10 Mein Vater ist ein Ausserirdischer Amerikaanse serie. (herh.).
05.30 The bold and the beautiful.

● Patrick Lindner. (Duitsland 2 - 20.15 uur).

SAT 1

06.10 Quär Beet, voor de kinderen.
08.20 Carry on Jack. Engelse komedie.
10.05 Vater einer Tochter. Duits tv-spel uit 1979. 12.00 Bergbeklimmen door de jaren heen. 12.30 Bleib gesund, gezondheidsmagazine. 13.00 Quer durch die Galaxie und dann links, sf-serie. 13.30 Black - Der schwarze Blitz. Afl.: Der Lockvogel. 14.00 Die Todes-Ranch. Amerikaanse western uit 1966. 15.35 Robbery. Engelse misdaadfilm uit 1967. 17.35 Baywatch. Tv-serie. Afl.: Der Messerstecher. 18.30 SAT 1 News. 18.40 Halli Galli. 19.30 Glücksrad, spelprogramma. 20.15 Police Academy - Dümmer als die Polizei erlaubt. Amerikaanse komedie uit 1984 van Hugh Wilson. Met: Steve Guttenberg, G.W. Bailey, George Gaynes e.a. 22.05 Talk im Turm. Talkshow. Presentatie: Erich Böhme. Aansl.: TopNews. 23.30 24 Stunden. Actuele reportages. 00.00 So gesehen. Overdenking. 00.05 Robbery. Engelse misdaadfilm. (herh. van vanmiddag). 02.00 Programma-overzicht. 02.05 Teletekst.

Duitsland 1
15.05 Dany, bitte schreiben Sie (Duitsland, 1956). Erg zoetsappige film van Eduard von Borsood over een secretaresse die verliefd wordt op haar baas. Met Sonja Ziemann en Rudolf Prack.

Duitsland 3 West
18.55 Christmas in July (USA, 1940). Man die verwacht een grote prijs te winnen geeft het geld vast uit. Geslaagde komedie van John Sturges. Met Dick Powell en Ellen Drew.

België/TV 1
20.15 De kollega's maken de brug (België, 1989). Nogal saale film van Vincent Ruffaer over een paar ambtenaren die opgesloten zitten in hun ministerie. Met Manu Verbeke en Rene Verreth.

Duitsland 3 West
20.15 Somebody Up There Likes Me (USA, 1956). Mooie film van Robert Wise over een Newyorkse jongen die een getalenteerd bokser blijkt te zijn. Prima acteewerk van o.a. Paul Newman en Steve

● Angelica Huston en John Matuszak in 'The Ice Pirates'. (Duitsland 1 - 0.50 uur).

McQueen, die in deze film debuteerde.

BBC 2
23.00 Invasion of the Body Snatchers (USA, 1978). Prachtige remake van Philip Kaufman van de gelijknamige science fiction-klassieker. San Francisco wordt geteisterd door gevoelloze klonen die de stad

hersen (USA, 1978). Prachtige remake van Philip Kaufman van de gelijknamige science fiction-klassieker. San Francisco wordt geteisterd door gevoelloze klonen die de stad

langzaam maar zeker overnemen. Met Donald Sutherland en Brooke Adams.

Duitsland 1
23.30 La stazione (Italië, 1990). Juweeltje van Sergio Rubini over een stationswachter die bezoek krijgt van een meisje. Het bezoek loopt allengs uit de hand. Met Sergio Rubini en Margherita Buy.

Duitsland 2
23.45 Metropolitan (USA, 1990). Aardige low-budget komedie van Whit Stillman over een welgestelde vriendenclub in New York. Ieder gelooft dat hij of zij op het punt staat als groot kunstenaar erkent te worden. Met Carolyn Farina en Edward Clements.

Duitsland 1
0.50 The Ice Pirates (USA, 1984). Wisselvallige science fictionfilm van Stewart Raffill. De bevolking van de aarde is overgeleverd aan de luimen van machtswettelingen die de controle hebben over het water, dat schaars is. Met Robert Ulrich en Mary Crosby.

BBC 2
1.55 Romance of a Horsethief (USA-Joegoslavië, 1971). In het Polen van rond de eeuwwisseling proberen joodse veehandelaars zaken te doen met de kozoeken. Met Yul Brynner en Eli Wallach.

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Radio Tour de France 1993. 18.10 Aktuelle zaken. 18.30 en 6.30 Nieuws. 19.04 Het gedrag. 20.04 Appels en peren. 21.04 De rug naar de toekomst. 22.04 De avondetappe. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgsport. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2

Elk heel uur nieuws.
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-moziek. 11.04 Nederland op Avro Twee. 12.04 De familie VPRO, met om 12.04 De terugkeer van Flip Doek; 12.24 Het vliegtuig en andere hoorspelen. 12.35 Een dik uur lichte. 13.52 De wijde blik. 14.04 Zaal op zondag. 15.50 Boektheekje; 17.04 Van o tot 80; 17.52 Vrij geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert. 18.30 Het radio-archief. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-razz. 21.04 Kerkelzing. 23.04-24.00 Levenslied en levenslied.

Radio 3

Elk heel uur nieuws.
6.02 Tros 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Sommer-tijd. 15.04 De Tros presentatie de Mega Top 50. 16.04 Tros Dancetop. 21.04 De c.d.-show. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Mu-

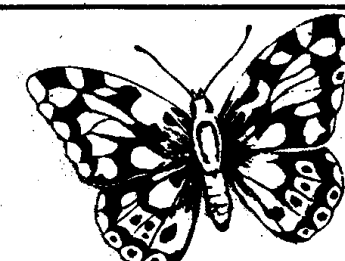
Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebruid. 7.00-7.30 scheepsverrichtingen. 7.05 Fraise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 10.00 De reizen van Paulus 10.10 Kerstdienst. 10.58 Wilde gansen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Mededelingen Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerstdienst. 17.58 Wilde gansen. 18.10 Bonnetok. 18.30 Lurke & kerkmuziek. 18.45 Meezen. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.45 Ik weet waar gij woont. 21.15 Populaire orgelbespeeling. 21.40 De bibel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebruid. 7.00-7.30 scheepsverrichtingen. 7.05 Fraise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 10.00 De reizen van Paulus 10.10 Kerstdienst. 10.58 Wilde gansen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Mededelingen Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerstdienst. 17.58 Wilde gansen. 18.10 Bonnetok. 18.30 Lurke & kerkmuziek. 18.45 Meezen. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.45 Ik weet waar gij woont. 21.15 Populaire

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'. 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. f 155 p.p. Tel. 05191-42368.

TERSCHELLING. Luxe Kamers met douche/toilet. Juli, aug. en sept. nog plaats. f 295,- p.p.v. 05620-9089.

AMELAND en TERSCHELLING t.h. mobiele bungalows en stacaravans. 2 slaapk., voll. inger. Vrij na 28/8. Na 11 sept. vanaf f 225,- per week incl. 05180-1206 niet op zond.

TERSCHELLING/AMELAND. Te huur chalets + luxe stacar. s. voll. ing. ktv. Vóór 24/7 na 28/8. 05180-1581

Een dagje uit op Vlieland!

Voor slechts f 42,- p.p. Kinderen f 29,- incl. bootkaart, 1 dag fietsuur en een lunchbon van f 10,-. Gewoon kopen bij

Rederij Doeken in Harlingen!

Geldig van maandag t/m donderdag. Vertrek: Harlingen 9.20 uur. Vlieland 16.45 uur

AMELAND

Klein Hotel heeft nog luxe kamers met eigen D/T + tv vrij: juli, aug. en sept. Bel voor info. 05191-54256.

GRONINGEN

GRUNOSTRAND. de sportiefste camping. Vraag arr.-folder van waterskibaan, roelbaan, jachthaven, kanotochten enz. Hoofdweg 163, 9617 AD, Harkstede 050-416371.

REYDEHEERD. kamperen op mini-camping bij boerderij in z.w. Groningen. Rust, ruimte en prima san. voorz. Caravan t.h. (4 à 5 pers.) Incl. Fam. de Boer, 05945-49024

KANO- FIETSTOCHTEN - WADKOPEN - KL. CAMPING (geh. verz.) picknick-dagtochten en week(end) arr. actief met personeel, school, fam., vrienden en gezin! Folder? de Horizon, 05958-1792 Winsum-Molenrij-L'oo.

Vakantiebestemming nog niet bekend? Kom eens naar het Zuidlaardermeer. Kampeerterrin de Rietzoom voor rust en ruimte. Zeilen, surfen, vissen en zwemmen in de nabijheid. "AANBIEDING": 1 week kamperen met het gezin voor f 170,-. Incl. 05980-22460.

ONTDEK GRONINGEN NIEUW MARTINI HOTEL arrangement 2 n. f 145,- + extra s. Info: 050-252040.

WELKOM IN GRONINGEN Romantisch tafelen in een eeuwenoud landhuis 2x l/v 2x 4-gangen-diner, f 225,- LANDGOED EKENSTEIN Appingedam, 05960-28528.

FRIESLAND

Hindeloopen, UW VAK. DIRECT AAN HET YSSELMEER! Te huur 6 pers. woonkamer, ideaal voor watersporters. Ook kanoverhuur. Info: BADPAVILJOEN, tel. 05142-1400.

VRIJST. BUNG. 4/6/8 p., in uniek merengebied, m. prive aanlegp. Vrij tot 18/7 v.a. 13/8 Tel 05154-69566, fax 69925

ZEILSCHLOOT PEAN, ANWB/V.T.-erkend Al 25 jaar een vertrouwde naam. Zeil-, surf-, en optimistcursussen. Incl. en folder: 05663-1392.

Balk, Eernwoud, Hasselt en Vinkeveense Plassen. Luxe bungalows a/h water. Het summum op watersport-geb. Vrij vanaf 2/7. Hogenboom recreatie. 02977-45797

SENIOREN VAN NEDERLAND!

Laat zien dat u nog snel kunt beslissen. Zeker als het om 'n mooi aanbod gaat. Voor ca. f 590,- p.p. bieden wij u een geheel verzorgde vakantieweek op 'n prachtig plekje in Friesland aan

'De Nieuwe Oorsprong'

Er zijn nog plaatsen vrij in div. weken. Huisterheide 7, 8521 NC St. Nicolaasga. Tel. 05134-32341.

A.N.W.B.-ZEILSCHOOL 'DE VEENHOOP' Cursussen v.a. 13 jaar Optimistcursus van 8 t/m 12 jaar Verhuur van boten en schitterende accommodaties. Onze naam staat reeds 27 jaar borg voor kwaliteit. Int. familie Zandstra, tel. 05128-1412, fax 05128-1907.

T.h. app. 4-6 pers. in uniek merengebied 05154-89566

Nog enkele vrije 4 pers. vakhuizen nabij viswater/strand. Lemmer 05146-5180

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILEWOLD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Rust, ontspanning, wandelen en fietsen vanuit Hotel "DE HOEK" HP f 70,- p.p.d. Prima keuken. Gratis folder: Hotel "DE HOEK" Stenerweg 1 Schoonoord 05918-2208.

MODERNE BUNGALOWS

Gees: t.h. 2-8 pers. vrijst. bungalows. Zeer compl. en goed inger. (4 en 5 ****). Ligg. tegen Bosgeb. (1200 ha.). Fietsp., visw. enz. Lid Recron/ANWB, dus goed!!! Elders Recr. b.v. Dorpsstr. 48, Tel. 05248-1219, fax: 1760

Kom naar Langelo, voor een mooie rustige vakantiekamers in een schitterende bosrijke omgeving. Vanaf f 35,- p.p.d. Gratis fietsen beschikbaar. Café/restaurant/Pension Brats, Hoofdweg 10, 9333 PB, Langelo. 05928-12289.

UTRECHT

EEN ADVERTENTIE FAXEN kan dag en nacht! FAX NR. 072-196484

OVERIJSEL

Ponypark Slagharen 05231-3000

OVERIJSEL

Ontdek het uniek natuurgebied van Helleendoorn in... **HOLLAND HOTEL HUGEN***** Speciale arrangementen, reeds v.a. f 85,- HP p.d. Vraag de folder: 05486-55425. Vraag de folder: 05486-55425. Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Helleendoorn.

VAKANTIE IN SALLAND?

Op het geheel vernieuwde Rekr. park DE LUTTENBERG. Recreatiefacil. DE LUTTENBERG Camping en bung's. Interesse? Bel 05724-1405. Heuvelweg 9 Luttendam (Ov)

BUNGALOWPARK 'T REGGEHUIS midden in de bossen. een oase van rust op 800 mtr van het bruisende Omnen. Schitterende omgeving met vele mogelijkheden. Vrij voor 23-7 en na 13-8. Info: Hogenboom Recreatie 02977-45797

GELDERLAND

Veluwe/Vaassen 'De Bosrand' Luxe APPARTEMENTEN Ook w'kend midweek tot 16/7. overd. zwemb. 05788-1343

Fietsen in het mooiste stuk Nederland vanuit HOTEL DE LINDEBOOM*** Brinkheurne bij winterswijk.

● Div. arrangementen v.a. f 195,- (basis halfpension) ● Bel voor reservering of folder 05430-63295 of 63360.

SCHOONLOO, bung. park BOERHAARSVELD 18 stuks 3-4-5* vrijst. comf. bung's 4-6-8 pers. Elk een besl. tuin dus ruimte en privacy. Mooi gel. tussen bossen. Fietsverh., wasserette, speeltuin. Vrij v.a. 20/8. Kl.folder 05925-1485

*** Hotel Restaurant "DE LOCHMESE BERG" Schitterend gelegen in het Gelderse land met midden van natuurgebieden die zich lenen voor adembenemende fiets- of wandeltochten. Een folder ligt voor u klaar! Lochmeseweg 42, 7244 RS Lochem. Tel. 05730-51377.

CAMPING 'DE SCHERPEHOEF' TERWOLDE, een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS f 600,- p.w. kl. All-in. VER- NIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

'T HENGELVELD. Al gebeld? Comf. vak.won. Ideale fiets omg. Tel. 08354-7406.

CAMPING 'DE SCHERPEHOEF' TERWOLDE, een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS f 600,- p.w. kl. All-in. VER- NIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

'T HENGELVELD. Al gebeld? Comf. vak.won. Ideale fiets omg. Tel. 08354-7406.

ST. MAARTENSZEE bung's/app. aan zee, nabij subtp. zwemparadijs, v.a. 21/8 hoge korting. Incl. 02246-1596.

KAMPEREN BIJ DE BOER Nog pl. in juli/aug., voor vriendenprijs. 02240-14776

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. de h. IJsselmeer L/O f 35 p.p. 02274-5082.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE bung's/app. aan zee, nabij subtp. zwemparadijs, v.a. 21/8 hoge korting. Incl. 02246-1596.

KAMPEREN BIJ DE BOER Nog pl. in juli/aug., voor vriendenprijs. 02240-14776

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. de h. IJsselmeer L/O f 35 p.p. 02274-5082.

OOK TE KOOP VANAF f 175.500,-

De Vlietlanden

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

TE HUUR direct aan het water. 4-8 personen bungalows

VALKENBURG Hotel Berkelpoort, 200m van centr. Bar en terras. LO v.a. f 37,50, HP v.a. f 52,50. 04406-12978.

Valkenburg "BERGZICHT"*** Gez. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

VALKENBURG, ruim sfeervol inger. app. voor een korte en lange vakantie. Info. Dieteren Meys: 04406-15404.

Arden en Velden. Familiehôtel (geheel verbouwd). Tal van arrangementen, 3 dagen, 2 overnachtingen, 2 luxe diners, 2 x ontbijt vanaf f 155,- p.p. Folders op aanvraag. Hotel-Restaurant Van den Hombergh. Tel. 04702-1291.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Speciale aanbieding: stacar. voor 2 weken na 4 sept. v.a. f 495,-, 04492-2044.

In ZUID - LIMBURG. 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwd Boerderij, voorzien van alle comf. Tel. 045-443296.

GEZONDHEIDSR. IN HOTEL ROOLAND ARDEN OF HET GLOEDNIEUWE HOTEL ASTERIA IN VENRAY: 2 overn., 2 x ontbijt, 2 drie-gangendiners en 2 uren re- laxen in de weldadig van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermanaal Arden. v.a. f 192,50 p.p. Kamers met dou- wc/tv en telef. Bosrijke omgeving met wandel- en fiets- routes, nabij Kasteeltuinen. Gratis kl.folder 04703-2121 (Rooland), of 04780-11466 (Astoria)

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG v.a. f 515,-. Heen- en terugreis per touringcar, VP of HP, 3 bustochten. Kmr's toiletten douche + toilet, zonder bus v.a. f 390,- p.p. All-in 3 bust. v.a. f 465,-. App. 2-6 pers. v.a. f 600,- pw. gratis folder: ***hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg. Tel. 04406-13017.

Epen - Zuid-Limburg Bossen, weilanden, beekjes, heuvels, dalen. Prachtige natuur. Ideaal voor de natuurliefhebber. België en Duits- land binnen handbereik. Door de uitgestrektheid van het gebied heerst er altijd een weldadige rust. Uitstekende accommodatie met div. arrangementen. Gr. brochure. VVV Epen, 04455-1346. Vr. onze accommodatiegids.

FIETSHOTELREIZEN NEDERLAND v.a. f 199,-. Heerlijk fietsen van hotel naar hotel en uw bagage wordt meegenomen. Ook standplaatsreizen. Van Friesland tot Limburg keuze uit tientallen mogelijkheden van 3 tot 11 dagen. Vraag de brochure!

FIETSVAKANTIEWINKEL het reisbureau voor uw fietsvakantieplezier! Spoorlaan 19, 3445 AE Woerden, 03480-21844 (direct tegenover NS-station. lid SGR).

ACTIEVE VAKANTIES PROTENNIS Nederland Tennis/trainingsvakanties in Duitsland, Italië en Oostenrijk. Bel voor info. 02246-3500.

Avontuurlijke ZEIL- ZWERTTOCHTEN langs zonnige kusten en baaien van Sardinië. Heerlijk helder zwembad. Bere bruin. 2 weken al v.a. f 450,-. AMFIBIE TREKS 015-623683.

'OUTDOOR SPORTS Adventure op maat 072-625530.

Uitdagende en actieve trektocht door Tunesië. Berbers, grotten, kamelen, fata morgana's, oasen. f 1178,- all-in. CHARACTER: 030-292474 (lid SGR).

KANO- FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING. Een heeeeel leuk idee!!! kijk bij "Groningen"!!!

ACTION ADVENTURES Kayak/wandl/klim/ATB etc. kl.folder: 073-570679

RUITERKAMPEN Voor de jeugd van 8-16 jaar. Nog enkele plaatsen vrij. Hippisch Centrum Wolphaartsdijk in Zeeland. Incl.: 01198-1215

JONGERENVAKANTIES Pluto Jeugdhuizen (8 t/m 18 jr) heeft nog enkele plaatsen in binnen- en buitenland. Bel voor spec. AANBIEDINGEN tel. 020-6140418 (veilig op avontuur) lid SGR.

Kamp Alberik, THE CANADIAN ADVENTURE unieke vak. in N.Brabant 6 t/m 17 jr. folder: 045-230406.

CIKEL: de betere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-2300!

BELGIË / LUXEMBURG TE HUUR: Belg. Ardennen. Voll. inger. appartementen in luxe villa. 09.32.86211692 of 09.352.849066 (Ned.spr.)

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. f 200,- p.w. all-in. Vrij na 21-8. Incl. 04459-1598.

RECR. ONROERENDGOED DOMINICAANSE REP. TE KOOP Villa's, Appartementen enz. MASCHHAUT B.V. Oostepark 5, 1483 AM, De Rijp. Tel: 02997-3000.

WATERSPORT ZEILEN/SURFEN LEREN? Bel voor folder: Almare (bij Giethoorn) 05217-1214/1471

RECR. ONROERENDGOED HOCHSAUERLAND. Prima pensions en comf. vakan- tiewoningen. 05920-14113.

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

WINTERBERG und seine Dörfer

FRANKRIJK

SUPERSTUNT van 27 juni t/m 11 juli voor f 770,- all-in kamperen in onze luxe inger. bungalowntenten op één v.d. mooiste campings aan de Franse Westkust. Vlakbij zee. PALMARES TENTVAKANTIES 05753-1048.

INTERTENT

Verhuurt compleet inger. tenten op 3 + 4* campings met surf-/kano-mog. Bel voor info. (ook op zat.) 05115-43912.

DERNIER MINUTES!

Zonnebank/-hemel

Nieuw! Pas geopend de grootste zonnevakantiezaak in de regio. GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie. Rijksweg Noord 97 Sittard, tel. 046-583002 (oude pand Smeco tegenover ziekenhuis).

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

PC-SOFTWARE van EconoWare. Programma's vanaf f 5,25 per disk. Vraag uw gratis catalogus aan voor uw vrije keuze. Bel: 013-563779.

Uitstekende 24 naaldis MATRIPRINTER Panasonic KX-P1124. Een jaar oud, computerbestuurd, talloze mogelijkheden, geschikt voor alle soorten papier, met kabel, nw.pr. f 700,- vr.pr. f 350,-. Tel. 045-221569.

Te koop PHILIPS PC 40 MB 3 1/2 en 5 1/4 fdd, kl.beeldsch., mause, inkjetprinter, veel software, wit pc-meubel, pr. n.o.t.k. 045-271207.

SEGA plus 5 spellen f 450,-. Telef. zat. tussen 16.00-18.00 uur: 045-230586.

NINTENDO gebruikers opgelet! 650 spellen op 1 cassette f 199,-; 190 spellen op 1 cassette f 149,-; 4 topers op 1 cassette f 149,-; ook Game-Boy cassettes vanaf f 189,-; Super Nintendo 4 spellen op 1 cassette f 199,-; Nasa Nintendo actionset plus 4 games f 179,-. Bel nu: 06-52716093.

Nieuwe COMPUTER met gar., 386 SX 2 MB 105 HD en kleurmonitor f 1.650,-. Tel. 046-743394.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Nieuwe KTV's v.a. f 298,-, betaling v.a. f 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzewide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN TV's zeer grote sortering v.a. f 95,-. Meer dan 25 jaar. TV Occasion centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. f 75,- met afst.bed. v.a. f 125,-, met teletekst v.a. f 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Video 8 CAMERA Handycam Fuji met accessoires, nieuwprijs f 2.000,- nu f 1.000,-. Kasteellaan 77, Meezenbroek, Heerlen.

Te koop VIDEOCAMERA; videorecorder; spiegelreflexcamera; comp.scanner, portabele. Telef. 045-322286.

Te koop VIDEOKAMERA 8mm, 2 x gebruikt, f 850,-. Telefoon 045-229378.

Baby en Kleuter

Te koop moderne KINDERWAGEN 3 in 1, 1 seizoen gebruikt, moderne kleuren o.a. zalm, nw.pr. f 1.300,- voor f 500,-. Telefoon 045-311341 na 18.00 uur.

Te koop compleet kinderbed, KLEERKAST, wandelwagen, jongenskleding, loopstoeltje. Telefoon 045-463631.

Te koop TWEELINGKINDERWAGEN, campingbed, box, auto stool en badje. Tel. 045-223093.

Literatuur

Te koop 1ste jaars HEAOBOEKEN, EL-richting. Telefoon 045-315578.

Gevraagd BOEKEN 1e jaars MTS-WTB en Motorvoertuigtechniek. ☎ 045-416779.

Te koop BOEKEN MDGO apoth.ass., 1e jaars, 4 mnd. oud. Tel. 045-459125.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721, fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoreticaat voor AB in 4 weken op examen.

Reparaties

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. 045-460471.

TV DEFECT, binnen 3 uur klaar. Tel. 04750-16975. Geen voorrijkosten. Knip uit, bewaar mij.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servauststraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Foto/Film

HOMESTUDIO J.D.V. legt professioneel de mooiste dag van uw leven vast. Inleiding met eventueel foto's en tevens toevoeging van achtergrondmuziek, waar nodig. Telefoon 046-521643.

Te koop VIDEO Sony, f 350,-; filmcamera Minolta 7000, f 1.200,-. Met toebehoren. Telef. 045-354216.

Bel de Vakman

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info tel. 045-712955.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren f 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreining, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Voor al uw oprit-, terras- en sierbestrating, tevens metselwerk. ☎ 045-250238.

SCHILDER kan nog binnen- en buitenwerk aannemen, tevens het schilderen van gevels. Tel. 045-310273.

Huwelijk/Kennismaking

Chalet Treebeek

Iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar La Chalet. Donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanvang 21.00 uur. Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20.00 uur. Komeetstr. 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

Aids infolijn

Bel gratis 06-0.22.22.20 Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Leuke j. man, 26 jr. ongeb., dierenliefh., vaste baan, eigen auto en woning, houdt van huiselijke gezelligh. zoekt eerlijke jonge VROUW 20-26 jr. om samen iets van het leven te maken. Hobbys: autorijden, uitgaan en muziek. Br.m.foto.o.n.r. B-04286, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe zoekt een nette HEER 65-69 jr. voor een vaste rel. Br.o.n.r. B-04287, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.vrouw g.uitziende 39 jr. wed., met 2 gr. kinderen, zoekt een sport. goeduitz. J. MAN tot 45 jr. om samen nog iets van het leven te maken. Br.o.n.r. B-04283, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goed idee, 'n idee voor 2. Dansen met muziek voor elk wat wils. Café WINDROSE, Akerstr. Nrd. 150, H'broek.

Charm. HEER, 50 jr, 1,88 m, sport. postuur, gehuwd, goed milieu, zoekt voor erot. relatie symp. volst. dame tot 60+ jaar. Discretie en niveau is belangrijk. Br.o.n.r. B-04268, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 45 jaar uit Den Bosch zoekt een lieve sympathieke VROUW, kind. geen bezw., hobby's tennis, wandelen, dansen, natuur. Br.o.n.r. B-04275, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J. vrouw 40 jr. lesb. zkt. (dito) VRIENDIN voor vaste rel. Br. o.n.r. met foto B-04279, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Poolse DAMES tussen 24-40 jr. zoeken contact met mannen. Tel. 045-319814.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

ZAKENMAN 50 jr. rustig type z.k.m. nette vrouw. Geen bartype. Br. met foto o. erw. ret. Br.o.n.r. B-04294, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe, R.K., 60 jr., H.B.O.-niveau, brede belangst., fin. onafhankelijk, zoekt serieuze kennism. met integer HEER, tot plm. 70 jr. die qua instelling en niveau bij haar past. Br.o.n.r. B-04281, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Muziek

PC bezitters opgelet

Nieuw van Roland: SC7 geluidsmodule compleet met midi-interface, turbotraks 64 sporen sequencer, midiplayer, band in the box. Alles onder Windows 3.1 of voor AT/XT. Inclusief veel Midifilesongs. Uw eigen digitale studio voor f 1.100,-. Demonstratieklaar.

STALMEIER
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL. 045/214253 HOENSBROEK

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simepeld. Tel. 045-444907.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te k. stereo HIFI BOXEN, eigen bouw, 4-weg syst., 240 W p.st. Prima klankkast van blank eiken, 150x30x30 cm, pr.n.o.t.k. 045-463768.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te koop PIANO. Telefoon: 045-412631.

Kapper/Cosmetica

Te koop aangeboden

wegens opheffing voor schoonheidsspecialiste en sportmassieurs Behandelstoelen, banken, diverse apparatuur en vitrinekasten. Tilly Goedmakers. ☎ 045-717070.

SCHOONHEIDS-massageped.-stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Te koop kaart WERCHT e.a.b. Telefoon 045-83872.

Te koop Wiener ACCO DEON Novak. Tel. 321486.

Met een PICCOLO in Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer nu!

Spood. Gevr. HARSMO benen, eind juli 1 dag-examen. 045-414276.

Verstopperij spelen?

Zomeraanbod: Tijger-strandspel en Reuze-strandbal!

Esso weet hoe je vakantiepret maakt: het Tijger-strandspel en de Reuze-strandbal zorgen voor uren speelplezier. Je haalt ze alleen in de Esso Shop! Waar wacht je nog op?

Het ritme van de tijger.

Deze artikelen zijn verkrijgbaar in alle Esso stations die deelnemen aan TijgerTrends. Aanbod geldig t.e.m. 31 augustus 1993 of zolang de voorraad strekt.

IAN DAVIES & VAN NED

Geplaatst door Esso Nederland B.V., behorend tot de Exxon groep.